

فہرست

نسخ خطی و تراجم نامی مہر محمد

کتابخانہ مرکزی آستان قدس رضوی

۱

تالیف :

محمد آصف فطرت

از انتشارات :

کتابخانہ مرکزی آستان قدس رضوی

شمارہ ۱۰

**Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.**

پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

137656

مشخصات :

نام کتاب : فهرست نسخ خطی قرآنهای مترجم کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (۱)
تألیف : محمد آصف فکرت
ناشر : کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی
امور فنی : مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی
تیراز : ۳۰۰۰ نسخه
تاریخ انتشار : بهمن ماه ۱۳۶۳
لیتوگرافی و چاپ : چاپخانه دانشگاه مشهد

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، دهمین نشر خود را
در آستانه بیستمین سال استقرار جمهوری اسلامی ایران تقدیم می‌دارد

بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَحْمَدُ

« إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ..... »

(سوره ۱۷ - آیه ۹)

وجود هزاران نسخه خطی قرآن و مصاحف نفیس و بی بدیل در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی که در اعصار متوالی به انگیزه ایمان و خلوص عقیدت بر روضه منوره حضرت ثامن الحجج ابی الحسن علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحية والثناء تقدیم داشته اند، ایجاب می نمود این کتاب آسمانی در عصر حاکمیت جمهوری اسلامی که عنایت بیشتری به تحقیق و تعلیم قرآن کریم شده است از جهات مختلف معرفی گردد.

بدین لحاظ از قرآن های مترجم (کهن و نوین) که با انواع خطوط اسلامی و هنر تذهیب و کتابت تزئین یافته است، آغاز گردید، تافهرستی تهیه شود و به شیفتگان قرآن و پژوهشگرانی که در زمینه فرهنگ زبان فارسی و تحول تاریخی آن مطالعاتی دارند، به عنوان دوازدهمین فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس ارائه گردد.

دانشور گرامی آقای محمد آصف فکرت فهرست نویس کتابخانه مرکزی آستان قدس وفقه الله تعالى این مهم را که مقدمات آن قبلاً فراهم آمده بود، به عهده گرفتند و باشوقی و افر به نسخه شناسی آن پرداختند.

اقدام در این مورد، خود طلیعه ایست از امر مهمتری که به یاری خداوند متعال،

در آینده به معرفی هرچه بیشتر قرآن‌های گنجینه و منجمله تفاسیر قدیم و متنوع که از
قرنها قبل به آستان قدس رضوی تقدیم شده است؛ پرداخته شود.
امید است انتشار فهرست قرآن‌های مترجم برای طالبان و صاحبان ذوق و ادب
مفید و مورد استفاده قرار گیرد.

من الله التوفیق وعلیه التکلیل

ر.ع - شاکری

سرپرست کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

بسمه تعالی

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

(قرآن مجید: آیه ۱۰، سوره ۱۴)

بیش از چهارده قرن از نزول قرآن مجید بر پیامبر بزرگ اسلام می گذرد و همه دانشوران، پژوهشگران و نسخه شناسان جهان متفق القول اند بر این نکته که قرآنی که امروز در دست تلاوت، استفاده و ارشاد مسلمین جهان است بیگمان هیچ تفاوتی حتی در یک کلمه و یک حرف بانسخی که کتاب وحی نوشته اند؛ ندارد و این یکی از آیات اعجاز قرآن است.

قرآن منبع اصلی و اساسی دین و ایمان و اندیشه هر مسلمان و بخشنده حرارت، معنی، حرمت و روح به زندگی اوست. قرآن از نظر صحت انتساب، کتاب منحصر بفرد جهان قدیم محسوب می شود و به قول استاد شهید مطهری در میان کتابهای قدیمی کتاب دیگری نتوان یافت که قرنهای بر آن گذشته باشد و تا به این حد بلا شبهه باقی مانده باشد.

مسلمانان، نسخه هایی نفیس از این کتاب مقدس و آسمانی را در طی قرون و اعصار همچون جان شیرین گرامی داشته و امروز در کتابخانه ها و موزه های بزرگ جهان هزاران نسخه نفیس از قرآن مجید که نشان دهنده ارادت و احترام هنرمندان و خطاطان مسلمان از صدر اسلام تا امروز به قرآن مجید است وجود دارد.

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (ع) از این نظریکی از غنی ترین خزان

فرهنگ و هنر اسلامی است. در مخزن خطی کتابخانه آستان قدس رضوی (ع) نسخ فراوانی از قرآن مجید وجود دارد که در میان آنها دهها نسخه آن از نظر نفاست هنری و ملاحظات تاریخی کم نظیر بلکه عظیم النظیر است. در میان این نسخه هادست نویس های منسوب به ائمه طاهرین علیهم السلام و دستنویسهای بزرگترین خطاطان مسلمان از اعصار مختلف وجود دارد. بعضی از این قرآنها که از اطراف و اکناف جهان اسلام به وسیله رجال بزرگ و نام آور هر عهد به روضه متبرکه حضرت ثامن الائمه علیه آلاف التحية والثناء وقف و اهدا شده است، دارای ارزش ویژه تاریخی و نشان دهنده مراتب ارادت رجال جهان اسلام از هر فرقه و طبقه و هر بلد و منطقه به امام هشتم شیعیان است.

از بدو پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری حضرت امام خمینی بنیانگذار جمهوری اسلامی، مسؤولین امر توجه فراوان و بی سابقه ای در جهت احیاء و تقویت فرهنگ و هنر اسلامی مبذول داشته اند و امور فرهنگی و کتابخانه آستان قدس رضوی نیز به موازات سایر مؤسسات آستان قدس در اثر توجهات حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای واعظ طبسی نماینده حضرت امام و تولیت معظم آستان قدس رضوی (ع) به پیشرفتهای شایان توجهی نایل شده است.

موجب سعادت و افتخار این بنده است که به موجب وظیفه ای که از طرف کتابخانه مرکزی آستان قدس به من سپرده شد؛ با عنایت خداوند متعال توفیق یافتم قرآنهاى مترجم خطی کتابخانه را زیارت کنم و با بضاعت مزجات خویش فهرست حاضر را فراهم نمایم. البته تشویق و پایمردی سرپرست محترم کتابخانه و همکاران دیگر، در انجام این وظیفه یاور من بوده است.

باری از حدود ده هزار نسخه قرآن خطی موجود در کتابخانه آستان قدس رضوی، ۳۲۳ شماره آن قرآن مترجم است. این نسخه ها دارای ارزش فراوان و منحصر بفرد تاریخی، هنری و ادبی است و اجمالاً می توان از چند نظر آنها را ارزش یابی کرد:

(۱) در میان قرآنهاى خطی مترجم می توان اسناد معتبر و زنده زبان پارسی

ولهجه‌های مختلف آن را از قرن چهارم تا قرن چهاردهم یافت. ترجمه و استنساخ این نسخ، همانگونه که مربوط و محدود به یک یا دو قرن نیست، از نظر مکانی هم مختلف است و به وسیله آنها به زبان دری ولهجه‌های گوناگون شهرها و روستاهای قلمرو پهناور جهان اسلام از بخارا تا اقصای هند و از شمال آفریقا تا مرز چین می‌توان دسترسی یافت. وظیفه نگارنده صرف معرفی اجمالی این نسخ بوده است؛ اما اگر محققین ذیصلاح با برنامه دقیق به کاوش و تحقیق جهات مختلف تفسیری، ادبی، لغوی و زبان‌شناسی این نسخ پردازند، چه از نظر سیر تاریخی زبان ترجمه و چه از نظر مطالعه قیاسی و تطبیقی زبان یک ناحیه فرهنگی در یک عصر با ناحیه و نواحی دیگر فرهنگی یا مقایسه و مطالعه تحول زبان در یک ناحیه فرهنگی و زبانی با گذشت سده‌های متوالی و چه از نظر مقایسه زبان ترجمه هر عصر با دیگر متون آن عصر، خدمات مختلفی می‌توانند نمود که منجر به نتایج مهم و با ارزشی خواهد شد. مطالعه، تحقیق و بررسی هر یک از این نسخ نیز بذات خود، موضوع مهم کار دانشمندان و زبان‌شناسان می‌تواند قرار گیرد.

۲) ارزش این نسخ از نظر رسم الخط: در این نسخه‌ها نکات مهم و منحصری از لحاظ رسم الخط می‌توان دید. مثلاً در نسخ قرن پنجم در حالی که دیگر حروف خاص فارسی مثل «چ» و «پ» دارای یک نقطه است «ژ» غالباً دارای سه نقطه است یا «ف» در بعض نسخ آن عصر، هنگامی که بعد از الف می‌آید و ساکن است، با سه نقطه کتابت شده است. و «یا» با دو نقطه فوقانی کتابت شده و نظیر آن. پیوستگی وجدانویسی کلمات مرکب یا ادات و کلمات، چگونگی تحریر کاف و گاف و نقطه گذاری و صورت تحریر تعداد معینی از حروف و کلمات؛ موضوع مهمی است که پی بردن به آن صرفاً با مطالعه همین نسخ مقدور است.

۳) آنجا که موضوع ترجمه به معنا و تأویل در میان است؛ نسخ حاضر مأخذ و مدرک مهم برای سیر تحول اندیشه دانشمندان و مفسران قلمرو زبان فارسی در طی تاریخ است.

۴) مقایسهٔ برابره‌های فارسی اسماء و کلمات قرآن در ترجمه‌های مناطق مختلف وسده‌های متوالی از نظر فقه اللغة و تحول تاریخی لغات موضوع مهمی است که نسخ حاضر، از مهمترین و کم نظیرترین مآخذ درجهان برای این موضوع می باشد.

۵) از نظر انواع خط، نسخه‌های حاضر معرف انواع خطوط اسلامی است، از قبیل کوفی اوایل، کوفی متحول، پیرآموز، انواع نسخ، تعلیق، محقق، ثلث، رقاع، توقیع، نستعلیق و شکسته، به هر یک از این خطوط نسخه‌هایی موجود است که مطالعهٔ تحول انواع خطوط اسلامی را طی قرون و اعصار آسان می سازد.

۶) از نظر هنر تذهیب: نسخه‌های حاضر از کهن ترین نسخه‌ها تا نسخه‌های معاصر آراسته به انواع نقش‌ها و تذهیب‌هاست. آرایش‌هایی که در نسخه‌های قرن پنجم و ششم و هفتم به کار رفته بیشتر عبارت است از نشانه‌های فواصل آیات، گره‌بندی‌ها، اسلیمی‌ها و عقود در سر سوره‌ها، ترنج‌ها و شمشه‌های مقفل و معقد و حاشیه‌های گره‌بندی و نشانه‌های شمشه و قندیل و خدنگ در حاشیه.

نسخه‌های قرون بعدی، دارای تذهیب‌ها و مینیاتورهای بیشتر و دقیق تر با ظرافت‌ها و ریزه کاری‌های جالب توجه و دیدنی است و سیری در آرایش مجموع این نسخه‌ها تحول تذهیب و آرایش نسخ به مرور اعصار و اوج درخشش آن را در بعض ادوار چون عهد تیموری و صفوی نشان می دهد.

۷) از نظر کاغذ و انواع آن: از کاغذهای خمیری و فشاری ابتدایی گرفته تا عالی ترین انواع کاغذ ختائی، خان‌بالغ، سمرقندی، دولت آبادی و ترمه‌های نازک و ظریف اوراق این نسخ را تشکیل می دهد (البته در نسخ غیر مترجم موجود در این کتابخانه اوراق تهیه شده از پوست آهونیز فراوان است). کاغذ این نسخ به شیوه‌های گوناگون آهار خورده و مهره کشیده شده است تا صیقلی و صاف و براق باشد.

۸) صنعت تجلید: در کمتر کتابخانه‌یی است که کتب موجود در آن دارای جلدهایی همزمان کتابت آنها باشد، اما در میان نسخ موجود در این فهرست، جزوه‌ها و مجلداتی هست که حتی نمایانگر صحافی قرن ششم و هفتم است و در آن جلدهای

ساخته شده در قرن ششم و هفتم به شکل دست نخورده و سالم باقی مانده است (این قبیل نسخه‌ها بیشتر شامل نسخه‌های مکشوفه در سال ۱۳۴۷ شمسی است) در سایر نسخ انواع جلدهای تیماجی ضربی و جلدهای تیماجی سوخت، جلدهای روغنی و جلدهای ترمه‌یی وجود دارد که نمایانگر صنعت صحافی و تجلید در قرون متوالی در شهرهای مختلف ایران، افغانستان، پاکستان و هند است.

در خاتمه از زحمات مسئولان محترم مخزن خطی مخصوصاً آقای محمد شیخ روحانی که با بردباری و دقت نسخه‌های قرآن‌های مترجم را جدا کرده در دسترس من گذاشته‌اند تشکر می‌نمایم.

آستان قدس رضوی (ع)

۷ مهر ۱۳۶۳ خورشیدی

محمد آصف فکرت

قرآنهاى مترجم

در

قرن پنجم

قرآن مترجم ناقص شامل بخش هایی از سوره های «نمل، شعراء، عنکبوت، روم، احزاب، سبأ و نور» که به صورت نامرتب صحافت شده است. (آغاز نسخه آیه ۳۵ سوره شعراء، انجام آیه ۵۹ سوره احزاب است).
ترجمه قرآن فارسی کهن و استوار و نمایانگر نثر قرن چهارم هجری است که شیوه ثبت و ضبط حروف و کلمات از نظر لهجه و تحوّل لغات و کلمات در آن حائز اهمیت فراوان می باشد.

بعض برابرهای فارسی این نسخه :

فریو = غرور	دژنام دهند = یرمون
گشتن جا = مأوی	پاک دامنان = محصنات
دستگاهی استوار = عروة الوثقی	برشان = علیهم
کوههء بیخاور = رواسی	زفانها = السنة
بازگشتن جای = منقلب	زیوانها
پارسی زفانان = اعجمین	بیرون روندگان = مهاجرین
اندر یافتگان = مدرکون	اوگند = قذف
واخواستہ = مسؤول	زشتکاری = فحشاء
استادن جا = مقام	اشنوا = سمیع

ه شماره فوقانی شماره مسلسل و شماره تحتانی شماره ثبت نسخه است.

- کاغذ : نخودی تیره ضخیم .
خط قرآن : کوفی پیرآموز اعراب به شکل نقطه با شنگرف .
خط ترجمه : نسخ کهن .
کاتب : نامعلوم .
تاریخ کتابت : ظاهراً قرن پنجم هجری .
تزیینات : سرسوره ها با زعفران و تحریر به خط کوفی ، نشانه های حواشی شمسه رنگین .
نسخه دارای مهرهای عرض دید از سال ۱۱۵۴ تا ۱۳۴۲ ق. در صدر و ذیل و مهر وقف آستانه مقدسه با تاریخ ۱۰۳۲ در داخل نسخه می باشد .
عدد اوراق : ۱۱۱
عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) .
اندازه نوشته ها : ۲۶ × ۱۴ سم .
اندازه ورق : ۳۳ × ۲۰ سم .
جلد : تیماج خرمایی سجافدار ضربی مندرس .
واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۲
—————
۱۷۷۱

قرآن مترجم بسیار نفیس به پارسی کهن به زبانی بسیار پخته و دلکش مربوط به قرن چهارم و با رسم الخط قرن پنجم ؛ دارای مشخصات ممتاز دستوری و لغوی و مختصات رسم الخط باستانی .

این نسخه ، کامل نیست و آنچه موجود است عبارت است از سه آیه از سوره فاتحه و آیه ۲۱ سوره بقره به بعد ، سوره آل عمران ، نساء ، مائده ، انعام ، اعراف ، انفال ، توبه

و یونس که هریک افتادگی هایی دارد؛ جمعاً در ۶۳ ۴ صفحه (صفحه آخر موجود :
مقداری از آیه ۷۴ سوره یونس).

یادآوری برخی از واژه ها :

وشخاینده (بخشاینده) = رحمن ورحیم	هنباز (انباز) = شریک
گروه = آل	او بترسید = واتقوا
آمدن گاه = مثابه	بژر = عدوان
همیشه = وقود	سترون = عاقر
برویده = مصدق	ببروید = لتؤمنن
خوش منشی = طوع	گوزنا = عوج
پاداشت = جزا	برویده باشید = تؤمنون
دشمن داری = بغضاء	

مشخصات رسم الخط :

- ۱- «که» با کلمه بعد یکجا کتابت شده مثلاً
- کبسوزیمش : که بسوزیمش، کبساختستیم : که بساختستیم.
- ۲- آنکه و آنچه به صورت آنک و آنچه کتابت شده.
- ۳- و او عطف به صورت «او» نوشته شده.
- ۴- در زیر «راء» و «دال» نقطه گذاشته شده تا از «ز» و «ذ» جدا باشد.
- ۵- بر سر کاف دو نقطه و بر سر گاف یک مدّ اضافی گذارده شده است.
- ۶- تمام ترجمه مشکول است.
- ۷- حروف پارسی که سه نقطه دارد چون ژ و چ و پ به یک نقطه کتابت شده است.

کاغذ: حنایی.

خط : نسخ (متن و ترجمه) نزدیک به کوفی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : احتمالاً قرن پنجم.

تزیینات : ظهر برگ اول سر تا پای متن صفحه دارای گرهبندی به زر و تحریر مشکی به شیوه عهد غزنوی در وسط این گرهبندی ها عدد کلمات و حروف به زر دارای تحریر به سیاهی و در گرهبندی حاشیه وسط هر قفل گرهبندی کلمه جلاله «الله» به خط کوفی بر زمینه الوان ۵۵ بار کتابت شده است.

صفحه اول دارای یک سر سوره گرهبندی زرین با گل و برگ زرین به طرح قدیم اسلیمی در وسط به تحریر عنوان سوره فاتحه الكتاب به خط کوفی وسط کلمات عنوان بیاض، در حاشیه گرهبندی وقفنامه به زر و تحریر شنگرف، وسط وقفنامه یک ترنج بوده که سقط شده، وسط هر قفل گرهبندی یک کلمه الله جمعاً در سر لوح ۲۸ کلمه، در حواشی صفحات دیگر نیز نشانه های ترنج و شمس زرین، اسامی سوره به زر و تحریر، سر سوره ها دارای یک ترنج بادامی زرین مرصع، آخر سوره اعراف دارای یک ترنج مرصع دارای گرهبندی.

عدد اوراق : ۲۳۲

عدد سطور : متن ۶ سطری و ترجمه برابر هر سطر متن ۶ تا ۸ سطر به صورت

چلیپایی.

قطع : اندازه نوشته ها: (۲۸ × ۱۶) سم.

اندازه ورق : (۲۲ × ۳۵/۵) سم.

جلد : مقوا پلاستیک جدید، شیرازه بندی اوراق گسیخته.

واقف و سال وقف : در ظهر برگ اول از جمله متن وقفنامه این کلمات مانده

است : «بسم الله الرحمن الرحيم هذا الجامع الواضح وقفه ابوالحسن عی ...

الشنقشی غفر الله له ولوالديه ولمن قراه ونظر فيه و... علی مشد [هد] علی بن موسی [

صلوات ... علیه و... آباءه الطاهرین وقفاً صحیحاً ... بته سله لایباع ولا یوهب حتی یرث

الله ومن علیها ومن الوارثین حسبته لله و طلباً لمرضاته لیوم لا ینفع ملک ولا ...

[الآ] من اتی الله بقلب سلیم، فی شهر رمضان عظمه الله ...

۳
از شماره ۴۶۴۰ تا ۴۶۴۹ و ۷۷

۱۱ جزوه مترجم، کهن و نفیس با ترجمه استوار فارسی دری قرن پنجم شامل اجزاء (۷-۱۱) و (۱۹-۲۶). این جزوه از نظر رسم الخط و تجلید قابل توجه و دارای اهمیت خاص است.

رسم الخط ترجمه: «که» و «چه» غالباً بدون هاء و پیوسته به کلمه بعد است، دال و ذال به قانون کهن، حروف پارسی پ و چ و ژ دارای یک نقطه است.

کاغذ: حنایی ضخیم آهارمهره.

خط متن: ثلث محقق.

ترجمه: نسخ تحریری.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن پنجم یا اوایل ششم.

تزیینات:

جزوه ۴۶۴۰: سر سوره های «انعام» و آغاز جزوه هفتم دارای کتیبه های مرصع و مذهب با گره بندی تشعیری، اسم سوره به خط کوفی، نشانه های حواشی شمس و بادامی زرین مرصع، فواصل آیات گل زرین پنج پر.

: ۴۶۴۱

دارای یک کتیبه منقش و مذهب با حاشیه گره بندی در آغاز جزء دهم و دو کتیبه مقفل که با جداول زر و تحریر بهم پیوسته در آخر نسخه.

: ۴۶۴۲

دارای سه کتیبه به ترتیب زرپوش با کتابت کوفی و دومی مستطیل مخطط و مجدول، کتابت به رقاع و سومی کتیبه پیچ و برگ زرپوش.

: ۴۶۴۳

دارای سه کتیبه - اولی زر پوش با دو گره بندی و نقش اسلیمی و عنوان کوفی بالا جورده، دو کتیبه دیگر مجدول مخطط بقلم رقاع به زر، صفحه آخر نسخه دارای گره بندی زرین در جاشیه.

: ۴۶۴۴

آغاز نسخه دارای کتیبه زرین با نقش اسلیمی و عنوان کوفی به زنگار سه سوره دیگر مستطیل مجدول با زمینه زعفرانی پیچ و برگ و تحریر مشکی و عنوان بخط رقاع به زر.

: ۴۶۴۵

دارای کتیبه زر پوش با طرح اسلیمی و عنوان کوفی در آغاز نسخه سه کتیبه دیگر مجدول با زمینه مخطط زعفرانی و پیچ با عنوان رقاعی زرین و تحریر دار. ۴۶۴۶ تا ۴۶۴۹ و شماره ۷۷ دارای آرایش نظیر جزوات مذکور در بالا.

عدد اوراق هر شماره: ۶۴

عدد سطور هر صفحه: ۵ سطر با ترجمه زیر نویس.

اندازه نوشته ها: ۱۴/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق: ۱۹ × ۱۶ سم.

جلد: تیماج پاکتی ضربی با آستر قناو یز که از حیث قدمت دارای اهمیت

فراوان است.

واقف: (کریم الدین جمال الاسلام) ابوالحسن بن ابی الفضل.

تاریخ وقف: آخر ربیع الاول ۵۸۴ هـ. ق.

یادداشت:

نمونه‌ی از معادلهای فارسی این جزوه‌ها ذیلاً انتخاب شده است:

مزکت‌ها = مساجد

گلوگاه = تراقی

هنباز = شریک

رفته کننده = راق

سگالیدن = مکر	گریختن گاه = مفرّ
وانعمه = نعیم	بازهشت = آخر
بنبیس = فاکتبنا	ریزیده = لوامه
هنبازان = شرکاء	سامانى فرستد = یفجر
باززنند = ینهون	گروگان = رهینه
گروش = ایمان	بی داذگاران = قاسطون
گوایان = شاهدین	بی گمانی = یقین
سستان = ضعفا	واوام دهید = واقرضوا
بینگمیز = حرّض	سیک = ثلث
بفریفتند = یخدعوک	بایسته تر = اقوم

۴

جزوات مترجم شماره‌های ۲۷۵۲ (جزو اول)، ۲۷۵۳ (جزو ۱۳)
 ۲۷۵۴ (جزو ۱۵)، ۲۷۵۵ (جزو ۲۲)، ۲۷۵۶ (جزو ۲۶).

جزوات مترجم کامل و نفیس، نسخ اوایل، آمیخته با عناصر ثلث، از نظر ترجمه، رسم الخط و اعراب که با نقطه‌های مدور شنگرفی معین شده قابل توجه است.

کاغذ: نخودی ضخیم آهاری.

خط: متن: نسخ، با برخی عناصر ثلث.

ترجمه: نسخ غالباً پیوسته.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن پنجم هجری.

تزیینات: دو صفحه افتتاح جزء اول دارای کتیبه‌ها و در کنار خارجی کتیبه‌ها

137656

ترنجهای مذهب با پیچ و گل و اسلیمی و گرهبندی، نشانه‌های حواشی شمشه‌ها و بادامک‌های مذهب و منقش، نشانه‌های فواصل آیات مخروطی مدور و مذهب، اعراب به شنگرف، تشدید و جزم و علایم دیگر به لاجورد و زنگار، اسامی سوربه زرو تحریر بقلم رقاع. (آغاز جزو ۲۲ هم دو کتیبه زرین دارد).

عدد اوراق هر جزو: ۴۲ (چهل و دو).

عدد سطور هر صفحه: پنج + پنج ترجمه (۱۰ سطر).

اندازه نوشته‌ها: ۱۴/۵ × ۱۱ سم.

اندازه ورق: ۲۵ × ۱۷ سم.

جلد: تیماج ضربی قدیمی قهوه‌یی.

تاریخ وقف: ظاهراً قرن ششم.

واقفه: خراسان بنت ابی القاسم بن علی بن (نکدیم؟) بن محمد بن محمد بن

الحسن بن القاسم بن حمزه بن محمد بن جعفر بن عیسی بن علی بن الحسین (ع).

۵

۴۶۵۰

جزوه مترجم کهن و نفیس، جزء ۱۹ (در آیه ۲۳ سوره فرقان تا آیه ۵۶ سوره نمل) رسم الخط قرآن و ترجمه آن از نظر قدمت و ویژگی‌ها دارای نفاست و ارزش بسیار است.

ویژگی‌های رسم الخط: رسم الخط نسخ قرن پنجم که برخی از حروف متمایل به کوفی و برخی حروف متمایل به ریحان است، دندان‌های حروف و مراکز اتصال هم به ثلث نزدیکتر است. اعراب با نقطه‌های شنگرف به قانون فتح و کسر و اقامه ضمه چسبیده و پیش روی حرف است. تشدید و علامت وقف به زنگار و لاجورد.

رسم الخط ترجمه نسخ قدیمه معلق و برخی حروف به شیوه توقیع، دال و ذال به

شیوه کهن راء دارای نقطه تحتانی، یاء آخر دارای دو نقطه تحتانی، حروف فارسی درهیأت عربی.

کاغذ : حنایی ضخیم آهارمهره.

خط : نسخ کهن .

کاتب : نامعلوم.

کتابت : ظاهراً قرن پنجم.

تزیینات : دو صفحه اول دارای کتبه های گل و پیچ مسلسل زرین نیزه دار، اسامی سوربه قلم رقاع به زر و تحریر حاشیه نیزه دار، نشانه های حواشی بادامی و شمشه یی زرین، فواصل آیات نشانه زرین با تحریر شنگرف.

عدداوراق : ۵۲

عدد سطور : ۵ (دارای پنج سطر ترجمه تحت اللفظ).

اندازه نوشته ها : ۱۴ × ۱۰ سم .

اندازه ورق : ۲۰/۳ × ۱۶/۵ سم .

جلد : تیماج ضربی لبه دار نفیس که از نظر قدمت بی اندازه قابل توجه است.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۴۶۵۱

دارای ویژگی های شماره ۴۶۵۰ و آن عبارتست از جزو ۲۰ از آیه ۵۷ سوره نحل تا اوایل آیه ۴۵ سوره عنکبوت (این جزوه تسلسل جزوه ما قبل را دارا می باشد).

اینک نمونه هایی از ترجمه کلمات :

بهمان = فلان

دشخوار = عسیر

هویدا کردن = ترتیل

وی دادگر = ظالم

یحایگاه ؟ = مکان

رودبار = واد

بجایگاه

وا = مع

که نه شند = الا کانوا	ورانگیختن = نشور
سر بر زمین نهندگان = سجداً	یاد کرد = ذکر
وخشاینده = رحیم	کاروان و نگاه وان = وکیل
دیرینه تران = اقدامون	آرامش جای = مستقر
زفان = لسان	واکشیده = مد
بو یهده = باللغو	هویدا کردن = تفسیر
نیوشندگان = مستمعین	نابرویدگان = کافرین
واپسینان = آخرین	سروا زدند = ابی
می دریاوید = تعقلون	واکوشیدن = جهاد
همیذون = فاذا	خوار و نژند = داخرین
خوسر = صهر	شب گذارند = بیبتون
سپید تاوان = بیضا	اندکان = قلیلون
به آیندگان = غالبین	گزاف کار = مسرف
گروهک = شردمه	تازی = عربی
دیرینه تران = اقدامون	هویدا = مبین
خرما بن = نخل	نبشتهای پیشینیان = زبرالاولین
زفان = لسان	اوزون کند = یضاعف
کند زبان = اعجمی	فاوا = خلاف
واگشتی جای = منقلب	برود = آمن

سوره ضحى) قرآن از نظر زبان ترجمه نفيس و منحصر به فرد است، كه و بزرگى هاى لهجه يى و زبانى آن بوسيله آقاى دكتور رواقى از طرف مؤسسه پژوهشى محمد رواقى تحقيق و طبع شده است. زبان ترجمه از تمام ترجمه هاى موجود كهن تر است.

كاغذ : نخودى ضخيم.

خط : كوفى نزديك به نسخ، اعراب به نقطه، اعجام به نقطه هاى ريز.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن پنجم .

تزيينات : اسامى سوره به زرو تحرير، اعراب به سنگرف، نشانه هاى فواصل آيات گرده زرد، نشانه هاى حواشى شمس زرين منقش .

عدد اوراق : ۲۰۵ .

عدد سطور ۱۴ (با ۱۴ سطر ترجمه زير نويس) .

اندازه نوشته ها : ۳۰ × ۲۴ سم .

اندازه ورق : ۳۹ × ۳۰ سم .

جلد : تىماج عنابى .

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم .

۷
۹۹۹

قرآن مترجم كه از آغاز تا آيه ۳۲ «بقره» و از آيه ۳۵ سوره «نبأ» تا آخر قرآن نونويس است .

ترجمه قرآن زبانى استوار و سليس و آهنگدار است و از نظر و بزرگى هاى لغوى لهجه يى حائز اهميت فراوان است .

و بزرگى رسم الخط : كاتب در زير حروف مهملة متن براى اجتناب از تصحيف نقطه گذاشته . (گاه در ترجمه نيز اين روش را رعايت كرده) .

زبان ترجمه ظاهراً فارسى ماوراءالنهرى است و مرحوم دکتر جابى دريادداشتى نوشته است: « اين قرآن يکى از ده قرآن بسيار مهم است که از نظر احتواى لغات فارسى و ترجمه بسيار دقيق ».

بعض لغات و برابرهاى فارسى اين نسخه:

سررو = سفر	بى آگاه = غافل
دستادست = حاضره	نمايش = رياء
گرو يدن = ايمان	فام = دّين
کوردلان = عمين	سر برزمين نهادن = سجده
چغزان = ضفادع	استوار کار = حکيم
مى نالد = تشتكى	بمانيت = ذروا

کاغذ : نخودى آهارمهره.

خط : نسخ آميخته به محقق ، ترجمه ، نسخ آميخته به تعليق.

کاتب : نامعلوم.

تاريخ کتابت : قرن پنجم.

تزيينات : فواصل آيات مخروطى زرد ، سجاوندى به لاجورد ، اسامى سور به خط

رقاع ، زرد محرر ، بسمله ها محقق و گاهى مسلسل.

عدد اوراق : ۴۶۸

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

جلد : تىماج ضربى .

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

قرآنهاى مترجم

در

قرن ششم

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سلیس و روان، در ترجمه از لغات عربی نیز استفاده شده است. این نسخه از دو نظر حایز اهمیت است:

- ۱ - نسخه کامل است و اول و آخر نسخه با تاریخ و رقم آن موجود است. و مقدمه‌هایی که شامل اسماء الحسنی، احادیثی در بیان فضیلت قرآن، فهرست حروف قرآن و دعاء ختم قرآن کتابت شده سالم و دست نخورده مانده است.
- ۲ - کاتب نسخه، محل اقامت خویش را تصریح کرده به این حساب این نسخه کامل معرف زبان فارسی و شیوه ترجمه قرآن مجید در «ری» در قرن ششم است. در رسم الخط ترجمه دال و ذال بر قاعده قدیم «که» بدون ها، نقطه گذاری حروف خاص فارسی بر قاعده عربی، «آنکه» و «آنچه» به صورت «انک» و «انج».

هر چند این نسخه لغات و ترکیبات فارسی خاص و جالبی دارد اما در میان نسخ قرن ششم این نکته که در این نسخه بیشتر در ترجمه به مراد و معنی توجه شده به ترجمه تحت اللفظی، از اهمیت زبانشناسی ترجمه می‌کاهد و بر اهمیت تفسیری و تأویلی آن می‌افزاید.

مثلاً این ترجمه‌ها :

الناس : عبدالله بن سلام

افترینا : دروغ گفته باشیم

من قریتنا : از شهر خویش

یهد : پدید کرد

ملاً : مهتران

مفترین : دوزخیان

ماذاتفقدون : چه بود واز داشتن

اضافات و نکات قابل توجه در این نسخه :

برگ اول الحاقی : حدیثی در فضیلت قرآن به خط ثلث محقق جلی در چهار

سطر و آیات و اشعاری در بین سطور به خط ریحان به قلم محمد الخوارزمی .

برگ دوم الحاقی : خطبه‌ی مذیل بر تاریخ ولادت عبید الله بن استاد نورالله به

قلم احمد الخطیب در ۹۲۴ هـ .

یادداشت‌های ظهر نسخه (اصل) : دو حدیث نبوی (ص) در صدر و یک حدیث

در ذیل صفحه در فضیلت قرآن بقلم محمد الادیب الساوی در نیمهٔ ربیع الاول ۶۵۲ .

صفحهٔ اول و دوم : اسماء الحسنی به خط کوفی و احادیث نبوی (ص) در

فضیلت قرآن (احادیث به خط کوفی جلی) هر دو مترجم .

صفحهٔ سوم : عدد حروف القرآن - دارای تاریخ «وقت زوال روز سه شنبه فی

شهر جمیدی الآخر سنه ۵۵۷» .

صفحهٔ ظهر قرآن مجید :

تاریخ تولد فرزندان ابوالهیجان عبدالواحد بن ابوالهیجا :

۱ - خالویا خالق ، اول ماه محرم روز یکشنبه اول صبح دمیدن سنه ۵۸۱ .

۲ - احمد ، آخر ماه رجب ، روز شنبه ، نماز شام ، سنه ۵۸۳ .

۳ - سنی فاطمه اول ماه رمضان سنه ۵۸۵ .

وقف نامه نیز در همین صفحه کتابت شده .

کاغذ : نخودی ضخیم .

خط متن : کوفی نزدیک به نسخ .

خط ترجمه : نسخ.

کاتب : ابوعلی حسن بن محمد بن حسن خطیب.

تاریخ کتابت : یوم شبه ۱۳ صفر وقت صلوة ظهر سنه ۵۵۶.

محل کتابت : قریه کهکابر، ناحیه مرجی ری.

سواد رقم فارسی نسخه :

« بنوشت این مصحف پدر علی حسن پسر محمد پسر حسن خطبه کننده بدیه کهکابر از بقعه مرجی گویند از حوالی شهر ری بدارد او را خدای تعالی در طاعت خویش و بجوید رضای خدای یعنی در نبشتن کتاب و محکم کند بگفتن محکم یعنی بپذیرد در هر دو سرای و فارغ شد از نبشتن این کتاب در روز شنبه سیزده از ماه صفر نزدیک نماز پیشین از سال شش و پنجاه و پانصد ... ».

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای چهار کتیبه نقش اسلیمی و زنجیری با خدنگها در حاشیه به شنگرف و زعفران کتابت وسط کتیبه ها به تحریر کوفی، اسامی سور بعضاً به رقاع و به زعفران، بعضی مجرر، فواصل آیات نشانه های زعفرانی نشانه های حواشی گل و بادامی منقش به الوان، سجاوندی به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۲۴.

عدد سطور : ۳۴ (۱۷ متن و ۱۷ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۳۳ × ۱۹ سم.

اندازه صفحه : ۳۷ × ۲۵/۵ سم.

جلد : تیماج ماشی، درون، تیماج تریاکی ضربی که ضرب آن محوشده.

واقف : محمد بیک بزاز ساوه‌یی.

تاریخ وقف : غره ربیع الاول ۱۱۲۱ هـ.ق

نسخه دارای مهرهای عرض قرن ۱۳ می باشد.

۹
—————
۲۰۶۴

قرآن مترجم نفیس کهن ولی ناقص که از حیث خط و املاء و زبان ترجمه و هنر تذهیب از نسخه های ممتاز به حساب می آید. آنچه از قرآن مجید در این نسخه نفیس موجود است:

از اوایل آیه ۲۱۲ سوره بقره تمام سوره و سوره های آل عمران و نساء و مائده و انعام و اعراف و انفال و براءت و یونس (تا اول آیه ۸۸) و سوره هود (از آخر آیه ۴۵ تا اوایل آیه ۶۴) از صفحه ۳۰۵ تا صفحه ۳۲۸ و از صفحه ۴۶۹ تا صفحه ۴۸۸ ظاهراً در قرن هفتم بر کاغذی ضخیم تراصل کسرنویسی شده.

خصوصیات رسم الخط :

- ۱ - ترجمه نسخ آمیخته به کوفی است.
- ۲ - یاء مفرد اغلب با دو نقطه در زیر.
- ۳ - دال و ذال به قانون قدیم یعنی در محل خویش منقوط.
- ۴ - آنچه و آنکه بصورت انج و انک.
- ۵ - حروف فارسی که سه نقطه دارند جز ژ اغلب دارای یک نقطه و گاف بایک مد و گاهی گاف دارای سه نقطه تحتانی، ژ با سه نقطه آمده مثل دوژخ؛ گاه چ و پ نیز دارای سه نقطه اند.

۶ - (مه) نهی جدا از کلمه ؛ مثل : مه دارید.

۷ - گاهی س دارای سه نقطه تحتانی.

۸ - که به همین صورت یعنی ک و ه .

چندی از لغات پارسی این ترجمه :

ستده بازو = مقبوضه   دنبال عمامه فروهشته = مسومین

آرزومندان مرگ بہ شہادت = تمنون الموت

درگذار = فاعف

درشت بزبان = فظ

درشت دل = غلیظ القلب

دل بران نہادی = عزمت

شادمانگان = فرحین

کالاخانہ = دنیا (در باب تمثیل)

بزنی کنید = فانکحوا

گوارندہ ونوش - بی بزہ و بی ملامت = ہنیئ

فوق = زور (زبر)

سیک = ثلث

بی سامان = مفسدین

کراغ = غراب

پشیمانی خور = نادم

دانشومندان = قسیستین

واپشیمانیا = یا حسرتا

سرهنگ = ملأ

نگاہ بان = وکیل

گرد کنیم = نحشرهم

می وازداشتیم = نمعنکم

چہارویان = انعام

ہزینہ کنندگان = قانتین

مہ گیرندا = لایتخذ

مادینہ = انشی

پذیرفتاری کرداورا = کفلها

نازایند = عاقر

سہ شباروز = ثلاثہ ایام

سپیدجامگان = حواریون

حاجی = حنیف

گم بودہ کنند شما را = یضلونکم

نپرا کنید = لا تفرقوا

وامی کہ باشد بر مرد = دین

خداوندان شوی = محصنات

آتش افروزان = سعیر

بسندہ است = کفی

بگزارید = تؤدوا

کوشکہاء برافراشتہ = بروج مشیدہ

روی بگردان = فاعرض

ہجرت گاہ = مراغم

افسوس دارند = یستہزأ

واہشتہ = ترک

کاغذ : حنائی ضخیم آہارمہرہ.

خط : متن بقلم ثلث جلی.

ترجمہ : بقلم نسخ آمیختہ بہ کوفی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اصل نسخه قرن ششم و اووراق کسرنویسی شده ظاهراً قرن هفتم.
 تزیینات : اووراق مجدول به سرنج، نشانه‌های حواشی شمسۀ زرین مجدول و
 مشعر و منقش یا قندیل منقش و مرصع زرین گره‌دار و یا مربع زرین منقش و مرصع،
 نشانه‌های حواشی خیلی نفیس و تقریباً در هر برگ یک شمسۀ یا یک قندیل یا مربع
 است که بر بعضی علائم به خط کوفی کتابت شده، سرسوره‌ها کتیبه‌های زرین
 منقش و اسامی سور بعضی به لاجورد و برخی به سفید و تحریر به قلم رقاع، صفحه‌دوم
 سورة اعراف دارای تذهیب بسیار نفیس با گلبرگهای مسلسل و پیچیده و مربع‌های
 گره‌بندی مقل و حواشی ظریف گره‌بندی و دواير و بیضی‌ها، عبارات متن کتیبه‌ها
 به لاجورد و سفید و سرنج به قلم رقاع و کوفی بین السطور صفحه مخطط قرمز با تحریر
 سیاه، سجاوندی به سنگرف.

عدد اووراق : ۲۷۰.

عدد سطور : ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۹/۵ × ۸ سم.

اندازه ورق : ۴۰ × ۲۹ سم.

جلد : تیماج بیاض کهنه.

واقف : نامعلوم.

۱۰
 ۱۸۷۹

قرآن مترجم ناقص از آیه ۶۷ سورة «نساء» تا آیه ۱۶۸ سورة «اعراف» دارای
 ترجمۀ فارسی کهن به سبک قرن پنجم هجری. دارای تفسیر قصص آیات مثل قصه
 فرض شدن مسح، قصه صدقه دادن حضرت علی (ع)، قصه رفتن حضرت موسی به

مناجات، حدیث قربانی کردن فرزندان آدم از بهر خواهر. تمام بخش های تفسیر آن قصص است و دیگر ترجمه تحت اللفظ.

زبان تفسیر زبانی پخته و استوار و چنان می نماید که مربوط به آغاز قرن پنجم یا آخر قرن چهارم باشد.

رسم الخط ترجمه :

۱ - به جای آنکه و آنچه، انک وانج.

۲ - که ، بدون (ه) یعنی به صورت: ک، و بعضاً متصل به کلمه بعدی، مثل کهمی : که همی، کتوی : که تویی.

۳ - دال و ذال به قاعده کهن یعنی پس از حرف متحرک و یا حرف صدادار منقوط.

۴ - بر بالای یاء مفرد دو نقطه.

۵ - پ و چ با یک نقطه و گاف هم با یک مد.

۶ - (نه) نفی جدا از کلمه بعدی، مثل نه نماید نه ننماید.

۷ - الف های ممدوده غالباً بدون علامت مد (ـه)، مثل اسمان، ایت، امد.

برخی از واژه های فارسی این نسخه :

نکوهیده = مذوم دشمناذکی = بغضاء

دورخ = جهنم داناآن = ربانیون

کینه کشیدن = انتقام می پنهان کنید = تخفون

استور = نعم پاکیزه زنان = محصنات

بلايه کاران = مسافحین

کاغد : نخودی آهار مهرة ضخیم.

خط : متن ریحان خوش.

ترجمه : نسخ خوش.

کاتب وتاریخ کتابت : ظاهراً اوایل قرن ششم.

تزیینات : سرسوره‌ها دارای کتیبه زرین مرصع، اسامی سوربه خط کوفی برزمینه لاجوردی.

فواصل آیات : نشانه زرین دانه نشان مشعر.

عدد اوراق : ۲۵۸.

عدد سطور : متن ۶ سطرریحان و ترجمه نسخ چلیپائی.

قطع : اندازه نوشته ها ۳۰ × ۲۱ سم.

اندازه ورق : ۳۵/۳ × ۲۵.

جلد : تیماج قهوه‌یى نوساز.

۱۱
—————
۲۰۵۳

قرآن مترجم ناقص، با ترجمه فارسی کهن، موجود از آیه ۲۱ تا آخر سوره بقره و سوره آل عمران و سوره نساء تا اواسط آیه ۵ و سوره کوثر و کافرون و نصر و تبت. رسم الخط قرآن از قرن ۶ می نماید و دارای ویژگیهای املائی و دستوری است، البته واژه‌های عربی هم در ترجمه فراوان است.

برخی از ویژگیهای رسم الخط :

گ با یک مد، ج و چ و پ و ب همه بایک نقطه ولی گاه چ و پ با سه نقطه آمده است.

که و چه به صورت کی و چی و آنکه و آنچه بصورت انک و انج و گاه با مد آمده است. گاه نیز (که) به همین شکل و گاه متصل به کلمه بعد آمده است. ژ با سه نقطه کتابت شده ذال در محل خویش منقوط.

بجای واو همیشه اُ و او آمده که این تنها یک خصوصیت املائی نیست بلکه از ویژگیهای مهم زبانی و لغوی نسخه است.

نمونه‌هاى برخى واژه‌هاى فارسى اين نسخه :

بزرگو يان = معتدين	نبيسند = يكتبون
بزر نجوئيد = ولا تعتدوا	پاداشت = جزاء
ميوه‌ها = ثمرات	اندرز كردن = وصية
كارزار كنيد = وقاتلوا	ايمان و بروش تان = ايمانكم
زيشان = منهم	آمدن گاه = مثابة
همتا آن و همبازان = انداداً	واگشتن گاه = مصير
أسنگهاى كبريت = والحجارة	بنیادها = قواعد
أمرذگان ده = و بشرهم	اشجام وزخم تگرگ و بشدن ميوه‌ها = ثمرات
سارخكى = بعوضة	مردگى و خشكى وزمخكى = موت
بيوگندشان = فازالهما	و يزار باشمى زيشان = نبرء
بازداشت مى خواهم = اعوذ	نمى انبارند = ماياكلون
افسوسيان = جاهلين	واهشته = ترك
جوانه = بكر	دلارام = لباس (مقصود زن است)
ميانه = عوان	نبيستريد = لا تحلقوا
برونده ايم = نومن	

كاغذ: حنائى ضخيم آهار مهره.

خط: متن ريحان جلى.

ترجمه: نسخ چلپائى هر دو خوش.

كتابت: ظاهراً قرن ششم.

تزيينات: فواصل آيات شمسه‌هاى مشعر دانه نشان، سرسوره‌ها داراى كتيبة

زرين مار پيچى و شمسة نيزه دار، نشانه‌هاى حواشى شمسة زرین مشعر و منقش

وبادامچه زرین مشعر و منقش که نشانه‌هاى عنوان جزو و خمس وغيره به خط كوفى

بر آن كتابت شده، درآغاز برخى از سوره‌ها به خط قرمز نوشته شده: (وقف مشهد

الرضوی بطوس).

عدد اوراق : ۱۹۹.

عدد سطور : ۵ سطر ترجمه چلیپائی (مجموعاً ۱۰ سطر).

اندازه نوشته ها : ۲۰ x ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۳/۳۰ x ۲۰ سم.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۲
—————
۱۸۵۶

قرآن مترجم کهن، اصل نسخه از آغاز سوره بقره تا آخر سوره تکاثر موجود است و یک صفحه از آغاز و چهار صفحه و پنج سطر از آخر نسخه در قرن ۱۱ و بعد در ۱۳۴۵ قمری توسط عبدالعلی مصحح کتابخانه نونویسی شده. نسخه چه از نظر خط و چه از جهت ترجمه و زبان و لهجه مخصوص آن دارای ارزش و اهمیت فراوان است. و در آن مشخصات و ویژگیهای زبانی و لهجی مربوط به قرن پنجم و پیشتر از آن به وضوح مشاهده می شود.

مشخصات رسم الخط ترجمه :

- ۱ - آنچه بصورت انج ، آنکه به صورت انک و که بصورت کی کتابت شده اما چه و چگونه به همین صورت یعنی چه و چگونه آمده است.
- ۲ - حروف خاص فارسی یعنی چ و پ و ژ با یک نقطه و گاف با یک سرکش تحریر شده، هر چند ژ گاه با سه نقطه کتابت شده است.
- ۳ - کلمات مختوم به ه در حالت جمع بدون ه کتابت شده مثل میوها.
- ۴ - می استمراری جدا از کلمه، کتابت شده؛ مثل می خوانیم.
- ۵ - در کلمات مختوم به ه در حالت اضافت ی افزوده شده مثل بزه ی پیدا، بهره ی ...

۶ - «د» و «ذ» به همان شیوه کهن درحالات لازم نقطه دار است.

۷ - ضمیر متصل درحالات جمع مخاطب و غایب جدا کتابت شده؛ مثل : شما که فرزندان یعقوب اید.

برخی از واژه‌ها و برابری‌های آن به عربی :

گمان = ریب	آمدشد = اختلاف
راهنمون = هدی	مردار = میتة
سرای باز پسین = آخرة	راه گذریان = ابن السبیل
سایه بان ساختیم = ظللنا	ماده = انثی
خیار = قثاء	بهره = فریق
بریسک = عدس	بشکفت آرد = یعجبک
درویشی = مسکنت	می = خمر
اندوهمند = محزون	پلیدی = اذی
مزکتها = مساجد	آهنگ مکنید = لا تعزموا
برداشت = یرفع	سرایها = دیار
برگردیده از شرک = حنیف	سپاه‌ها = جنود
نبیره زادگان = اسباط	بشکستند = هزمو
شش یکی = سدس	وامزن = لا تنهر
زنا کردار = مسافحات	داد بستندیم = فانتقمنا
همسنگ = مثقال	آدینه = جمعه
زفانها = السنة	بام = فجر
فسوس کنند = یستهزء	چاشتگاه = ضحی
مبشرین = مژده دهندگان	بارگران = وزر
ننگ دارد = یستنکف	گریز گاه = محیص
به دُم مروید = لا تتبعوا	ادیم سرخ = دهان

گرد بر گرد = حول   گوش داريد = فارتقبهم

بستر = مهاد   بردارند گان = کاشفات

و يژه = خالص   ورگيرنده = وازرة

کاغذ : خانبالغ نخودی آهارمه‌ره مایل به حنائی .

خط : متن به ثلث محقق جلی خوش و پخته .

ترجمه : نسخ خفی خوش .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : حدود قرن ششم .

تزیینات : فواصل آیات گل شش برگ زرین مرصع، نشانه‌های حواشی شمسه و

ترنج زرین مرصع و منقش، اسامی سوربه خط رقاع به زر و تحریر، عنوان جزوها به زر

و تحریر درحاشیه (البته در صحافی نیمی از نشانه‌های حواشی را بریده‌اند) اوراق

غالباً وصالی شده است .

عدد اوراق : ۳۸۷ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

قطع : اندازه نوشته‌ها (۳۲ × ۱۹) سم .

اندازه ورق : (۳۹ × ۲۶) سم .

جلد : تیماج مشکی کهنه، عطف و گوشه‌ها تیماج عنابی .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۱۳
—————
۲۱۰۰

قرآن مترجم کامل (۸ صفحه اخير نو نويس و بدون ترجمه) با ترجمه و پارسی
کهن ظاهراً زبان قرن پنجم از نظر زبان و رسم الخط نسخه‌ی با ارزش است . و دران

لغات اصیل پارسی را می توان یافت واز ویژگیهای دستوری و لغوی آن بهره می توان گرفت.

ویژگیهای رسم الخط :

- ۱ - کلمات آنکه و آنچه به صورت « انک » و « انج » نوشته شده.
- ۲ - کلمه که به صورت « کی » ولی چه به همین صورت « چه » .
- ۳ - « نه » نفی غالباً جدا نوشته شده مثل « نه کردند ».
- ۴ - حروف فارسی که سه نقطه دارند غالباً با یک نقطه ولی پ و ژ یک نقطه و گاه سه نقطه دارد. سین غالباً دارای سه نقطه تحتانی و گاف دارای یک مد.
- ۵ - دال و ذال گاه بر قاعده کهن و گاه بدون رعایت آن کتابت شده.

دشمناوکی = شنان	خستوشدید = اقررتم
دده = سبع	بدم رفتن = اتباع
برآغالیدگان = مکلبین	بژول = کعبتین
وارنها = مرافقی	گم بودگان = ضالین
میان = مقتصده	سود زر = ربوا
سرای باز پسین = دارالآخرة	وام داریا درویش = ذوعسرة
بساود ایشانرا = یمسهم	نه کاهید = لا تظلمون
فروشکننده = قاهر	بزه کار = ائیم
سپیده دم = اصباح	درگذار = اعف
شکننده = فالق	مگرا = لا تزع
زهدانها = ارحام	هزینه کنندگان = منفقین
ساز و برگ = جهاز	گمان مندان = ممتربین
بسود مارا = مسنا	پیمان = إصر
فرومایه ترین = اردل	ننگ دارد = یستنکف
هنباز = شریک	دو بهره = ثلثان

افسوس = هزو	گونهها = الوان
کودک = غلام	هفتم زمین = سرى
رستخیز = قیامه	گزاف کارى کند = اسرف
چیرگان = غالبون	گرد کنندگان = حاشرين
برخوردارى = متاع	کوشکها = بروج

کاغذ : نخودى چرکين .

خط : نسخ خوش .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم .

تزیینات : برخى سرسوره ها کتیبه منقش ، اسامى سوربه رنگ زرد و تحریر بقلم رقاع ، نشانه های حواشی دواير شمسه نماى منقش و مخروطى ، فواصل آیات دواير زرد محرر و گل زرد ، سجاوندی به سرخى ، عناوین حاشیه به شنگرف و بعضاً به رنگ زرد ، بسمله ها بقلم ثلث محقق ، دو صفحه افتتاح کتیبه های منقش داشته که محو و مطموس شده .

عدد اوراق : ۴۵۵ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : (۲۸ × ۱۵) سم .

اندازه ورق : ۳۷ × ۲۵ سم .

جلد : ساغرى قهوه یی .

۱۴
—————
۳۳ و ۳۴

دو جزوه مترجم (جزوات ۹ و ۲۷) با ویژگیهای لغوی و دستوری قرن ششم .

ویژگیهای رسم الخط :

دال و ذال بیشتر بر قاعده قدیم ، « که » و « چه » به صورت « کی » و « چی » ،
 « آنکه » و « آنچه » به صورت « انک » و « انج » پ و چ غالباً با یک نقطه ولی پ
 گاه با سه نقطه . واو معدوله گاه حذف شده مانند استخان ، سین گاه دارای سه نقطه
 تحتانی و یاء مفرد دارای دو نقطه تحتانی .

برخی از برابریهای پارسی جزوات شماره ۳۳ و ۳۴ :

درنگ نکردند = لم یغنو	شنبذ = سبت
اندوه گن شوم = اسی	چمندگان = دواب
کسها = اهل	بر کرده زور آسمان گرم تافته = مسجور
چاشتگاه = ضحی	شادان و نازان = فاکهین
فروریز = آفرغ	برسته نهاده = مصفوفه
گردن فرو نهادگان = مسلمین	گروگان = رهین
کین نکشی = ماتنقم	می ستانند و میدهند = یتنازعون
بسامانی کن = اصیلخ	پاداشت = جزاء
لا تتبع = پس روی مکن	می شگفت دارید = تعجبون
هاگیر = فخذ	شتافتگان نرغیرندگان = مهطعین
پیرایه = حلیه	ستراهنگها = رفرف
بیراهی = غی	طنفسها = عبقری
اندهگن = اسف	موز = طلح
هارسانم = أُصیبُ	جفته می کردند = یعرشون

کاغذ : حنائی ضخیم آهار مهره .

خط متن : ثلث ریحانی .

ترجمه : نسخ تحریری .

کاتب : نامعلوم .

- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم .
تزیینات : فواصل آیات دواىر شنگرفى ، عنوان سوره ها به شنگرف .
عدد اوراق هر جزوه : ۵۲ .
عدد سطور : ۵ (با ترجمه زیر نویس) .
جلد : تیماج قهوه یی لبه دار با نقش ضربی کهن .
واقف : حاج حسن بن سپهسالار بن علی مازندرانی .
تاریخ وقف : نامعلوم ؟

۱۵
۱۸۵۹

قرآن مترجم ناقص ، با ترجمه فارسى بسیار کهن و روان تحت اللفظ ، ۷ صفحه اول و ۴ صفحه آخر در قرن دهم یا اوایل یازدهم بازنویسی شده است . و صفحات بازنویس شده بدون ترجمه است .
زبان ترجمه از نظر رسم الخط و دستور و لغت بی نهایت قابل استفاده و دقت است .

ویژگیهای رسم الخط :

- ۱ - حروف ویژه فارسى پ و چ با یک نقطه و گاف با یک مد کتابت شده ولى ژ با سه نقطه آمده .
- ۲ - دال کهن در برخی از مواضع منقوط آمده .
- ۳ - آنکه و آنچه و چنانکه به صورت انک و انج و چنانک کتابت شده .
- ۴ - خورشید به صورت خرشید آمده .
- ۵ - که و چه به همین صورت نوشته شده .
- ۶ - می استمرار جدا از فعل کتابت شده .

مقایسہ برخی لغات :

فرو شوندگان = آفلین	بیکدیگر می مانست = تشابہت
ستارہ زہرہ = کوکب	نفرین = خزی
میل کننده بہ مسلمانان =	دوگان دوگان = مثنی
سوگندان = ایمان	سگان سگان = ثلاث
سخنان آراستہ بی اصل = زخرف القول	سیک = ثلث
کثری = عوج	وام = دین
بامدادان = غدو	ہشت یک = ثمن
شبانگان = آصال	دشمنانگی = مقت
زنانی کہ شوی دارند = محصنات پنجیک = خمسہ	
لشکر = جند	بسندست = کفی
خویشاوندان = اولی القربی	یاری گر = نصیر
مادینہ = عانثی	دوڑخ = نار
تازہ رویی = نضرہ	سگالیدن = کید

پس روی کند = یتبع

کاغذ : نخودی آہاری.

خط : متن، نسخ جلی ترکستانی.

ترجمہ : نسخ خفی خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : بہ اغلب احتمال قرن ششم.

تزیینات : اوراق مجدول بہ شنگرف، ترجمہ بہ شنگرف، فواصل آیات گل

چہار پر رنگین، علایم وقف بہ زنگار، اسامی سوربین جدول شنگرفی بہ شنگرف.

عدد اوراق : ۳۸۸.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمہ).

- اندازه جدول : ۳۸ × ۲۱ سم .
اندازه ورق : ۴۴ × ۲۷ سم .
جلد : روغنى ماشى ضربى ، عطف و سجاف ها تيماج قهوه يى .
واقف : ميرحليم بدخشانى .
تاريخ وقف : رمضان سنه ۱۰۶۱ .

۱۶

۲۰۴۶

قرآن مترجم كهن (تقريباً كامل، نصف اول سورة فاتحه و از آيه ۷ تا ۵۹ و از ۶۹ تا ۱۱۸ سورة بقره و سورة ناس افتاده) .
اين قرآن جزو ترجمه هاى فارسى كهن است - البته مخلوط به عربى - و مى شود ترجمه آن را به قرن پنجم و حتى چهارم نسبت داد .

داراى خصوصيت هاى لغوى فراوان و از آن جمله است :

باز گرديت = افضتم	فروزينه = وقود
مه افگنيت = لا تلقو	بيائيت = آتو
بزنى مكنيت = لا تنكحو	گاهها = مواقيت
بيا ميزيت = تخالطو	شما پوشش ايت = وانتم لباس
استوار داشتن = تثبيت	ماهها نو = اهله
بساودتان = نتمسكم	مزكت ها = مساجد
	كارزار مكنيت = لا تقاتلو
	كاغد: حنايى ضخيم .
	خط : متن، ثلث محقق .
	ترجمه : نسخ تحريرى .

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اوایل قرن ششم.

تزیینات : فواصل آیات گل شش پرزرتین مرصع، نشانه های حواشی شمسه ها
و بادامچه های زرین مجدول شرخه دار، سرسوره ها بقلم رقاع به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۲۹۵ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : ۲۲ × ۲۷ سم .

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۷ سم .

جلد :: تیماج ضربی قهوه یی سجا ف دار.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۷
—————
۲۸
ع

جزوه مترجم، جزو بیست و سوم، با ترجمه فارسی سره و دارای اندک لغات

عربی .

بعضی لغات پارسی این نسخه :

با سگونه کنیمش = نُنکِسَه

خرما بنان = نخیل

آب خورها = مشارب

تا کهاء انگور = اعناب

نیرو کردن = نصر

یا هنجیم = نسلخ

مردنیان = میتین

سپس = خَلْف

چیرگان = غالبین

داوری همی کنند = یخضمون

گند پیر = عجوز

درود = سلام

بیشه = ایکه

پیش دستی کردند = فاستبقوا

دسته سپرغم = ضغث
 بپراهان = طاغین
 خود سازندگان = متکلفین
 برواره = غرف
 او چرا آزادی نکنید؟ = افلا تشکرون
 آسمان فرودین = سماء الدنيا
 سپس رو = شیعة
 سخون گفتن = خطاب

کاغذ: حنایی روشن و ضخیم آهاری.

خط متن: ثلث جلی ریحانی.

ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: غالباً اوآخر قرن ششم.

تزیینات: دو صفحه آغاز مجدول به زر و تحریر و لاجورد و دارای دو کتیبه پیچ و اسلیمی دار مذهب بازمینه های نیم دایره لاجوردی و بیضوی زنگاری و دایره قهوه‌یی و نیز دو کتیبه گره‌بندی در پایین هر دو صفحه، سر سوره‌ها کتیبه زرین با شمسه نیزه‌دار، نشانه‌های حواشی شمسه و قندیل مذهب و منقش، فواصل آیات گل زرین چند پر، ۶ برگ آخر مربوط به نسخه و جزو دیگری است که نشانه‌های حواشی و فواصل آیات نفیس ترمی نماید و رسم الخط ثلث محقق جلی و بدون ترجمه است. و جزو ۲۳ پیش از این شش برگ کامل است و شش برگ آخر مربوط است به جزو نهم سوره اعراف آیات ۱۸۷ - ۲۰۲.

عدد اوراق: ۵۹.

عدد سطور: هر صفحه: ۵.

اندازه نوشته‌ها: ۲۲ × ۱۳/۵.

اندازه ورق: ۳۲/۵ × ۲۰/۵.

جلد: تیماج ضربی پاکتی قهوه‌یی نفیس.

واقف: ظاهراً بهاء‌الدین علی بن قوام‌الدین موسوی.

۱۸
—————
۱۹۲۰

جزو سوم قرآن مترجم، (از آیه ۲۵۵ سوره بقره تا آیه ۸۶ آل عمران) بسیار نفیس، دارای ترجمه بسیار روان و سلیس، غالباً نثر قرن چهارم، آثار و علایمی از لهجه بلخ قدیم و بخارای قدیم را در آن می توان یافت.

ویژگیهای رسم الخط :

حروف دال و راء دارای نقطه تحتانی، ذال غالباً بی نقطه، آنچه و آنکه به صورت انج و انک، که به شکل کی، حروف منقوط فارسی با یک نقطه ژ، با سه نقطه از ویژگیهای رسم الخط این نسخه نوشتن حرف ما قبل کاف به سرکج کاف است مثل (شکنجه). دیگر اینکه همه جا در فعل جمع مخاطب به جای دال، تاء آمده، مثل رویت و کنیت و شدیت.

برخی از واژه‌ها و ترکیبات این نسخه :

یاری گران = ناصرین	أقرار کردیت = اقررتم
زمان داده شوند = ينظرون	گرفتیت = اخذتم
جاودانگان = خالدین	رابست گوی دارند = مصدق
فرشتگان = ملائکه	سخن درستی = حکمت
سبک کرده شود = يخفف	عهد استوار = میثاق
گردن دادگان = مسلمون	آموزانیدیت = تعلمون
ناخوشی = کره	برمی گزینند = یشترون
به خوش منشی = طوع	نانبیسندگان = امیین
کیش = دین	بکرازدمش = یوده
بی فرمانان = فاسقون	بدم روّد = تبّع

انباز گویان = مشرکین	پس گواه باشیت = فاشهدوا
گرایسته = حنیف	انتان = ذلکم
پایگاهها = درجات	لختی = بعضاً
جفتان = ازواج	بگمان شوندگان = ممتزین
انتان = ذلکم	استوار = حکیم
نشان کرده = مسومه	پس داوری کنیم = فاحکم
پس بدم می روند = فیتبعون	پاداش دهندگان = ما کرین
کزی = زیغ	یاری گران = انصار
بزه مند = آثم	پیس = ابرص
سررو = سفر	یخنی می نهیت = تدخرون
پس گزاردا = فلیود	بی راهی = غی
نام برده = سحی	نازاینده = عاقر
افزونی خالص از عوض = ربوا	پس، پذیر = فتقبل
پس فرجیات بود = فظل	هرگز نپساود مارا = لن تمسنا
	برپی نفرستند = لا یُبعون

کاغذ: نخودی ضخیم مهره کشیده مایل به حنایی.

خط: متن ثلث محقق جلی.

ترجمه: نسخ، هر دو خوش.

کاتب و تاریخ کتابت: اوایل قرن ششم.

تزیینات: در صدر نسخه یک شمسۀ زرین باتشعیر گره بندی، حاشیۀ شمسۀ منقش به الوان، دو صفحۀ افتتاح دارای دو کتیبه و دو ذیل، کتیبه های بالا هر یک دارای سه شمسۀ زرین که عنوان (الجزوالثالث من کلام الله) بر شمسۀ های وسط به صورت تشعیری کتابت شده و شمسۀ دیگر گره بندی قفل مرصع، کتیبه های ذیل گل و برگ و اسلیمی تشعیری و مرصع هر دو صفحۀ مجدول به زر و تحریر و سیاهی حواشی

دارای شمسه‌هاى زرین و ترنج‌هاى زرین منقش، بین السطور مخطوط درهم قرمز با تحریر پیچ واسلیمی. آغاز سوره آل عمران ص ۱۱۴ نیز یک کتیبه بی اندازه نفیس دارای اسلیمی‌هایی بر زمینه سرخی و زنگار اسم سوره در وسط کتیبه با سفیداب و تحریر، فواصل آیات گل زرین ده پر مرصع، صفحه آخر دارای یک کتیبه که در وسط آن الملك لله با سفیداب و تحریر کتابت شده.

عدد اوراق : ۱۴۱.

عدد سطور: ۶ سطر (۳ سطر متن و ۳ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها : ۱۸ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۱۹ .

جلد : تیماج مشکی .

واقف و سال وقف : نامعلوم.

۱۹
۱۴۴

جزوه مترجم، جزو سوم، با ترجمه به فارسی کهن، رسم الخط به شیوه قرن پنجم و ششم، ترجمه گاهی به هیأت تفسیر در می آید.

کاغذ: نباتی ضخیم آهار مهره:

خط متن و ترجمه: ثلث.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن ششم.

تزیینات: دو صفحه صدر کتاب متن زرپوش با دواير و گرهبندي‌هاى تشعیری،

آغاز جزو کتیبه زرپوش تشعیری با کتابت کوفی، نشانه‌هاى حواشی شمسه‌ی زرین

و بادامی زرین، عنوان سوره آل عمران به زر و تحریر، حاشیه برگ درهم نیزه مانند.

عدد اوراق : ۷۰.

عدد سطور : متن ۴ سطر و ترجمه مختلف.

اندازه نوشته ها : ۱۳/۵ × ۷ سم.

اندازه ورق : ۱۶ × ۱۰/۵ سم.

جلد : تیماج ضربی قدیمی.

واقف : محمد بن عباس بن ابی الطیب.

تاریخ وقف : نامعلوم.

چند برابر فارسی این نسخه :

پیغانبر = رسول

هزینه کنی = انفقوا

خرید و فروخت = بیع

(ارزش لهجه یی نسخه بیش از ارزش لغوی آن است).

۲۰
۱۷۷

جزوه مترجم، سوره مائده (آخر جزو ۶ و آغاز جزو ۷)، با ترجمه فارسی کهن که به ترجمه آن دست برده و تراشیده اند و بر سلیقه خویش برخی کلمات ترجمه را تغییر داده اند. رسم الخط جزوه همانند جزوات ۱۶۵۰ و ۱۶۵۱ است یعنی اعراب آن به صورت نقاط شنگرفی و تشدید و جزم با زنگار داده شده است.

برخی از واژه های پارسی این نسخه :

فروان = کثیر

دد = سبع

کستی و بدی = منکر

واز گرفتند = امسکن

دمیده شهد = ینفخ

زنان گرو یسته = مؤمنان

دیدور = مبین	كاو ینها = اجور
می ره نماید = یهدی	زونکها = مرفاق
بزرگ منشتی = [استکبار]	خوش کامه شد = طَوَّعَتْ
گذشتاری مکنید = لا تعدوا	اوسوس = هُزُو
گذشتاری کنندگان = معتدین	کیان = قردة
داد واز آوردن = انتقام	می شتاوند = یسارعون
بنیشنید = اسمعوا	دشمنایی = بغضاء
منجک = مهد	وی رهی = طغیان

تیمار برند = یحزنون

کاغذ: حنایی ضخیم.

خط متن: ثلث محقق.

خط ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ششم.

تزیینات: دو صفحه اول دارای دو کتیبه زرین با برگ و پیچ و گرهبندی که در کنار کتیبه شمسه های زرین مشعر بوده و به صحافت از بین رفته است. فواصل آیات نشانه های زرد، نشانه های حواشی دوایر منقش.

عدد اوراق: ۸۷.

عدد سطور: ۴ (با چهار سطر ترجمه).

اندازه نوشته ها ۱۰/۵ × ۴۶/۵.

اندازه ورق ۱۳/۵ × ۱۱ سم.

جلد: تیماج ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۱
—————
۱۷۶۶

قرآن مترجم با ترجمه کهن، دارای متن کامل (البته ۲۹ صفحه از آغاز و سه صفحه از آخر نسخه الحاقی و بی ترجمه است) دارای ترجمه ای به پارسی بسیار سلیس و روان.

برخی مشخصات رسم الخط ترجمه :

همه «ی» ها منقوط، آنچه وآنکه وآنانکه به صورت، آنج وآنک وآنانک، حروف پارسی که سه نقطه دارند با یک نقطه، درحالت اضافه کلمات مختوم به الف به جای «ی» همزه دارد مثل دستها شما و پایها شما، گ با یک مد (= سرکج).

برخی از واژه های پارسی این نسخه :

بزرگ منشی نکنند = لایستکبرون	یاری ده = ناصر
کارزار = جهاد	فرستاده = رسول
کابین = اجوره	خویش کاران = محصنات
بزه = اثم	یار = نصیر
بزه مند = آثم	باززده شدم = نهیت
گران دارید = ثاقلتم	اشکفت می اری = اتعجبین
بیراهان = ضالون	سخون می گفت = یحاوره
دوگان = مثانی	بر = جناح
دروغ زنان = کاذبین	
کاغد : نخودی آهارمهره.	
خط : متن ثلث جلی.	

- ترجمه : به نسخ خفی هر دو با سیاهی .
کاتب : نامعلوم (سه صفحه آخر بقلم عبدالعلی مصحح کتابخانه).
تاریخ کتابت : احتمالاً قرن ششم.
تزیینات : اسامی سوره‌ها به شنگرف به قلم رقاع، کلمه «الله» در تمام قرآن به شنگرف، عناوین جزء در حاشیه به شنگرف فواصل آیات گل زرد چهاربرگ مرصع، اوراق مجداول به سرخی، اوراق الحاقی بعضاً به نسخ و بعضاً به قلم ثلث.
عدد اوراق : ۵۱۱.
عدد سطور : متن ۱۱ ترجمه چلیپائی .
قطع : اندازه جدول (۱۶ × ۳۰/۵) سم .
اندازه ورق : (۲۴ × ۳۹) سم .
جلد : تیماج قرمز ضربی، عطف، تیماج مشکی .
واقف و سال وقف : نامعلوم .

۲۲
—————
۱۸۲۶

قرآن مترجم کهن کامل با ترجمه استوار فارسی، ترجمه احتمالاً مربوط به قرن ششم است، دارای واژه‌های بسیار کهن فارسی، با ترجمه تحت اللفظ و کلمه به کلمه، در آغاز هر سوره خواص سوره از قول پیامبر (ص) و ائمه (ع) حروف مقطعه مترجم.

ویژگیهای رسم الخط : حروف خاص فارسی با یک نقطه و یا یک سرکش، آنکه و آنچه و بلکه به صورت آنک و آنج و بل کی، کلمات مختوم به الف که مضاف یا منسوب واقع می‌شوند بدون همزه و بدون یا، ذال معجم به رسم الخط کهن یعنی نقطه دار، یاء مفرد دارای دو نقطه فوقانی، که و چه به صورت کی و جی، الف

ممدوده بدون مد، که چون در اول آید متصل به کلمه بعدی مثل کخدا = که خدا، کشما = که شما، درحالت نهی مه جدا مثلاً بجای مروید، مه روید ...

نمونه‌هایی از واژه‌ها :

بزرگوار = جبار، متکبر	نگرندگان = ناظرین
هزینه کنید = انفقوا	افسوس کردن = استهزاء
سوگندان = ایمان	جفت = زوج
جایگاه = مواقع	استوار = امین
نخستینان = اولون	کی شبیخون کنیم = لنبتینه
نه بساونده است ایشانرا = لم یطمثهن	رستاخیز = ساعت
شاهسپرغم = ریحان	بزه = اثم
خرمابن = نخل	هویدا = مبین
بیم کننده = نذیر	افسوس = هزو
گوارنده = هنیئ	دشخوار = عسیر
لخت = جزو	ماده اشتر = ناقه
باز گروندگان = منقلبون	بی راهان = طاغون
نام زده = اجل	دادکنان = مقسطین

کاغذ : نخودی مایل به حنایی آهاری و مصقول.

خط : انواع ثلث، آمیخته به ریحان و محقق، برخی اجزاء و اوراق خط درنهایت پختگی و برخی با شتابزدگی کتابت شده.

ترجمه : به نسخ.

کاتب : نامعلوم، ظاهراً بقلم چند کاتب کتابت شده زیرا شیوه کتابت اجزاء تفاوت آشکار دارد. البته آغاز و انجام نسخه چند بار باز نویسی شده.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم.

تزیینات : فواصل آیات دوایر کوچک شنگرفی و برخی اخترزرین، اسامی سور

بخط رقاع با شنگرف، نشانه‌هاى حواشى در بخش نخستين شمسه‌هاى زرین عناوین جزو عشر درحاشیه با شنگرف.

عدد اوراق : ۳۵۸.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها : (۲۲ × ۳۵) سم.

اندازه ورق : (۲۸ × ۴۵) سم.

جلد : تیماجی دوروی خرمایی که سیاه شده.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم (مهر وقفی تاجگونه‌ی دارد).

۲۳
—————
۱۸۷۴

قرآن مترجم ناقص، با ترجمه کلمه به کلمه تحت اللفظ، زبان ترجمه استوار و کهن و ظاهراً فارسی قرن پنجم است.

اختلاف قراءت و فواید تفسیری و خواص برخی از سوره و سبب نزول برخی از آیات درحاشیه مذکور است.

از اصل نسخه از اوایل آیه ۴۶ سوره بقره تا آیه ۲۵ سوره نازعات موجود است و کسرنویسی آغاز و انجام به قلم عبدالعلی مصحح کتابخانه صورت گرفته است.

اینک نمونه‌ی چند از ویژگیهای لغوی این نسخه کهن :

نسک = عدس   بزه = جناح

از کیش به کیش شوندگان = صائبین   سپاس داری = شکر

ولج بریان = سلوی   ترانگبین = من

یاری گر = نصیر   کارزار = قتال

گردن نهندگان = مسلمین   پایگاهها = درجات

چنگ درزد = اِشْتَمَسَک	شکيبائى = صبر
نمايش = رياء	فريشتگان = ملئکة
بى راهى = ضلال	بى دادگران = ظالمين
بساويد = لَمَسْتُمْ	دشمنانگى = عدوان
بخش = نصيب	مستريد = لا تحلقوا
کيبان = قِرْدَة	کشتن گاه = محل [قربانى]
پاشنه = عقبه	شويان = بعول
هيزم = حطب	شوى = زوج
ترش = عبوس	هزينه کنيد = تنفقوا
	ويژگى رسم الخط :

- ۱ - حروف فارسى پ و چ و ژ با يك نقطه و گ با يك مد.
  - ۲ - آنچه و آنکه بصورت انج وانک.
  - ۳ - ياء مفرد منقوط .
  - ۴ - دال در تمام موارد بى نقطه .
  - ۵ - که و چه بصورت کى و چى .
  - ۶ - مى استمرار جدا از کلمه .
- کاغذ : حنایى آهارى .
- خط : خط متن نسخ جلی به شیوه ماوراء النهر .
- ترجمه : نسخ معمولی خوش .
- کاتب : نامعلوم .
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم .

تزیینات : فواصل آیات دواير قهوه‌یى با تحریر سیاهى ، اوراق مجدول شنگرف و لاجورد ، ترجمه چلیپایی به شنگرف ، سر سوره ها کتیبه قهوه‌یى منقش با تحریر به سیاهى ، اسامى سور به قلم رقاع به سفیده و تحریر سیاهى ، نشانه های حواشى مربع

منقوش، رموز وقف به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۹۰.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : (۲۲ × ۳۶) سم.

اندازه ورق : (۳۱ × ۴۷).

جلد : تیماج سبز، عطف مشکی.

واقف : نامعلوم.

۲۴
—————
۶۳۸

جزوه مترجم نفیس، با ترجمه فارسی کهن (جزو ۲۵)، دارای ترجمه یی کهن که از نظر رسم الخط و لغت و زبان جاذبه اهمیت است.
رسم الخط ترجمه : حروف چ و پ و ژ گاه دارای یک و گاه دارای سه نقطه و گاه هم غیرمنقوط، گاف با یک سرکش ف که بعد از همزه مفتوح آید با سه نقطه مثل افکند و افزون (و این از نظر آوانگاری و لهجه شناسی تاریخی خیلی مهم است)، س دارای سه نقطه تحتانی و «ر» و «د» دارای یک نقطه تحتانی.

برخی واژه های پارسی شماره ۶۳۸

دادستانندگان = منتقمون	بساودش = مته
کفرآریت = کفرتم	أدیدیت = ارأیتم
أبسنده نیست؟ = اولم یکف	کرانهاء جهان = آفاق
فریشتگان = ملئکه	زبر = فوق
بارینک بین = لطیف	پیش رفت = سبقت
می برنشینیت = ترکبون	نسپاس = کفور

تاراست شويت = لتستوا

ميراندتان = يميتکم

کردیت = تعملون

زنده کندتان = يحييکم

کاغذ : حنایى روشن ضخیم.

خط متن : ثلث محقق.

خط ترجمه : نسخ.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم.

تزیینات : صدر نسخه شمسۀ زرین با نقش مجدول هندسی ، دو صفحه افتتاح کتیبه های زر پوش با تحریر پیچ واسلیمی و زمینه های قرمز دو کتیبه پیشانی حامل عنوان و نقش های مدور گره دار زمینه متن دارای نقش اسلیمی و مخطط ، سر سوره ها کتیبه های منقش وزرین ، فواصل آیات گل شش پر زرین ، نشانه های حواشی شمسه و شصتی زرین .

عدد اوراق : ۱۵۳ .

عدد سطور : ۳ (با زیر نویس چلیپائی) .

اندازه نوشته ها ۱۹ × ۱۱ سم .

اندازه ورق : ۲۸/۵ × ۱۹/۵ سم .

واقف : خواجه یار احمد بن خواجه سلطان محمود نشابوری .

تاریخ وقف : ۲۴ صفر ۹۲۱ .

جلد : تیماج قهوه یی .

۲۵
—
۴۱۳

جزوه مترجم ، از جزو دهم تا پایان جزو ۱۲ نسخه از حیث خط و تزیینات و نیز از نظر زبان و لغت نفیس است .

برخی از برابریهای نسخه ۴۱۳

فراهمی آیند = التقی	بددل گردید = لفشتم
پاشنه خود = عقبیه	خواستها = اموال
گزیت = جزیه	خواران = صاغرون
دورخ = جهنم	پناه جای = ملجأ
واز پس ماندگان = خالفین	خواهش گر = شفیع
پس روی کنند = يتبعون	فسوس می کنیم = نسخر
کاغذ : حنایی ضخیم.	

خط متن : ثلث ماوراء النهری جلی خوش.

خط ترجمه : نسخ.

کتابت : قرن ۶ و ۷.

تزیینات : متن صفحه صدر سراپا تذهیب با سه حاشیه گره بندی مذهب و متن مذهب با گل و پیچ و در وسط «فی کتاب مگنون» به کوفی با سرخی در زمینه لاجوردی کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با شش کتیبه حامل کتابت ثلث و دوایر مذهب و منقش در گوشه ها و گره بندی ها، بین السطور مخطط به سنگرف، نشانه های حواشی، شمسه ها و چهار گوشه ها و قندیل های مقفل زرین و منقش کلمات بین نشانه ها به کوفی و ثلث و نشانه های چار گوش حامل عنوانه صلوة الفجر و صلوة الظهر و غیرهما، کلمه جلاله همه جا به زر و تحریر سنگرف نشانه های فواصل آیات گل زرین مرصع چند پر که در دایره وسط «آیه» کتابت شده.

عدد اوراق : ۱۴۳.

اندازه جدول : ۲۷/۵ × ۱۷ سم.

اندازه ورق : ۳۶/۵ × ۲۶/۵ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف : نامعلوم.

۲۶

۵۰۸

جزوه مترجم، جزوه هفتم قرآن پاک، با ترجمه فارسی کهن که از نظر کتابت متن و زبان ترجمه حائز اهمیت است.

برخی از لغات فارسی جزوه شماره ۵۰۸

پیوسته = وصیلة	سخت کینه = عزیز
پادشان دادشان = اثابهم	فروشکننده = قاهر
جنبنده = دابة	بیاشی = فتکون
پند = ذکر	خواهشگران = شفعاء
نوکننده = بدیع	گاهواره = مهد
برسان = کهیئة	بریکدیگر نشسته = متراکب

کاغذ : نخودی آهاری خشک.

خط متن : ثلث ماوراء النهری.

خط ترجمه : نسخ تحریری شکسته غالباً بی نقطه.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ششم.

تزیینات : یک سطر به سرنج و یک سطر به سیاهی، رنگ ترجمه مغایر با رنگ

متن.

عدد اوراق : ۳۷.

عدد سطور : ۶ سطر جلی بعلاوه زیر نویس کلمه به کلمه.

اندازه نوشته ها : ۱۸ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۲۵/۵ × ۱۸/۵ سم.

جلد : تیماج مشكى .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۲۷
—————
۱۸۹۲

قرآن مترجم كامل (كه البته ۳ برگ از آغاز و سه برگ از انجام باز نویس و بدون ترجمه است و نیز از اواسط سورة «دهر» به بعد ۱۲ برگ ظاهراً در قرن ۱۰ یا ۱۱ نونویسی شده) دارای ترجمه فارسی کهن احتمالاً مربوط به قرن پنجم یا ششم . اما لغات عربی فراوان دارد . لغات فارسی سره نیز دارد . دارای ویژگی معین نیست . مثلاً «که» گاهی «کی» و گاهی «که» و حرف چ گاهی با یک نقطه و گاه با سه نقطه آمده است . اما یاء مفرد غالباً دارای دو نقطه فوقانی است و گ با یک مد و آنکه و آنچه به صورت انک و انج آمده است . رعایت دال و ذال نیز یکنواخت نیست گاه رعایت شده .

ذکر برخی از واژه های فارسی :

ناسزا = غیرالحق	بازپسین = آخر
اومید همی دارید = افتطمعون	بی پدران = یتامی
گوی = حفره	خوه (خفه) = منخنقة
تنگی = حرج	بفرستیدیم = ارسلنا
زیان کاران = خاسرین	پریان = جان
کوزه گر = فخّار	برداشته بکند = یرفع
گوشه = عروة	استوارترین = وثقی
می افسوس کنند = یستهزون	
کاغذ : نباتی ضخیم .	

خط : متن ريحان جلى خوش.

ترجمه : نسخ خفى.

کاتب و تاريخ کتابت : نامعلوم. ظاهراً کتابت مربوط به قرن ششم و چند برگ آخرپس از سورة «دهر» مربوط به قرن ۹ يا ۱۰ است.

تزيينات : ترجمه چند برگ اول به شنگرف و رموز وقف بخشى از قرآن به شنگرف است. غالباً اسامى سور کتابت نشده.

عدد اوراق : ۴۶۸.

عدد سطور : ۲۲ (متن ۱۱ و ترجمه ۱۱).

اندازه نوشته ها : ۳۷/۵ × ۲۲ سم.

اندازه ورق : ۴۳ × ۲۹.

جلد : تىماج عنابى کهنه دورويه

واقف و سال وقف : نامعلوم.

۲۸
۱۷۱۳

قرآن مترجم، در نسخه اصل از برگ هشتم سورة بقره آيه «... ولقد آتينا موسى الكتاب الخ» تا آغاز سورة دهر آيه «فوقيهم الله شر ذلك اليوم ولقيهم» مانده بقيه اوراق به دفعات الحاق گرديده، در وسط هم اوراق چندی الحاقیست. نسخه اصل نسخه کهن بوده و ترجمه آن ظاهراً مربوط به اواخر قرن پنجم يا اوایل قرن ششم هجریست. زبان ترجمه زبانی استوار و درآن واژه های کهن فراوان و دارای مختصات لهجه یی و دستوری است. به عنوان نمونه برخی از واژه های فارسى بدین منوال است:

سوگند می خوردیت = اقستم

بانگ زننده = مؤذن

می جویت = ابغیکم

کبی بوزنه = قردة

بگيريت = خذوا
انبازگيران = مشركون
ناشناختگان = منكرون
بدرآيندگان = مخرجين
پيش روان = سابقون
اي نيستم = ألت
استواركار = حكيم
بزه = جناح
پسينيان ما = آخرنا
گاهواره = مهد

راه گذريان = ابن السبيل

كاغذ : خانبالغ نخودى.

خط : محقق.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ششم

تزيينات : حواشى داراى شمسهاى الوان، اسامى سوربه سنگرف بقلم رقاع

ونسخ، متن نسخه اصلى با مركب قهوهيى، ترجمه ها با سرنج.

عدد اوراق : ۳۸۵ .

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۵ × ۱۸/۵ .

اندازه ورق : ۲۸ × ۲۳ .

جلد : ساغرى ضريبى پاكتى .

واقف : فرهنگ كوهى .

تاريخ وقف : ديماه ۱۳۵۳ ش .

قرآنهاى مترجم

در

قرن هفتم

قرآن مترجم (بخشی از قرآن) از آیه ۶۵ سوره المؤمنون تا آیه ۲۰ سوره سبأ. با ترجمه فارسی کهن تحت اللفظ و گاه ترجمه به معنی. این نسخه چه از نظر رسم الخط و چه از نظر دستور و واژه شناسی دارای ارزش فراوان است. هر چند نسخه در قرن هفتم کتابت شده اما آثار نثر قرن چهارم و پنجم در آن نمایان است و مطالعه در ترکیب ها و واژه ها و جمله بندی آن محل ترجمه را می تواند واضح سازد.

خصوصیات رسم الخط ترجمه :

- ۱ - تحریر دال و ذال به قاعده کهن.
- ۲ - ی مفرد و ی پایانی دارای دو نقطه فوقانی و گاه تحتانی.
- ۳ - آنکه و آنچه به صورت « انک وانج ».
- ۴ - گ با یک سرکش، حروف فارسی که سه نقطه دارد جز «ژ» با یک نقطه.
- ۵ - الف ممدوده بدون مدّ.
- ۶ - بجای یاء اضافه که پس از کلمات مختوم به الف آید همزه تحریر شده.
- ۷ - که غالباً با کلمه بعدی پیوست نوشته شده.

برخی از واژه های کهن و برابرهای جالب توجه :

بازداشت خواهم = اعود	فراخ توانائی = وسع
گران آید = ثقلت	دیوان = کتاب
شمارگیران = عادین	پاشنها = اعقاب

پیدا = شهادة	برویدگان = مؤمنین
ناپیدا = غیب	گر = ان
زفانها = السنة	پسروی کند = يتبع
زنان اززه بشده = قواعد	بنفرینند = لعنوا
نیاوند = لم تجدوا	زناشوئی = نکاح
بسامانان = صالحین	آفرین = تحية
آبگینه = زجاج	بیرون می خزند = يتسللون
آفتابی = شرقية	بامداد وشبانگاه = بكرة واصيلا
سایگی = غربية	دشخوار = عسير
خرید و فروخت = بيع	کوراب = سراب
زود شمار = سريع الحساب	تگرگ و ژاله = برد
نماز بامداد = صلوة الفجر	تنگی = جناح
نیمروز = ظهيرة	

کاغذ : نخودی آهار مهره ضخیم.

خط : متن نسخ آمیخته به ریحان و ترجمه نسخ.

کاتب : محمد بن علی الحامدی.

تاریخ کتابت : اول محرم ۶۸۲ (یا رمضان ۶۸۲).

تزیینات: سر سوره ها کتیبه های قلمدانی زرین شعیری، اسامی سور به الوان و تحریر و بقلم رقاع، فواصل آیات گل ۱۶ پرزرین که در دایره وسط آن «آیه» محرر کوفی کتابت شده، نشانه های حواشی شمسه ها، دوایر، قنذیل ها و مربع های زرین منقش گره دار که بعضی از آنها دارای نوشته های کوفی است، ترجمه به شنگرف به صورت منکسر، اوراق مجدول به زر و شنگرف و لاجورد.

عدد اوراق : ۱۹۱.

عدد سطور : ۱۰ (۵ متن و ۵ منکسر ترجمه).

اندازهٔ جدول: ۱۹/۵ × ۱۱/۵ سم.

اندازهٔ ورق: ۲۷ × ۱۸ سم.

جلد: روغنی نوکار.

واقف: محمد ولی خان اسدی.

تاریخ وقف: تیر ۱۳۱۳.

۳۰
—————
۱۱۴۴

قرآن مترجم ناقص (موجود از آیهٔ ۴۱ سورهٔ بقره تا سورهٔ عصر که البته برگ
آخرنویس است، و ۶۰ آیه از آغاز سورهٔ یس کسر دارد و از اواسط نیز بعضی اوراق
نونویسی شده). زبان ترجمهٔ زبانی است کهن غالباً پارسی قرن پنجم ولی به
استواری زبان ترجمهٔ های دیگر مربوط به قرن ۵ و ۶ نمی رسد و گاه در ترجمهٔ قصوری
می توان دید. بهر حال از نظر لغوی و رسم الخط دارای ارزش فراوان است. در
رسم الخط قاعدهٔ قدیم دال و ذال کاملاً رعایت شده و نقطه و مد حروف تابع حروف
عربیست.

کلمات چه در حالت مفرد بودن و چه در حالت اضافت و نسبت غالباً مُقرب اند.
ترجمه هر چند تحت اللفظ است ولی در زیر نویسی غالباً رعایت برابری کلمات
متن و کلمات ترجمه نشده است.

برخی واژه های فارسی این نسخه :

دشمنادگی = عداوة	برخ = فوج
کوژی = عوج	خشک و دریا = برو بحر
درویشی = املاق	کینه کشان = منقمون
بیافد = افتری	پیهها = شحوم

هنبازان = شرکاء
 رستاخيز = قيامة
 زورآن = عاليها
 ترانجبین = مَن
 سازنده گار = مقترف
 بی نمازی = محیض
 بمکاهانید = لا تنقصوا
 آب پشت = نطفة

ژرف = لَجِي

کاغذ: نخودی ضخیم.

خط: متن ریحان.

ترجمه: نسخ آمیخته به ثلث.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: اوایل قرن هفتم.

تزیینات: ترجمه به شنگرف، سر سوره‌ها بوم زرین، خواص و شماره آیات و کلمات و حروف سور به سفیده و تحریر و سر سوره دارای برگ و پیچ، نشانه‌های حواشی شمس‌های زرین مجدول و منقش بعضی نیزه‌دار، فواصل آیات گل زرین پنج پر.

عدد اوراق: ۲۳۲.

عدد سطور: ۱۴ (۱۴ سطر ترجمه زیرنویس دارد).

اندازه نوشته‌ها: ۴۰/۵ × ۲۴ سم.

اندازه ورق: ۴۵ × ۲۹/۵ سم.

جلد: تیماج ضربی.

واقف: نامعلوم.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۳۱
—————
۷۷

قرآن مترجم، از آیه ۲۱ سوره «سبأ» تا اواخر سوره «محمد (ص)» این نسخه دارای ترجمه فارسی سلیس است و اهمیت زبانی آن از این نظر است که بعضی کلمات ترجمه معرب است و طرز تلفظ قرن هفتم و ششم را نشان می دهد.
کاغذ: نخودی صیقلی ضخیم.
خط متن: کوفی معرب منقوط (اعراب به نقاط شنگرفی و نقاط حروف معجمه ریز).

خط ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً اوایل قرن هفتم.

تزیینات: اسامی سور به زر و تحریر در کنار آن خدنگ زرین، اعراب به شنگرف، شد و مد و جزم به زنگار، فواصل آیات گل زرین پنج پر مرصع پیچیده، نشانه های حواشی شمسایی و بادامی زرین، فواید تجویدی در حاشیه به الوان.

عدد اوراق: ۱۲۲.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۱۵ × ۸ سم.

اندازه ورق: ۲۰ × ۱۳/۵ سم.

جلد: تیماج مشکی با ضرب ملصوق فیروزه‌یی ترنج و سرترنج و حواشی کتیبه

دار.

واقف: محمد مهدی بن حاج علی اصغر قزوینی.

تاریخ وقف: ۸ رجب المرجب ۱۱۲۲.

۳۲
—————
۳۷۸

قرآن مترجم ناقص از آیه ۶۶ سوره «بقره» تا آیه ۴ سوره «فتح»، ترجمه قرآن فارسی روان و از نظر احتوای بر لغات و برابریهای جالب فارسی قابل دقت است، مثلاً:

پای دارنده = مقیم	بر آوردها = بنیان
پاسخ کنیم = نجب	بنیادها = قواعد
ناخوبی = فحشاء	کثر = جایز
بستاوه شدند = یجحدون	مشتابانید = لا تستعجلوا
هر آینه = لا جرم	بسیار گاه = ربما
نام زده کرده = مستی	کینه گزار = ذوانتقام
سازش بد = مکر	خوش منشی = طوع
ناخوش منشی = کره	

در رسم الخط ترجمه «که» به صورت «کی»، «آنکه» به صورت «انک» و «آنچه» به صورت «انج» کتابت شده، حروف منقوط فارسی بر قاعده عربی مگر «ژ» دارای سه نقطه.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن و ترجمه: نسخ جلی و خفی.

کاتب: نا معلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً اوایل قرن هفتم.

تزیینات: اسامی سور به قلم رقاع بعضی به زر و تحریر و بعضی به زعفران و تحریر، فواصل آیات گل چار پر و دوایر زعفرانی، نشانه های حواشی حلزونی و شمس گره دار و قندیل، بعضی ملون و بعضی مذهب بسمله به قلم محقق.

عدد اوراق: ۴۱۳.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۴ × ۱۶ سم.

اندازه ورق: ۳۴ × ۲۶ سم.

جلد: تیماج ماشی.

واقف: اسمعیل سلمانی الرازی.

تاریخ وقف: ۸ ذیقعده ۸۲۴ هـ. ق. (در حاشیه ص ۷۳۳).

۳۳

۹۹۰

قرآن مترجم ، کامل ، ذیل بعض صفحات افتاده و وصالی و نونویسی شده است ظاهراً نسخه مربوط به قرن هفتم است. در آغاز فوایدی پیرامون علایم وقف، تفأل ، شرح عدد آیات و سور قرآن مجید در سه صفحه دارد. حواشی معلق به فواید تفسیری به عربی و پارسی است و شأن نزول آیات و روایات و حکایات مربوط به آن زیر عنوان قصه در حاشیه آمده است. همچنان اختلاف قراآت در حاشیه نشان داده شده است.

این لغات فارسی را با برابرهایی آن مرحوم دکتر رجائی برگزیده است:

تکذبان = ناخستون می شوید

اذأ = همیدون

خفت = سبک سنگ آید

منکر = ناشناس

مستکبرین = سرکشان، بزرگ منشان

چند واژه دیگر:

کسب = الفنجیده است

خشی = بشکوهد

مترفیهم = انباردگان ایشان

طعم = مزه (با تشدید زاء)

یجیر = زنهاردهد

یصطرخون = می خروشدند

ثقلت = گران سنگ آید   استمسک = چنگ در زدست

رسم الخط:

حروف خاص فارسی بر قاعده عربی کتابت شده، اما «ژ» و «پ» گاه دارای سه نقطه است؛ مثل «پنهان» و «مژدگانى»، «ی» در آخر منقوط.

کاغذ: نخودی ضخیم آهار مهره.

خط: متن به ریحان.

ترجمه: نسخ.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هفتم.

کاتب: نامعلوم.

تزیینات: اسامی سور به ثلث رقاعی و به شنگرف، ترجمه به شنگرف، علایم تجوید و قراءت به زنگار، فضل سوره (خواص سور) و سایر علایم حواشی شنگرف، فواصل آیات گل چهارپر مرصع.

عدد اوراق: ۲۹۰.

عدد سطور: ۱۳ سطر با ۱۳ سطر ترجمه زیر نویس.

اندازه نوشته ها: ۲۳ x ۱۹ سم.

اندازه ورق: ۳۳ x ۲۷ سم.

جلد: تیماج مشکی.

واقف: امام قلی بیک یوزباشی.

تاریخ وقف: رمضان المبارک ۱۱۳۵.

۳۴
—————
۱۴۹۷

قرآن مترجم، از آغاز تا آخر سوره کھف (پنج صفحه اول بقلم محقق جلی

وخوشر از بقیه کتابت شده و ۸ سطر آخر ننویس است).

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : ثلث ریحانی (پنج صفحه آغاز محقق خوش).

خط ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : سرسوره ها به خط رقاع با شنگرف و نقاط آن به زنگار، فواصل آیات

دوایر زعفرانی، سایر نشانه ها شمس و بادامچه رنگین.

عدد اوراق : ۲۴۱.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۸ × ۳۰ سم.

اندازه ورق : ۲۴/۵ × ۲۷ سم.

جلد : تیماج ترنجدار قهوه یی.

واقف : قاضی رفیع الدین حسینی.

وقف نامه بخط علاء الدین بن عبدالحی شهر به بیگناه.

تاریخ وقف : ۱۰۴۳ هـ. ق

یادداشت :

در رسم الخط متن قرآن مجید آنچه جالب است دونقطه فوقانی روی یاء آخر

کلمات است و یاء آخر در ترجمه دارای یک نقطه فوقانی است. خواص سور فوق سر

سوره به شنگرف کتابت شده، حواشی نسخه معلق به فواید مختصر در اسباب نزول

آیات و شرح لغات است.

بعض برابرهاى پارسی این نسخه :

پیرهنها = سربیل

پوسیده = رفاتا

برخوردارى داديم = مَتَّعْنَا

مردار = مَيِّتَةٌ

پابند = كَفِيلٌ

۳۵
۱۴۷۰

قرآن مترجم تا آخر سوره كهف، يك برگ از آغاز و چهار برگ از آخر نونويس و بدون ترجمه است. ترجمه آن ناستوار ولى از حيث لغات كهن خالى از اهميت نيست.

كاغذ : نخودى تيره ضخيم آهارمهره.

خط : ثلث ريحانى.

ترجمه : نسخ.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزيينات : آغاز سوره بقره دارى كتيبه و ذيل با نقوش هندسى و اسليمى، بين سطور مخطط با نقش اسليمى به رنگ قهوه يى و زعفرانى، سرسوره ها كتيبه زرین با نقش اسليمى، اسامى سور بخط رفاع با لاجورد، نشانه هاى حواشى شمس و بادامى مذهب و منقش، سجاوندى به سنگرف، فواصل آيات گل هشت برگ مرصع.

عدد اوراق : ۲۲۶.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۳۰ × ۲۱ سم.

اندازه ورق : ۳۶ × ۲۹ سم.

جلد : تيماج خرمانى.

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

۳۶
—————
۱۲۸۸

قرآن مترجم كامل، اما اصل نسخه كهن از نيمه آيه ۱۷۸ سورة «بقره» تا آيه ۵۰ از سورة «مدثر» است و بقيه احتمالاً در سده يازدهم نونويسى شده و بدون ترجمه است نسخه احتمالاً در قرن هفتم كتابت شده و ترجمه آن از لحاظ دارا بودن لغات كهن فارسى حائز اهميت است. اما در كتابت ترجمه اشتباهاتى فراوان هست كه در هنگام گزينش لغات بدان توجه بايد داشت. در رسم الخط ترجمه حروف خاص فارسى بر قاعده عربى كتابت شده و ياء آخر و ياء مفرد منقوط است. دال و ذال بر قاعده كهن كتابت شده.

بعض برابرهاى فارسى اين نسخه :

خوابانیده چشم = قاصرات الطرف

يار و نگاهدار = مولى

گمان مند = مريب

ناكاسته = غير منقوص

گرانباران = مُثَقَلُون

بزه مند = اثم

همزادگان = اتراب

يادداشت :

نادرستى املايى در ترجمه فراوان است و بهمين جهت احتياطاً از گزينش

واژه هاى بيشتر خوددارى شد.

كاغذ : نخودى آهارمهره.

خط : ثلث ماوراءالنهرى.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزيينات : اوراق مجدول به سنگرف ولاجورد، ترجمه به سنگرف سطر اول هر

جزوبه شنگرف، اسامى سوربه قلم رقاع و به زعفران و تحرير و گاه به زرو و تحرير،
فواصل آيات گل زرد پنج پر.

عدد اوراق : ۳۵۷.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۳/۵ × ۲۳ سم.

اندازه ورق : ۳۹/۵ × ۲۹ سم.

جلد : ميشن قرمز، درون جلد: تيماج ضربى.

واقف : محمد امين.

تاريخ وقف : احتمالاً اوایل قرن ۱۲.

۳۷
—————
۱۰۰۷

قرآن مترجم، با ترجمه تركى، دو برگ آغاز و دو برگ از آخر نونويس و ترجمه
«فاتحه» به فارسى است مرحوم دكتر رجائى زبان ترجمه را نزديك به تركى
ماوراءالنهر دانسته و اين درست است.

آن مرحوم نسخه را مربوط به قرن هشتم يا اوایل هفتم دانسته است اما سياق خط
به اوایل قرن ششم نزديك تر است.

كاغذ : نخودى ضخيم آهارمهره.

خط : نسخ ريحانى.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : قرن هفتم.

تزيينات : دو صفحه آغاز داراى چهار كتيبه لاجوردى رنگ رفته، اسامى سور
وسجاوندى به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۴۳ .

عدد سطور : ۲۲ .

اندازه نوشته ها : ۲۶/۵ × ۱۹/۵ سم .

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۵/۵ سم .

جلد : تیماج قرمز .

واقف : نامعلوم .

تاریخ وقف : پیش از قرن یازده .

۳۸
—————
۱۴۶۸

قرآن نفیس مترجم، کامل (۳ برگ از آغاز و پنج برگ از آخر در ۲۵ محرم الحرام ۱۲۷۳ کسنویسی شده) با ترجمه فارسی کهن و رسم الخط قدیم، معلق به حواشی تفسیری .

برخی از مشخصات رسم الخط :

- ۱ - حروف فارسی که سه نقطه دارند به تبعیت حروف عربی دارای یک نقطه .
- ۲ - کاف و گاف هر دو دارای یک سرکج .
- ۳ - دال و ذال غالباً به رسم کهن .
- ۴ - آنکه و آنچه به صورت انک و انج .
- ۵ - که و چه به صورت کی و چی .

برخی از واژه های پارسی این نسخه :

مرجو = عدس	سراها تان = دیار کم
ترنگمین = من	گسی کردن = تسریح
شیار =	فروتنان = خاشعین

دولاب =	دانگ = سُدُس
بوزنگان = قِرَدَه	دودانگ = ثلث
دست و رنجن = اساور	استه خرما = نوى
ديباء باريك = سُدُس	پس روى كن = اِتَّبِعْ
يله کرده شود = يترك	نگاشته = زُخْرَف
ياوه = سُدَّ	ميوه واز کنندگان = صارمين
برساختن = اِفْتَرَى	سبك = سريع
بيوراشته = مُشَيَّدَه	ديد گاه = مرصد
هاتورسد = اَصَابَتِك	وام زده = غارمين
درياود اورا = يُدْرِكُه	نادانى وخرفى مى كنيد = تفندون
ستنبه = مَرِيد	افسوس داشتن = استهزاء
بفاش = جَهْرَه	پس روان = تبع
ننگ ندارد = لَنْ يَسْتَنْكِفَ	خرماستان = نخيل
بهره = حَظَّ	بناء كوشك = بُنيان
كلاغ = غُرَاب	پيرامن درايد = احاط
جمنده = دَابَّة	بنده وار = عبداً
پس پشت = ظهور	خوابهء شوريده = احلام
مانندان = انداد	

كاغذ : نخودى نزديك به حنايى صيقلى .

خط : متن، ريحان جلى و خوش .

ترجمه : نسخ كهن .

كاتب : نامعلوم .

تاريخ كتابت : غالباً قرن هفتم .

تزيينات : سرسوره ها كتيبه مذهب بسيار نفيس نيزه دار با نقش هاى اسليمى و

پیچ، اسامی سور به سفیده و تحریر بقلم رقاع خوش و جلی، نشانه های حواشی ترنج و قندیل و شمسۀ مذهب و منقش (عشر و خمس به تحریر کوفی)، فواصل آیات گل زرین پُرپر دانه نشان، قف (علامت وقف) در فواصل به سنگرف.

عدد اوراق : ۴۷۰.

عدد سطور : ۹ (دارای ترجمۀ زیر نویس).

اندازۀ نوشته ها : ۴۴ × ۲۸ سم.

اندازه اوراق : ۴۸ × ۳۰ سم.

جلد : تیماج قهوه یی ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۳۹

۲۰۶۵

۴

قرآن مترجم، اصل نسخه از آیه ۵۴ سورۀ «بقره» تا پایان سورۀ «مسد». بقیه از آغاز و انجام کسرنویسی شده، حواشی معلق به فواید قرآنی و اختلاف قراآت.

ترجمه فارسی کهن، غالباً مربوط به قرن ششم، کمتر دارای لغات عربی. رسم الخط بیشتر تابع عربی، کاف و گاف هر دو دارای یک سرکش، پ و چ و ژ غالباً دارای یک نقطه، آنکه و آنچه به صورت انج و انک، اما دال همه جا بدون نقطه و بدون رعایت قاعده باستانی.

برخی از واژه های پارسی کهن مربوط به این نسخه :

نماز دیگر = عشی	ترانگبین = من
گرم گاه = ظهر	ولج = سلوی
بریان و فر به = سمین	کوشک = قصر
	سپرغم = ریحان

کاغذ : نخودی.

خط : متن ثلث.

ترجمه : نسخ.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : غالباً قرن هفتم.

تزیینات : کلمات مختلف القرائة درحاشیه به زنگار و شنگرف، اسامی سور به شنگرف، اوراق مجدول به الوان، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات خالهای شنگرفی.

عدد اوراق : ۳۱۲.

عدد سطور : ۹ (ترجمه زیر نویس چلیپائی).

اندازه جدول : ۳۶ × ۲۲/۵ سم.

اندازه ورق : ۵۰ × ۳۲ سم.

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۴۰
۹۵۷

قرآن مترجم ناقص، از آغاز سوره «بقره» تا آیه ۲۲ از سوره «آل عمران» نونویس است و از آیه ۲۲ سوره «آل عمران» تا اوایل سوره «احزاب» دارای ترجمه مرتب است و بقیه اغلب نونویسی و بدون ترجمه فارسی. ترجمه آن از فارسی قرن ششم و هفتم حکایت می‌کند.

در رسم الخط نسخه یاء آخر و مفرد دارای دو نقطه فوقانی است. در ترجمه حروف خاص فارسی بر قاعده عربی کتابت شده است.

بعضی برابرهای فارسی این نسخه :

خواموشان = صامتون	نومسلمان = مؤلفه
بسگالیدبیدی = فیکیدوا	جاسوسان (عربی) = سماعون
هر همه = کلما	در گرفته = محیطه
اوشکفت ای زن = اتعجبین	سپاس داران = شاکرین
زال = عجوز	گرفت خدای = مکرالله
برگماشته ومیانجی = وکیل	یک بردگر نشسته = متراکباً
فرموده شدم = امرت	بی سامانان = مسافحین
به سامان کاران = محصنات	وام زدگان = غارمین

کاغذ : نخودی ضخیم صیقلی .

خط متن : محقق جلی خوش .

خط ترجمه : نسخ کهن .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم .

تزیینات : اسامی سوربخط رفاع زرین محرر، فواضل آیات گل زرین ۱۱ پر

مرضع، نشانه های حواشی شمسه و قندیل منقش و منذهب .

عدد اوراق : ۳۴۱ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : ۳۳ × ۲۲ سم .

اندازه ورق : ۴۰ × ۳۰ سم .

جلد : تیماج ضربی با نقوش هندسی شمسه، گوشه ها و حواشی که تاحدی محوشده

واقف : نامعلوم .

تاریخ وقف : به احتمال قوی قبل از نیمه دوم قرن ۱۰ (چون مهر کتابخانه با

تاریخ ۹۷۲ بر اوراق آن مشاهده می شود) .

۴۱
۴۶۶

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۴۷ سوره «بقره» تا آیه ۱۱ سوره «جن» دارای ترجمه فارسی کهن ظاهراً از سده ۶ و ۷ و حاوی لغات و ترکیبات جالب است مثلاً:

برانگیز = حَرَضُ	آبگینه = زُجَاجَةٌ
سپاس داری کنندگان = حامدون	روزن = مِشْكُوَةٌ
گمبوده کند = يُضَلُّ	استوار = امین
گروش = ایمان	همبازان = شرکاء
بسودن = مساس	دست درزده دار = اِسْتَمْسَكْ
نوش و گوارنده = هَنِيئُ	آب دستانها = اَبَارِيقْ

در رسم الخط قواعد کهن دیگر نسخه های قرن ششم و هفتم رعایت شده از جمله یاء آخر کلمه دارای دو نقطه فوقانی و در ترجمه این دو نقطه غالباً روی یاء نکره است.

کاغذ: حنایی روشن آهار مهره.

خط متن: ریحان.

خط ترجمه: نسخ کهن.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات: اوراق مجدول به جدول عریض زر و شنگرف، فواصل آیات گل شش پر و هفت پر زرین مرصع، نشانه های حواشی شمس و قنديل زرین، سر سوره ها کتیبه ساده زرین اسلیمی دار، اسامی سوره به خط رقاع با سفیده.

عدد اوراق: ۳۷۹.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ زیرنویس).

اندازه جدول: ۲۸ × ۱۹ سم.

اندازه ورق: ۳۷/۵ × ۲۹ سم.

جلد: تیماج ضربی ترنجدار.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

یادداشت: نقش مهری به هیأت تاج با عبارت «وقف روضه رضویه علیه السلام» در چند موضع این نسخه وجود دارد.

۴۲
—————
۷۱۵

قرآن مترجم، از آیه چهارم سوره «بقره» تا آخر سوره «انعام»، زبان ترجمه استوار و نمایانگر نثر فارسی قرن ۶ و ۷ است.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ ریحانی.

ترجمه: نسخ تحریری.

کاتب: خسرو بن کافی بن شهریار بن غائب الاصطهبانی.

تاریخ تحریر: ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات: سر سوره آل عمران کتیبه زرین بانقش هندسی و اسلیمی، فواصل آیات

اختر زرین مرصع، نشانه های حواشی شمس زرین لاجوردی.

عدد اوراق: ۲۲۲.

عدد سطور: ۵ (با ترجمه زیر نویس چلیپایی).

اندازه نوشته ها: ۲۳/۵ × ۱۶ سم.

اندازه ورق: ۳۳/۵ × ۲۵ سم.

جلد : تیماج عنابی .

واقف : نامعلوم .

تاریخ وقف : ظاهراً پیش از قرن ۱۱ (چون مهر مورخ ۹۷۲ کتابخانه روضه

مقدسه) را در صدر نسخه دارد .

۴۳
—————
۶۳۱

قرآن مترجم شامل نصف اول قرآن مجید یعنی از آغاز سوره «فاتحه» تا آخر سوره

«کهف» . دارای ترجمه کهن که غالباً نثر قرن ششم و هفتم است . این نسخه از نظر

لغت و زبان و لهجه دارای اهمیت است چون ترجمه فارسی آن معرب است بعض

لغات و برابره‌های فارسی آن از این قبیل است :

گزیدند = رضوا

سخن درست = حکمت

بی بیم = آمنا

مه بدل گیریت = لا تشتروا

نگرست چشم = لمح البصر

هزینه می کند = ینفق

بی آمیغ = خالص

أنه گفتم = الم اقل

دست چپ = شمال

شکاف = كهف

بساوید = وَاْمْسُحُوا

سررو = سفر

کاغذ : نخودی ضخیم صیقلی .

خط متن : محقق جلی .

خط ترجمه : نسخ بسیار خوش با شیوه خاص و زیبا و گاه به شیوه مسلسل .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم .

تزیینات : اسامی سور به سنگرف و زنگار به قلم محقق ، ترجمه و سجاوندی به

شنگرف.

عدد اوراق: ۴۲۶.

عدد سطور: ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها: ۲۳ × ۱۸ سم.

اندازه ورق: ۳۵ × ۲۷ سم.

جلد: تیماج خرمایی ضربی باترنجها و سرترنجها.

واقف: حاجی نهال.

تاریخ وقف: جمادی الثانی ۱۰۴۷.

۴۴
—————
۶۳۲

قرآن مترجم از آغاز سوره «بقره» تا آیه ۲۹ سوره «لقمان» یعنی اندکی بیش از دوثلث قرآن مجید مترجم به ترجمه فارسی کهن. در ترجمه، لغات عربی نیز فراوان بکار گرفته شده و ارزش لهجه‌ی ترجمه بیشتر بخاطر بکار بردن اعراب در آن است.

بعضی برابریهای فارسی این نسخه:

تمام سلاح بیداران دشمن خویش = حاذرون

آبگینه = زجاجه

استهیده بر معصیت = مرید

سپندان = خردل

دستگاه محکم = عروة الوثقی

کاغذ: حنایی ضخیم.

خط متن: ریحان.

خط ترجمه: نسخ کهن.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : سر سوره‌ها کتیبه زرین، اسامی سوره به کوفی وثلث با سفید و لاجورد
 نشانه‌های حواشی شمسه‌ی و قندیلی ، فواصل آیات دواير زرین مجدول، سجاوندی
 به سنگرف، صفحه اول تذهیب کهن عالی داشته که قسمت اعظم آن از میان رفته
 است.

عدد اوراق: ۲۹۲

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها: ۲۷ × ۲۱ سم.

اندازه ورق: ۳۶ × ۲۸ سم.

جلد: تیماج گلی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۴۵

۶۹۱

قرآن مترجم، کامل (پانزده برگ از آغاز و سه صفحه از انجام نونویس و بدون
 ترجمه) دارای معرفی و خواص سوره در حاشیه. هر چند ترجمه کهن می نماید
 خالی از لغات و ترکیبات غریب و نادر پارسی است.

کاغذ: حنایی و نخودی آهاری.

خط: متن ثلث محقق.

ترجمه: نسخ کهن.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات: سر سوره‌ها زعفرانی تحریردار، فواصل آیات گل زرد چار پر،
 نشانه‌های حواشی شمسه زرد زنگاری گره‌دار.

جلد : تیماج ضربی ترنجدار.

واقف : نامعلوم.

تاریخ وقف : مهر کتابخانه روضه مقدسه رضویه در قرن دهم را در صفحه ۳۸۸

دارد.

۴۶
—————
۹۷۸

قرآن مترجم کامل، اما ۸ برگ از آغاز و ۷ برگ از انجام نسخه ظاهراً در قرن ۱۲
نونویسی شده و بدون ترجمه است و اوراق سوره‌های «قمر»، «رحمن» و «واقعه» غیر
مرتب صحافی شده است. فضیلت سوره‌ها در حاشیه به شنگرف کتابت شده.

کاغذ : نخودی تیره آهار مهره.

خط متن : ثلث ماوراء النهری.

خط ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : دو صفحه آغاز سوره‌های «اعراف»، «مریم» و «ص» دارای نقوش
وتذهیب سست و خام، سرسوره‌ها کتیبه زرین ساده، اسامی سوره با سفید بخت رفاع،
ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، فواصل آیات گل ۸ پر مرصع،
نشانه‌های حواشی شمسه.

عدد اوراق : ۵۱۱

عدد سطور : ۱۳ (ترجمه زیر هر کلمه کتابت شده، کاتب فاصله‌ی برای کتابت

ترجمه نگذاشته است).

اندازه جدول : ۲۷ x ۲۱ سم.

اندازه ورق : ۲۶ × ۳۰ سم .

جلد : تیماج کهنه .

واقف : عبدالله .

تاریخ وقف : ظاهراً قرن ۱۲ .

مهرهای عرض پس از تاریخ ۱۲۷۰ در صدر و ذیل نسخه دیده می شود .

۴۷
—————
۹۸۱

قرآن مترجم، ۱۴ برگ از آغاز و ۸ برگ از آخر نونویس و بدون ترجمه، زبان ترجمه زبانی پارسی استوار و روان است و ترکیبات جالبی دارد .

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط : ریحان مقصوره .

ترجمه : نسخ .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم .

تزیینات : اوراق مجدول به شنگرف، اسامی سور به شنگرف و بقلم رقاع، فواصل آیات دارای نشانه های گل زرد چار پر مرصع .

عدد اوراق : ۳۷۶ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه جدول : ۳۲/۵ × ۱۸/۵ سم .

اندازه ورق : ۳۷ × ۲۳ سم .

جلد : تیماج ضربی ترنجدار .

۴۸
—————
۹۶۵

قرآن مترجم كامل، يك برگ از آخر نونويس و بدون ترجمه است. ترجمه قرآن نمايانگر نثر قرن ششم و اوایل هفتم است ولى كتابت ترجمه با بى اعتنائى صورت گرفته و اغلب غير منقوط است.

كاغذ : نخودى آهارمهره (بعض اوراق صورتى رنگ).

خط متن : ريحان خوش كه كاتب به سرعت نوشته و اواخر حروف را اغلب قلم انداز کرده بعض حروف را مسلسل و پيوسته نوشته است.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : قرن هفتم.

تزيينات : نشانه هاى حواشى، بادامى، شمشه و قنديل زرين و منقش، فواصل آيات ستاره نشان و گل شش پر مرصع، صدر نسخه تمام تذهيب و منقش بوده همچنين دو صفحه افتتاح تمام تذهيب بوده كه قسمت اعظم آن از ميان رفته است، سر سوره ها كتيبه مخطط داراى بادامچه مذهب در سمت بيرونى صفحه، اسامى سور بقلم رفاع به زر و تحرير.

عدد اوراق : ۴۸۶.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۳ × ۱۵ سم.

اندازه ورق : ۳۰/۵ × ۲۲ سم.

جلد : تىماج خرمائى.

واقف : بابا ابراهيم ارباب طرب.

تاريخ وقف : ظاهراً ۱۱۰۶.

۴۹
—————
۶۲۲

قرآن مترجم ناقص از آغاز تا آخر سوره کهف (نیمه اول قرآن مجید) سوره فاتحه و اوایل بقره نونویس و بدون ترجمه، دارای ترجمه فارسی استوار و روان که دران کلمات عربی نیز وجود دارد.

کاغذ : نباتی تیره ضخیم.

خط : محقق جلی خوش.

ترجمه : نسخ خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : بعض سرسوره ها کتیبه های زرین، اسامی سور بقلم رقاع باسفیده و تحریر، نشانه های حواشی شمسه و قندیل زرین ظریف، ترجمه ها به سنگرف، فواصل آیات گل ۸ پر زرین مرصع.

عدد اوراق : ۲۶۱.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۶ × ۲۰ سم.

اندازه ورق : ۳۶/۵ × ۲۸/۵ سم.

جلد : تیماج خرمائی ضربی ترنجدار.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۵۰
—————
۶۷۴

جزوه مترجم، با ترجمه تحت اللفظ فارسی کهن. (جزو ۱۴، سوره حجرو قسمتی از نحل).

کاغذ : نخودی ضخیم آهاری.

خط متن : ثلث ریحانی.

خط ترجمه : نسخ خام.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۷.

تزیینات : دو صفحه اول تمام منقش به نقش خام، اوراق مجدول به قهوه‌یی،

فواصل آیات نشانه‌های قهوه‌یی درون زرد.

عدد اوراق : ۳۸.

عدد سطور : ۶ (بعلاوه ترجمه زیر نویس).

اندازه جدول : ۱۵ × ۱۸/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۰ × ۲۳ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

قرآنهاى مترجم

در

قرن هشتم

۵۱
۱۰۸۹

قرآن مترجم کامل، نصف سورة فاتحه واز سورة «لیل» تا سورة «فلق» نونویس
و بدون ترجمه است. ترجمه قرآن کهنه تر از ترجمه های قرن ۸ می نماید و حاوی لغات
و ترکیبات جالب فارسی است که در شماره اول مجله «مشکوٰۃ» نمونه هایی از آن
بوسیله دکتر یاحقی تحقیق و طبع شده است.

کاغذ : نخودی تیره آهارمهره.

خط قرآن و ترجمه : نسخ جلی و خفی.

کاتب : محمد بن محمد بن ابراهیم ملقب به نجم التوری.

تاریخ کتابت : روز آدینه پنجم ربیع الآخر سنه ۷۵۹ .

تزیینات : صفحه اول موجود اصل نسخه دارای دو کتیبه مذهب ولی رنگ رفته،

نشانه های حواشی شمس و بادامی مرصع، سجاوندی به سنگرف، فواصل آیات دوایر
کوچک سنگرفی، اسامی سور به سنگرف.

عدد اوراق : ۴۷۵.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۷ × ۵/۲۰ سم.

اندازه ورق : ۳۲ × ۲۶ سم.

جلد : تیماج ضربی ترنجدار.

واقف : نامعلوم.

تاریخ وقف : ظاهراً قرن نهم (چون مهرى كه به هیأت تاج است و ظاهراً مربوط به قرن نهم است در چند موضع نسخه خوانده مى شود.

۵۲
۱۱۵۴

قرآن مترجم با ترجمه فارسى كهن، سرصفحه از آغاز كسر دارد.

نمونه برخى از واژه هاى فارسى این نسخه :

واگردى = تَبَوَّء	وا مى پوشانید = تَكْتُمُونَ
بزه = اِثْم	روز مى گذاریم = نَظِلُّ
كلاغ = غُرَاب	ایمان آورنده = مُقْتَصِدَةٌ
رشوت = سَحْت	بادهای خاك پاشنده = ذاریات
درشت خو = فَظَّ	درشت دهن = غَلِيظُ الْقَلْبِ
پدرپریان = جَانَّ	واپس استادگان = مُسْتَأْخِرِينَ

كاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن، ریحان.

ترجمه : نستعلیق اوایل، هر دو متوسط.

كاتب : حاج زكى همیانی.

تاریخ كتابت : پنجم رجب ۷۱۵ هـ. ق.

تزیینات : ترجمه به شنگرف، سرسوره ها كتیبه زرین نیزه دار، نشانه های حواشی شمسه زرین محرز، اسامی سور به قلم زر و رقا عگونه، فواصل آیات گل زرین، صفحه آخرنسخه تمام تذهیب باشمسه نیزه دار و كتیبه های لاجوردی و حواشی گره بندی. (نسخه وصالى شده وغالباً محو و مطموس است).

عدد اوراق : ۲۳۹ .

عدد سطور: ۱۷ (با ترجمه زیرنویس ۳۴).

جلد: تیماج قهوه‌یى.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۵۳
—————
۲۹۳

قرآن مترجم، از سوره «ص» تا آخر قرآن مجید، ترجمه به ترکی چغتائی، ترجمه ترکی بظاهر قدیمی تر است چه کاتب که آن را در ۷۳۷ هـ. کتابت نموده، نوشته است که آن را از «مسوده سقیم و نسخه عقیم» نقل کرده است. ترجمه از نظر رسم الخط و نقطه گذاری حروف خاص برای ترکی نیز مهم است. نسخه علاوه بر آنکه ترجمه تحت اللفظ و ترجمه به معنی و مراد دارد پس از هر سوره تفسیر آن سوره آمده است، شرح سوره پیش از هر سوره بتفصیل آمده است.

کاغذ: نخودی روشن آهار مهره.

خط متن: محقق.

ترجمه و تفسیر: نسخ کهن بعض حروف پیوسته و مسلسل.

کاتب: محمد بن شیخ یوسف اباری مشهور به سید خطاط.

تاریخ کتابت: ۱۰ شعبان ۷۳۷ هـ.ق

(رقم کاتب خیلی شکایت آمیز است و رقم را با عبارت:

«فرغ من ابتلاء تحریر هذا الدفتر...» آغاز کرده و نسخه منقول منها را مسوده

سقیمه و نسخه عقیم خوانده است و این کار را برای خودش مؤن عظیم و عذاب الیم دانسته است).

تزیینات: صدر نسخه دارای شمسه مذهب، دو صفحه افتتاح دو سر لوح مذهب

هندسی و دو کتیبه در ذیل صفحات، سر سوره ها کتیبه های مذهب مختلف الطرح با

نشان حاشیه خدنگی، نشانه‌های حواشی شمس و قنديل، فواصل آیات گل شش پر
 زرین، اسم جلاله همه جا به زر و تحریر، عناوین تفسیریه سنگرف.
 عدد اوراق: ۳۵۶.

عدد سطور: ۷ (بدون ترجمه زیر نویس) و ۱۳ (صفحات تفسیر).

اندازه نوشته‌ها: ۲۹ × ۱۶ سم.

اندازه ورق: ۳۵/۵ × ۲۵/۵ سم.

جلد: تیماج ضربی. ضرب شمس گره‌دار.

۵۴

۱۴۶۸

قرآن مترجم کهن، ترجمه فارسی قرن ۶ و ۷، ترجمه به مراد و معنی، ۳ برگ
 از آغاز و ۵ برگ از انجام نسخه اصل ساقط شده و نونویس و بدون ترجمه است.
 رسم الخط ترجمه قدیمی و کهن، دال و ذال بر قاعده قدیم، «آنکه»، «آنچه» و بلکه
 بدون «ها»، «که و چه» به صورت «کی و چی» حروف فارسی منقوط دارای یک
 نقطه. از اشتباهاتی که در کتابت مشاهده می‌شود پیداست که نسخه از روی نسخه
 مترجم کهن تری کتابت شده.

بعضی برابری این نسخه:

بفریبانید = وسوس	شبنگاه = عشی
خانه نشینان = قاعدین	درگنجد و شاید بود = فعسی
کین کشیدیم ما = انتقمنا	هراسان = مشفقین
ناپسند باشید = کرهتمو	خواهشگر = شفیع
درزانو افتاده = جائیه	شیفته کرده است = شغف
گردن آور = عالی	آوندها = آنیه

آب دستاها = اکواب

الفغده باشد = کسبو

گریختن جای = مفر

رستن = فوز

برزگران = کفار

پاره پاره = کسفا

کاغذ : نخودی آهارمهرة ضخیم.

خط : متن محقق خوش.

ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم (اوراق نونویس بقلم حسین بن علی تیموری در ۱۲۷۳م).

تاریخ کتابت : قرن هشتم هجری.

تزیینات : سرسوره‌ها کتیبه‌های عالی مذهب مختلف الطرح، نشانه‌های حواشی

شمسه و قندیل مذهب، فواصل آیات گل پر زرین، اوراق مجدول به لاجورد.

عدد اوراق : ۴۷۰.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۸ × ۴۴/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۷/۵ × ۵۴ سم.

جلد : تیماج ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم (مهر وقف کتابخانه مؤرخه ۹۷۲ برحاشیه آغاز جزو

ششم موجود است).

۵۵

۴۴۲

قرآن مترجم ناقص (دوبرگ از آغاز تا آیه ۱۹ «بقره» نونویس و از آنجا تا آیه

۱۱۴ «بقره» ساقط است، یک برگ آخر نسخه از سوره «کافرون» به بعد نونویس

و بدون ترجمه است). نسخه چه از نظر رسم الخط ترجمه و چه از نظر زبان حائز

اهمیت است. فواید تجویدی و تفسیری درحاشیه دارد. ویژگیهای رسم الخط: «که» به صورت «ه» حروف متصله که پیش از کاف آمده چسبیده به سرکش کاف، حروف منقوط فارسی تابع نقطه گذاری عربی، «پ» گاهی با سه نقطه.

بعضی برابریهای فارسی نسخه :

بزه = جناح	کودک خرد = طفل
آرمیدگان = مُخَبِّتین	نه سخن گویند = لاینطقون
بازدارد = یدافع	نه بسا و یدست = لم یمسسنی
ترسکاران = خاشعون	بی فرمان = عَصِیَ
کینه کشیدیم = انتقمنا	فراش = مهّاد
اندیشه = ظَنّ	دیو = جِنّ

کاغذ : نباتی آهار مهرة ضخیم.

خط متن : محقق.

ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۸.

تزیینات : فواصل آیات دوایر زرد منقوط با شنگرف وزنگار، سجاوندی به شنگرف، نشانه های حواشی شمسه های ملون دارای کلمه کوفی در وسط، اسامی سور به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۸۰.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۳۳ x ۲۲ سم.

اندازه ورق : ۴۰ x ۲۹/۵ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقف : نامعلوم (ظاهراً محمد رضا).

تاریخ وقف : ظاهراً ۱۱۵۰ هـ .

یادداشت :

۱ - از آخر سوره انفطار به بعد ظاهراً در قرن ۱۰ نونویسی شده، خط ترجمه هم فرق دارد و خط ترجمه نسخ خوش است.

۲ - در چند موضع «مهرالعبد علیرضا الحسینی» به نظر می رسد.

۵۶

۴۱۵

قرآن مجید مترجم، که ظاهراً کتابت و ترجمه آن در ماوراءالنهر صورت گرفته. بعض آیات از آن جمله سوره «قدر» در آغاز از قلم افتاده بعد در حاشیه ظاهراً در همان عصر هریک در محل و موضعش افزوده شده است، نسخه از نظر لغات فارسی خالی از اهمیت نیست؛ مثلاً:

بی فرمانی = طغیان

شوی کند = ینکحن

کبی = قرده

الفخته = کسبت

نگاهبان = دلیل

فراخ عطا = واسع

فرو میراند = اطفأ

کاغذ : نخودی نازک آهارمهره.

خط متن : ثلث ماوراءالنهر.

خط ترجمه : نسخ شکسته کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات : چهار صفحه افتتاح منقش با زعفران و شنگرف با کتیبه های نقش

هندسی و حواشی اسلیمی و گره بندی، فواصل آیات گل زرد، نشانه های حواشی

خدنگ نقاشى، اوراق مجدول به سنگرف ولاجورد، بعض صفحات مجدول به سنگرف.

عدد اوراق : ۳۸۶.

عدد سطور : ۱۵ (با ۱۵ سطرترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۳۳/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۷ × ۴۳ سم.

جلد : بیرون میشن قرمز لبه دار، درون تیماج ضربی با ترنج و گوشه ها.

واقف : نامعلوم.

تاریخ وقف : نامعلوم (ولى قبل از نیمه دوم قرن ۱۱ چون چندین مهر عرض

دید از انجمله مهر دارای تاریخ ۱۰۳۲ در صدر نسخه دیده می شود).

۵۷

۱۸۴

قرآن مترجم، شامل نیمه اول (تا آخر سورة كهف)، برگ اول، برگ هاى از آخر و سورة كهف نونویس و بدون ترجمه است.

ترجمه قرآن؛ فارسى ماوراءالنهر و از نظر فراوانى لغات و تركيبات فارسى حائز اهميت فراوان است. رسم الخط ترجمه و رعایت نقطه گذاری دال و ذال بر قاعده قدیم است.

از جمله معادلهای فارسى این نسخه :

نوابسندگان = امیون	خواستان شدیم = اقررنا
یاهمی اومید داریت = افتطمعون	گروش = ایمان
گرد اندر گیرد = احاطت	کنده = خُفره
بندیان = اسارى	کشته کردیت = قتلتم

آشتى افگنيت = تصلحوا   خوِيشتن سپارنده = متوكلين

نبينده گروگانى به دست ستاننده = كاتباً فرهان مقبوضه

درشت سخن = فقط

زبون داشتگان = مستضعفين

دوان به پابهاء خوِيش = سعياً

سطبر = غليظ

زفانها = السنة

كاغد : حنايى روشن آهارمهرة ضخيم.

خط متن : محقق جلى خوش.

خط ترجمه : نسخ خوش.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : قرن ۸ .

تزيينات : نشانه هاى حواشى شمسه و قنديل، مرصع و مذهب، اسامى سور به قلم

رقاع با سپيده و تحرير بر كتيبه هاى زرّين، فواصل آيات ستاره نشان، سجاوندى به

شنگرف.

عدد اوراق : ۴۳۶ .

عدد سطور : ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۷ × ۵/۱۷ سم.

اندازه ورق : ۳۶/۵ × ۲۸ سم.

جلد : تيماج ماشى .

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم. (ملاحظات عرض از سال ۱۱۵۴ به اين طرف

در نسخه ديده مى شود).

يادداشت : نسخه در ۱۱۵۱ تعمير شده و در ۱۰۷۸ بقلم محمد هاشم بن حافظ

محمد مشهدى كسر نويسى شده است.

۵۸
۶۲۱

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۱۰۹ سوره «کھف» تا آیه ۲۲ سوره «حشر» ازان پس تا آخر قرآن نونویس و بدون ترجمه است.

کاغذ: نباتی ضخیم، اوراق نانویس، حنایی.

خط متن: محقق جلی خوش.

ترجمه: نسخ خوش.

کاتب: نامعلوم، کاتب اوراق اخیر حسین بن علی تیموری.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم، کتابت اوراق آخر در ۱۲۷۳ هـ. ق.

تزیینات: سر سوره ها کتیبه های ظریف لاجوردی مذهب، اسامی سوره به رقاء با

سپیده، نشانه های حواشی شمس و قنديل و بادامچه مذهب مجدول به لاجورد، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گل ۸ پر مرصع.

عدد اوراق: ۲۷۰

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۷ × ۲۰ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۳۸ سم.

جلد: ساغری ضربی خرمائی روشن.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۵۹
۷۵۱

قرآن مترجم ناقص، از اول قرآن تا آیه ۹۱ سوره «بنی اسرائیل»، سوره فاتحه و از

آیه ۲۳ سوره «ابراهیم» تا آخر نسخه غیر مترجم است. نسخه هر چند از نظر آرایش و صحافت و زیبا نویسی ارزش ظاهری کمتری دارد اما دارای فواید تفسیری، صرفی و نحوی، بلاغی و لغوی فراوان است که از این حیث یکی از نسخه های کم نظیر است.

کاغذ: نخودی ضخیم صیقلی.

خط قرآن: نسخ آمیخته به ریحان.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً اوایل سده هشتم.

تزیینات: ندارد.

عدد اوراق: ۳۴۳.

عدد سطور: مختلف (غالباً ۷ و ۸ و بعضی صفحات ۴ سطر).

اندازه نوشته ها: مختلف.

اندازه ورق: ۱۹ × ۱۲ سم.

جلد: یک طرف: تیماج ضربی.

واقف: نامعلوم.

تاریخ وقف: (از ۱۱۵۴ به بعد ملاحظه و مهر دخول عرض دارد).

۶۰
—
۶۷۶

قرآن مترجم با ترجمه فارسی استوار و روان از آیه ۵ «بقره» تا آیه ۹ سوره «اعلی».

مرحوم دکتر رجایی در یادداشتی این قرآن را از نظر ترجمه بسیار دقیق و زیبا و حائز اهمیت دانسته است. ظاهراً ترجمه نسخه کهن تراز کتابت آن است.

کاغذ: نخودی آهارمهره.

خط : متن محقق جلی ، ترجمه نسخ خوش .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً اواخر قرن هشتم .

تزیینات : اسامی سور به خط رقاع خوش زرین و محرر ، ترجمه وسجاوندی به شنگرف ، فواصل آیات دواير زرین محرر ، نشانه های حواشی شمس و ترنج لاجوردی مذهب ، اوراق مجدول به زر و تحریر ولاجوردی .

عدد اوراق : ۴۶۴ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۷/۵ × ۲۷ سم .

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۵ سم .

جلد : تیماج ماشی .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۶۱
۱۱۳۳

قرآن مترجم کامل ، از سوره «فیل» تا پایان قرآن نونویس و بدون ترجمه .

کاغذ : نخودی آهار مهره .

خط متن : ریحان .

ترجمه : نسخ کهن .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هشتم .

تزیینات : اسامی سور سجاوندی به شنگرف ، فواصل آیات دواير کوچک

شنگرفی .

عدد اوراق: ۳۲۴.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۱۷ × ۲۲ سم.

اندازه ورق: ۲۱ × ۲۹ سم.

جلد: تیماج مشکی.

واقف: کربلایی محمدحسن نانوا فرزند محمدتقی نانوا.

تاریخ وقف: رمضان ۱۲۸۹ هـ. ق.

۶۲
—————
۶۳۳

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۹۱ سوره «بقره» تا سوره «همزه» از ان به بعد دو برگ
آخر نسخه نونویس و بدون ترجمه است. ترجمه قرآن هر چند کهن می نماید ولی
شامل لغات غریب نیست و گاه اشتباهاتی در کتابت و قصوری در ترجمه دیده
می شود.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: محقق ترکستانی.

خط ترجمه: تعلیق آمیخته به نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات: اسامی سور و ترجمه و آغاز جزو جدول اوراق به سنگرف، فواصل آیات

دوایر زعفرانی با محیط سنگرفی.

عدد اوراق: ۴۶۴.

عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازهٔ جدول: ۲۶ × ۱۹ سم.

اندازهٔ ورق: ۳۶ × ۲۸ سم.

جلد: تیماج (یک طرف جلد ضربی).

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم (در چند موضع نسخه مهری با این سجع دیده

می شود:

(آنکه خاک درعلی ولیست   محسن بن محمد داعی است سنه ۹۷۰).

۶۳
—————
۲۱۶۲

قرآن مترجم ناقص (از اوایل آیه ۱۶۷ تا اواسط آیه ۲۵۱ سورهٔ بقره و از اوایل آیه ۱۷۲ سورهٔ آل عمران تا سورهٔ اخلاص)

این نسخه دارای ترجمهٔ فارسی کهن غالباً مربوط نثر قرن ۷ و ۸ و به زبان خراسان شرقی و ماوراءالنهر نزدیک است. ترجمهٔ نسخه درحاشیه به صورت چلیپائی نوشته شده و همه سلیس و روان و استوار و به فهم نزدیک است. کمتر لغات و ترکیبات مهجور دارد و وجود لغاتی از قبیل بیران (ویران)، شارستان (شهرستان) و پلک زدن و نیز رسم الخط قرآن ارتباط ترجمه را به ماوراءالنهر و خراسان خاوری مسلم ترمی سازد. کاغذ: نخودی روشن و نازک آهارمهره.

خط: متن ثلث ترکستانی و ترجمهٔ حاشیه نسخ کهن (در رسم الخط ترجمه رعایت نقاط و کشش گاف براساس حروف عربی است تنها ژ سه نقطه دارد. مثل مزده و دوزخ، آنکه و آنچه هم بصورت انج و انک کتابت شده).
کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۸ و اوایل قرن ۹، گویا نسخه درهند کتابت شده.

تزیینات: اسم جلاله همه جا به خامهٔ زر، آغاز آیه درحاشیه به شنگرف،

سجاوندی به سنگرف، جداول صفحات به سنگرف و لاجورد، فواصل آیات گل شش پرزرین با دانه های لاجورد، نشانه های حواشی شمس و ترنج لاجوردی و منقش و مذهب، عناوین ربع و نصف و غیره بین این نشانه ها با لاجورد سفیده، سرسوره ها کتیبه منقش وزرین، اسامی سور برزمینه زربا سفیداب و به قلم رقاعگونه.

عدد اوراق: ۴۵۳.

عدد سطور: ۱۵.

اندازه کمند: ۵۳ × ۲۹ سم.

اندازه ورق: ۵۹ × ۳۴ سم.

واقف: نامعلوم.

۶۴

۱۹۲۴

۴

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۶۷ سوره بقره تا آخر سوره تکاثر. نسخه قدیم و گویا از آثار نثری قرن ششم و هفتم باشد.

ترجمه تفسیری این نسخه در حاشیه کتابت شده و بیشتر ترجمه به معنی است و جملات معترضه برای توضیح مطالب فراوان دارد. هر چند که نسخه قدیمی و لهجه نزدیک به لهجه قدیم ماوراءالنهر است ولی لغات مهجور و لغات اصیل و ناب فارسی کمتر دارد.

در عوض نکات دستوری و جمله بندی قابل توجه و قابل تحقیق دارد.

کاغذ: نخودی آهارمهره.

خط: متن ثلث جلی ترکستانی.

ترجمه: نسخ آمیخته به ثلث.

کاتب و تاریخ کتابت: ظاهراً کتابت قرن هشتم.

تزیینات: کلماتی که به منظور نشان دادن اختلاف قراءت وقواعد تجویدی درحاشیه آمده به شنگرف و لاجورد، اسم جلاله همه جا باشنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد ترجمه به صورت چلیپائی درحاشیه، فواصل آیات اخترزرین مرصع، نشانه های حواشی شمس و ترنج زرین و مرصع، سرسوره ها کتیبه منقش، اسامی سوره به قلم رقاع به زر و تحریر مشکى، رموز وقف به شنگرف.

عدد اوراق: ۴۶۵.

عدد سطور: ۱۵.

اندازه جدول: ۳۶ × ۱۹/۵ سم.

اندازه ورق: ۶۰ × ۳۳ سم.

جلد: مقوا عطف تیماج.

واقف: یحیی.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۶۵
۱۹۲۲

قرآن مترجم کامل (که برگ اول و آخر نونویس است) با ترجمه فارسی کهن ولی نارسا. گویا کاتب از عهده نقل ترجمه از نسخه کهن تر برنیامده است و در برخی موارد ترجمه نارسا و گاهی نادرست است. قسمت های مهمی از قرآن ترجمه نشده و قسمت هایی از ترجمه به مرور محو و مضموس شده، به هر حال اصل ترجمه گویا مربوط به قرن ۶ بوده است، تمام صفحات وصالی و بعضاً کسرنویسی شده.

کاغذ: حنائی ضخیم آهار مهره.

خط: متن ریحان.

ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً اواخر قرن ۷ یا اوایل ۸.

تزیینات: دو قطعه از تذهیب و کتیبه صفحه دوم مانده، اوراق مجدول به الوان و تحریر، نشانه های حواشی شمس و ترنج منقش که غالباً در صحافی قطع شده، ترجمه به سنگرف، رموز به سنگرف، فواصل آیات گل زرین مشعر و مرصع.

عدد اوراق: ۳۲۸.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: $۳۳/۵ \times ۲۱/۵$ سم.

اندازه ورق: ۴۰×۲۸ سم.

جلد: تیماج مشکی، درون تیماج عنابی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۷۰۴

قرآن مترجم ناقص (دو برگ از اول یعنی سوره «فاتحه» و آغاز سوره «بقره» افتاده و از سوره «عصر» تا آخر قرآن نیز نونویسی شده است و قسمتهایی از سوره های «سبا» و «فاطر» نیز ساقط است). قرآن ظاهراً به اواخر قرن ۷ و اوایل قرن ۸ می رسد. و زبان ترجمه قدیمی تر از کتابت است و قطعاً تا قرن پنجم می رسد و این از اشتباهاتی که کاتب در نقل و استنسخ کرده، پیدا است.

زبان ترجمه، زبانی بس استوار و دارای لغات فراوان فارسی کهن و اغلب مربوط به نواحی ماوراءالنهر و خراسان شرقی است. و در آن ویژگی های لهجه بخارا و بلخ فراوان دیده می شود. رسم الخط کاملاً کهن و کلمات اغلب در هم آمیخته و حروف برخی بی نقطه است.

در ذیل چند لغت به طور نمونه آورده می شود:

نرسک = عدس	یاریگران = انصار
آبخور = مشرب	به سگالیدند = مکروا
پای گشاده کندش = طلقها	زبر = فوق
پای گشاده کردن = طلاق	می پوشانیت = تکتمون
خیزیت = قُومُوا	کسهاء نامه = اهل الكتاب
بیخ = دابر	می خوانیت = تدرسون
مزکت = مسجد	خوش منشی = طوع
درویت = حصدم	نا خوشی = کره
و بدم رفتند = و اتبعوا	گردن کشی کردیت = استکبرتم
سپاه خدا = حزب الله	پس روی کردند = اتبعوا
او می فرمائیت = اتأمرُونَ	و پشت خم دهیت = وَارِکِعُوا
استوار داریم = نُؤْمِنُ	و یاری خواهیت = واستعینوا

کاغذ: حنائی ضخیم صیقلی.

خط: نسخ تحریری (متن جلی و ترجمه خفی تر).

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات: سجاوندی و اسامی سوربه شنگرف.

عدد اوراق: ۵۲۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۵ × ۲۰ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۲۵ سم.

جلد: تیماج قهوه‌یی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۶۷

۶۵۲

قرآن مترجم كامل (چهار برگ از آغاز و شش برگ از آخر نونویسی شده)، اصل نسخه ظاهراً كتابت قرن هفتم یا اوایل هشتم است ولی نسخه دو بار متن و حاشیه شده بار اول ظاهراً در اوایل قرن ۱۱ وصالی متن و حاشیه شده و فواید تفسیری در آن حاشیه كتابت شده وصالی دوم که حاشیه دیگر بر آن افزوده اند؛ در قرن ۱۲ صورت گرفته است و سفید است. برگ های نونویسی اول و آخر به قرن دهم می رسد.

برخی از واژه های فارسی این شماره :

جنبانیده شدند = زلزلا	کینه کشیدیم = انتقمنا
می پرسندت = یسئلونک	فال گوی = کاهن
بسودشان = مستهم	تاوا = مغرم
درویشی = عسرة	خرامنده = مختال
توانگری = میسرة	نازنده = فخور
استوار داشتن = تثبیت	نانو یسندگان = اُمیتین
مزکت مکه = مسجد الحرام	بارانیدیم = امطرنا
بیراه کردی مرا = اغویتنی	کوشک = صرح
انباز گویان = مشرکین	بزنی کنید = نکحتم
قافیه گوی = شاعر	

کاغذ: متن حنایی آهار مهره، حاشیه نخودی آهار مهره.

خط: اصل نسخ کهن و حاشیه نستعلیق تحریری.

کاتب و تاریخ کتابت: - ظاهراً قرن هفتم یا اوایل هشتم.

تزیینات: اسامی سور به قلم رقاع به شنگرف، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول

به سنگرف و لاجورد.

عدد اوراق: ۳۶۴ ورق.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۰ × ۷/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۱ × ۱۸/۵ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف:

تاریخ وقف: پیش از سال ۱۱۵۲.

۶۸
۱۹۰۷

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۲۲۵ سوره «بقره» تا اواخر سوره «مدثر»، دیگر اوراق آغاز و انجام و از سوره «ذاریات» تا سوره «جمعه» نونویسی شده که بدون ترجمه است.

این قرآن هر چند به ملاحظه ظواهر نسخه مکتوب در قرن ۷ یا اوایل قرن ۸ مینماید؛ اما نسخه اصل ترجمه نیست بلکه ترجمه، از روی نسخه کهن استنساخ شده و در بسیاری موارد کاتب نتوانسته است کلمات را بخواند و بسیاری واژه‌ها را مصحف و نادرست کتابت کرده است و گویا برخی دیگر از لغات و ترکیبات را تغییر داده. در ترجمه رسم الخط کهن بعضاً رعایت شده ولی نمی‌توان از آن و عدد کلی استخراج کرد ولی حروف فارسی با یک نقطه و گاف با یک سرکس و آنچه و آنکه به صورت انج و انک کتابت شده.

برخی از واژه‌های فارسی این نسخه:

سخون همی گفت = یحاوره
رش = ذرع

بهر = بعض	رازگویی = کاهن
انبازان = شرکاء	شناسا = عرفها
روز رستخیز = يوم البعث	دیبای تنک = سندس
تابیراه کند = لیضل	(دیبای) ستبر = استبرق
بزرگی کننده = مستکبراً	در شوند = یخوضون
مردان فروتن = خاشعین	در روی افتد = تصعق
پاداش کردگان = مدینون	پنداری = تحسب
دشمنایگی = شقاق	برانگیزندتان = تحشرون
ارجمند = عزیز	بزه = جناح
سر درجامه برده = مدثر	دروغ زن کردند = کذبت

کاغذ: نخودی ضخیم آهار مهره.

خط: متن ریحان متوسط.

ترجمه: نسخ کهن خوش.

کاتب و تاریخ کتابت: ظاهراً کتابت قرن ۸ یا اواخر ۷.

تزیینات: ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گوی رنگین، اسامی سوره ها با

زعفران و لاجورد کم رنگ.

عدد اوراق: ۲۶۰.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۳ × ۱۹ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۲۲.

جلد: تیماج مشکی کهنه ضربی.

واقف: گلنار خانم صبیبه حضرتقلی چوله.

تاریخ وقف: ۲۶ محرم ۱۲۶۷ ه.ق

۶۹
—————
۲۱۴۹

قرآن ظاهراً مترجم، کامل (اول و آخر نونویسی قرن ۱۱)، ترجمه سر تا پا غلط (بحدی که نمی توان ترجمه اش خواند). این نسخه از نظر ترجمه و فواید لغوی هیچ ارزشی ندارد. مضافاً آنکه ترجمه بسیار بد نوشته شده اکثر لغات و کلمات غلط ترجمه شده و بقول مرحوم رجایی باعث گمراهی خوانندگان می گردد. به صورت نمونه برخی از کلمات فارسی را با برابرهاى قرآنى (چنانکه در نسخه آمده) نقل می نماییم. اشتباه و اغلاط این نسخه به حدی است که بهتر می بود اگر آن را جزو قرآن های مترجم حساب نمی کردیم!

چند واژه که در این نسخه به خطا ترجمه شده و نظیر آنها فراوان است:

رجیم = بخشاینده !	الدین = آنانکه !
سموم = آسمانها !	خلفوا = حلقوم !
اجر = دیگران !	یعنی = یعنی !
اخوة = خواهران !	عداً = فردا !
لا یجب = دوست ندارد !	المدثر = المرتر !
نخوض = عرضه کند !	یضل الله = گمراهی خدای !
ناصره = ناصره !	اذالسماء انفطرت = چون آسمان انفطرت !
کاغذ : حنائی روشن.	
خط : متن ثلث متوسط شبیه ترکستانی.	
ترجمه : نسخ تحریری.	
کاتب : نامعلوم.	
تاریخ کتابت : ظاهراً کتابت اوایل قرن ۸ یا اواخر ۷.	

تزیینات: اسم جلاله همه جا به شنگرف، سرسوره‌ها با شنگرف به قلم رقاع،
آغاز اجزاء و ترجمه به شنگرف.

جلد: تیماج کهنه.

واقفه: خاتون جان.

تاریخ وقف: (ظاهراً اوایل قرن ۱۱).

۷۰
—————
۲۰۶۸

قرآن مترجم ناقص (از آیه ۱۰۶ سوره کهف تا آخر قرآن) دارای ترجمه کهن
فارسی تحت اللفظ مترجم در ترجمه تحت اللفظی به حدی احتیاط و دقت بکار برده
که ترجمه را نارسا و غیر سلیس ساخته است. واژه‌های عربی در ترجمه فراوان است
و از واژه‌های کهن فارسی هم بی بهره نیست. صفحه اول موجود و ۹۰ صفحه وسط
(از صفحه ۲۸۳ اواسط صافات تا ۳۷۳ اواسط احقاف) و ۱۰۸ صفحه آخر (از صفحه
۴۳۷ یعنی ثلث دوم سوره الحديد تا آخر) بدون ترجمه است.

کاغذ: نخودی ضخیم.

خط: تا اوایل سوره الحديد ثلث ریحانی و ۱۰۸ صفحه آخر نسخ جلی آمیخته به
ثلث.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: اصل ظاهراً کتابت قرن ۸، نونویسی آخر قرآن به خط حسین بن
علی التیموری بتاریخ ۱۲۷۲.

تزیینات: اوراق مجدول به سرنج و لاجورد، ترجمه به سرنج، اسم سوره‌ها رقاعگونه
به شنگرف، فواصل آیات ۵ با سرنج.

عدد اوراق: ۲۶۸.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۵/۵ × ۱۷ سم.

اندازه ورق: ۳۴ × ۲۴ سم.

جلد: میشن عنابی.

واقف: شیخ حسین نجفی.

تاریخ وقف: غره ذیقعدہ ۱۳۳۷ هـ. ق

۷۱
—
۴۸۳

قرآن مترجم ناقص، از آغاز سوره مریم تا آخر قرآن ولی دو برگ اول و آخر نسخه
نونویس و بدون ترجمه است. نسخه خالی از فواید لغوی نیست.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: ثلث محقق خوش.

ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات: فواصل آیات نقاط شنگرف و لاجورد، اسامی سوره به رقاع با شنگرف،

ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد.

عدد اوراق: ۴۵۰.

عدد سطور: ۱۴ (۷ سطر متن و ۷ سطر ترجمه).

اندازه جدول: ۲۰ × ۱۳ سم.

اندازه ورق: ۳۰/۵ × ۲۰/۵ سم.

جلد: تیماج سبز.

قرآنهاى مترجم

در

قرن نهم

۷۲
۱۳۷

قرآن مترجم نفیس زرین قلم با ترجمه فارسی قرن نهم.

کاغذ: نخودی روشن آهار مهره.

خط متن: ثلث محقق بقلم زر.

ترجمه: نسخ غبار.

کاتب: زین العابدین بن محمد کاتب شیرازی.

تاریخ کتابت: جمادی الاولی سال ۸۷۶ به رسم خزانہ ابوالفتح مظفرالدین حسن

بہادرخان.

تزیینات: صدر و ذیل نسخه دارای شمسہ های مذہب کہ رقم و سفارش نسخه بقلم

زرمحرر بر آن ها کتابت شدہ و بہ اسلیمی های لاجوردی مزین گردیدہ است، دو

صفحة افتتاح تمام تذهیب لاجوردی شرفہ دار بسیار ظریف و متناسب با حواشی

و کتیبه های مرصع و مذہب، دو صفحه معوذتین دارای چهار کتیبه مذہب و دو حاشیہ

قلمدانی باریک داخلی، سر سوره ها کتیبه های عالی مذہب، اوراق مجدول بہ زر

و تحریر، فواصل آیات گل زرین شش پر، نشانه های حواشی شخصی و بادامی مذہب.

عدد اوراق: ۶۲۲.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمہ).

اندازه جدول: ۱۵ × ۹/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۵/۵ × ۱۸ سم.

واقف: ابوالمظفر نورالدین جهانگیر پادشاه تیموری هند (۱۰۱۴-۱۰۳۷ھ).
جلد: تیماج منگنه یی دوروی نفیس و ممتاز، طرف درون جلد برجسته مذهب
و مرغش.
یادداشت: مهر بزرگ پادشاه هند (نورالدین جهانگیر) که نسبش تا به تیمور
ذکر شده در صدر نسخه است.

۷۳
—
۴۳۵

قرآن مترجم کامل معلق به حواشی تفسیری و خواص سور.
کاغذ: متن نخودی و حاشیه نباتی.
خط: متن محقق. ترجمه: نستعلیق.
کاتب: فتح الله بن احمد بن علی وزان.
تاریخ کتابت: شنبه منتصف ذیقعدہ ۸۸۶ هـ.
تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای چهار کتیبه مذهب متناظر، اوراق مجدول به زر
و تحریر، کمندها به زر و تحریر، اسامی سور و ترجمه به شنگرف سجاوندی و فواصل
آیات به شنگرف.

عدد اوراق: ۳۰۲

عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۴ × ۱۷/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۸ × ۲۸ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف: خواهر محمد تقی خان و خواهر محمد حسن خان.

تاریخ وقف: ۱۱۱۰ هـ. ق.

۷۴
—————
۱۸۳۴

قرآن مترجم کامل (۱۱ برگ درآغاز و دو برگ درانجام نونویسی شده) با ترجمه فارسی کهن، ترجمه تحت اللفظ، البته در زبان ترجمه هم واژه‌های فارسی بسیار می‌توان یافت وهم لغات عربی زیاد دارد. نثر ترجمه ظاهراً نثر قرن هشتم هجریست.

خصوصیات رسم الخط ترجمه: پ فارسی با سه نقطه وجیم فارسی بایک نقطه وگاف فارسی بایک سرکش کتابت شده، دیگر ویرگی کهن ندارد.

برخی از واژه‌های قابل ذکر:

خود کامه = جبار   استوار کنید بند را = فشدوا الوثاق

گروه = قوم   نگاه بان = وکیل

تل ریگ = کثیب   دستان = کید

ناگرویدگان = کافرین   دیوسرکش = شیطان

کاغذ: نخودی آهار مهره (اوراق الحاقی حنایی).

خط: نسخ خوش (متن جلی و ترجمه خفی).

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن نهم.

تزیینات: اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، اسامی سوربه زر به قلم رقاع،

ترجمه به سرنج، فواصل آیات اختر زرین مرصع، رموز وقف به شنگرف، عناوین،

جزو و حزب و خمس و عشر در حاشیه بازر، پایین برخی از صفحات که افتاده بوده

وصالی و نونویسی شده.

عدد اوراق: ۳۷۶.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).
اندازهٔ جدول: ۲۳/۵ × ۱۶/۵ سم.
اندازهٔ ورق: ۳۲ × ۲۲ سم.
جلد: پیوندی، طرف راست تیماج قهوه‌یى ضربی کهنه، طرف چپ مشکی
درون ضربی الوان کهنه.
واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۷۵
—————
۶۸۵

قرآن مترجم، از آغاز قرآن تا آیهٔ ۱۰۹ سورهٔ «کَهِف» دارای ترجمهٔ فارسی
روان و خالی از لغات و ترکیبات نادر و کهن.
کاغذ: نخودی آهار مهره.
خط: متن نسخ.
ترجمه: نستعلیق، هر دو متوسط.
کاتب: نامعلوم.
تاریخ کتابت: ظاهراً قرن نهم.
تزیینات: صدرنسخه دارای ترنج مرصع و سرترنجها، دو صفحهٔ افتتاح تمام تذهیب،
اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، نشانه‌های فواصل آیات دوایر زرین، ترجمه به
سرنج، سرسوره‌ها کتیبهٔ مرصع.
عدد اوراق: ۲۵۰.
عدد سطور: ۱۸.
اندازهٔ جدول: ۱۷ × ۱۱/۵ سم.
اندازهٔ ورق: ۲۵ × ۱۸ سم.

جلد: میشن ضربی ترنجدار باسجاف سبز.
واقف: حاجی کافور صاحب جمع خزانه عامره.
تاریخ وقف: جمادی الاولی ۹۵۰ هـ. ق

۷۶
—————
۴۳۸

قرآن مترجم کامل، ولی از سوره «کوثر» به بعد نونویس است. فوائد لغوی اندکی دارد.

کاغذ: نخودی آهارمهره (متن حنایی روشن رنگ آمیزی شده).

خط متن: نسخ جلی خوش.

خط ترجمه: نستعلیق.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم ظاهراً کتابت قرن هشتم یا اوایل قرن نهم.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بصورت متناظر ولی سست و رنگ رفته،

اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، فواصل آیات دوایر زرین محرر دارای نقاط

شنگرف و لاجورد در محیط، اسامی سور به رقاع با لاجورد، ترجمه به سرنج.

عدد اوراق: ۴۸۷.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۷ × ۱۸ سم.

اندازه ورق: ۴۰ × ۲۷/۵ سم.

جلد: ساغری ضربی تریاکی رنگ.

واقف: آقا محمد تاجر اصفهانی.

تاریخ وقف: ظاهراً اوایل قرن ۱۳.

۷۷
—————
۶۱۶

قرآن مترجم كامل (سورة فاتحه و برگهائى از سورة بقره و آل عمران . از آية دوم سورة بيّنه تا آخر قرآن نونويس و بدون ترجمه است) . ترجمه فارسى روان و داراى تركيبات جالب و كهن .

كاغذ: نخودى آهار مهره .

خط: متن ريحان .

ترجمه: نسخ خوش .

كاتب: نامعلوم .

تاريخ كتابت: ظاهراً قرن نهم .

تزيينات: دو صفحه افتاح داراى چهار كتيبه بانقش درشت ، اوراق مجدول به زر و تحرير والوان ، فواصل آيات دواير زرّين ، اسامى سور بخط محقق به شنكرف . ترجمه به شنكرف .

عدد اوراق: ۴۴۴ .

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) .

اندازه جدول: ۲۵ x ۱۸ سم .

اندازه ورق: ۳۴ x ۲۴/۵ سم .

جلد: تيماج خرمائى ضربى .

واقف و تاريخ وقف: نامعلوم .

يادداشت: برگ آخر نسخه را غلام حسين كرمانى در صفر ۱۲۸۵ نوشته .

۷۸

۴۱۶

قرآن مترجم ناقص از آیه ۷۱ سوره «بقره» تا اول «قارعه» از اول قارعه تا آخر قرآن نونویس و بدون ترجمه است. مرحوم دکتر رجائی در یادداشتی نوشته است که «خط بسیار بد و ترجمه هم به سرخی و خط ناخوشی نوشته شده است و ترجمه دقیق است...».

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : ثلث ماوراءالنهری.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن نهم.

تزیینات : اسم جلاله همه جا به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد،

فواصل آیات گل زعفرانی منقوط، سر سوره به زر و تحریر بر کتیبه های منقش.

نشانه های حواشی ترنج بزرگ منقش.

عدد اوراق : ۴۳۲.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۶/۵ × ۲۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۴۷ × ۳۲ سم.

جلد : تیماج ماشی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۷۹
—
۴۰۳

- قرآن مترجم کامل (سوره‌هاى «فلق» و «ناس» نونویس است). دارای ترجمهٔ فارسی استوار نمایانگر نثر قرن هشتم و هفتم، تعریف و فضیلت سوره‌ها در حاشیه.
- کاغذ : نخودی آهار مهره.
- خط متن : محقق جلی خوش .
- خط ترجمه : نستعلیق کهن.
- تزیینات : اوراق مجدول به لاجورد، ترجمه و اسامی سور به سنگرف.
- کاتب : نامعلوم.
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن نهم.
- عدد اوراق : ۴۵۸.
- عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).
- اندازهٔ جدول : ۲۵ × ۱۸/۵ سم.
- اندازهٔ ورق : ۲۶ × ۳۴/۵ سم.
- جلد : تیماج قرمز.
- واقفہ : جهان بانوبیگم بنت امیر قاسم بیک حاکم اصفهان.
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱.

قرآنهاى مترجم

در

قرن دهم

۸۰
از شماره ۶۴۵ تا ۶۷۲

جزوات مترجم، ۲۸ جزوه، از جزء اول تا جزء بیست و هشتم.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی خوش .

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : علی بن عبداللہ صوفی .

تاریخ کتابت : ذیحجہ ۹۳۰ هـ . ق

(جزء ۱۷ رقم دارد).

متن رقم و تاریخ :

(قد تشرف بکتابتہ افقرالفقراء علی بن عبداللہ الصوفی احسن اللہ تعالی

عواقبہما وستراللہ عیوبہما فی حجة ثلاثین وتسعمائة).

تزیینات : آغاز هر جزوه دارای سر لوح کتیبه نمای مذهب و مرصع ، سر سوره ها

کتیبه ها با طرح پیچک زرین ، نشانه های حواشی شصتی لاجوردی مذهب فواصل

آیات گل زرین ، ترجمه به سرنج ، اسم سوره به قلم رقاع به زرو تحریر ، اسم جزء با

سفید و تحریر.

عدد اوراق هر جزوه : ۲۹ .

عدد سطور : ۱۲ (۶ متن و ۶ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۵/۵ × ۹/۵ سم .

اندازه ورق : ۲۷ × ۱۸ سم.

جلد : تیماج مشکى لبه دار با ضرب ترنج طلاپوش مرصع به لاجورد و حاشیه زرین.

واقف : سلمان بن على جابرى الانصارى.

تاریخ وقف : ۹۷۷ هـ. ق. از جمله مهرهای وقف آستانه مقدسه مهترتاریخدار ۱۰۳۲ نیز در این نسخه موجود است.

یادداشت : در حاشیه جزء ۲۱ : صحت داد بقدر امکان محمد الهاشم الحافظ غفرله.

۸۱
—————
۷۷۳

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسى روان معلق به حواشى تجویدى و قرائى. «پ» و «چ» در این نسخه با سه نقطه کتابت شده ولى گاف دارای یک سرکش است. دارای مقدمه ای حاوی احادیث در فضیلت قراءت قرآن و جدول قراء.

کاغذ : نخودى روشن آهار مهره.

خط : متن و ترجمه نسخ، خط ترجمه خوش تراز متن.

کاتب : محمد تقى بن محمد شریف بن عبدالله القارى.

تاریخ کتابت : ۱۳ صفر ۹۸۸ هـ. ق.

تزیینات : ترجمه، اسامى سور و سجاوندی به شنگرف بعضى علایم تجویدى به زنگار.

عدد اوراق : ۲۴۳.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه نوشته های متن : ۲۴ × ۱۸ سم.

اندازه ورق : ۲۲ × ۳۵ سم .

جلد : تیماج قهوه‌یى .

واقف : سلطان حسین صفوی .

تاریخ وقف : ۱۱۱۰ هـ . ق

۸۲
—————
۱۰۰۰

قرآن مترجم کامل، از سده دهم هجری اما ترجمه از روی نسخه مترجم کهن تری برگرفته شده است و لغات و ترکیبات پارسی کهن در آن به وفور دیده می شود، حواشی معلق به فواید تفسیری .

ناهموارگی : شقایق

پایگاه : درجه

خوشی منشی : طوع

مزکت : مسجد

پایگاه فروترین : درک الاسفل

استوارکار : عزیز

بی فرمان : فاسق

استوارکار : حکیم

پاداشت : جزاء

دانستمانی : نعقل

تابوک ایشان : لعلم

بودمانی : کنا

خواستها : اموال

میانگین : وسطی

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط متن : نسخ .

ترجمه : نستعلیق .

کاتب : ملاجان بن برهان المعلم اللاهجانی .

تاریخ کتابت : ۴ شنبه ۱۸ ذی الحجه ۹۰۵ .

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب بوده که بخشی از حواشی صفحه دوم مانده

است، اسامى سور، سجاوندی و نشانه‌هاى فواصل آیات به شنگرف.

عدد اوراق : ۴۰۰.

عدد سطور : ۹ (ترجمه چلیپائی).

اندازه نوشته‌ها : $۲۲/۵ \times ۱۴/۵$ سم.

اندازه ورق : $۳۲ \times ۲۱/۵$ سم.

جلد : تیماج فرسوده.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

یادداشت : ظاهراً واقفه دختری یا همسر جمشیدخان بوده.

۸۳
—
۲۸۱

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق، هر دو متوسط.

کاتب : احمد بن نعمه الله.

تاریخ کتابت : ربیع الثانی ۹۸۲ در هرات.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب، سر سوره‌ها کتیبه کمکار، اوراق

مجدول به جدول مزدوج زر و تحریر و لاجورد، ترجمه به سرخی، فواصل آیات دوایر

زرین گره‌دار، نشانه‌هاى حواشی شمس، عناوین حاشیه به لاجورد.

عدد اوراق : ۵۲۵.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ سطر متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵×۹ سم.

اندازه ورق : ۲۴/۵ × ۱۷/۵ سم.

جلد : تیماج ضربی لبه دار.

واقف : محمد صادق ولد ملانوروز.

تاریخ وقف : اوایل قرن ۱۳.

یادداشت : درظهرنسخه یادداشتی منظوم در شرح آیات وحروف قرآن کتابت شده. در آخر دعای ختم قرآن الحاق شده.

۸۴
—————
۱۹۳۸

قرآن مترجم کامل، دارای ترجمه کهن تحت اللفظ فارسی رسا و کمتر آمیخته با عربی. گویا این نسخه اصلاً از روی نسخه کهن مربوط قرن ششم و هفتم استنساخ شده باشد زیرا غالباً کلمات ترجمه به صورت نادرست و مصحف نقل شده است. صفحه اول قرآن کسر نویسی شده و صفحه دوم و صفحاتی از وسط و آخر قسملاً کسرنویسی شده است.

اینک نمونه‌یی از واژه‌های فارسی این قرآن مجید :

دستوری دهند = یوذن	سخت دلان = اشداء
بزه = جناح	برزگران = زراع
برهم نهند = یغضوا	بردامیدن = ذرو
عرض = کالا	کارزاران = حواریون
بازارگانی = تجارت	درشت خوی = غلاظ
آتش = سنابرق	بلک = عصف
باهم می آورد = یؤلف	ترس کار = خاشعین
ترس کاره = خاشعات	خوش باد شما را = طبتم

ترس کار = خاشعاعات   پاداشت = جزاء

دروغ زن = کذاب

کاغذ : حنایی روشن ونخودی ضخیم.

خط : نسخ جلی آمیخته به ثلث ریحانی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً ۹۶۹.

تزیینات : صفحه دوم منقش با نیم ترنج ها و گل و برگ ها، بعضی از اوراق

مجدول به زریا سیم و سرنج و لاجورد و تحریر، اسامی سور رقاعگونه به سنگرف.

عدد اوراق : ۴۸۲.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ x ۳۰ سم.

اندازه ورق : ۲۵ x ۳۸ سم.

جلد : ساغری قهوه‌ئی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۸۵
—
۹۷۰

قرآن مترجم کامل (شش برگ، ماقبل الآخر نونویس و بدون ترجمه است).

دارای ترجمه فارسی نااستوار و گاه ترجمه نادرست.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ ترکستانی، ترجمه نستعلیق، بعض صفحات نسخ ناخوش.

کاتب : اسمعیل بن مخدوم ابراهیم.

تاریخ کتابت : تاریخ کتابت قلم خورده است و ۱۱۱۷ و ۹۱۷ و ۹۱۱ می شود

خواند اما ظاهراً كتابت او آخر قرن دهم.

تزيينات : ترجمه، اسامى سور و جداول اوراق وسجاوندى به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۸۷.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

جلد : تىماج قرمز ضربى.

واقف : نامعلوم.

تاريخ : قديم ترين تاريخ عرض ديد نسخه ۱۱۵۴ است.

۸۶
—
۱۰۴

قرآن مترجم نفيس، كامل، ترجمه ظاهراً از قرن دوازدهم.

كاغذ : نخودى آهار مهره.

خط : سه سطر اول، آخر و وسط محقق جلى خوش بقلم زر محرن، بقيه خطوط

متن به نسخ خوش، ترجمه نستعليق ناخوش، اسامى سور به قلم رقاع.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت متن : ظاهراً قرن دهم، ترجمه قرن دوازدهم.

تزيينات : دو صفحه صدر نسخه داراى دو ترنج بزرگ مذهب و مرصع كه در وسط

ترنج آيتى به سفيد كتابت شده و اطراف هر ترنج شانزده ترنج لاجوردى مذهب و

سرترنج هاى الوان و شرفه دار كار شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهيب بسيار عالى با

حواشى و ترنجهاى متداخل و سرترنج ها و نيم ترنجها سورة فاتحه در متن ترنج وسطى

به سفيد و تحرير، آغاز سورة بقره سرلوحه مذهب و مرصع عالى حاشيه نما و كتيبه، متن

اين دو صفحه تمام تذهيب كتابت در وسط ترصيعات قرار گرفته، حواشى داخلى

مذهب، دو صفحه آخر كه دعاء بعد از ختم قرآن به زر و سفيد كتابت شده تمام

تذهیب با حواشی ترنجدار مذهب و مرصع، متن کتابت این دو صفحه شامل ۱۲ کتیبه مذهب و مرصع، آغاز فالنامه دارای سرلوحه کمکار و کتیبه مذهب فالنامه به نستعلیق خوش و به قلم لاجورد، حواشی داخلی گل و برگ مذهب مرصع، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گل زرین مرصع شش پر، نشانه های حواشی ترنج مرصع ونیم ترنج مذهب، بین سطور محقق که بقلم زر کتابت شده پیچ واسلیمی زر، اوراق مجدول به الوان و زر.

عدد اوراق : ۳۴۰.

عدد سطور متن : ۱۳ سطر (بدون ترجمه زیرنویس).

اندازه جدول : ۳۴ × ۲۰ سم.

اندازه ورق : ۵۴ × ۳۸ سم.

جلد : سوخت لبه دار عالی معرق و مذهب با ترنجها و لچکی ها و کتیبه ها.

واقف : امیر اصلان خان شهر به خانشیرین جوانشیر قره باغی ساکن کابل.

تاریخ وقف : ۱۲۶۳ هـ.ق

یادداشت : داغ مهر امیر شیرعلی خان (محملاً) در آخر نسخه با داغ مهره‌ی

فرزندانش باقی است.

۸۷
—
۴۵۸

قرآن مترجم، نیمه اول (از سوره «فاتحه» تا آخر «کهف») با ترجمه فارسی تحت اللفظ. ظاهراً ترجمه از روی نسخ قرن ۷ یا ۸ استنساخ شده.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : محقق خوش، ترجمه نسخ خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۰.

تزیینات : اوراق مجدول به لاجورد و شنگرف، اسامی سور، ترجمه و سجاوندی به شنگرف فواصل آیات نقاط لاجوردی در اطراف یک نقطه شنگرفی.

عدد اوراق : ۴۶۴.

عدد سطور : ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۰ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۲۱ × ۳۲/۵ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقف : آقا رجبعلی ولد آقا اسماعیل.

تاریخ وقف : ذیحجه الحرام ۱۲۱۰ هـ. ق

۸۸
—————
۴۰۰

قرآن مترجم کامل، سوره فاتحه و پنج آیه اول سوره بقره نونویس و بدون ترجمه، در آخر نسخه دعاء ختم قرآن و فالنامه فارسی.

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط متن : نسخ خوش، ترجمه، نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً او آخر قرن ۱۰.

تزیینات : سرسوره ها کتیبه مذهب و مرصع، اسامی سور به قلم رقاع با سپیده و تحریر، نشانه های حواشی ترنج های مذهب و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دواير اختر نشان، دو صفحه آخر دعاء بعد از ختم قرآن تمام کتیبه، آغاز فالنامه سرلوح مذهب کتابت به سفیده و الوان بر زمینه زر.

عدد اوراق : ۳۸۵.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۵ × ۱۴/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۶/۵ × ۲۴ سم.

جلد : تیماج دورویه، بیرون ضربی و طرف داخل سوخت مطلا، در حاشیه بیرونی آیه الکرسی ضرب شده.
واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۸۹
—————
۳۰۴

قرآن مترجم کامل (از آغاز تا آیه ۵۸ و از آخر از آیه دوم سوره بینه تا پایان نسخه نونویس) نسخه جزاینکه به قلم ثلث جلی خوش کتابت شده امتیاز خاصی ندارد.
کاغذ : نه ردی روشن آهار مهره.

خط : متن ثلث جلی خوش، آمیخته به عناصر محقق

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اواخر قرن ۱۰.

تزیینات : ترجمه و سرسوره ها به شنگرف، فواصل آیات دواير زرین محرز،

اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۴۵۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۵/۵ × ۹ سم.

اندازه ورق : ۴۹ × ۳۲/۵ سم.

جلد : میشن قرمز.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۹۰
—————
۲۱۶

قرآن مترجم کامل، از سورۀ «همزه» به بعد نونویس و بدون ترجمه.

کاغذ : نخودی، زمینه متن حنایی رنگ شده، ظاهراً کار هندی.

خط متن : نسخ خوش به شیوۀ هندی.

ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن دهم.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب مرصع شرفه دار، آغاز سورۀ بقره سر لوحه

کمکار مرصع، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، کمند به لاجورد، فواصل آیات

دوایر زرین، سجاوندی به شنگرف، سطور مجدول به شنگرف، اسامی بعض سورہ ها

به شنگرف، نشانه های حواشی دوایر لاجوردی زرین.

عدد اوراق : ۶۲۵.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازۀ جدول : ۱۹ × ۱۰ سم.

اندازۀ ورق : ۲۸ × ۱۸ سم.

جلد : تیماج.

واقفہ : زینب خانم حاجی رستم قندهاری.

تاریخ وقف : شوال ۱۲۵۰.

۹۱

۴۲۴

قرآن مترجم كامل، برگ ما قبل الآخر و دو سطر آخر سورة «ناس» نونويس و بدون ترجمه است. داراى ترجمه فارسى رايج قرن دهم.

كاغذ : متن حنايى، حاشيه، نباتى آهار مهره.

خط : متن، نسخ.

ترجمه : نستعليق.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۰.

تزيينات : دو صفحه افتتاح داراى چهار كتيبه و دو حاشيه داخلى مذهب و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحرير والوان، ترجمه به شنكرف، فواصل آيات دواير زرين با نقطه هاى لاجوردى، اسامى سور به قلم رقاع با سفيده برزمينه زر، عناوين اجزاء در حاشيه به لاجورد.

عدد اوراق : ۴۴۳.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۵/۱۰ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۵/۱۹ سم.

جلد : روغنى، طرف داخل ميشن قرمز.

واقف : سيد محمد.

تاريخ وقف : نامعلوم.

۹۲
—————
۶۸۴

قرآن مترجم كامل، سور همزه، قریش، فلق و ناس نونویسی شده بدون ترجمه است. اسباب نزول آیات در بعض حواشی آمده است.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ نسبتاً خوش.

ترجمه: نستعلیق و نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن دهم.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای تذهیب مختصر و حواشی تشعیری، ترجمه و عناوین حاشیه به شنگرف، فواصل آیات دواير زرین. اسامی سور به قلم رقاع باشنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد. e

عدد اوراق: ۴۷۳ .

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۷/۵ x ۱۲ سم.

اندازه ورق: ۲۵ x ۱۸/۵ سم.

جلد: تیماج مشکى ضربى.

واقف: نامعلوم.

تاریخ وقف: ظاهراً ۱۰۱۶ هـ. ق

۹۳
—————
۴۷۸

قرآن مترجم كامل، دارای دعاء بعد از ختم قرآن و فالنامه فارسی در آخر قرآن.

فضيلت سور به صورت مختصر در حاشيه .

كاغذ: نخودى آهارمهره .

خط متن: نسخ .

ترجمه: نستعليق، اغلب ناخوش .

كاتب: نامعلوم .

تاريخ كتابت: ظاهراً قرن ۱۰ .

تزيينات: صدر نسخه داراى ترنج بزرگ مذهب و مرصع، دو صفحه افتتاح و دو صفحه آخر قرآن تمام تذهيب ظريف و عالى، زمينه كتابت دو صفحه آغاز به زر و كتابت به سفيده و تحرير و زمينه دو صفحه آخر لاجورد و كتابت به زر، سرسوره ها كتيبه هاى مرصع و مذهب، اسامى سور به سفيده و تحرير، صفحه سوم آغاز سورة بقره داراى سرلوحه مذهب و مرصع بين السطور مرصع، اوراق مجدول به زر و تحرير والوان، نشانه هاى حواشى شمسه هاى كوچك لاجوردى مذهب نشانه هاى فواصل آيات دواير زرین اختر نشان، ترجمه به شنگرف . چهار صفحه اول و دو صفحه آخر قرآن بدون ترجمه، دعاء بعد از ختم قرآن و فالنامه به زر بر زمينه الوان ضمناً هر دو داراى سرلوحه مذهب و مرصع، ظاهراً تذهيب مكتب هرات است .

عدد اوراق: ۳۸۶ .

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه جدول: ۲۳ x ۱۴ سم .

اندازه ورق: ۳۵/۵ x ۲۳ سم .

واقف: غلام رضا ولد نادر قلى .

تاريخ وقف: ۷ رمضان ۱۲۴۸ هـ . ق

۹۴
—————
۴۰۵

قرآن مترجم کامل (سوره فاتحه، فلق و ناس نونویس و بدون ترجمه)، با ترجمه فارسی استوار و کهن که از نظر لغوی و دستوری حائز اهمیت است.

نمونه برابریهای فارسی نسخه:

کارها = عروش	نه ساز زده شد = لم یتسنه
أباور نداشته ای = اولم تو من	سنگ نسو = صلد
گردباد = اعصار	انگور بنان = اعناب
دادنیها = الصدقات	افزون کند = یربی
بی ترس داشته شد = او تمن	ستیهدن = الحافاً
کاغذ: نخودی آهار مهره.	ع

خط: متن نسخ جلی .

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن دهم.

تزیینات: صفحه اول موجود دارای سه کتیبه مذهب یک طرف حاشیه داخل

مرصع اندکی رنگ باخته، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات دوایر

زرین محرر، سجاوندی به شنگرف، اسامی سور به شنگرف و بقلم رقاع.

عدد اوراق: ۳۸۵.

عدد سطور: ۲۰ سطر (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۷/۵ × ۱۵/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۷/۵ × ۲۴ سم.

جلد : تیماج مشکى دورو به درون قرمز.
واقف وتاریخ وقف : نامعلوم.

۹۵
۲۲۴

نسخه نفیس قرآن مجید مُحشی به تفسیر حسینی یا مواهب علیه ملاحسین واعظ کاشفی، این نسخه در میان خطاطان و مذهبیان قدیم هرات مشهور به «قرآن سه خطه» است، متن صفحات ترجمه ندارد. نسخه کار مکتب هرات است.
کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: سه سطر اول، وسط و آخر هر صفحه بخط محقق، بقیه بقلم نسخ، هر دو خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۰.

تزئینات: دو صفحه صدر نسخه دارای ترنج های بزرگ مذهب و مرصع لاجوردی، در وسط ترنج ها شمشه های زرین که آیتی به سفیده و تحریر بر آنها کتابت شده، دو صفحه آغاز تمام تذهیب بسیار عالی و نفیس، سوره فاتحه با سفیده و تحریر بر زمینه زر نگاشته شده، سطر اول و آخر هر صفحه به لاجورد، سطر وسط صفحه به زر و تحریر، اوراق مجدول به زر و الوان، صفحه آغاز سوره «بقره» دارای سرلوحه مذهب و مرصع عالی، دو صفحه در آخر قرآن تمام تذهیب هر سطر از دعاء ختم قرآن بقلم زریا سفیده و تحریر در وسط کتیبه کتابت شده، چهار صفحه اخیر نسخه فالنامه به قلم نستعلیق به زر و سفیده بر زمینه زرین و الوان، سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به قلم رقاع با سفیده و تحریر، نشانه های حواشی شمشه زرین، جوانب سطور نسخ متن، حاشیه گل و برگ زرین تشعیری.

عدد اوراق: ۳۷۵.

عدد سطور: ۱۳ دارای حاشیه.

جلد: سوخت ممتاز با نقشهای ظریف و عالی.

واقف: شاهزاده محمد یوسف ولد شاهزاده ملک قاسم افغان.

تاریخ وقف: ۱۲۷۲ هـ. ق

یادداشت: در ظهر نسخه یادداشتی بقلم تعلیق نسبتاً خوش بامهر ابوالبرکات خان بتاریخ ۱۱۵۰ (سال بیستم جلوس محمد شاه) کتابت شده که نشان میدهد نسخه در آن سال در لاهور اکتیاع شده.

۹۶
—————
۱۴۶

قرآن مترجم زرین قلم کامل (سه برگ اول و برگ آخر نونویس شده) محشی به فواید تفسیری و خواص تفسیر.

کاغذ: متن نخودی، حاشیه شکری.

خط متن: ثلث ترکستانی (اوراق نونویس، نسخ)، ترجمه نسخ کهن آمیخته به

تعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت اصل: ظاهراً اواخر قرن ۱۰.

تزیینات: متن قرآن بقلم زر، ترجمه به لاجورد، فواصل آیات دوایر زعفرانی و گل

چارپردانه نشان، اسامی سوربه قلم زر و تحریر بر کتیبه های منقش، دو صفحه

افتتاح تمام تذهیب، بین السطور زرانودود با تحریر دندانیهی، نشانه های حواشی شمس

وترنج زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به لاجورد.

عدد اوراق: ۳۰۴.

عدد سطور: ۳۴ (۱۷ متن و ۱۷ ترجمه).
اندازه جدول: ۳۴ × ۲۲ سم.
اندازه ورق: ۵۰ × ۳۳ سم.
جلد: تیماج مشکى ضربى، درون سوخت.
واقف: قلوادخان حاکم زمین داور (حوالى قندهار).
تاریخ وقف: نامعلوم (از ۱۱۵۴ ملاحظه و مهر عرض دارد).

۹۷

۶۶۵

قرآن مجید مترجم، ترجمه فارسی به تصریح کاتب مستخرج از تفسیر درواجگی.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ به شیوه هند.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن دهم (به سفارش حافظ محمد حسن بن حافظ رحیم الدین).

تزیینات: دو صفحه اول تمام تذهیب بوده ولی قسمت زیادى از حواشى آن ساقط شده، بین السطور زر اندود مرصع، ترجمه به شنگرف، نشانه های حواشى شمشه های کوچک و بادامی مذهب، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به لاجورد، سرسوره ها کتیبه زرین، اسامی سوربه سفیده و تحریر.

عدد اوراق: ۳۳۲.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: $21/5 \times 12/5$ سم.

اندازه ورق: 33×22 سم.

جلد: تیماج عنابی.

واقف: محمد اشرف ولد محمد عظیم نیشابور.

تاریخ وقف: ۱۰۱۷ یا ۱۱۱۷.

۹۸
—————
۶۶۸

قرآن مترجم کامل، سوره مدثر نونویس و بدون ترجمه، ترجمه از روی نسخه‌ی کهن نقل شده.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش، ترجمه نستعلیق کهن. ۴

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۰.

تزیینات: دو صفحه اول تمام تذهیب بوده که حواشی آن در صحافی بریده و وصالی شده و بقیه نیز رنگ باخته است، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، فواصل آیات دوایر زرین، نشانه‌های حواشی شمس‌های زرین کوچک، اسامی سوره به خط رقاع با شنگرف یا زر.

عدد اوراق: ۳۰۹.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: 25×16 سم.

اندازه ورق: $34/5 \times 25$ سم.

جلد: تیماج قرمز.

واقف وسال وقف: نامعلوم.

۹۹
۱۹۱۹

قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى سلیس تحت اللفظ و کلمه به کلمه. ظاهراً از آثار نثر قرن نهم است.

کاغذ: حنایی روشن ونخودی آهار مهره.

خط: متن ریحان جلی بعضاً خیلی خوش، ترجمه نستعلیق بعضاً خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: احتمالاً قرن ۱۰.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بوده که حواشی صفحه دوم بجا مانده دارای دو کتیبه منقش و گره بندی تشعیری بر زمینه زراست. و یک ترنج مرصع ومنقش در حاشیه، اطراف ترنج مرصع، بین سطور دو صفحه زراست محرز با اندک گل و برگ؛ اوراق مجدول به زرتحریر ولاجورد، ترجمه به شنگرف، اسامی سوربه سرخی به قلم رقاع، فواصل آیات گوی زرین، نشانه های حواشی به شنگرف، اغلب اوراق صحافی و وصالی شده، صفحات آخر کسر نویسی می خواهد.

عدد اوراق: ۳۸۲.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۴۱ × ۱۹ سم.

اندازه ورق: ۴۷ × ۲۶.

جلد: تیماج قهوه‌یی نوساز.

واقف: میرسید علی اصفهانی.

تاریخ وقف: ربیع الاول ۱۱۷۵.

۱۰۰
۳۱۲

قرآن مترجم كامل (برگ اول يعنى سورة فاتحه و سه برگ آخر يعنى از سورة زلزالتا آخر سورة ناس نونويس است) با ترجمه فارسى قرن هشتم و نهم، داراى نثرى استوارولى كمتر داراى لغات فارسى قديم.

كاغذ: حنايى روشن آهار مهره.

خط متن: ثلث جلى خوش آميخته به محقق.

خط ترجمه: نسخ خوش.

كاتب: نامعلوم.

تاريخ كتابت: اواخر قرن ۹ يا اوائل ۱۰.

تزيينات: صفحه اول موجود (آغاز سورة بقره) تمام تذهيب، باكتيبه ها و حواشى مكرر بر زمينه لاجورد (صفحه اول متناظر آن افتاده)، نشانه ها تماماً ترنجى و شمسه هاى لاجوردى مذهب و مرصع، اوراق مجدول به زرو و تحرير ولاجورد، ترجمه به شنگرف و بعضى به گلنار، فواصل آيات دواير زرین محرر و دانه نشان، سر سوره ها بعضى مجدول مستطيل، اسامى سوره به زرو ولاجورد به ثلث رقاعى.

عدد اوراق: ۲۹۰.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۵۳ × ۳۴ سم.

اندازه ورق: ۶۳/۵ × ۴۴ سم.

جلد: ساغرى خرمایى.

واقف و تاريخ وقف: نامعلوم.

۱۰۱
—————
۱۷۸۹

قرآن مترجم کامل که برگ اول یعنی سورة فاتحه الحاقیست و نونویس، ترجمه به فارسی روان و ساده، هرچند کتابت مربوط به قرن دهم می نماید، زبان ترجمه می تواند قدیمی تر باشد. در ترجمه واژه عربی اندک است. در چندین موضع کلمات و آیاتی از کتابت افتاده که بعداً بقلم کاتب ترجمه یا اشخاص دیگری تصحیح و افزوده شده است.

کاغذ: نخودی ضخیم.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق هر دو خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن دهم یا اوایل قرن دهم.

تزیینات: صفحه دوم دارای دو کتیبه و حاشیه منقش، اسامی سوره ها به زنگار و سرخی و لاجورد به قلم رقاع، فواصل آیات دارای دایره زرین دانه نشان، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، ترجمه به سنگرف، گوشه پائین اوراق غالباً مندرس و وصالی شده.

عدد اوراق: ۳۴۸.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۶ × ۱۴ سم.

اندازه برگ: ۳۳/۵ × ۲۲/۵ سم.

جلد: تیماج عنابی ترنج دار (ترنج سوخت) عطف، میشن.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۰۲
—————
۱۸۶۷

قرآن مترجم كامل، بسيار نفيس وممتاز با ترجمه تحت اللفظ فارسى روان، ظاهراً
زبان ترجمه مربوط مى شود به قرن ۹.

كاغذ: نخودى آهار مهره.

خط: متن نسخ خوش و ترجمه نستعليق متوسط.

كاتب: نامعلوم.

تاريخ كتابت: ظاهراً قرن دهم.

تزيينات: چهار صفحه اول تمام تذهيب و ترصيع با ترنج ها و كتيبه ها، كتابت
داخل ترنج ها و كتيبه ها به سفيد و تحرير، آغاز سوره بقره داراى سرلوح با ترنج و كتيبه
حواشى دو صفحه آغاز سوره بقره تشعير زرين مرصع، ۱۴ صفحه از قسمت هاى مختلف
قرآن داراى تشعير زرين به طرح اسليمى، تمام سر سوره ها داراى كتيبه نفيس مذهب
ومرصع، اسامى سوره به قلم رقاع با سفيد و تحرير مشكى، نشانه هاى حواشى به شكل
ترنج ونيم ترنج مذهب ومرصع، فواصل آيات دواير زرين با تحرير و ترصيع لاجوردى، ۴
صفحه آخر تمام تذهيب و كتابت متن آنها سفيد و تحرير، اوراق مجدول به زر
و تحرير والوان، كمند به زر و تحرير، همه برگ ها وصالى و متن وحاشيه شده، ترجمه
عدد اوراق: ۳۵۰.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ حاشيه).

اندازه جدول: ۲۹/۵ × ۱۶ سم.

اندازه ورق: ۴۴ × ۲۷ سم.

جلد: ساغرى مشكى بانقش زرين، درون تيماج قرمز.

واقف: حاج قوام شيرازى.

تاريخ وصول به كتابخانه: بهمن ۱۳۲۴ ش.

قرآنهاى مترجم

در

قرن يازدهم

۱۰۳
۵۰۹

قرآن مترجم، نیمه دوم، از سوره مریم تا پایان قرآن، دارای دعاء بعد از ختم قرآن
وفالنامہ منسوب بہ حضرت امیر (ع).

کاغذ: نخودی آہار مہرہ.

خط متن: نسخ.

ترجمہ: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ۱۰۱۶.

تزیینات: صدر نسخہ دارای ترنج ۸ گوشہ مرصع، دو صفحہ آغاز سوره مریم و دو
صفحہ ای کہ در آن تاریخ نسخہ ذکر شدہ، تمام تذهیب با ترنجہا و حواشی
و کتیبہ ہا، آغاز سوره «یس» دارای سرلوحہ مذہب و مرصع، سرسورہ ہا کتیبہ ہا
مرصع، ترجمہ بہ شنگرف، اوزاق مجدول بہ زر و تحریر و الوان، فواصل آیات دواہر
زرین، نشانہ ہا حواشی شمسہ و ترنج.

عدد اوراق: ۳۰۵.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمہ).

اندازہ جدول: ۱۷/۵ × ۱۱ سم.

اندازہ ورق: ۲۴/۵ × ۷/۵ سم.

جلد: تیماج سبز.

واقف و تاريخ وقف: نامعلوم.

۱۰۴
—————
۱۱۲۷

قرآن مترجم كامل، ترجمه ظاهراً از روى تراجم قديمى تراستنساخ شده است.

كاغذ: نباتى آهارمهره.

خط متن و ترجمه: نسخ.

كاتب: نامعلوم.

تاريخ كتابت: ۱۰۱۹ يا ۱۰۲۱.

تزيينات: اسامى سور و ترجمه به سنگرف.

عدد اوراق: ۳۰۲.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۰ x ۱۰ سم.

اندازه ورق: ۲۸/۵ x ۱۶ سم.

جلد: تىماج.

واقفه: شريفه بيگم بنت ميرسيد محمد استرابادى.

تاريخ وقف: ذىحجه ۱۲۰۱ هـ. ق

۱۰۵
—————
۱۷۴۷

قرآن مترجم (كامل به استثنای سورة فاتحه)، با ترجمه فارسى رايج و روان كلمه

به كلمه، معلق به حواشى تفسيرى.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن، نسخ سست.

ترجمه : نستعلیق متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۰۲۲ هـ.ق

تزیینات : کمند و جدول و ترجمه به سرخی.

عدد اوراق : ۳۲۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : $۱۷/۵ \times ۱۰/۴$ سم.

اندازه ورق : $۱۷ \times ۲۳/۵$ سم.

جلد : تیماج با ضرب مقطع.

واقف : فاطمه خانم.

تاریخ وقف : شوال ۱۲۰۳ هـ.ق

تاریخ تسلیم به کتابخانه : ۱۳۵۶ (به وسیله فاطمه ملکی و آقای رضائیان).

۱۰۶
—————
۱۷۹۱

قرآن مترجم کامل با ترجمه به فارسی کهن دارای خواص سور در حاشیه. گویا کاتب قرآن را برای خود از روی نسخه کهن نقل کرده است، و خود خطاط نبوده. اینک نمونه‌یی از واژه‌های کهن این ترجمه:

تنها = انفس	پرهیز = حذر
زود شمار = سریع الحساب	فراخ عطا = واسع
آشتی = سلم	خرمابن = نخل

زهدانها = ارحام
 بپوشيد = تخفوه
 چاره = حيله
 سازواری = الفت
 ورزیدند = یکسبون
 درنگ کردم = لبثت

بر بافید = لتفترو

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن و ترجمه نسخ ناخوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ۱۰۲۳ و ۱۰۲۴ (در آغاز برخی از سوره‌ها تاریخ کتابت تحریر

شده و این تاریخ‌ها از چهارشنبه ۱۲ محرم ۱۰۲۳ تا صفر ۱۰۲۴ است).

تزیینات: ترجمه به سرنج.

عدد اوراق: ۳۱۲.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها: ۱۸ × ۳۱.

اندازه ورق: ۲۳ × ۳۶.

جلد: تیماج مشکى.

واقف و سال وقف: نامعلوم.

۱۰۷
 ۹۹۴

قرآن مترجم کامل، ترجمه قرن ۱۱ که در گلکنده هند کتابت شده، معلق به

حواشی تفسیری، بارمز «ح ی».

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

- ترجمه: نستعلیق.
کاتب: شاه نقی بن شاه نقی استرآبادی.
تاریخ کتابت متن: غرة رجب ۱۰۲۷ هـ. ق
تاریخ کتابت تفسیر: ۱۰ محرم ۱۰۲۸ هـ. ق
محل کتابت: حیدرآباد گلکنده هند.
تزیینات: اسامی سوربه شنگرف، نشانه های فواصل آیات شنگرفی، اوراق
مجدول به شنگرف سیاهی، کمند به سیاهی.
عدد اوراق: ۵۲۰.
عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).
اندازه جدول: ۲۵ × ۱۳ سم.
اندازه ورق: ۳۵/۵ × ۲۴ سم.
جلد: تیماج ماشی.
واقفه: موجود خانم بنت محمد امین زنگنه.
تاریخ وقف: شعبان ۱۲۲۳ هـ. ق

۱۰۸
—————
۲۰۴۸

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سلیس و روان، معلق به حواشی تفسیری و
خواص سور، دعاهای متعدد پس از تلاوت قرآن در آخر، تفسیر سوره فاتحه در برگ
جداگانه با نقش زرین.

کاغذ: نوعی ترمه حنایی.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق خفی خوانا.

کاتب: محمد زمان بن محمد کاظم معروف به فیروزان شهرزادی به فرمایش
آقا فضلعلی صوفی صحنی.

تاریخ کتابت: ۲۴ محرم ۱۰۴۳ .

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام منقش با کتیبه‌ها و حواشی زرین و حاشیه
بیرونی گل و برگ الوان به طرح اسلیمی، بخشی از نقوش صفحه اول افتاده، اوراق
مجدول به زرو تحریر و سرخی، سطور مجدول به زرو تحریر، کمند به زرو تحریر،
ترجمه به سرخی، نشانه‌های سر ترنج زرین منقش، اسامی سور به قلم رقاع به زرو،
فواصل آیات گل زرین منقط، عناوین اجزا برنجمه زرین.

عدد اوراق: ۲۸۲.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۳/۵ \times ۱۱/۵$ سم.

اندازه ورق: ۳۱×۱۸ سم.

جلد: تیماج ماشی.

واقف: آقا فضلعلی صوفی صحنی.

۱۰۹

۲۰۱۰

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی کلمه به کلمه غیر سلیس ظاهراً نثر مربوط به
قرن ۱۱ هـ. (دعای قبل از تلاوت در آخر).

کاغذ: حنائی روشن.

خط: متن، نسخ هندی.

ترجمه: نستعلیق خوانا.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۰۴۴ هـ. ق (ماده تاریخ : ختم شد قرآن کتاب پاک ذات، آنکه شد وارد به سرور کائنات، روز دوشنبه جمادالثانی بیستم، از دری سفتن گهر فارغ شدم).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام ترصیع بر حواشی و کتیبه های زرین دارای چهار کتیبه قلمدانی و ترنجدار، بین السطور چهار صفحه اول زراندود، سرسوره ها کتیبه قلمدانی کم کار، اسامی سور بقلم ثلث باسپیده، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد و زنگار کمند به لاجورد، نشانه های حواشی شمس ترمه دار سجاوندی و ترجمه به سرنج، سطور مجدول به زر و تحریر، فواصل آیات دایره زرین محرر.

عدد اوراق : ۴۴۱.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۸ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۶ × ۲۲ سم.

جلد : تیماج.

واقف : مظفر بختیار و فرح دخت.

تاریخ وقف : نوروز ۱۳۴۹ ش.

۱۱۰
—————
۲۸۹

قرآن مترجم، هفت برگ از آغاز، پنج برگ از انجام و برگ های متعددی از مواضع مختلف ساقط شده و نونویس گردیده است. این نسخه قرآن مجید محشی به تفسیر حسینی است ولی اوراق کسرنویسی شده ترجمه و تفسیر ندارد.

کاغذ : آهارمهره نخودی.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق .

کاتب : حافظ غلام محى الدين احمدآبادى، به سفارش «غالب جنگ» .

تاریخ کتابت : ظاهراً ۱۰۵۰ هـ . ق

تزیینات : سه زاویه هر صفحه دارای گل و برگ زر، اوراق مجدول به زر

وتحریر ولاجورد، ترجمه متن و آیات حاشیه به شنگرف، فواصل آیات دواير زرین
مرضع، اسامی سوربه لاجورد و شنگرف .

عدد اوراق : ۶۸۸ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) دارای حاشیه .

اندازه جدول حاشیه : ۳۴ × ۱۹/۵ سم .

اندازه ورق : ۴۲ × ۲۵ سم .

جلد : تیماج ضربی قهوه‌یى .

واقف وتاریخ وقف : نامعلوم .

یادداشت : خرج تهیه این نسخه یکهزار وهفتصد روپیه شده است که در رقم

نسخه ذکر شده است .

۱۱۱
—————
۷۸۱

قرآن مترجم، کامل باترجمه قرن ۱۱ (نیمه اول) که درآگره هند تهیه شده .

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط متن وترجمه : نسخ .

کاتب : الله قلی بن شاه قلی .

تاریخ کتابت : ۳ شنبه اواسط ربیع الاول سنه ۱۰۵۹ هـ، نسخه به سفارش واقفه

دراکبرآباد (آگره) هند کتابت شده .

تزیینات : دو صفحہ افتتاح و دو صفحہ اختتام مذہب متناظر، صدرنسخہ دارای شمسہ زرین شرفہ دار کہ آہیہ در وسط و نسخہ ای از وقفنامہ در اطراف آن کتابت شدہ، اسم جلالہ واسامی سوربہ لاجورد، ترجمہ بہ سنگرف، فواصل آیات دوایر زرین، اوراق مجدول بہ سنگرف ولاجورد.

عدد اوراق : ۳۹۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمہ).

اندازہ جدول : ۲۷ × ۱۷/۵ سم.

اندازہ ورق : ۳۵ × ۲۴ سم.

جلد : تیماج ماشی.

واقفہ : حاجیہ فاطمہ خانم بنت میرشرف الدین از اولادہ امیر شمس الدین

چارمناری.

تاریخ وقف : ۳ شنبہ ۲۲ شعبان ۱۰۵۹ . (زمان سلطنت شاہ جهان).

۱۱۲
—————
۴۹۰

قرآن کامل مترجم، بعض صفحات مغلق بہ حواشی تفسیری و شأنہ نزول آیات

وخواص سور.

کاغذ : حنایی آہارمہرہ.

خط متن : نسخ.

خط ترجمہ : نستعلیق.

کاتب : عبدالمؤمن بن میان حمید ساکن برہانپور محلہ سندھی.

تاریخ کتابت : صفر ۱۰۷۲ ہ. ق.

تزیینات : دو صفحہ افتتاح دارای دو سر لوح مذہب و مرصع کمکار مار پیچ،

اوراق مجدول به الوان اسم جلاله، اسامى سور، ترجمه، فواصل آیات به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۵۳.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۴/۵ × ۶/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۱ × ۱۳ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقفه : حاجیه منوره خانم هندی.

تاریخ وقف : ۵۶ هـ. ق

۱۱۳
۵۰۲

قرآن مترجم، ظاهراً از سده ۱۱، فاقد سورة فاتحه، بعض صفحات معلق به حواشی تفسیری.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش به شیوه هند.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : حافظ ولی ولد شیخ نظام الدین عرف تور.

تاریخ کتابت : ربیع الثانی ۱۰۸۰ هـ. ق

تزیینات : صفحه آغاز سورة بقره مذهب و مرصع، سرسوره ها رقاع با شنگرف،

اوراق مجدول به زر و تحریر والوان و کمند، فواصل آیات دوایر زرین.

عدد اوراق : ۴۰۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۳ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۳ سم .

جلد : تیماج قهوه‌یى .

واقف وتاریخ وقف : نامعلوم .

۱۱۴

۱۷۰

قرآن نفیس مترجم ترجمه قرن ۱۱ محشى به پنج تفسیر به شرح زیر:

- ۱ - تفسیر حسینی یا مواهب علیه (به فارسى) تالیف مُلاً حسین واعظ کاشفی .
  - ۲ - تفسیر بیضاوی (عربی) یا انوار التنزیل و اسرار التأویل تالیف قاضی ناصرالدین عبدالله بیضاوی متوفی ۶۹۲ هـ .
  - ۳ - تفسیر مدارک (عربی) یا مدارک التنزیل و حقایق التأویل تألیف امام حافظ الدین عبدالله بن احمد نسوی متوفی ۷۰۱ هـ .
  - ۴ - تفسیر جلالین (عربی) تالیف جلال الدین محمد بن احمد محلی شافعی متوفی ۸۶۴ هـ . (تا آخر سورة «اسراء») و بقیه تالیف جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر سیوطی متوفی ۹۱۱ هـ .
  - ۵ - تفسیر کشاف (عربی) یا الکشاف عن حقایق التنزیل تألیف جارالله العلامة ابوالقاسم محمود بن عمر زمخشری .
کاغذ : نباتی آهارمهره .
خط متن و حواشی : نسخ جلی و خفی خوش .
کاتب : دولت محمد .
تاریخ کتابت : ۱۰۸۲ هـ . ق .
- تزیینات : صفحه صدر نسخه دارای شمس بزرگ، سرترنجها و لچکی های
مرضع، متن شش صفحه افتتاح مرضع، سرسوره ها کتیبه زرین ساده با حاشیه جدول

لاجورد، اسامى سوربه سفیده بقلم رقا، بعض زوایای حواشی گل و برگ زر، ترجمه متن و آیات حواشی به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات دواير زرین.

عدد اوراق : ۷۴۶.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) با سه حاشیه.

اندازه جدول بزرگ : ۱۹ × ۳۵ سم.

اندازه ورق : ۲۶/۵ × ۴۲/۵.

جلد : تیماج سبز با ضرب زرین.

واقف : محمد حسن هروی بن جعفر بیک.

تاریخ وقف : ذیقعدة الحرام ۱۲۱۸ هـ.ق

سجع مهر واقف : از خدای ذوالمنن توفیق می خواهد حسن.

۱۱۵
—————
۱۱۰

قرآن مترجم کامل، ترجمه سده ۱۱ هـ. معلق به خواص سور در حاشیه. دعاء قبل از تلاوت و ادعیه پس از تلاوت منجمله دعای حضرت سجاد در اول و آخر نسخه. کاغذ : حنایی روشن آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه و حاشیه : نستعلیق.

کاتب : محمد ابراهیم قمی.

تاریخ کتابت : ۱۰۸۷ هـ.ق (در عهد سلطنت شاه سلیمان صفوی).

تزیینات : دو صفحه آغاز نسخه و دو صفحه انجام نسخه دارای حواشی تشعیری مرصع و ترنجهای بزرگ لاجوردی، دعاء قبل از تلاوت بقلم زر، دو صفحه بعد تمام

تذهیب پرکار، اسامی سور بقلم زرد در خانهای ترنجی شکل الوان، دو صفحه افتتاح قرآن مجید تمام تذهیب با حاشیه بیرونی گل و اسلیمی تشعیری و حاشیه وسطی مشکی با پیچ و اسلیمی و چهار کتیبه مذهب، عناوین و آیات بقلم ثلث لاجوردی سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به قلم زر، بین سطور خواص سور مرصع در هیأت لوزی نماهای مذهب، نشانه های حواشی ترنجی ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان بین سطور زرانندود.

عدد اوراق : ۳۱۷.

عدد سطور : ۳۶ (۱۸ متن و ۱۸ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۳ x ۱۸ سم.

اندازه ورق : ۴۱/۵ x ۲۷ سم.

جلد : روغنی بسیار عالی.

واقف : مرتضی قلی طباطبائی.

تاریخ وقف : رجب المرجب ۱۳۳۷ هـ. ق. ع

۱۱۶
—————
۵۳۰

قرآن مترجم کامل از کارهای خوب هنری قرن ۱۱، ترجمه آن کهن تر می نماید و بعض صفحات معلق به حواشی تفسیری است.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ خوش.

خط ترجمه و حاشیه : نستعلیق.

کاتب : حافظ محمد بن ملامهر علی.

تاریخ کتابت : ۱۹ رجب المرجب ۱۰۹۴ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحهٔ افتتاح، دو صفحهٔ آغاز سورهٔ مریم و دو صفحهٔ انجام نسخه تمام تذهیب عالی و نفیس، بین السطور همین صفحات زراندود و بعضی مرصع، فواصل آیات دوايرزرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، نشانه‌های حواشی شمس، ترجمه و بعض حواشی به سنگرف، سرسوره‌ها کتیبهٔ قلمدانی مذهب، اسامی سور به قلم رقاع با سفیداب متن صفحه زرافشان.
عدد اوراق : ۴۳۷.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازهٔ جدول : ۲۱ × ۱۱/۵ سم.

اندازهٔ ورق : ۲۱ × ۳۱/۵ سم.

جلد : تیماج ماشی ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم (یادداشت پرتکلفی به عربی و فارسی بقلم حسین صحافباشی مبنی بر اینکه او در زمان عضدالملک قرآن را مرمت کرده و تعریفی از او کتایی در ظهر نسخه بخط شکسته نستعلیق خوش درج است).

۱۱۷

۱۷۶۹

قرآن مترجم کامل با ترجمهٔ فارسی و حاشیه تفسیری دارای خواص سور و تفسیر برخی از آیات و شأن نزول برخی از آیات و سور در تفسیر برخی از آیات بیشتر از تفسیر مجمع البیان و تفسیر عیاشی و نهج البلاغه و کمال الدین نقل شده است. در انجام نسخه رساله‌یی در تجوید از عمادالدین علی شریف قاری استرآبادی در پنج صفحه شامل یک مقدمه و دوازده فصل و یک خاتمه ضمیمه است. در آغاز هر سوره مکی یا مدنی بودن یا اختلاف در آن ذکر مکرر شده است.
کاغذ : نوع ترمه.

خط : متن نسخ خوش وحاشیه.

ترجمه : نستعلیق متوسط.

کاتب : کاتب متن محمد رضا شیرازی. (شیوه کتابت حاشیه و ترجمه از آخر
سوره العلق صفحه ۷۷۹ فرق می کند).

تاریخ کتابت : ۱۰۹۷ هـ. ق

تزیینات : دو صفحه اول دارای سرلوح مرصع ومذهب با کتیبه و ذیل و حواشی
تشعیر زرین و گل و برگ کتابت وسط کتبه و ذیل به سفیده و تحریر، سایر اوراق
مجدول به زر و تحریر و لاجورد و کمند به زر و تحریر، اسامی سور با شنگرف بقلم
رقاع، ترجمه ها به شنگرف، فواصل آیات دوایر زرین دانه نشان، عناوین جزو،
حزب، خمس و عشر به زریا شنگرف در حاشیه.

عدد اوراق : ۳۹۷.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ حاشیه).

اندازه جدول : (۲۳ × ۱۳).

اندازه ورق : (۲۲ × ۳۵).

جلد : تیماج قهوه یی.

واقف : الله وردی بیک.

تاریخ وقف : ۱۱۱۱ هـ. ق.

۱۱۸
—————
۱۸۳۱

قرآن مترجم تا آیه هفتم سوره تکاثر، صفحه اول تاسوم و صفحه ۷۸۴ و ۷۸۵
نونویسی شده. هر چند کتابت مربوط به قرن ۱۱ می نماید اما پیداست که ترجمه از
روی نسخه کهن استنساخ شده و در آن جزالت و متانت زبان ترجمه قرن ششم و هفتم

پیداست. به ویژه که کاتب گاهی کلمات را نادرست نقل کرده نسخه معلق است به فوائد تفسیری و سبب نزول آیات. اینک برای نمونه برخی از واژه‌های مهم پارسی نقل می‌شود:

تاوان زدگان = مغمون	میغ سپید = مزن
برافراشته = مرفوعه	بازداشتگان = محرومون
واپسینان = آخرین	پیشینگان = اولین
بر بالا شود = يعرج	بزرگواران = مترفین
بهر = بعض	دشخوار = عسیر
ستبردل = عتل	بزه کار = ائیم
بی پدران = یتامی	دختر خوانگان = ابکار
نشست‌ها = مجالس	بی فرمانان = فاسقین

شوی = زوج

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط : متن نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱.

تزیینات : اوراق مجدول به سرنج، اسامی سوربه سنگرف به قلم رقاع، ترجمه

چلیپائی، فواصل آیات دوایر کوچک سنگرفی.

عدد اوراق : ۴۱۱.

عدد سطور : متن ۹ سطر و ترجمه چلیپائی.

اندازه جدول : (۱۲ × ۱۸/۵).

اندازه ورق : (۱۹ × ۲۸).

جلد : تیماج قهوه‌یی ضربی.

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

۱۱۹
—————
۲۰۶۳

قرآن مترجم كامل (صفحه اول، سورة فاتحه نونويسى شده) داراى ترجمه فارسى روان كه از نثر كهن پارسي نشانه هاى دارد.
كاغذ : نباتى آهارمهره كه زمينه متن حنايى رنگ شده.
خط : متن نسخ جلى خوش و ترجمه نستعليق خوش.
كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۱ .

تزيينات : صفحه دوم افتتاح داراى كتيبه هاى مذهب پيشانى و ذيل كتابت داخل كتيبه ها به سرخى بر زمينه زر، حاشيه داخلى مرصع به ترنجهها و گلهاى پيوسته، حاشيه بيرونى گل و برگ زرین مرصع و مشعر به طرح اسليمى، فواصل آيات گل شش پر زنگارى و زرین منقط، سرسوره ها بوم سيمين، اسامى سوره ها با سرخى بقلم رقا، اوراق مجدول به زر و سيم و تحرير والوان، كمند به رنگ زرد و تحرير، ترجمه به شنگرف عناوين حواشى بخط ثلث به رنگ آبي.

عدد اوراق : ۳۹۹ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۱ × ۱۹ سم .

اندازه ورق : ۴۲ × ۲۷ سم .

جلد : روغنى دورويه درون نرگس و پروانه و شگوفه، بيرون گل و بلبل.

$$\frac{۱۲۰}{۶۱۰}$$

قرآن مترجم كامل (برگ آخر نونويس) با ترجمه فارسى رايج و ناستوار،
حواشى معلق به فوايد تفسيرى.

كاغذ : نباتى آهارمهره.

خط : متن، نسخ خوش و جلى، ترجمه نستعليق خوانا.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۱ .

تزيينات : دو صفحه افتتاح داراي سرلوح مرصع و حواشى گل و برگ نازك
و كتيبه هاى قلمدانى آغاز سوره صافات و آغاز سوره بنى اسرائيل و آغاز سوره مائده
داراي يك سرلوح و كتيبه قلمدانى مرصع، صفحه آغاز سوره ق نیز داراي سرلوح
مرصع و يك كتيبه قلمدانى و حاشیه باریک قلمدانى و حاشیه برگ زربه طرح
اسليمى، سرسوره ها سوم زرین، اسامى سور و ترجمه به شدگرف.

عدد اوراق : ۷۱۰.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱/۵ \times ۱۰/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۴×۳۰ سم.

جلد : تيماج با ضرب هاى رنگين و زرین و ترنج و لچكى هاى قطاعى شده
وسوخته.

واقف : عبدالغفار يزدى.

تاريخ وقف : سلخ رجب المرجب ۱۱۲۲ قمرى.

۱۲۱
—————
۱۹۱۸

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی تحت اللفظی نارسا، خالی از ویژگی های لغوی ظاهراً نثر ترجمه مربوط به سده ۱۰ و ۱۱ است.
کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن نسخ جلی خوش و ترجمه نستعلیق خوش هر دو به شیوه هندی.
کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اواخر سده ۱۱ یا اوایل ۱۲.

تزیینات : حواشی دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنج ها و نیم ترنج ها و تشعیر زرین برزمینه زرو دارای چهار کتیبه متناظر که بر آن اسم سوره فاتحه و عدد آیات آن با سفیداب و تحریر مشکی کتابت شده کناره داخل حاشیه دارای گره بندی تشعیری برزمینه زرو کناره بیرون حاشیه پهن زرین محرز با شرفه های لاجوردی.

آغاز سوره های بقره، یونس و روم دارای سرلوح با ترنج های منقش برزمینه مرصع. آغاز سوره بقره در بین دو کمند برگ زرین و صفحات آغاز دوسوره اخیر الذکر دارای برگ زرو برگ مووانگور به طرح اسلیمی، بین السطور زرانود محرز، اسامی سوربه قلم رقاع با سفیده و تحریر برزمینه زرین، سطور مجدول به زرو و تحریر، نشانه های حواشی شمس و ترنج با کتابت سفیداب، ترجمه به سرنج، فواصل آیات گوی زرین، صفحات مجدول به زرو و تحریر و لاجورد، کمند به زرو و تحریر. دارای مهر رجال قرن ۱۲ هند ابوالمفاخر افتخارخان و شمس الدوله و فاخر خان.

عدد اوراق : ۵۰۱.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵ × ۳۰ / ۵ سم.

اندازه ورق : ۴۳ × ۲۵ سم .

جلد : میشن نوعنابى .

واقفه : بى بى بلوچ .

تاریخ وقف : ۲ شوال ۱۲۱۱ . در ۱۸ اسفند ۱۳۱۳ تسلیم کتابخانه شد .

۱۲۲
—
۱۱۱۵

قرآن مترجم (نیمه دوم قرآن مجید یعنی از سوره اسرى به بعد)، دو برگ آخر
یعنى از سوره کوثر به بعد نونویس و بدون ترجمه، سور آخر در اصل نسخه نیز داراى
ترجمه ناقص، ترجمه قرآن ظاهراً از قرن دهم هجرى است .

کاغذ : نخودى آهارمهره .

خط : متن، نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق خوانا .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ .

تزیینات : اسامى سور، ترجمه وسجاوندى به سنگرف، فواصل آیات دواير زرین،

اوراق مجدول به زر و تحریر .

عدد اوراق : ۲۷۸ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۸/۵ × ۱۰ سم .

اندازه ورق : ۲۴ × ۱۵ سم .

جلد : تیماج .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۱۲۳

از شماره ۱۱۵۸ تا ۱۱۷۷

جزوات مترجم، ۱۹ جزء، از جزء اول تا دهم و از جزء بیست و یکم تا بیست و نهم.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ ناخوش.

ترجمه : نستعلیق تحریری ناخوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : احتمالاً قرن ۱۱.

تزیینات : اسامی سور و نشانه های فواصل آیات زعفرانی.

عدد اوراق هر جزوه : ۲۲.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها : $۱۸/۵ \times ۸/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۵×۱۴ سم.

جلد : تیماجی لبه دار.

واقف : محمد مظفر میبدی.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۲۴

۱۴۶۷

قرآن مترجم (نیمه اول - تا پایان سوره « کهف »)، محشی به دو تفسیر، حاشیه

اول تفسير حسینی (مواهب علیّه) وحاشیه دوم تفسیر توضیح، هر چند کتابت و تذهیب کار ماوراء النهر است ولی ویژگی های لهجه ماوراء النهر در ترجمه آن دیده نمی شود.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : سه سطر هر صفحه محقق آمیخته به ثلث بقیه نسخ ترکستانی، خط ترجمه و حواشی نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اواخر قرن ۱۰ و اوایل ۱۱.

تزیینات : آغاز نسخه دارای یک سرلوحه کتیبه دار مذهب، دو صفحه افتتاح قرآن مجید تمام تذهیب با چهار کتیبه و دو حاشیه شرفه دار، بین سطور مخطط و منبت کاری شده، سه سطر هر صفحه بقلم زرو تحریر، ترجمه متن و آیات حواشی به شنگرف، نشانه های حواشی شمس و بازو بند مذهب، سرسوره ها کتیبه های مذهب، اوراق مجداول زرو تحریر و شنگرف و لاجورد، فواصل آیات اختر زرین مرصع.

عدد اوراق : ۴۴۸.

عدد سطور : ۱۱ (با ترجمه زیرنویس و حاشیه).

اندازه جدول : $48/5 \times 27/5$ سم.

اندازه ورق : $53/5 \times 38$ سم.

جلد : تیماج با ضرب زرین رنگ باخته .

واقف : محمد علی شیرازی .

تاریخ وقف : ۱۰۱۴ هـ. ق

۱۲۵

۶۴۷

قرآن مترجم کامل (دوبرگ از اواسط سوره بقره نونویس) با ترجمه فارسی

ومحشی به مواهب علیّه با تفسیر حسینی ملاحسین واعظ کاشفی.

کاغذ : نباتی (حواشی حنایی رنگ شده).

خط : متن، محقق آمیخته به ثلث.

ترجمه و تفسیر : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً متن در قرن ۱۰ و حاشیه در اوایل قرن ۱۱.

تزیینات : ترجمه متن به شنگرف و آیات در حواشی به شنگرف، اوراق مجدول به

الوان، فواصل آیات دوایر زعفرانی با محیط مشکی، اسامی سور به شنگرف، موضع

سرلوحه دو صفحه افتتاح با نقش حنایی رنگ آمیزی شده، حواشی حنایی رنگ آمیزی

شده.

عدد اوراق : ۶۶۳.

عدد سطور متن : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول با حاشیه : ۳۸ × ۲۴/۵ سم.

اندازه ورق : ۴۲/۵ × ۲۸/۵ سم.

جلد : تیماج مشکی با سجاف قرمز.

واقف : حاجی محمد رضا افشار هروی.

تاریخ وقف : پس از ۱۱۹۶.

۱۲۶
—————
۱۸۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی روان و رایج قرن ۱۱۰، معلق به حواشی

تفسیری به روایت ائمه علیهم السلام و ارجاع به تفاسیر عیاشی و مجمع البیان.

آغاز نسخه دارای مقدمه هایی شامل فهرست سور، اسامی قراء، شماره کلمات و

حروف ، مخارج حروف ، طريق فال جلاله و دعای پیش از تلاوت قرآن مجید که حضرت امام صادق علیه السلام می خوانده اند به روایت سید بن طاوس .
نه صفحه آخر نسخه دعاء بعد از تلاوت قرآن مجید که حضرت سجّاد علیه السلام قراءت می نموده اند .

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط : متن نسخ خوش .

ترجمه و حواشی : نستعلیق خوش .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : قرن ۱۱ .

تزیینات : عناوین مقدمه ها به قلم زر ، عناوین داخل جداول به سرخی و لاجورد ، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب ، فواصل آیات شراره زرین نشانه های حواشی ترنجی ، سرسوره ها کتیبه مذهب ، اسامی سوره به سفیداب و تحریر ، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان ، ترجمه به سرخی .

عدد اوراق : ۴۱۶ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

اندازه جدول : $۲۶/۵ \times ۱۴/۵$ سم .

اندازه ورق : $۳۵/۵ \times ۲۳/۵$ سم .

جلد : تیماج قرمز .

واقف : میرزا سیدعلی .

تاریخ وقف : ۱۱۲۰ .

یادداشت : نسخه را مرحوم سلطان القراء در سال های ۱۳۱۳ ق و ۱۳۲۱ ق مقابله

کرده است .

۱۲۷
—————
۴۶۸

قرآن مترجم كامل داراى ترجمه فارسى تحت اللفظ ظاهراً مربوط قرن ۱۱، معلق
به حواشى تفسيرى مختصر. بعضى جزوات خوشتر و خفى تر كتابت شده است.

كاغذ : نخودى آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعليق.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۱ هـ (نسخه يكبار در ۱۱۱۸ در تپنه مركز بهار هند و

بار ديگر در ۱۱۲۲ و ۱۱۲۳ در مشهد مقدس مقابله شده است) .

تزيينات : درآغاز سرلوحه مذهب و مرصع داشته كه قسمتى از آن ساقط شده،

حواشى دو صفحه اول اسليمى و گل داشته كه قسمت اعظم آن ساقط شده، سر

سوره ها كتيبه قلمدانى كمكار، اسامى سور با شنگرف بخط رقاع، ترجمه به

شنگرف، عناوين حاشيه به خط رقاع با شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحرير،

فواصل آيات گل زرین ۶ پر مرصع.

عدد اوراق : ۲۷۹.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۱ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۳۸/۵ × ۲۱ سم.

جلد : تىماج قهوه يى.

واقف : حاجى محمد كاظم سبزوارى.

تاريخ وقف : محرم الحرام ۱۱۹۰ .

۱۲۸

۴۱۰

قرآن مترجم كامل محشى به تفسير حسینی .

کاغذ : حنایی روشن آهارمهره .

خط متن : نسخ جلی به شیوه هندی .

ترجمه و حاشیه : نستعلیق .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ هـ . ق

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حاشیه های ترنجدار، قلمدانی و گرهبندی و کتیبه ها، دو صفحه برابر سوره بقره دارای سرلوحه و کتیبه مذکب و مرضع، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، کمند به لاجورد، ترجمه ها و اسامی سور و آیات حاشیه به شنگرف (نصف برگ دوم که تمام تذهیب است ساقط شده).

عدد اوراق : ۷۳۶ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) دارای حاشیه .

اندازه جدول : ۳۵/۵ × ۲۱ سم .

اندازه ورق : ۳۸/۵ × ۲۴/۵ سم .

جلد : تیماج قرمز با سجاف سبز .

واقف : محمد حسن بن حاجی محمد خان قرایی .

تاریخ وقف : رمضان ۱۲۳۸ هـ . ق

۱۲۹
—————
۴۸۵

قرآن مترجم، دارای چند مقدمه شامل شرح ترتیب تنزیل، فهرست مجداول و مشروح سور، آیات، کلمات، حروف و نقاط و دعاء قبل از تلاوت قرآن و در آخر نسخه دعای بعد از تلاوت و دعاء ختم قرآن از حضرت سجاد (ع) و شرح مواضع تکبیر. حواشی معلق به خواص سور و توضیحات ترجمه.

کاغذ: نباتی آهارمهره با حاشیه رنگ آمیزی شده حنایی.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۱.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای تذهیب کمکار، دو صفحه قبل از ان دارای حواشی منقش، سر سوره ها مستطیل زرین مجداول، اسامی سور و ترجمه به شنگرف، اوراق مجداول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات دوایر زرین، حواشی حنایی رنگ.

عدد اوراق: ۴۶۶.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۱/۵ \times ۱۱/۵$ سم.

اندازه ورق: $۳۰/۵ \times ۱۸/۵$ سم.

جلد: تیماج ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم. مالک قرآن ظاهراً گرگین نامی بوده که سجع مهر

آن به دشواری قراءت شد و چنین است:

الهی گر شود لطف تو همراه شود گرگین ز مقبولان درگاه.

۱۳۰
 ۴۸۶

قرآن مترجم كامل، سه برگ آغاز نسخه نونويس و بدون ترجمه، داراى ترجمه فارسى تحت اللفظ، ظاهراً ترجمه قرن دهم، خالى از فوايد لغوى نيست.

كاغذ : حنايى روشن آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعليق خوش.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : قرن ۱۰ يا اوائل ۱۱.

تزيينات : ترجمه به شنگرف، سرسوره كتيبه قلمداني كمكار، اسامى سوره به رقاع با سفيده كه رنگ باخته، اوراق مجدول به زرو و تحرير و لا جور، كمند به تحرير، نشانه هاى شمس زرين، فواصل آيات دواير زرين.

عدد اوراق : ۴۳۳.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ x ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۲۹/۵ x ۱۹ سم.

جلد : ضربى قديمى عالى، درون سوخت.

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

۱۳۱
 ۱۱۵۱

قرآن مترجم كامل، (از آغاز تا آيه دوازدهم سوره «بقره» و از اواسط سوره

«زخرف» تا آخر قرآن نونویس و بدون ترجمه). ترجمه آن ظاهراً از سده ۱۱ هجری است، نسخه محشی به فواید تفسیری.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق و شکسته.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۱۱ .

تزیینات : اسامی سور، ترجمه ونقاط فواصل آیات به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۸۱.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۳/۵ × ۱۲ سم.

اندازه ورق : ۳۲/۵ × ۲۱ سم.

جلد : تیماج ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

یادداشت : اوراق نونویس در ۱۲۷۸ کتابت شده.

۱۳۲
—————
۱۲۷۱

قرآن مترجم کامل (سوره فاتحه و شش سوره آخر قرآن نونویس و بدون ترجمه). ترجمه قرآن ظاهراً از سده ۱۱ هجری و محشی به تفسیر مواهب علیه ملاحسین واعظ کاشفی است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : ثلث.

- ترجمه وحاشیه : نسخ.
 کاتب : نامعلوم.
 تاریخ کتابت : ظاهراً اوآخر قران ۱۱ هـ. ق
 تزیینات : آغاز سورة بقره مذهب، اسامی سور به قلم زر برزمینه لاجورد، فواصل آیات دواير زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد و سرخی.
 عدد اوراق : ۳۱۵.
 عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).
 اندازه جدول حاشیه : ۵۰ × ۲۶ سم.
 اندازه ورق : ۵۴ × ۲۳ سم.
 جلد : تیماج قهوه‌یى.
 واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۳۳
 ۹۸۳

- قرآن مترجم کامل، برگ آخر یعنی سور «اخلاص»، «فلق» و «ناس»
 نونویس و بدون ترجمه است. حواشی معلق به فواید تفسیری در سبب نزول آیات
 و نکات تجویدی. ترجمه نیز بیش از تحت اللفظ ترجمه به مراد و مفهوم است.
 کاغذ : نباتی آهارمهره.
 خط متن : نسخ.
 ترجمه : نسخ شکسته.
 کاتب : نامعلوم.
 تاریخ کتابت : ظاهراً سده یازده.
 تزیینات : اسامی سور، سجاوندی و بعضی علایم تجویدی، فواصل آیات

وعناوین حاشیه به زنگار، ترجمه به سنگرف.

عدد اوراق : ۳۲۲ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۳ × ۱۴ سم .

اندازه ورق : ۲۳ × ۳۶ سم .

جلد : تیماج .

واقفه : فاطمة النساء بنت حاجی محمد شفیع .

تاریخ وقف : جمادی الثانی ۱۱۱۶ هـ . ق .

۱۳۴
—————
۷۸۳

قرآن مترجم ناقص، از سوره «فاتحه» تا نیمه سوره «ممتحنه» و نیز سوره «فتح» و «حجرات» و «ق» و «ذاریات» افتاده است. ترجمه ظاهراً از اوایل سده ۱۱ هجری و محشی به تفسیر «مواهب علیّه» یا تفسیر حسینی واعظ کاشفی است.

کاغذ : حنایی آهارمهره .

خط متن : ثلث ریحانی .

ترجمه : نستعلیق با سنگرف .

کاتب : نامعلوم .

کتابت : قرن ۱۱ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای حاشیه وسطی مذهب، اسامی سوره، ترجمه

و آیات تفسیر به سنگرف، جداول به زر و تحریر و الوان .

عدد اوراق : ۴۸۴ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) دارای حاشیه .

اندازهٔ جدول حاشیه : ۲۲ × ۳۴ سم.

اندازهٔ ورق : ۲۵ × ۳۷/۵ سم.

جلد : تیماج دورویه، داخل ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۳۵
۵۳۵

قرآن مترجم، ظاهراً از سدهٔ ۱۳ هجری، معلق به فواید تفسیری در شأن نزول

آیات و تعریف و خواص سور.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ به شیوهٔ هند.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱.

تزیینات : دو صفحهٔ افتتاح مذهب متناظر، اسامی سور به شنگرف، فواصل آیات

دوایر زرین، نشانه‌های حواشی شمس، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد،

کمندها به شنگرف و لاجورد.

عدد اوراق : ۵۵۸.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازهٔ جدول : ۱۶/۵ × ۹ سم.

اندازهٔ ورق : ۱۸ × ۲۷ سم.

جلد : میسن قهوه‌یی ضربی دارای ترنج و لچکی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۳۶
—————
۶۷۴

قرآن مترجم ناقص، دو برگ از اول و برگ‌هایی از وسط ننویس است و بدون ترجمه، برگ آخر یعنی از سوره اخلاص به بعد ساقط است. ترجمه آن کهن و آثار نثر قرن ۷ و ۸ در آن به نظرمی رسد. در حواشی خواص و شرح سور ذکر شده است.

کاغذ: نخودی آهارمهره.

خط متن: مختلف.

ترجمه و حاشیه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۱.

تزیینات: اسامی سور با شنگرف به خط رقاع فواصل آیات صنوبری با شنگرف.

عدد اوراق: ۵۷۲.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها: ۲۴ × ۱۶ سم.

اندازه ورق: ۲۵ × ۳۳ سم.

جلد: تیماج ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۳۷
—————
۷۵۰

قرآن مترجم، سوره «فاتحه» افتاده و برگ‌هایی از سوره «زمر» در وسط سوره

«رحمن» قرار گرفته است. نسخه محشى به فوايد تفسيرى است.

کاغذ : نباتى آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه و حواشى : نستعليق.

کاتب : نامعلوم.

کتابت : قرن ۱۱ هـ.ق

تزيينات : اسامى سور و ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۰۳.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه نوشته هاى متن : ۲۴ × ۱۱/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۵ × ۲۳ سم.

جلد : تىماج عنابى ضربى.

واقفه : زينب خانم بنت باباعلى.

تاريخ وقف : رمضان المبارک ۱۲۶۰ هـ.ق

۱۳۸

۲۵۷

قرآن مترجم کامل، خط و تذهيب مکتب هرات، نسخه ظاهراً مربوط به قرن

دهم است ولى ترجمه از نسخه کهن ترى نقل شده.

کاغذ : نخودى آهارمهره.

خط متن : نسخ بسيار خوش.

ترجمه : نستعليق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : در یادداشت ملصوق بر جلد نسخه تاریخ کتابت را ۱۰۴۹ دانسته اند ولی نسخه بیشتر به کارهای قرن دهم شباهت دارد.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بسیار عالی از نمونه های مکتب هرات که متأسفانه رنگ باخته و حواشی آن ساقط شده، کتیبه های سرسوره ها مذهب عالی و مختلف الطرح، فواصل آیات دوایر لاجوردی مذهب، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، ترجمه به سنگرف، عناوین حاشیه بقلم زر.

عدد اوراق : ۵۴۵ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۶ × ۱۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۷/۵ × ۱۸ سم.

جلد : یک طرف جلد سوخت بسیار عالی، یک طرف مقوا ضربی.

واقف : قزاق خان، که نسخه را بر مزار دخترش مهرالنساء وقف کرده.

تاریخ وقف : ۱۰۷۹ هـ. ق

۱۳۹
—————
۱۴۷

قرآن مترجم، نیمه اول قرآن (از آغاز سوره فاتحه تا آخر سوره بنی اسرائیل) ولی تنها سوره های «فاتحه»، «بقره»، «آل عمران» و سه آیه از سوره «نساء» مترجم است. برگ دوم نیز الحاقی می نماید. تمام نسخه حاضر به قلم زر کتابت شده ولی تا آغاز سوره «مائده» تحریر دارد.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش بقلم زر.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ هـ. ق

تزیینات : صفحه اول سورة فاتحه تمام تذهیب بسیار نفیس بوده که متأسفانه رنگ باخته است. متن به قلم زر، ترجمه به سیاهی، فواصل آیات اوایل دوایر زرین مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، نشانه‌های اوایل شمسۀ مذہب .

عدد اوراق : ۱۵۲ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) صفحات بدون ترجمه ۱۱ سطر.

اندازۀ جدول : ۲۳ x ۱۵ سم.

اندازۀ ورق : ۳۶ x ۲۴/۵ سم.

جلد : تیماج ضربی .

واقف : قاضی جهان حسنی .

تاریخ وقف : اوایل قرن ۱۲ .

قرآنهاى مترجم

در

قرن دوازدهم

۱۴۰
۳۸۷

قرآن مجید مترجم کامل با ترجمه فارسی روان معلق به خواص سور و شأن نزول آیات و فواید لغوی در حاشیه. دارای دعای قبل و بعد از تلاوت و طریق ختم فاتحه.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن، نسخ جلی خوش.

ترجمه : نستعلیق، حاشیه نستعلیق خوش.

کاتب : محمد علی بن محمد صالح مؤذن مسجد جامع کبیر اصفهان.

تاریخ کتابت : ۱۵ رجب ۱۱۰۳ به سفارش آقا الیاس.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوحه ها، حواشی و کتیبه ها، بین

سطور زراندود، اوراق دارای حاشیه پهن نقش کنگره و مجدول به زر و تحریر و الوان،

سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به سرخی، فواصل آیات گل شش پر زرین،

ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۸۲.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۰ × ۱۶ سم.

اندازه ورق : ۴۲ × ۲۸/۵ سم.

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف : آقا الیاس.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۴۱
۱۷۹۳

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی و تفسیر مختصر برخی از آیات و خواص سور درحاشیه. نثر ترجمه دارای و بزرگی قابل تذکر نیست.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ خوش .

ترجمه : نستعلیق خوانا، حاشیه نستعلیق خوش.

کاتب : عبدالغفور بن محمد زمان برای محمد حسین بیک معتمدالسلطان نوشته.

تاریخ کتابت : رجب المرجب ۱۱۰۳.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب نفیس با کتیبه ها و ترنجهای حاشیه سرتاسری، عنوان بر کتیبه های زرین با سفیده کتابت شده، ترجمه به سرخی بین دو جدول به زر و تحریر، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، سر سوره ها تشعیر به لاجورد بر زمینه زر، اسامی سوره به سرخی به خط رقاء، عنوان جزو و نصف و حزب به سرخی در حاشیه.

عدد اوراق : ۳۱۹.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱/۵ x ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۲۱ x ۳۱ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۴۲
—————
۱۶۷۳

قرآن مترجم به خط زیبای مرحوم میرزا احمد نیریزی نسخ نویس نامور سده یازدهم و اوایل دوازدهم هجری . ترجمه چندان کهن نمی نماید و واژه های عربی در آن فراوان است و غالباً مترجم برای ترجمه یک واژه عربی واژه دیگر عربی را به کار برده و نثر ترجمه نثری ناستوار است .

در بیشتر صفحات، برخی از آیات به گونه اختصار در حاشیه تفسیر شده یا شأن نزول برخی از آیات و داستان مربوط به آنها آمده است و یا برخی لغات با وجه اشتقاق آن شرح و معنی شده است . همچنان در آغاز هر سوره، در حاشیه خواص آن سوره با کیفیت و وقت قراءت آن آمده است . ظاهراً کتابت ترجمه مدتی بعد از کتابت متن صورت گرفته، حتی می توان گفت که تزیینات و تذهیب قرآن پاک کهن تر از کتابت ترجمه آن است .

کاغذ : نخودی آهار مهره .

خط : متن قرآن به نسخ عالی .

ترجمه : به نستعلیق خوانا، حواشی به شکسته نستعلیق خوش .

کاتب متن : احمد نیریزی .

سال کتابت : ۱۱۰۵ هـ . ق .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سر لوح و پیشانی و ذیل ، سر سوره ها زرین بوم و اسامی سوربخط رقاع به سرخی ، عنوان اجزاء در حاشیه به زر ، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد ، کمند به زر و تحریر ، عنوان حزب و نصف در حاشیه به زر ، عنوان عشر و خمس به سرخی ، فواصل آیات دوایر دانه نشان .
عدد اوراق : ۳۶۷ ، هر صفحه ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۹/۷ × ۱۱ سم.

اندازه اوراق : ۲۸/۵ × ۱۸/۲ سم.

جلد : روغنی دورو، بیرون زمینه مشکی و درون زمینه گلی، هر دورو دارای ترنج‌ها و لچکی و گل و برگ و حاشیه زرین.

واقف : مؤیدالدوله ابوالفتح میرزا فرزند حسام السلطنة سلطان مراد میرزا .

تاریخ وقف : ۱۳۰۰ هـ . ق .

۱۴۳
—————
۲۰۵۵

قرآن مترجم کامل، با ترجمه روان فارسی رایج، کلمه به کلمه، از سوره بقره چند برگ افتاده بقیه اوراق نیز فرسوده و رطوبت دیده است. ۱۱ صفحه درتجوید در آخر ضمیمه است.

کاغذ : حنائی نازک آهار مهره (نوعی ترمه).

خط : اصل نسخ متوسط.

ترجمه : شکسته نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : جمادی الاول ۱۱۰۷.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بوده با ترنج‌های مذهب در حواشی و کتیبه‌ها در متن و طلا اندازی اطراف متن که همه فرسوده و بخشی از آن افتاده است، فواصل آیات گل زرین، عناوین حاشیه به زر، اسامی سوره‌ها به قلم رقاع به زر، ترجمه به سرنج، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان.

عدد اوراق : ۴۳۶.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ اصل و ۱۲ ترجمه).

اندازهٔ جدول : ۱۹/۵ × ۸/۵ سم.

اندازهٔ ورق : ۲۴ × ۴ سم.

جلد : روغنى بوده و فرسوده شده.

واقف : حاجى محمد مهدى تحريرچى .

۱۴۴

۱۳۴

قرآن مترجم، ترجمهٔ عهد صفوى، مقدمه شامل ادعيهٔ قبل از تلاوت و يك صفحه در طريق استخاره كه همين يك صفحه به خط ملامحمد باقر مجلسى است. در آخر نسخه، شرح سفارش و اصدار و رقم كتابت و دعای ختم قرآن مسطور است، نشانه‌هاى وقف و فوايد مختصر قرائى در حاشيه نشان داده شده.

كاغذ : نخودى آهار مهره. ع

خط متن : نسخ جلى خوش.

ترجمه : نستعليق خوش.

كاتب : محمد هاشم متخلص به طابير.

تاريخ كتابت : شعبان ۱۱۰۸ هـ. ق

نسخه به سفارش سلطان حسين صفوى كتابت شده.

تزيينات : دو صفحهٔ افتتاح تمام تذهيب با حواشى و كتيبه، سر سوره‌ها كتيبهٔ

مذهب، اسامى سور به لاجورد بقلم رقا، ترجمه به شنگرف، نشانه‌هاى فواصل گل

زرين ۴ پر، عناوين حاشيه به زرو شنگرف و لاجورد، اوراق مجدول به زرو تحرير و

الوان، كمند به زرو تحرير.

عدد اوراق : ۵۴۳.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۹/۵ × ۱۸ سم.

اندازه ورق : ۲۷/۵ × ۱۷ سم.

جلد : روغنى.

واقف : سلطان حسين صفوى.

تاريخ وقف : ۱۱۰۸ هـ. ق

۱۴۵

۱۵۱۷

قرآن مترجم كامل، نفيس، با ترجمه به فارسى استوار رايج، معلق به فوايد تفسيرى.

كاغذ : نخودى آهارمهره.

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعليق خوش.

كاتب : عبدالله معلم اصفهانى.

تاريخ كتابت : ۲۰ ذىحجه ۱۱۱۳.

تزيينات : دو صفحه افتتاح تمام تذهيب نفيس با حواشى و كتيبه ها و شرفه ها، بين سطور زر اندود محرر دندانهاى، ذيل نسخه سطح تشعير زرین با ترنجهای مذهب، سر سوره ها كتيبه های قلمدانى لاجوردى و مذهب، اسامى سوربه رقاء با سرخى و سفیده، ترجمه به شنگرف، نشانه های حواشى ترنج و قندیل زرین، اوراق مجدول به زر و تحرير و الوان، كمند به زر و تحرير و سرخى، فواصل آیات گل چارپر مرضع، فوايد تفسيرى در هیأت سرو و ترنج و قندیل زر اندود.

عدد اوراق : ۳۰۷.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۸ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۸ × ۲۳ سم.

جلد : تیماج مشکی با ضرب زرین و حواشی منقش زرین .

ابتیاعی آستانه قدس در ۱۳۱۱ شمسی.

یادداشت : در ۱۳۱۷ سید محمد بقا که خود خطاط بوده قرآن را دو یست تومان

بها گذاشته.

۱۴۶

۹۵۳

قرآن مترجم کامل معلق به حواشی تفسیری بیشتر مأخوذ از تفسیر حسینی.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ. ع

ترجمه : نستعلیق.

حواشی : شکسته نستعلیق.

کاتب متن : میراتکی ولد میرامان الله.

کاتب حواشی : محمد اشرف ولد شیخ مصطفی حنفی.

تاریخ کتابت : ۱۱۱۳ هـ. (چهلیمین سال جلوس اورنگ زیب).

تزیینات : اسامی سور، نشانه های فواصل آیات، سجاوندی، ترجمه و جدول

وراق به شنگرف.

عدد اوراق : ۵۸۵.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۲/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۳۳/۵ × ۲۰ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف : ملا محمد جوانشیر.

تاریخ وقف : شوال ۱۲۳۰ هـ. ق

۱۴۷
—————
۴۹۳

قرآن مترجم کامل، دارای ترجمه تحت اللفظ که ظاهراً از نسخه های مترجم کهن تر نقل شده، معلق به خواص سور و بعض فواید مختصر تجویدی در حاشیه. دارای دعای بعد از تلاوت و فالنامه منظوم در آخر نسخه.

کاغذ : حنائی روشن آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : محمد صفی بن محمد رضا طالقانی.

تاریخ کتابت : ۱۱۱۳ هـ. ق

تزیینات : دو صفحه اول دارای حواشی مذهب و مرصع، فواصل آیات صنوبر شنگرفی، اسامی سور و ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد.

عدد اوراق : ۳۹۷.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۵ x ۱۵ سم.

اندازه ورق : ۳۵/۵ x ۲۳ سم.

واقف : کاتب (محمد صفی بن محمد رضا طالقانی).

تاریخ وقف : حدود ۱۱۱۳ هـ. ق

۱۴۸
—————
۱۱۱

قرآن مترجم، کامل با ترجمه و تفسیر، تفسیر درحاشیه بزرگ و فوائد تجویدی و قرائی درحاشیه وسطی. عناوین تفسیر هر صفحه نیز با سرنج یا شنگرف درحاشیه وسطی هر صفحه کتابت شده، ترجمه فارسی روان مربوط به قرن ۱۱، عدد حروف هر صفحه و شماره اسم جلاله در هر صفحه در پیشانی هر صفحه درحاشیه وسطی به زر و شنگرف کتابت شده.

کاغذ: نخودی آهار مهره (وضالی متن و حاشیه شده، حاشیه کمرنگ تر).

خط متن و حاشیه: نسخ جلی و خفی خوش.

ترجمه: نستعلیق خوش.

کاتب: سید محمد بن ضیاء الدین حسنی حسینی.

تاریخ کتابت: رمضان ۱۱۱۶ هـ. ق

تزیینات: دو صفحه آغاز نسخه گل و برگ لاجوردی و قرمز بر زمینه زر، هیأت ترنج و سرترنج و لچکی ها با سفیده در وسط ترنج ها نام واقف و صورت و قفنامه کتابت شده، دو صفحه بعد تمام تذهیب و ترصیع که دعای تلاوت و دعاء ختم در وسط دایره ترنج ها کتابت شده، دو صفحه افتتاح قرآن تمام تذهیب با حواشی پهن ترنجدار مرصع و مذهب و حواشی قلمدانی داخلی و چهار کتیبه مذهب به طرح اسلیمی، اطراف سطور زرانندود محرر، صفحه آغاز سوره «بقره» دارای سرلوح بزرگ مذهب و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات گلهای مرصع در دو طرح، اسامی سور به زر بر کتیبه های مذهب، عناوین حاشیه به زر و شنگرف.

عدد اوراق: ۴۲۵.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) دارای حاشیه.

اندازه ورق : $۴۱/۵ \times ۲۷$ سم .
اندازه جدول : $۳۶/۲ \times ۲۰/۲$ سم .
جلد : ساغرى مشكى ، درون جلد داراى كتيبه معرق به خط احمد نيريزى با
تاريخ ۱۱۱۶ و گوشه ها و ترنج هاى منگنه يى بر زمينه ارغوانى .
واقف : آغه سهيل خواجه .
تاريخ وقف : نامعلوم (از تاريخ ۱۲۸۷ داخل عرض شده است) .

۱۴۹
—————
۱۲۳۵

قرآن مترجم كامل سور (كوثر، تبت ونيمى از سورة ناس نو نويس و بدون ترجمه) .
معلق به حواشى تفسيرى . ترجمه ظاهراً از قرن ۱۱ هـ . ق .
كاغذ : نخودى آهار مهره .
خط متن : نسخ ، ترجمه : نستعليق ناخوش .
كاتب : محمد على بن اختيار .
تاريخ كتابت : سلخ ربيع الثانى ۱۱۱۸ هـ . ق .
تزيينات : اسامى سور، سجاوندى و نشانه هاى فواصل آيات به شنگرف .
عدد اوراق : ۳۸۶ .
عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .
اندازه نوشته ها : $۲۳/۵ \times ۱۱/۵$ سم .
اندازه ورق : $۳۰/۵ \times ۱۷/۵$ سم .
جلد : تىماج ضربى .
واقف : حاجى محمد حسن فرزند ملاعلى تونى .
تاريخ وقف : شعبان ۱۳۳۶ هـ . ق .

۱۵۰
—————
۲۱۲۲

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى رايج روان كلمه به كلمه، در آخر دعای
۳۰ روز همراه تحرير شده و داراى خواص سور.

کاغذ : حنایى .

خط : متن نسخ .

ترجمه : نستعلیق هر دو متوسط .

کاتب : محمد محسن خوبشانی ابن علی محمد .

تاریخ کتابت : ۲۳ ربیع الاول ۱۱۲۱ هـ . ق

تزیینات : ترجمه به سنگرف، اسامی سور به سنگرف و بقلم رقاع . فواصل آیات
۵ سنگرفی .

عدد اوراق : ۳۰۶ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : ۱۸ x ۱۱ سم .

اندازه ورق : ۲۴ x ۱۵ سم .

جلد : تیماج قهوه ئی .

واقف : محمد ولی زعفرانلو .

تاریخ وقف : شعبان ۱۲۱۴ هـ . ق

۱۵۱
—————
۱۸۹۴

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى رايج قرن ۱۱ و ۱۲ . در صدر نسخه پیش از

قرآن ۱۴ صفحه شامل سه دعاء پس از ختم قرآن و فهرست جدولی سوره ها و آیات و کلمات و حروف و نقطه ها و سجده ها در تمام قرآن و هم بتفصیل یک یک سوره که همه جدول بندی شده و اختیار ساعات استخاره با قرآن و بیان وقوف قرآنی و مواضع وقف حرام و طریقه ختم قرآن. حاشیه دارای فواید تفسیری و خواص سور، سه صفحه آخر نسخه طریق تفأل بقرآن و دعای ختم قرآن.

کاغذ : وصالی متن و حاشیه شده، متن حنایی نازک و حاشیه نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ متوسط جلی

ترجمه : نستعلیق خفی خوش.

کاتب : علینقی، تاریخ کتابت : ۱۱۲۷ .

تزیینات : ترجمه به شنگرف، اسامی سوره به شنگرف رقاع گونه، اوراق دارای دوجداول به زر و تحریر والوان، کمنده به تحریر مشکى، دو صفحه افتتاح دارای سرلوح، ترنج و کتیبه و گل و برگ زرین حروف و کلمات اول هر سطر به شنگرف، غالباً از بالا و پایین متجانس، نشانه های حاشیه ترنج و نیمه ترنج و قندیل زرین، فواصل آیات نشانه های قرمز تفسیر سوره فاتحه در یک برگ بصورت بادامچه ای در زمینه گلبرگ زرین.

عدد اوراق : ۴۰۲ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

قطع : اندازه جدول متن : ۱۱/۵ x ۷ سم.

اندازه ورق : ۲۱ x ۱۴ .

جلد : ساغری مشکى دارای نقش ترنج و حاشیه زرین.

واقف : خازن الملوک یاوری.

تاریخ وقف : ۱۳۴۳ ش .

۱۵۲
—————
۲۲۱۳

قرآن مترجم ناقص - از آیه ۱۶ سورة بقره تا آخر قرآن - با ترجمه تحت اللفظ فارسی
قرن ۱۲. معلق به فواید تفسیری.

کاغذ: حنائی روشن آهار مهره.

خط: متن نسخ متوسط، ترجمه نستعلیق خوانا.

کاتب: محمد تقی بن محمد صایم طالقانی.

تاریخ کتابت: ربیع الثانی ۱۱۲۷ هـ. ق

تزیینات: سرسوره ها به سرخی، کمند و جدول اوراق به سرخی.

عدد اوراق: ۴۲۱.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

قطع: اندازه جدول $21/5 \times 12/5$ سم.

اندازه ورق: 28×20 سم.

جلد: روغنی چین خورده و رنگ رفته، عطف تیماج.

واقف: محمد عباسی کلاتی.

تاریخ وقف: ۲۲ اردیبهشت ۱۳۶۲ ش.

۱۵۳
—————
۲۱۲۵

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سلیس رایج، خالی از فواید لغوی نیست.

حواشی معلق به فواید تفسیری و خواص سور و ایضاحات لغوی و تجویدی.

- کاغذ : نباتى آهار مهره .
- خط : متن نسخ متوسط ، ترجمه وحاشیه نستعلیق متوسط .
- کاتب : محمد مهدى بن ملامحمد على .
- تاریخ کتابت : سلخ شعبان المعظم ۱۱۲۷ .
- تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای دو سرلوح کم کارباترنج ها و پیشانی و ذیل بوده که قسمتی از آنها ساقط شده و قسمتی را صحافت و وصالی پوشیده است ، بین سطور دو صفحه نخست زرانود محرر دندان موشی ، اوراق مجدول به زر و تحریر ، ترجمه واسامی سور به سرخی .
- عدد اوراق : ۴۴۳ .
- عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .
- اندازه جدول : ۲۲ × ۱۱/۵ سم .
- اندازه ورق : ۳۲ × ۱۹ سم .
- جلد : تیماج بیاض ضربی .

۱۵۴

۱۷۵

- قرآن مترجم کامل ، معلق به حواشی خواص سور و شأن نزول آیات و فواید تفسیری منقول ازائمه علیهم السلام . سه دعای بعد از تلاوت از جمله دعاء حضرت سجاد (ع) در آخر نسخه است .
- کاغذ : نخودی آهار مهره .
- خط متن : نسخ جلی خوش .
- ترجمه وحواشی : نستعلیق خوش .
- کاتب متن : ابوالقاسم بن عبدالله طباطبائی .

تاريخ كتابت متن : ۶ شوال ۱۱۳۳ هـ . ق .

کاتب حاشیه و ترجمه : اسمش در وصالى ساقط شده ظاهراً در همان تاريخ
کتابت متن، حاشیه و ترجمه را کتابت کرده و این کار او به سفارش حاجى محمد
محسن بوده .

کاتب ادعیه : سيد معصوم حسینی در مشهد مقدس در ۱۲۵۳ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنجه‌ها و کتیبه‌ها و حواشى داخلى
مذهب و حواشى تشعیرى مرصع، سر سوره‌ها کتیبه کم کار مذهب، اسامى سوره به قلم
رقاع به سرخى، ترجمه به سرخى، نشانه‌هاى حواشى ترنجى، اوراق مجدول به زر
و تحریر و الوان .

عدد اوراق : ۴۴۷ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه جدول : ۲۷ × ۱۵ سم .

اندازه ورق : ۴۰ × ۲۶ سم .

جلد : روغنى زرین قلم با کتیبه‌هاى احادیث در حواشى .

واقف : آقا محمد حسن ولد ملا محمد تقى سیزوارى ساکن کابل .

تاريخ وقف : شعبان ۱۲۰۲ هـ . ق .

خط کتیبه جلد به قلم احمد تبریزی در ۱۱۳۳ .

۱۵۵

۳۶۵

قرآن مترجم کامل، محشى به تفسیر حسینی یا مواهب علیّه ملاحسین واعظ

کاشفى .

کاغذ : نباتى آهارمهره .

خط متن : نسخ جلی به شیوه هندی.

خط متن وتفسیر : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۱۴۳ هـ. ق.

تزیینات : صدر نسخه دارای شمسۀ مذهب، دو صفحۀ آغاز، دو صفحۀ وسط سورۀ بنی اسرائیل و دو صفحۀ انجام. قرآن تمام تذهیب متناظر، ۴ صفحۀ آغاز سورۀ بقره دارای حاشیه باریک گل و برگ، ترجمۀ متن و آیات تفسیر به شنگرف، فواصل آیات دواير زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، سر سورہ ها کتیبۀ منقش، اسامی سور با سفید، زوایای حواشی منقش، زمینۀ سطور نخودی رنگ.

عدد اوراق : ۵۲۸.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازۀ جدول : ۳۸/۵ × ۲۲ سم.

اندازۀ ورق : ۴۱/۵ × ۲۷ سم.

جلد : تیماج ضربی دارای ترنج ولچکی وحاشیه قلمدانی.

واقفات : دختران شیخ اسمعیل جامی احمدی.

تاریخ وقف : صفر المظفر ۱۲۳۷ هـ. ق.

۱۵۶
۳۰۰

قرآن مترجم، از آغاز سورۀ «ق» تا آخر قرآن، با ترجمۀ فارسی رایج.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ جلی وخوش، ترجمه، نستعلیق متوسط.

کاتب : مهر علی بن ابی بکر فاروقی.

تاریخ کتابت : پنجشنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۱۴۶ در خداباد به سفارش نور محمد قریشی .

تزیینات : دو صفحه آغاز تمام تذهیب بسیار نفیس با چهار حاشیه متداخل مذهب و مرصع، بین السطور زرانمود، دو صفحه آخر مزین به حواشی اسلیمی زرین و مار پیچ های لاجوردی و ترنجهای مرصع، ذیل سوره «ناس» کتیبه مذهب و مرصع بزرگ، مرکب از ترنجها و حواشی قلمدانی، ذیل نسخه مربع زرین با گل و برگ و اسلیمی، فواصل آیات دوایر زرین مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، نشانه های حواشی شمسها و ترنجهای مذهب و مرصع. سرسوره ها کتیبه قلمدانی محشی، اسامی سوره به سرخی، ترجمه و سجاوندی به سرنج.

اندازه جدول : ۴۳/۵ × ۲۲/۵ سم.

اندازه ورق : ۵۸/۵ × ۳۶ سم.

جلد : روغنی کار آقای آفته.

واقف : ظاهراً نور محمد قریشی.

تاریخ وقف : جمادی الاولی ۱۱۵۳ هـ. ق

۱۵۷
۳۸۰

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی تحت اللفظ محشی به تفسیر بهاء الدین محمد بن شیخعلی شریف لاهیجی .
کاغذ : نخودی آهار مهره .
خط متن : ثلث جلی .
ترجمه و حواشی : نستعلیق خوش .

- کاتب متن : عبدالهادى بن حاجى محمد عسکرى .
- کاتب ترجمه و تفسیر : هاشم بن طالب کشميرى .
- تاریخ تألیف تفسیر : ۲۴ رمضان ۱۰۸۶ (در شهر پٹنه هندوستان) .
- تاریخ کتابت متن : جمادى الثانی ۱۱۵۱ هـ . ق
- تاریخ کتابت تفسیر : ۲۷ صفر ۱۱۵۸ هـ . ق
- تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب عالی ونفیس با سرلوحه ها و کتیبه ها
 و حواشی مرصع و مذهب ، حواشی بیرونی گل و برگ زرین بدون تحریر ، ترجمه به
 شنگرف ، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان ، آیات در حواشی به شنگرف ، فواصل
 آیات دواير زرین ، اسامی سور به خط رقاع با شنگرف .
- عدد اوراق : ۳۸۷ .
- عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) دارای حاشیه .
- اندازه جدول : ۵۲/۵ x ۳۰ سم .
- اندازه ورق : ۵۵ x ۳۳ سم .
- جلد : تیماج قهوه‌یى با ضرب ترنج و گوشه ها و حواشی .
- واقف : شیخ محمد فقیه الاسلام نجفی قندهارى .
- تاریخ وقف : ۱۳۱۷ هـ . ق

۱۵۸
 ۱۹۵۰

قرآن مترجم کامل بسیار نفیس ، با ترجمه فارسی روان کلمه به کلمه و محشی به
 تفسیر مواهب علیه یا تفسیر حسینی مولینا حسین واعظ کاشفی که آن تفسیر را به نام
 امیر علیشیرنوائی نوشته و نسخه‌یى که مورد نظر کاتب این نسخه بوده در ۱۰۴۱ هـ .
 کتابت شده است . در آخر دعای پس از تلاوت قرآن و فالنامه .

کاغذ: نباتی کشمیری که زمینه سطور وحاشیه حنایی رنگ شده.

نوع خط: متن به قلم نسخ جلی هندی خوش.

ترجمه وحاشیه: نستعلیق به شیوه قندهار دهند.

کاتب متن: محمد عالم خوشنویس و احسن الله خوشنویس.

کاتب ترجمه و تفسیر: محمد تقی نستعلیق نویس.

تاریخ کتابت: حدود سال ۱۱۵۹ ه.ق

تزیینات: صدر نسخه ترنج مذهب و مرصع به قطر ۱۵ سم، مرکب از هشت ترنج مرصع و ۸ ترنج کوچکتر مذهب، وسط ترنج شمس زرین که برای اسم کلام الله زمینه سازی شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با کتیبه و حواشی مذهب و مرصع، بین سطور متن دو صفحه زراندود محرر و بین السطور حاشیه زراندود محرر و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و جدول آخرین لاجورد بین متن وحاشیه گل و برگ زرین در بین دو جدول زرین محرر، گوشه ها گل و برگ زرین، فواصل آیات گوی زرین، ترجمه متن، آیات حاشیه و رموز وقف به سرنج، نشانه های حواشی شمس زرین شرفه دار، سرسوره ها کتیبه مرصع و منقش، اسامی سور رقاعگونه با سفیده بر زمینه زر، حواشی دو صفحه آخر تذهیب و ترصیع نفیس و ظریف در هیأت مجموعه ای از ترنجهای زرین. این قرآن به سفارش احمد شاه درانی به اهتمام یکی از سرداران وی نواب نورالدین خان مصلح الدوله بهادر ظاهراً در کشمیر و یا قندهار به دست هنرمندان کشمیری تهیه شده است. اما اسم احمد را محو کرده نادر ساخته و درانی را در جهانی کرده اند! و جای دیگر در اسم نورالدین خان درانی را به در کائی تبدیل نموده اند که بوضوح آشکار است.

عدد اوراق: ۸۵۶.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: (۲۹ × ۱۶) سم.

اندازه ورق: (۳۲/۲ × ۱۹) سم.

جلد: روغنى نفيس دورويه ، بيرون ترنجها و گوشه ها و حواشى با گل و برگ
زرين بر زمينه قهوه يى درون دسته گل زرین بر زمينه قهوه يى . صحافان: عبدالحکيم
و رحمة الله.

واقف : محمد رضا .

تاريخ وقف : ۹ آبان ۱۳۵۶ .

۱۵۹

۱۸۹۹

قرآن مترجم کامل، با ترجمه تحت اللفظ فارسى رايج قرن ده و يازده ، حاشيه
برخى از صفحات داراى فوايد تفسيرى و خواص سور و آيات .

کاغذ : حنايى آهار مهره .

خط : متن ، نسخ متوسط .

ترجمه : نستعليق شکسته متوسط خفى .

کاتب : نا معلوم .

تاريخ کتابت : جمادى الاول ۱۱۵۹ .

تزيينات : دو صفحه افتتاح داراى دو سر لوح مذهب و مرصع با ترنج ها و کتبه ها
و گلبرگ زر ، اسامى سور به قلم رقاع به زر (دو صفحه اول به سفيداب) ، ترجمه به
سرخى ، اوراق مجدول به زر و تحرير و الوان ، شيرازه بندى اوراق گسيخته و صالى
شده و حواشى به برش رفته .

عدد اوراق : ۲۵۰ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۷ × ۹ سم .

اندازه ورق : ۲۲ × ۱۳ سم .

جلد : تیماج عنابی کهنه.
واقف : نور شرف خانم مشهور به جانی خانم.
تاریخ وقف : در شهریور ۱۳۴۰ به وسیله محمد مهدی صمیم شیرازی تسلیم
کتابخانه شده.

۱۶۰
—————
۱۹۷۵

قرآن مترجم، با ترجمه فارسی روان کلمه به کلمه از آیه ۹۵ سوره بنی اسرائیل تا
آخر قرآن، حواشی معلق به فواید تفسیری و خواص سور.
کاغذ: نباتی آهار مهره.
خط : متن نسخ جلی خوش، ترجمه نستعلیق شکسته.
کاتب: احمد بن عبدالله القزوی بنی به سفارش میرزا محمد صادق.
تاریخ کتابت: ۱۱۷۹ ه.ق
تزیینات: اوراق مجدول به زرو و تحریر، سطور مجدول به زرو، کمندبه زرو
تحریر، ترجمه به سرخی، اسامی سور به لاجورد بر زمینه زرو، زمینه سطور افشان.
عدد اوراق: ۳۵۱.
عدد سطور: ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).
اندازه جدول: ۱۶/۵ x ۱۰ سم.
اندازه ورق: ۲۳ x ۱۵ سم.
جلد: ساغری ضربی.
واقف : علی بیابانی.
تاریخ وقف : دی ۱۳۴۱ ش.

۱۶۱
۱۵۰۵

قرآن مترجم كامل، ترجمه فارسی سده ۱۲.

کاغذ: ترمه نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش.

ترجمه: شکسته نستعلیق.

کاتب: محمد هاشم لؤلؤیی اصفهانی.

تاریخ کتابت: ربیع الاول ۱۱۸۵ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه صدرنسخه مذهب و مرصع با شمشه های عالی، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با کتیبه ها و حواشی تشعیری، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور بخط رقاع با شنگرف، فواصل آیات اختر زرین، نشانه های حواشی ترنجی، اسامی سور و دعای قبل از تلاوت به زر و الوان در صفحات مذهب آغاز نسخه کتابت شده.

عدد اوراق: ۳۳۱.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۲/۳ \times ۱۲/۵$ سم.

اندازه ورق: $۲۹/۵ \times ۱۴/۴$ سم.

واقف: میرزا رضا نائینی.

تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱ هـ. ش.

۱۶۲
—————
۲۱۹۹

- قرآن مترجم فارسى كامل، با ترجمه عادى تحت اللفظ.
كاغذ: نخودى آهار مهره.
خط: متن نسخ و ترجمه شكسته نستعليق، هر دو سست و تحريرى.
كاتب: نامعلوم.
تاريخ كتابت: ۲ شنبه ۱۰ ربيع الثانى ۱۱۸۸.
تزيينات: اوراق مجدول به سرخى و لاجوردى، ترجمه به الوان سرخى، اسامى
سور به سرخى.
عدد اوراق: ۲۶۴ عدد سطور ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).
اندازه جدول: ۲۳/۵ x ۱۳ سم.
اندازه ورق: ۱۹/۵ x ۳۲ سم.
جلد: ميشن كهنة قهوه يى.
واقف: محمد صادقى.
تاريخ وقف: دى ماه ۱۳۶۰.

۱۶۳
—————
۱۰۰۴

- قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى سده دهم با زبانى نيمه استوار، داراى
دعاى ختم قرآن در آخر.
كاغذ: نباتى آهار مهره.

- خط: متن، نسخ و ترجمه شکسته نستعلیق ناخوش.
- کاتب: علی بن ابراهیم رکن مازندرانی.
- تاریخ کتابت: ۱۱۸۹ هـ. ق.
- تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام منقش، اوراق مجدول به زرپست و الوان، سر سوره ها به سنگرف، ترجمه به سرنج.
- عدد اوراق: ۲۴۷.
- عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).
- اندازه جدول: ۱۴×۲۶/۵ سم.
- اندازه ورق: ۲۰×۳۳/۸ سم.
- جلد: تیماج کهنه مشکی.
- واقف: کربلایی مؤمن.
- تاریخ وقف: رجب المرجب ۱۱۹۶ هـ. ق.

۱۶۴

۱۰۰۴

- قرآن مترجم کامل، ترجمه قرن ۱۳ و تاحدی مغلوط و ناستوار.
- کاغذ: نباتی آهار مهره.
- خط متن: نسخ.
- ترجمه: نستعلیق.
- کاتب: علی بن ملا ابراهیم مازندرانی.
- تاریخ کتابت: ۱۱۸۹ هـ. ق.
- تزیینات: دو صفحه افتتاح منقش درشت، اسامی سوره و ترجمه و نشانه های فواصل آیات به سنگرف، نشانه های حواشی شمس منقش، اوراق مجدول به الوان.

عدد اوراق: ۲۴۷ .

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۴×۲۷ سم.

اندازه ورق: ۲۵×۳۳/۵ سم.

جلد: تیماج مشکى (ساغرى).

واقف: کربلايى محمد مؤمن.

تاریخ وقف: رجب المرجب ۱۱۹۶ هـ.ق.

۱۶۵
—————
۱۸۴۴

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسى سلیس و روان ، گویا از نسخه‌ای کهن نقل شده است. در آغاز هر سوره عدد کلمات و عدد حروف و خواص آن سوره نقل شده است. ترجمه دارای واژه‌های کهن فارسى است؛ از آنجمله:

بازپس جهنده = خناس

سپیده دم = فلق

بربافتن = افترى

برباونده = مفتر

بها = ثمن

خان = مائده

در انجام نسخه دعای بعد از تلاوت قرآن آمده است.

کاغذ: نباتى آهارمهره.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق شکسته خوانا.

کاتب: على اصغر بن درویش محمد سمنانى.

تاریخ کتابت: ۲۴ شوال ۱۱۹۶ ق (و ۱۱۹۵).

تزیینات: اوراق مجدول به تحریر و الوان، کمند به زنگار و تحریر، فواصل آیات

گوی زنگاری، فواصل سطور بعضاً مجدول به سیاهی، ترجمه به سرخی، عنوان جزو حزب و نصف به سرخی و در حاشیه، اسامی سور به خط رقاع با سرخی.

عدد اوراق: ۳۰۴.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

قطع: اندازه جدول ۲۵ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۳ × ۲۰ سم.

جلد: ندارد.

واقف: مشهدی علیمحمد کسمائی.

تاریخ وقف: ۱۲۵۳ هـ. ق.

۱۶۶
۱۹۵۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی کهن، قسماً مغلوط و قسماً نارسا. گویا از نسخه اصلی بدرستی نقل نشده است.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ و ترجمه نستعلیق، هر دو سست.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ۱۰ ذیقعدة ۱۱۸۲ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای کتیبه های منقش بارنگهای نامتناسب، بین السطور زراندود محرر، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، سطور مجدول به زر و تحریر، فواصل آیات گوی زرین، رموز وقف به شنگرف، سر سوره ها کتیبه ساده، اسامی سور رقاعگونه به زر، جزو نصف و حزب در حاشیه به زر.

عدد اوراق: ۲۹۷.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۵×۲۶/۵ سم.

اندازه ورق: ۱۹×۳۲ سم.

جلد: تیماج عنابی ضربی.

واقف: حاج محمد عثمان هراتی.

تاریخ وقف: ۱۵ رجب ۱۳۴۴ ه.ق.

۱۶۷
—————
۲۳۸

قرآن مترجم، کامل، ترجمه تا اواسط سوره مریم، ظاهراً ترجمه قرن ۱۲، معلق
به حواشی مختصر تجویدی و تفسیری. دعای ختم قرآن در آخر نسخه.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش، ترجمه نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب متوسط، سر سوره ها کتیبه مذهب،
اسامی سور به سفیده، ترجمه به سرنج، اطراف سطور و اطراف فواید حاشیه زر اندود،
فواصل آیات و نشانه های حواشی دوايرزرین اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد،
کمند به زر و تحریر و لاجورد، حواشی دو صفحه بعد از افتتاح و دو صفحه از وسط گل
و برگ زر.

عدد اوراق: ۶۲۷.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۲/۵×۲۲ سم، ۲۱/۵×۳۳/۵.

جلد: چرمى ضربى ترنجدار، داخل ميشن.

واقفه: طيب النساء خانم بنت حاج محمد هاشم تبريزى.

تاريخ وقف: ۱۲۱۲ هجرى .

۱۶۸
—
۱۳۲

قرآن مترجم نفيس، محشى به فوايد تفسيرى از تفسير حسيني يا مواهب عليه
ملاحسين واعظ كاشفى. در آخر دعاء ختم قرآن.

كاغذ: آهار مهره نخودى، زمينه متن و حواشى حنايى زرافشان .

خط متن: نسخ جلى خوش به شيوه هند. ترجمه و حاشيه نستعليق.

كاتب: نامعلوم.

تاريخ كتابت: قرن ۱۲ هـ. ق.

تزيينات: صدر نسخه داراى ترنج بزرگ كوكبى مذهب و مرصع، دو صفحه
افتتاح مذهب به حواشى و چهار كتيبه كمكار بين سطور متن و حواشى زراندود، آغاز
سوره بقره داراى سر لوحه و كتيبه، زواياى حواشى گل و برگ زر بين متن و حاشيه،
حاشيه گل و برگ زربا تحرير قرمز، سر سوره ها كتيبه مذهب، اسامى سور با سفيده،
ترجمه متن و آيات حواشى به سرنج، زمينه كتابت زرافشان، دو صفحه معوذتين
داراى حواشى مذهب.

عدد اوراق: ۰۸۴۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه: جدول حاشيه ۱۶×۲۹ سم .

اندازه ورق: ۱۹×۳۳ سم.

جلد: روغنى نفيس دوروى .

واقفه : بی بی جان خانم بنت مولادادخان.

تاریخ وقف : ۱۲۲۰ هـ. ق.

۱۶۹
—————
۱۱۹

قرآن مترجم، کامل، محشى به فواید تفسیری در خواص سور.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ جلی خوش.

ترجمه: نستعلیق شکسته، حواشی شکسته نستعلیق خوش.

کاتب: نامعلوم (به شیوه نیریزی بی شباهت نیست).

تاریخ کتابت: قرن ۱۲ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی مرصع و کتیبه های مذهب،

حواشی دو صفحه بعد شعر زرین به طرح گل و اسلیمی، فضای سطور زرانود، سر

سوره ها کتیبه زرین، اسامی سور بقلم زر، نشانه های حواشی ترنجی و قندیلی،

ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، فواصل آیات اختر زرین.

عدد اوراق : ۳۰۳ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۶/۳ × ۲۷/۸ سم.

اندازه ورق: ۲۳ × ۳۸/۵ سم.

جلد: روغنی دورو.

واقفه: کوکب خانم بهجة السلطنة.

تاریخ وقف: جمادی الاولی ۱۳۳۴ هـ. ق.

۱۷۰
۳۶۳

قرآن مترجم كامل تا آیه ۲۴ سورة «زمر» مترجم دارای ترجمه از قرن دوازدهم،
و یژگی لغوی و زبانی ندارد.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ جلی خوش.

ترجمه: نستعلیق.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

کاتب: نامعلوم.

تزیینات: حواشی دو صفحه افتتاح دارای نقش گل و برگ درشت الوان، نقاط
فواصل آیات و ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به الوان.

عدد اوراق: ۲۲۵.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۴×۳۶ سم.

اندازه ورق: ۳۰×۴۵ سم.

جلد: تیماج قهوه‌یی.

واقفه: والده محمد تقی.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۷۱
۲۴۸

قرآن مترجم، کامل، محشی به فواید تفسیری در اسباب نزول آیات.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نا معلوم.

تاریخ کتابت: قرن ۱۲ هجری.

تزیینات: دو صفحه افتتاح و صفحات آغاز سوره‌هاى «مائده»، «یونس»، «بنی اسرائیل»، «شعرا»، «صافات» و «معدتین» جمعاً چهارده صفحه تمام تذهیب مذهب و مرصع، حواشى دو صفحه بعد از افتتاح و دو صفحه ما قبل الاخر گل و برگ زرین تشعیردار بطرح اسلیمی، نشانه‌هاى حواشى شمسه‌هاى کوچک زرین، فواصل آیات دواير زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر، اسامى سور با سفیده بر زمینه زر، ترجمه به سنگرف.

عدد اوراق: ۴۷۲.

عدد سطور: ۲۲.

اندازه جدول: ۹×۱۸ سم.

اندازه ورق: ۱۶×۲۶ سم.

جلد: تیماج عنابى.

واقف: محمد خدر خان (خضر خان).

تاریخ وقف: ۱۱۷۹ هجری.

کاتب وقفنامه: فتح الله بن محمد يوسف.

۱۷۲

۹۸۴

قرآن مترجم ناقص، سور اخلاص، فلق و ناس ساقط و قسمتی از سوره حاقه را

نيز فاقد است. ترجمه ظاهراً از قرن ۱۲ است.

کاغذ: الوان آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: اسامی سور بخط رقاع با شنگرف، نشانه‌های فواصل آیات شنگرفی.

عدد اوراق: ۲۸۹.

عدد سطور: مختلف.

اندازه نوشته‌ها: ۲۷ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۵ × ۲۲ سم.

جلد: تیماج قهوه‌یی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۷۳
۹۴۵

قرآن مترجم کامل، ظاهراً ترجمه سده ۱۲ هجری.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲ ه.ق.

تزیینات: سر سوره‌ها کتیبه مذهب مرصع، اسامی سور به خط رقاع یا سفیده،

فواصل آیات دوایر زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق: ۲۲۵.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۲ × ۱۳/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۲ × ۲۰/۵ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۷۴

۶۴۶

قرآن مترجم کامل، دارای ویژگی قابل ذکر نیست.

۴

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: حاجی فیض الله شاگرد آخوند ملا نور محمد.

تاریخ کتابت: قرن ۱۲ در کابل.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب ساده، فواصل آیات دایره نشان، اوراق

مجدول به شنگرف و لاجورد دارای کمند، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق: ۳۵۷.

عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۷/۵ × ۳۵/۵ سم.

اندازه ورق: ۴۲ × ۲۴ سم.

جلد: تیماج قهوه‌پی ضربی.

واقف: مشهدى احمد تبريزى.
 تاريخ وقف: ۲۰ محرم ۱۲۵۴ هـ. ق.
 يادداشت: سه نوع مهر از مالک نسخه در صدر و ذيل موجود است.
 عبارت مهر اول: کل شىء هالک الاوجهه، پاينده ۱۱۹۶، دوم و سوم: پاينده ۱۱۹۳.

۱۷۵
 ۶۷۳

قرآن مترجم کامل، ۶ برگ از آغاز نونويس و بدون ترجمه است. سور «مدثر»، «دهر» و «قيامة» در صحافى جابجا شده است.
 کاغذ: شکرى آهار مهره.
 خط متن: سه سطر در هر صفحه ثلث و باقى نسخ ناخوش.
 ترجمه: مختلف.
 کاتب: نامعلوم.
 تاريخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲ هـ. ق.
 تزيينات: فواصل آيات دواير زرین و صنوبر شنگرفى اوراق مجدول به شنگرف داراى کمند.
 عدد اوراق: ۵۴۴.
 عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).
 اندازه جدول: ۲۵ × ۱۵ سم.
 اندازه ورق: ۲۵ × ۳۳ سم.
 جلد: تيماج ضربى.
 واقف و تاريخ وقف: نامعلوم.

۱۷۶
—————
۶۲۹

قرآن مترجم کامل، ظاهراً ترجمه سده ۱۲ هـ. خواص بعض آیات در حاشیه مذکور است.

کاغذ: متن نباتی، حاشیه نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب ساده و رنگ باخته، اسامی سور به قلم زر بر زمینه لاجورد، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر الوان، کمندبه لاجورد.

عدد اوراق: ۳۶۵.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۴/۵ × ۱۳ سم.

اندازه جدول: ۳۷/۵ × ۲۳/۵ سم.

جلد: تیماج عنابی ضربی.

واقفه: زینب نساء خانم.

تاریخ وقف: ۲۲ شعبان ۱۲۱۷ هـ. ق.

۱۷۷
—————
۶۰۸

قرآن مترجم کامل ظاهراً ترجمه سده ۱۲ معلق به حواشی تفسیری.

کاغذ: نباتى آهار مهره ، زمينه سطور قرآن حنايى زرافشان .

خط متن : نسخ خوش .

ترجمه: نستعلیق .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بسیار عالی ولی اندکی رنگ باخته ، دارای دو سر لوحه پر کار با ترنجها و سر ترنجها و سه حاشیه و چهار کتیبه و دو مربع در دو حاشیه همه مذهب و مرصع ، زمينه سطور حنايى زرافشان ، اوراق مجدول به زر و تحریر ، کمند به زر و تحریر ، اسامی سور بقلم رقاع با سفیده بر زمينه زرین ، ترجمه به سنگرف .

عدد اوراق: ۲۹۷ .

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه) .

اندازه جدول: ۲۸ × ۱۴ سم .

اندازه ورق: ۳۷/۵ × ۲۲ سم .

جلد : میشن قهوه‌یى ضربی .

واقف : رضا قلی خان گرایلی .

تاریخ وقف: ۱۱۷۲ هـ . ق .

۱۷۸

۵۸۱

قرآن مترجم ، کامل ، از کارهای خوب هنری مکتب هند ، ظاهراً ترجمه قرن ۱۲ ، معلق به فواید تفسیری . دعاء ختم قرآن با عباراتی غریب در آخر نسخه آمده است .
کاغذ : نباتى آهار مهره .

خط متن : نسخ جلی خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح، دو صفحه آغاز سوره « بنی اسرائیل » و دو صفحه آخر قرآن تمام تذهیب با حواشی و ترنجهای تودرتوی مذهب و مرصع و کتیبه ها، بین سطور زرانندود محرر، سایر اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به زر و تحریر، نشانه های حواشی ترنج و نیم ترنج، فواصل آیات دوایر زرین.*

عدد اوراق : ۴۵۳ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۲ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۲۹ × ۱۹ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقفه : معصومه خانم فرزند آقا نوروز قندهاری (وقفنامه در احمد شاهی یعنی قندهار) کتابت شده.

تاریخ وقف : ذیقعده ۱۲۲۸ ق. وقفنامه دیگری بقلم سید محمد رضوی در ۱۲۴۶ کتابت شده.

۱۷۹

۵۵۹

قرآن مترجم، نصف اول، تا آخر سوره «بنی اسرائیل»، اما تانیمة اول سوره «نساء» ترجمه دارد. ظاهراً ترجمه آن مربوط به قرن ۱۱ و ۱۲ است.
کاغذ : نخودی نازک آهار مهره.

خط متن وترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب و مرصع متناظر رنگ باخته، سر سوره ها بخط رقاع با لاجورد برزمینه زرین، فواصل آیات دواير زرین، نشانه های حواشی شمسه کوچک، متن زرافشان مجدول به زر و تحریر و لاجورد.

عدد اوراق: ۱۹۸.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه، صفحات بدون ترجمه ۱۰ سطر).

اندازه جدول: ۱۱ × ۵/۵ سم.

اندازه ورق: ۱۵ × ۹ سم.

جلد: ضربی.

واقف: آقا صورت.

تاریخ وقف: ۱۱۸۴.

۱۸۰

۵۲۸

قرآن مترجم کامل، ظاهراً از سده ۱۲.

کاغذ: حنایی آهار مهره، متن تیره تر از حواشی.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: صفحه آغاز سوره بقره مذهب کمکار، فواصل آیات دواير زرین،

نشانه‌های حواشی زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد و شنگرف، دارای دو کمند به لاجورد، ترجمه و اسامی سور به شنگرف .

عدد اوراق : ۵۷۰ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ سطر متن و ۱۰ سطر ترجمه) .

اندازه جدول : ۲۲/۵ × ۱۲ سم .

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۰ سم .

جلد : ساغری ضربی ترنجدار .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۱۸۱
—————
۴۸۱

قرآن مترجم کامل با ترجمه تحت اللفظ فارسی محشی به فواید تفسیری . برگ اول یعنی سوره فاتحه مربوط به نسخه قدیمی است که به این نسخه الحاق شده در آخر نسخه ادعیه بعد از تلاوت مذکور است .

کاغذ : نباتی تیره آهارمهره .

خط : متن نسخ خوش .

ترجمه و حاشیه : نستعلیق متوسط .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : صفحه اول که الحاقیست سراپا تذهیب نفیس و عالی ولی رنگ باخته صفحه دوم مذهب با سرلوحه و دو کتیبه و حاشیه داخلی ، فاصله آیات نشان زرین عناوین حاشیه بقلم زر ، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد ، کمند به تحریر ، اسامی سور بقلم رقاع با شنگرف برزمینه زرین .

عدد اوراق: ۳۸۲ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳ × ۱۳/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۲/۵ × ۲۱ سم.

جلد: روغنى رنگ باخته با سجاف تيماجى سبز.

واقف و تاريخ وقف: نامعلوم.

۱۸۲

۴۷۰

قرآن مترجم كامل، اما سورة فاتحه از آغاز و شش سورة آخر نسخه نونويس و بدون ترجمه است. ترجمه قرآن طاهراً كهن تر از زمان كتابت است. حواشى معلق به خواص سور است.

كاغذ: گندمى آهار مهره.

خط متن: ريحان.

ترجمه: نستعليق، هردو ناخوش.

كاتب: نامعلوم.

تاريخ كتابت: طاهراً قرن ۱۲ .

تزيينات: اسامى سور، ترجمه و نشانه هاى فواصل آيات به شنگرف.

عدد اوراق: ۳۶۵ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۹/۵ × ۱۵/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۶/۵ × ۲۳ سم.

جلد: تيماج مشكى.

واقف : آقا عبدالکریم یزدی.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۸۳
—————
۴۸۸

قرآن مترجم، از آغاز قرآن تا پایان سوره «نحل». سوره «فاتحة»، یک برگ از سوره «نساء»، پنج برگ از سوره «انفال» و یک برگ آخر سوره «نحل» نونویس و بدون ترجمه است. از نسخه اصل نیز پنج برگ بدون ترجمه است. دارای ترجمه تحت اللفظ ظاهراً مربوط به قرن ۱۲.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ متوسط.

خط ترجمه : نستعلیق متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : صفحات مجدول به زر و تحریر، فواصل آیات دوایرزرین، اسامی سور به خط رقاع باشنگرف، ترجمه باشنگرف.

عدد اوراق : ۲۳۵.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۲۴/۵ × ۱۵ سم.

جلد : تیماج مشکی ضربی ترنجدار.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۸۴

۳۰۴

قرآن مترجم، ۵ برگ از آغاز و ۳ برگ از انجام نسخه کسر نویسی شده، نسخه دارای خصوصیت قابل ذکرى نیست.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : ثلث خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : اسامی سور و ترجمه به سرنج ، اوراق مجدول به زر و تحریر، فواصل آیات دواير زرین.

عدد اوراق : ۴۵۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۶/۵ x ۱۹ سم.

اندازه ورق : ۴۹ x ۳۴ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۸۵

۲۷۱

قرآن مترجم کامل، تعریف و خواص سور بتفصیل درحاشیه مذکور است.

كاغذ : نخودى آهار مهره .

خط متن : نسخ جلى خوش .

ترجمه : نستعلیق متوسط .

كاتب : نامعلوم .

تاریخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه آغاز، دو صفحه وسط و دو صفحه پایان قرآن تمام ترصیع و تذهیب متناظر، آغاز سوره «بقره» دارای سرلوحه مرصع دو صفحه آغاز سوره بقره تشعیر گل و اسلیمی، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به قلم رقاع با سفیده، فواصل آیات دواير زرین، نشانه های حواشی دایره و ترنج زرین، بین سطور زر اندود، اوراق مجدول به زر و تحریر ولاجورد، کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۵۴۵ .

اندازه ورق : ۲۰/۵ × ۳۱ سم .

اندازه جدول : ۲۲ × ۵/۱۲ سم .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) .

جلد : تیماج ضربی مذهب .

واقف : روی برگ اول که ظاهراً وقفنامه بوده کاغذ دیگری چسبانیده اند نسخه را میرزا فضل الله صحافباشی برده بوده و در ۱۳۱۴ آن را برگردانیده است .

۱۸۶
—————
۲۴۹

قرآن مترجم، کامل، دارای ترجمه فارسی رایج . و یژگی قابل ذکرى ندارد .

كاغذ : نخودى آهار مهره .

خط متن : نسخ خوش .

ترجمه: نستعلیق متوسط.
 کاتب: نامعلوم.
 تاریخ کتابت: قرن دوازدهم.
 تزیینات: دو صفحه افتتاح، دو صفحه آغاز «بنی اسرائیل» و دو صفحه انجام
 نسخه تمام تذهیب سست و خام، ترجمه به سرنج، سر سوره ها کتیبه های زرین خام،
 اوراق مجدول به زرو تحریر، کمند به زرو تحریر، فواصل آیات دواير زرین، ظاهراً
 کار هند است.

عدد اوراق: ۴۳۷.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۵/۵ × ۸/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۱ × ۱۳ سم.

جلد: روغنی، نقش گلدان.

واقف: محمد رضا بن محمد باقر قندهاری.

تاریخ وقف: ۱۲۲۴ هـ. ق.

۱۸۷
 ———
 ۲۰۴

قرآن مترجم کامل، با ترجمه تحت اللفظ فارسی، معلق به حواشی تفسیری
 مختصر به عربی.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق خفی متوسط، حواشی شکسته نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت : اواخر قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب و ترصیع ظریف و پرکار دارای ترنجهای تودرتو و چهار کتیبه کوچک با دو حاشیه بیرونی تشعیردار مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر، ترجمه به سرخی، اسامی سوربه سرنج، کمنده زر و تحریر، فواصل آیات دوایر زرین.

عدد اوراق : ۳۰۱.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۱/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۱/۵ × ۱۹ سم.

جلد : روغنی نفیس داخل جلد میش قرمز.

واقف : میرزا حسین بن حاجی قاسم بیات ساکن احمد شاهی (قندهار).

تاریخ وقف : شعبان المعظم ۱۲۲۴ هـ . ق.

یادداشت : سلطان القراء در ۱۳۱۶ و ۱۳۲۶ ق نسخہ را مقابله کرده.

۱۸۸
—————
۳۳۱

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی روان.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

خط ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح و دو صفحه آخر قرآن دارای ترصیع متناظر با حواشی

وكتيبه ها، دو صفحه برابر سورة «بنى اسرائيل» و بعضى سور ديگر داراى حواشى
مذهب مرصع ولى رنگ رفته، ترجمه به سرنج، بين سطور زراندد، اسامى سور با
سفيدۀ برزمينه زرین، اوراق مجدول به حاشيه گل و برگ و سرنج و لاجورد، کمند به
لاجورد، فواصل آیات دواير زرین.

عدد اوراق : ۳۴۱ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ × ۹/۵ سم .

اندازه ورق : ۲۱ × ۱۲/۵ سم .

جلد : تيماج قرمز با حواشى ضربى .

واقفه : صبيۀ حاجى علينقى .

تاريخ وقف : جمادى الثانى ۱۳۰۸ هـ . ق .

يادداشت : فالنامه فارسى منظوم به الوان برزمينه الوان در آخر نسخه ضميمه

است .

۱۸۹

۴۲۱

قرآن مترجم ناقص، از آغاز سورة فاتحه تا آخر سورة انفطار، سورة فاتحه نونويس
و بدون ترجمه است. معلق به فوايد تفسيرى در حاشيه.

کاغذ : نخودى آهارمهره .

خط : متن - نسخ .

ترجمه و حواشى : نستعليق .

کاتب : نامعلوم .

تاريخ کتابت : قرن ۱۲ .

تزيينات : از تزيينات دو صفحه افتتاح فقط دو کتبه آسيب رسیده مانده با

اندکی از یک طرف حاشیه، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، ترجمه به شنگرف، اسامی سوربه لاجورد بخط رقاع، فواصل آیات دوایر زرین.

عدد اوراق : ۲۴۰.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۸/۵ × ۱۶/۵ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۹۰
—————
۹۳۶

قرآن مترجم، کامل، دارای ویژگی قابل ذکر نیست (سقطات مختصری از اواسط دارد).

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق (هر دو ناخوش ولی خوانا).

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اوایل قرن ۱۲.

تزیینات : نشانه های فواصل آیات، ترجمه و اسامی سوربه شنگرف.

عدد اوراق : ۳۱۴.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۱ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۲۸/۵ × ۱۸ سم.

جلد : تیماج ضربی قهوه‌یی .
واقف : حُسنِ زیبا همسر میرزا جلال الدین محمد طبیب سابق حرمِ عالیہ .
تاریخ وقف : محرم ۱۱۲۷ هـ . ق .

۱۹۱
—————
۲۲۳

قرآن مترجم کامل، ترجمه ظاهراً از نسخه‌ی قدیم نقل شده .
کاغذ : نخودی آهارمهره .
خط متن : نسخ جلی خوش .
ترجمه : نستعلیق .
کاتب : نامعلوم .
تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .
تزیینات : دو صفحه افتتاح، دو صفحه آغاز سوره بنی اسرائیل و دو صفحه آخر قرآن تمام تذهیب پرکار، سرسوره‌ها کتیبه مذہب، اسامی سور بخط رقاء با سفیداب، اوراق دارای جدول مزدوج به زر و تحریر والوان تمام صفحات دارای حاشیہ وسطی گل و برگ زرین، بین سطور تمام صفحات زرانودود محرر، عناوین حاشیہ بقلم و بخط رقاء .
عدد اوراق : ۵۴۷ .
عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .
اندازه جدول : ۱۸ × ۳۱ سم .
اندازه ورق : ۴۲/۵ × ۲۸ سم .
جلد : میشن ضربی .
واقف : حاج محمد حسین خان صدراعظم .

تاریخ وقف : اواسط ربیع الثانی سنه ۱۲۳۷.

۱۹۲
—————
۶۹۵

قرآن مترجم کامل از سده ۱۲ هجری با فواید تفسیری در اسباب نزول و بیان
ناسخ و منسوخ آیات و فواید تجویدی در حاشیه.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ جلی.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه اول مذهب و مرصع متنظر کارناشیانه و خام، اسامی سور،
ترجمه و جدول سطور به سنگرف، اوراق مجدول به سنگرف و لاجورد، کمند به
لاجورد، فواصل آیات دوایرزرین.

عدد اوراق : ۵۴۵ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۵ / ۱۰ سم .

اندازه ورق : ۳۲ × ۱۸ سم .

جلد : تیماج عنابی ضربی ترنجدار.

واقفہ : خانم جان بنت مرحوم آقا اسمعیل .

تاریخ وقف : ۳ رمضان ۱۲۱۷ هـ . ق .

۱۹۳
 ۹۶۸

قرآن مترجم، کامل، ظاهراً ترجمه سده ۱۱، حواشی معلق به فواید تفسیری، بیان اسباب نزول و ناسخ و منسوخ بعض آیات.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه و حواشی : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح مذهب مرصع متناظر، اسامی سور با سفیده بخط رقاع بر زمینه زر، فواصل آیات دوايرزرین، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۴۰۶ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ x ۹/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۵ x ۱۶ سم.

جلد : تیماج مشکى.

واقف : مير حسين ولد مير اشرف الحسينى.

تاریخ وقف : ذى حجه ۱۲۴۱ .

۱۹۴
—————
۴۴۳

- قرآن مجید مترجم، از آیه آخر سوره « زلزال » تا پایان قرآن به اندازه دو برگ و سه سطر نونویس و بدون ترجمه.
کاغذ : نباتی آهارمهره.
خط متن : ثلث بی قاعده.
ترجمه : نستعلیق.
کاتب : نامعلوم.
تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ ه.ق.
تزیینات : عناوین سور و ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دوایرزرد، اوراق مجدول به زعفرانی و تحریر، کمند آبی.
عدد اوراق : ۴۶۹.
عدد سطور : ۲۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).
اندازه جدول : ۳۸ x ۲۰ سم.
اندازه ورق : ۵۰ x ۳۰ سم.
جلد : ساغری مشکی ضربی.
واقف : علیجانخان بن مرحوم ولیخان.
تاریخ وقف : ربیع الاول ۱۲۳۰ ه.ق.

۱۹۵
—————
۱۲۷۴

قرآن مترجم کامل (قسمتی از برگ آخر نونویس و قسمتی از برگ اول ساقط

شده است) با ترجمه فارسى ربيع، برخى صفحات معلق به حواشى تفسيرى.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش و جلی.

خط ترجمه: نستعلیق خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بود که حاشیه ها اغلب ساقط شده و آنچه از تذهیب بجا مانده هم محو و مطموس است، اوراق مجدول به زر و تحریر و سیاهی و گاه سرخی، ترجمه ها به شنگرف، سطور دارای گرده زر، نشانه ها دواير زرین محرر، عناوین اجزاء در حاشیه بین دواير زرین شرفه دار، سر سوره ها به خط ثلث و قلم زر.

عدد اوراق: ۶۰۳.

عدد سطور: ۹ (۹ سطر هم ترجمه).

جلد: تیماج مشکى.

واقف: در وقفنامه که وصالى شده کلمات مشیرالدوله و در یک سطر

مؤمن السلطان خوانده می شود و مهر محمد صادق نیز در ذیل وقفنامه و در چند جای نسخه مبارکه است.

تاریخ وقف: ۱۲۷۳.

۱۹۶
—
۲۰۰۱

قرآن مترجم تقریباً کامل (سوره ناس افتاده) با ترجمه فارسى سلیس و روان و دارای لغات فارسى کهن.

كاغذ : ترمه حنايى .

خط : متن نسخ به شيوه هندی .

ترجمه : نستعلیق خفى .

كاتب : نامعلوم .

تاریخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح دو ترنج مذهب كه سورة فاتحه در دائره زرین وسط آنها نوشته شده، آغاز سورة بقره دارای سر لوح ترنجدار مذهب و مرصع، حواشی دو صفحه گلبرگ زر، حواشی آغاز برخی اجزاء و سوره هادارای تذهیب بر زمینه لاجورد یا کتیبه بازو بندی زرین بر زمینه لاجورد، سرسوره ها بوم زرین ساده، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی شمسه های شرفه دار جداول بین سطور و نیز کمند به زر و تحریر زمینه سطور متن رنگین، فواصل آیات دوایر زرین محرر.

ع

عدد اوراق : ۷۱۷ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

قطع : اندازه جدول $8/5 \times 4/5$ سم .

جلد : روغنی سیاه قلم .

واقف : عزیزالله هروی .

تاریخ وقف : ۲۶ مرداد ۱۳۲۷ .

۱۹۷
۱۹۸۶

قرآن مترجم ناقص با ترجمه فارسی نارسا، از آیه ۱۲۵ سورة نحل تا آخر قرآن .
كاغذ : نخودی آهارمهره .

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق پست .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ هـ . ق .

تزیینات : صفحات آغاز سوره های بنی اسرائیل ، قصص ، صافات و سوره ق ، دارای حواشی منقش متناظر و بین السطور این صفحات زرانمود ، صفحات دیگر مجدول به الوان ، سطور مجدول به رنگ زرد و تحریر مشکى ، ترجمه به سرخی اسامى سور به سرخی ، فواصل آیات دواير زرین ، رموز وقف به سرخی . نشانه های حاشیه شمسۀ زرین شرفه دار .

عدد اوراق : ۳۳۸ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۸ × ۸ سم .

اندازه ورق : ۲۲ × ۱۲ سم .

جلد : تیماج مشکى .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۱۹۸
—————
۱۹۷۲

قرآن مترجم ، دارای ترجمه فارسی کلمه به کلمه ولى گاه نارسا ، از سوره نبا به بعد ترجمه ندارد .

کاغذ : نباتى .

خط : نسخ جلی به شیوه هندی .

ترجمه : نستعلیق ناخوش .

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : اوراق مجدول به الوان و تحریر، سطور مجدول به تحریر، فواصل آیات
دوائر زرین سیاه شده، اسامی سور به سرخ، ترجمه به سرخی، برخی صفحات قسماً نو
نویس شده، برخی وصالی شده و برخی وصالی می خواهد.

عدد اوراق : ۲۱۵.

عدد سطور : ۳۴ (متن ۱۷ و ترجمه ۱۷).

اندازه جدول : ۴۰ × ۲۳ سم.

اندازه ورق : ۴۶ × ۲۹ سم.

جلد : مقوای نو.

واقف : آقا زین العابدین.

تاریخ وقف : شعبان ۱۲۴۱ هـ. ق.

۱۹۹
—————
۱۹۴۹

قرآن مترجم کامل، با ترجمه کلمه به کلمه تحت اللفظ به فارسی رایج،

کاغذ : متن و حاشیه شده متن حنائی و حاشیه نباتی.

خط : متن نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سر لوحه ها و کتیبه ها و حواشی،

زمینه متن افشان زر، اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی، ترجمه و رموز وقف به

سرخى، فواصل آيات گوى زرین دانه نشان، اسامى سوربه قلم رقاع به زرو و تحریر، عنوان خمس و عشر در حاشیه به زرو و تحریر، اوراق و ضالی و قسماً نونویسی شده.

عدد اوراق : ۳۱۷.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۲/۵ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۱۹ × ۳۰ سم.

جلد : ساغری خرمانی.

واقف : حسین رادیو.

تاریخ وقف : ۸ تیر ۱۳۲۷ ش.

۲۰۰
۱۹۳۱

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی کلمه به کلمه، حاشیه برخی از صفحات معلق به فواید تفسیری.

کاغذ : حنائی روشن.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق شکسته هر دو متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهرأ قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه اول تمام نذهب با سرلوحها و کتیبهها و حواشی متناظر، بین السطور زراندد. اوراق مجدول به زرو و تحریر، کمند به زرو و تحریر، سطور مجدول به زرو و تحریر، ترجمه به سرنج، عناوین سورهها بقلم رقاع به زر، عناوین جزو حزب و خمس و عشر در حاشیه به زر.

عدد اوراق : ۳۵۶.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۲۶ × ۱۵ سم.

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف : آقا محمد تقی فرزند حاج علی اصفهانی.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۰۱
—————
۶۸۲

قرآن مترجم، کامل (برگ اول و نیمی از برگ آخر نونویس شده است). با ترجمه فارسی رایج و نا استوار، معلق به اندکی فواید تفسیری.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : شکسته نستعلیق متوسط خفی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب بوده که یک برگ افتاده و حواشی برگ دوم نیز ساقط شده، اندکی از تذهیب آن که مطموس شده بجاست. اسامی سور به قلم رقاع به زر، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، کمند به زر و تحریر مترجمه به سرخی، عناوین حاشیه به زر.

عدد اوراق : ۳۷۵.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

- اندازه جدول : ۲۰ × ۱۲ سم .
اندازه ورق : ۲۵/۵ × ۱۷/۵ سم .
جلد : میشن ضربى .
واقف : آقا عبدالله شادلو .
تاریخ وقف : ۱۲۴۵ هـ . ق .

۲۰۲

۲۳۱

- قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى رايج تحت اللفظ داراى خواص سور .
كاغذ : نخودى آهارمهره .
خط : متن، نسخ خوش .
ترجمه : نستعلیق خوش خفى .
كاتب : نامعلوم .
تاریخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه آغاز و دو صفحه انجام نسخه گل و برگ زرین مرصع و محرر به طرح اسلمی، در وسط ترنجها و سرترنجهای لاجوردی و سرخ حامل دعای قبل و بعد از تلاوت که به زر کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب دارای چهار کتیبه مرصع و مذهب حامل خطوط زرین و حاشیه درونی مرکب از سرترنجها و حواشی بیرونی ترنجها و نیمه ترنجها بین سطور زرانندود، سرسورهها کتیبههای مذهب، اسامی سوربه زر بقلم رقاع در زمینههای سرخی و لاجوردی ترجمه به سرخی، فواصل آیات اخترزرین مرصع، نشانههای حواشی ترنج و قندیل مذهب حامل عناوین زر، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان .

عدد اوراق : ۲۸۳ .

قطع : اندازه جدول ۲۵ × ۱۵ سم .

اندازه ورق : ۲۲ × ۳۳ .

جلد : روغنی دورویه نفیس گل و برگ و حاشیه درزمینه دلر با و داخل ترنجدار
با گل و برگ.

واقف : محمد علیخان ناظم الملک.

تاریخ وقف : شوال ۱۲۷۲ .

۲۰۳
—————
۱۷۷۵

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی و حاشیه تفسیری و خواص سور، برخی از آیات
تفسیر شده و برخی آیات دارای شأن نزول درحاشیه است.

کاغذ : نوعی ترمه (جنایی روشن مایل به نخودی).

خط : متن نسخ نسبتاً خوش.

حاشیه و ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب و تاریخ کتابت : نامعلوم (ظاهراً کتابت قرن ۱۲).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب و مرصع با ترنجهها و کتیبهها و حواشی،
اوراق مجدول به زرو تحریر و سرخی، کمند به زرو تحریر، اسامی سور به سرخی به
قلم رقاع برزمینه زرین، ترجمه به سرخی، عناوین جزو نصف جزو درحاشیه با
زرنوشته شده.

عدد اوراق : ۲۷۸ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۹/۵ × ۱۹ سم.

جلد : تیماج ساغری عنابی ضربی.

واقف وسال وقف : نامعلوم.

۲۰۴
۱۷۹۲

قرآن مترجم از آغاز جزو ۲۱ (آیه ۴۵ سوره عنكبوت) تا آخر با ترجمه فارسی ساده که به لهجه پارسی هند است و ترجمه مربوط به قرن ۱۱ یا ۱۲ می نماید، دارای خواص برخی سوره ها (در آخرین دعای ختم قرآن عهدنامه یی است از یکی از امیران محلی هند بنام میرفتحعلی خان).

کاغذ : حنایی آهارمهره.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق هر دو به شیوه هندی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه اول و دوم حاشیه زرین مرصع و منقش با پیچ واسلیمی ، حواشی صفحه سوم و چهارم و تشعیر زرین ، حاشیه باریک دیگر صفحات گل و برگ زرین دو کمند ، چهار صفحه آخر حواشی تمام ترصیع و منقش ، اوراق مجدول به طلا و تحریر والوان ، سطور مجدول به طلا و تحریر دور سطور زرانود با تحریر به سیاهی ، ترجمه به سرنج ، اسامی سوره به سفیده برزمینه زرین بقلم رقاع ، نشانه های جزو و رکوع و نصف ترنج و شمس زرین ، فواصل آیات گوی زرین رموز وقف به سرنج ، وراق و و آخر مندرس و وصالی شده .

عدد اوراق : ۲۴۴ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) .

اندازه جدول : ۲۳/۵ x ۱۳/۵ سم .

اندازه ورق : ۲۲ × ۳۴ سم .

جلد : تیماج عنابی ضربی پاکتی دورویه .

واقفہ : بیگم صاحبہ .

تاریخ وقف : مهر ۱۳۲۵ .

۲۰۵
—————
۲۰۵۴

قرآن مترجم (دو برگ از آخر نونویسی شده)، با ترجمه فارسی رایج روان کلمه به کلمه، حواشی معلق به فواید مختصر تفسیری .

کاغذ : حنایی روشن آهارمهره .

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه و حاشیه : نستعلیق ناخوش .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : غالباً کتابت قرن ۱۲ .

تزیینات : ترجمه به سرنج، اسم سوره ها به سرنج به قلم رقاع بین جداول سرخ، جدول و کمند اوراق به سرخی، فواصل آیات گوی سرنجی؛ دو صفحه افتتاحیه منقش به سرلوحه ها و کتیبه ها .

عدد اوراق : ۲۸۸ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .

اندازه جدول : ۲۲ × ۱۳ سم .

اندازه ورق : ۳۰ × ۲۰ سم .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۲۰۶
 ۲۱۹۵

قرآن مترجم، کامل، با ترجمه فارسی تحت اللفظ نثر قرن ۱۲ .

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط : متن ثلث محقق خوش .

ترجمه : نستعلیق آمیخته به شکسته خفی .

کاتب و تاریخ کتابت : ظاهراً کتابت قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنجها و حواشی ، سورة الفاتحه درزمینه زرین وسط با سفیده و تحریر کتابت شده ، آغاز سورة بقره با سرلوح مذهب و مرصع با ترنج و نیم ترنج ها و کتیبه ، اسم سورة به سفیده و تحریر در دل کتیبه کتابت شده ، دو صفحه آغاز سورة بقره بین السطور زرانودود مرصع و محرر ، سرسوره ها کتیبه قلمدانی مرصع و مذهب ، اسامی سور برخی به زر و برخی به سفیده و تحریر ، فواصل آیات دوایر زرین محرر و لاجورد نشان ، نشانه های حواشی شمسه های زرین و مرصع و مجدول ، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان ، آغاز دعاء ختم قرآن و آغاز فالنامه سرلوحه های مذهب و مرصع ، عناوین به سفیده و تحریر . دعای ختم قرآن به زر و لاجورد ، ترجمه به سرخی ، سجاوندی به سرنج .

عدد اوراق : ۴۰۱ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه جدول : $۱۶/۵ \times ۹/۵$ سم .

اندازه ورق : ۲۳×۱۵ سم .

جلد : روغنی نفیس .

واقف : ابراهیم دانش مهر .

تاریخ وقف : مهرماه ۱۳۶۰ .

۲۰۷
—————
۲۱۹۶

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسى رایج تحت اللفظ. با دعای صباح حضرت امیر(ع) در آخر نسخه.

کاغذ : متن، حنایی روشن، حاشیه ترمه نباتی آهارمهره.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق هر دو خوش.

کاتب و تاریخ کتابت : اصل نسخه ظاهراً در قرن ۱۲ کتابت شده و علی حسینی تبریزی در ۱۳۳۰ به امر معتمد السلطنه پیشکار مالیه آذربایجان به کسرنویسی آن پرداخته.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوحه های ترنجدار مذهب و مرصع و حواشی مذهب اسلیمی کاری و کتیبه های مذهب و حواشی درونی مرصع، سرسوره ها کتیبه کمکار، اسامی سوربه شنگرف، ترجمه به سرخی، فواصل آیات دوایر زرین دانه نشان، نشانه های حواشی قنبدیلی و ترنجی زرین منقش و شرفه دار. سطور مجدول به زر و تحریر، اوراق وصالی متن و حاشیه شده مجدول به زر و تحریر و لاجورد و کمند زرین محرر (در ۱۳۳۰ به امر معتمد السلطنه وصالی و متن و حاشیه شده).

عدد اوراق : ۲۴۳ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۴/۵ × ۸ سم.

اندازه ورق : ۲۱ × ۱۳ سم.

جلد : روغنى نفيس دورويه .

واقف : ابراهيم دانش مهر .

سال وقف : ۱۳۶۰ خورشيدى .

۲۰۸
۱۸۵۱

قرآن مترجم از آغاز تا آخر سوره كوثر، برگ آخر الحاقى، با ترجمه فارس روان رايج كلمه به كلمه داراى شأن نزول وتوضيح به مفهوم ومراد بعضى از آيات وخواص سور.

كاغذ : حنابى آهارمهره .

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه : نستعليق خوانا .

كاتب : نامعلوم .

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزيينات : ترجمه وعناوين حاشيه جزو و حزب به شنگرف . سر سوره ها به

شنگرف به قلم رقاع .

عدد اوراق : ۴۷۳ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : (۲۴ × ۵/۱۲ سم) .

اندازه ورق : (۳۴ × ۲۱ سم) .

جلد : تيماج مشكى با سجاف قرمز، درون ميشن قهوه يى .

واقف : خدا قلى .

تاريخ وقف : نامعلوم .

۲۰۹
—————
۱۸۸۱

قرآن مترجم كامل (پنج صفحه اول وسوره هاى «ماعون» و «تبت» و «نصر» و «ناس» از آخر نونو يسى شده بدون ترجمه) با ترجمه فارسى رايج وتحت اللفظ.

كاغذ : نخودى آهار مهره.

خط : متن، نسخ ميانه.

ترجمه : نستعليق پست.

كاتب وتاريخ كتابت : نامعلوم، ظاهراً كتابت قرن ۱۲.

تزيينات : اوراق مجدول به زر وتحرير ولاجورد، ترجمه به شنگرف، اسامى سور

به خط رقاع گونه با شنگرف در بين دو جدول زر وتحرير، اوراق وصالى شده.

۵

عدد اوراق : ۲۳۹ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۸ × ۱۶/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۲ × ۳۵ سم.

جلد : تىماج قهوه يى ضريبى (آسترنگا حنامه يى است مربوط به سال ۱۲۸۴).

واقف وتاريخ وقف : نامعلوم.

۲۱۰
—————
۲۱۶۸

قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى رايج كلمه به كلمه، داراى خواص سور.

كاغذ : نباتى آهار مهره.

- خط : متن، نسخ متوسط .
- ترجمه : به نستعلیق خفى آمیخته به شکسته .
- کاتب : نامعلوم .
- تاریخ کتابت : احتمالاً اواخر قرن ۱۲ .
- تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای سرلوح و حواشی یکنواخت گل و برگ
زنگاری آمیخته به اکلیل، اوراق مجدول به تحریر والوان، اسامی سوربا سرخى و به
خط رقاع، ترجمه به سرخى . (جلد و شیرازه و اوراق گسیخته و کنده) .
- عدد اوراق : ۳۵۶ .
- عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .
- اندازه جدول : ۳۳ × ۱۸ سم .
- اندازه ورق : ۴۰ × ۲۴ سم .
- جلد : روغنى دورویه ولى فرسوده و کهنه .
- واقفہ : آمنه خانم فردوسى .
- تاریخ وقف : شهریور ۱۳۵۷ ش .

۲۱۱
—
۲۰۱۱

- قرآن مترجم کامل، بفارسی رایج و گاه نارسا .
- کاغذ : نباتی آهارمهره .
- خط : متن، نسخ متوسط .
- ترجمه : شکسته نستعلیق ناخوش .
- کاتب : نامعلوم .
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ هـ . ق .

تزیینات : دو صفحهٔ افتتاح دارای متن تمام تذهیب باترنج‌ها ونیم ترنج‌ها و کتیبه‌ها و حواشی داخلی مرصع ومذهب درشت کار، حواشی گل و برگ به طرح اسلیمی زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، سطور مجدول به زر و تحریر، ترجمه اسامی سور به سرخی، فواصل آیات دوایر زر، نشانه‌های حواشی قنذیلی به سرخی.

عدد اوراق : ۲۹۴ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازهٔ جدول : ۲۳ × ۱۲/۵ سم.

اندازهٔ ورق : ۳۰ × ۱۹ سم.

جلد : روغنی فرسوده با سجاف تیماج.

واقف : آقا محمد حسین عطار.

تاریخ وقف : چهارشنبه ۲۵ رمضان المبارک ۱۲۴۹ هـ. ق.

۲۱۲
—————
۲۰۳۳

قرآن مترجم کامل، با ترجمهٔ فارسی روان کلمه به کلمه، با رعایت قواعد دستوری، حواشی معلق به تفاوت‌های قراءت و قواعد تجویدی.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن، نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق خوش خفی .

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحهٔ صدر نسخه دارای دو شمسه و چهار سر ترنج مرصع

برصفحات مجدول به زروتحريرو سرنج ولاجورد، دو صفحه افتتاح تمام تذهيب با کتیبه ها و حواشى مرصع، اسم سوره بين کتیبه ها باسفیده، صفحه ۳ آغاز سوره بقره دارای یک سر لوح باترنج و کتیبه، سرسوره ها بوم زرین، اسامی سوربه قلم رقاع باسفیده، ترجمه و کلمات حاشیه به سرنج، دارای دو حاشیه نشانه های حواشى در شمسۀ زرین با سفیده، اوراق مجدول به زروتحريروالوان، فواصل آیات دواير زرین مرصع و مشعر.

عدد اوراق : ۴۰۱ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول متن : ۱۰ × ۶ سم .

اندازه ورق : ۱۷ × ۱۱ سم .

جلد : تیماج ضربی منقش رنگین دورویه ولی کاملاً رنگ بیرون آن رفته .

واقف : صغری خلعتبری .

تاریخ وقف : ۱ مهر ۱۳۲۷ ش .

۲۱۳

۱۹۹۴

قرآن مترجم کامل، با ترجمۀ فارسی روان، هر چند که نسخه مربوط به قرن ۱۲ می نماید ولی از استواری ترجمه و وجود واژه های کهن فارسی آن بر می آید که آن را از روی نسخه یی کهن گرفته اند.

کاغذ : حنایی آهار مهره .

خط : متن نسخ خوش .

ترجمه : نستعلیق خفی متوسط .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح مزین به حاشیه های متناظر ترنجدار مذهب و مرصع و کتیبه ها در متن، سر سوره ها کتیبه منقش، ترجمه ها به سرخی، اسامی سور به سرخی بر زمینه زر، فواصل آیات گوی زرین مشعر و مرصع، نشانه های حواشی قنديل زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، سطور مجدول به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۲۸۳ .

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵ × ۸ سم.

اندازه ورق : ۱۹ × ۱۱ سم.

جلد : تیماج ضربی .

واقف : حاج محمد حسین مستوفی زاده .

تاریخ وقف : مرداد ۱۳۴۲ .

قرآنهاى مترجم

در

قرن سيزدهم

۲۱۴
۲۱۱۲

- قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی کلمه به کلمه، خالی از فواید لغوی نیست.
دارای دعای قبل و بعد از تلاوت.
کاغذ : نباتی آهار مهره.
خط : متن نسخ.
ترجمه : شکسته نستعلیق هر دو متوسط. e
کاتب : محمد ابراهیم بن حاجی ملا محمد.
تاریخ کتابت : ۱۲۰۷ هـ. ق.
تزیینات : اوراق مجدول به زر و تحریر (طلای آن سیاه شده) اسامی سوریه
سرخی به قلم رقاع، ترجمه به سرنج.
عدد اوراق : ۳۶۴.
عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).
اندازه جدول : ۲۲ x ۱۲ سم.
اندازه ورق : ۲۹ x ۱۹ سم.
جلد : تیماجی قهوه‌یی کهنه.
واقف : (ضعیفه ترشیزیه) عوض حق الارث بوده.
تاریخ وقف : ذیحجه ۱۲۹۲ هـ. ق.

۲۱۵
۱۹۳۰

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى نسبتاً سليس، با ترجمه كلمه به كلمه با بيان مراد، خواص سوره ها در حاشيه تحرير شده.

كاغذ: نخودى آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعليق شكسته هر دو زاخوش.

كاتب: محمد حسن بن ملا عبدالغفور بايجى.

تاريخ كتابت: ۱۲۰۹.

تزيينات: ترجمه واسامى سور با سرنج.

عدد اوراق: ۳۹۱.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۴ x ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۳ x ۲۱ سم.

جلد: تىماج سبز عطف مشكى.

واقف: حاجى محمد.

تاريخ وقف: نامعلوم.

۲۱۶
۱۶۸۲

قرآن مترجم به خط نسخ متوسط، داراى تفسير مختصر برخى از آيات در حاشيه،

روایات تفسیر از ائمه اطهار(ع) و بیشتر از حضرت صادق(ع).

آغاز تفسیر حاشیه: «بسم الله الرحمن الرحيم ، در اول هر سوره جزء اوست بجز از سوره توبه...» .

حاشیه سوره ناس شش سطر مانده به انجام :

«...مانند توصیف زید به عدل در زید عدل والله سبحانه وتعالی ورسوله

یعلم...» .

کاغذ: ترمه (نخودی).

خط: متن، نسخ متوسط.

ترجمه: فارسی به نستعلیق آمیخته به شکست، حاشیه نستعلیق آمیخته به اندک

شکست .

کاتب: نامعلوم.

سال کتابت: متن، ۱۲۱۹ ق، ترجمه ۱۲۲۰ حاشیه: نامعلوم. (تاریخ ۱۲۹۲ که

در حاشیه ماقبل الاخر است و تاریخ تحریر حواشی پنداشته شده تاریخ دخول در عرض است).

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای تذهیب خام و سست و مظموس، اسامی سور

به خط رقاع با سرنج، اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی، کمند به زر و تحریر، سطور

متن و حواشی مجدول به زر و تحریر، ترجمه ها به سرنج نوشته شده.

عدد اوراق: ۳۳۸، هر صفحه ۲۰۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه). اوراق: فرسوده.

اندازه جدول: ۲۱/۷ × ۱۳/۲ سم.

اندازه ورق: ۳۰/۳ × ۲۰ سم.

جلد: روغنی فرسوده.

واقف: محمد حسن خان سردار ایروانی مشهور به خان بابا خان.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۱۷

۱۷۵۲

قرآن مترجم محشى، كامل، داراى مقدمه يى مشتمل بر ذكر قراءت ابن كشيرالمكى با روايت بزي وقنبل ونيز ذكر اسماء قراء سبعة ورواة آنان و ذكر وقوف قرآن به طريق نثرونظم . بعد از آن صورت استخاره مولانا محمد باقر مجلسى، فهرست سور قرآن احكام سجود قرآن از املاء شيخ بهائى، فائده فى باب الرءاءات وطريقة استخاره ذات الرقاع در ذيل همين مقدمه درج است . دو صفحه آخر مقدمه مطالب صرفى و نحوى مربوط به برخى از آيات تحرير يافته است . در حاشيه شرح و توضيح برخى از آيات و خواص آيات وسور مذکور است . زبان ترجمه زبانى ناستوار و تازه . در آخر دعاء ماثور و ختم قرآن مذکور است .

کاغذ: نخودى آهار مهره .

خط : متن نسخ .

ترجمه: نستعليق، حاشيه، نسخ خفى .

کاتب: کاتب متن نامعلوم، کاتب حاشيه و ترجمه ملامحمد على .

تاريخ کتابت: ۱۲۲۳ق . (حاشيه و ترجمه) .

تزيينات: دو صفحه اول تمام تذهيب ولى خام و رنگ رفته، سرسوره ه ساده طلا اندازى شده، اسامى سور به سرخى به قلم رقاع، ترجمه به سرخى، اوراق مجدول به زر و تحرير کمند به زر و تحرير، حواشى غالباً در قالب اشکال هندسى تحرير يافته .

عدد اوراق: ۲۶۹ .

عدد سطور هر صفحه: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه) .

اندازه جدول: (۲۰/۵ × ۱۱/۵) .

اندازه ورق: (۲۷ × ۱۷) .

جلد: ساغرى مشكى كهنة ترنجدار.

واقف: باقر كتابچى.

تاريخ وقف: تير ۱۳۵۶ ش.

۲۱۸
—————
۱۸۵۳

قرآن مجيد مترجم، كامل با ترجمه فارسى رايج، معلق به برخى حواشى تفسيرى و خواص سور.

كاغذ: نخودى آهارمهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: نستعليق شكسته متوسط.

كاتب: هدايت الله. ع

تاريخ كتابت: اول جمادى الاخرى ۱۲۲۳ (تاريخ ختم تذهيب و عنوان نويسى غرة رجب ۱۲۲۳).

تزيينات: دو صفحه افتتاح و دو صفحه اختتام تمام تذهيب با كتيبه هاى بازو بندى و حاشيه درونى قلمدانى و حاشيه بزرگ ترنجدار و گره بندى ها، دو صفحه پيش از افتتاح داراى ترنج ها و سرترنج هاى زرین حامل دعای قبل از تلاوت، حاشيه صفحه ۳ و ۴ داراى گل و برگ اسليمى زرین، نشانه هاى حواشى ترنج مذهب، سرسوره ها كتيبه مذهب، اسامى سور و ترجمه به سرخى، اوراق مجدول به زر و تحرير و سرخى و مشكى، كمند به تحرير، فواصل آيات گل چارپر.

عدد اوراق: ۲۴۳.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ حاشيه).

اندازه جدول: ۲۱ x ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۲۹ × ۲۰ سم.

جلد : روغنى دوروىة نفيس.

واقفه : فاطمة زنگنه.

تاريخ وقف : ۱۲۴۳.

سجع مهر واقفه : فاطمه جاريه بنت نبى . تسليمى به كتابخانه به وسيله نادعلى

زنگنه درآبانماه ۱۳۲۸ خورشيدى.

۲۱۹

۱۷۱۸

قرآن مترجم به خط نسخ سست و ترجمه نستعليق ناخوش آميخته به شكسته.

كاغذ : ترمه.

خط : متن، نسخ، ترجمه، نستعليق ناخوش تحريرى.

كاتب : ظاهرأ سميع بن محمد جعفر.

تاريخ كتابت : ۱۲۲۳ ق.

تزيينات : دو صفحه افتتاح تمام تذهيب ولى سست وآب رسيدء و مظموس.

اوراق مجدول به زر و تحرير، سطور مجدول به زر و تحرير، كمند به زر و تحرير،

سرسورهها تذهيب سست واسامى سوربه خط رقاء ناخوش، فواصل آيات دانه نشان،

نشانههاى حواشى ترنج وستاره ولى اوراق همه كهنه و فرسوده است.

اندازه جدول : ۲۰/۵ × ۱۲ سم.

اندازه ورق : ۲۶/۵ × ۱۷/۵ سم.

عدد اوراق : ۲۸۹ ورق.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ سطر متن و ۱۴ سطر ترجمه).

جلد : تيماج مشكى كهنه ضربى.

واقفه : حاجيه خانم همشيره ميرزا موسى خان.
تاريخ وقف : ارديهشت ۵۴ (ارسالى سازمان نوسازى و عمران).

۲۲۰
—————
۵۲۰

قرآن مترجم، كامل معلق به حواشى مختصر تفسيرى.
كاغذ : شكرى آهارى.
خط متن : نسخ ناخوش.
ترجمه وحاشيه : نستعليق ناخوش.
كاتب : بيك محمد تاجدينى.
تاريخ كتابت : ۱۲۲۶ هـ. ق.
تزيينات : اسامى سور، ترجمه، جدول و كمند و نشانه‌هاى فواصل آيات به شنگرف.
عدد اوراق : ۴۱۳.
عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).
اندازه جدول : ۱۹/۵ × ۱۱/۵ سم.
اندازه ورق : ۲۸/۵ × ۱۸/۵ سم.
جلد : تىماج مشكى.
واقف : آقا رمضان.
تاريخ وقف : ۲۱ جمادى الاولى ۱۳۴۷ هـ. ق.

۲۲۱
—————
۱۸۱۸

قرآن مترجم كامل، در انجام داراى دعائى بعد از تلاوت.

- کاغذ : نباتى آهار مهره .
- خط : متن نسخ خام و ترجمه نستعلیق شکسته ناخوش .
- کاتب : محمد بن محمد صالح کرمانى .
- تاریخ کتابت : ۲۴ صفر ۱۲۲۷ هـ . ق .
- تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای سرلوح و کتیبه منقش مطموس ، اوراق مجدول به الوان ، کمند به سرخی ، سرسوره ها به سرخی با خط رقاع درمیان جدول زر و تحریر ، ترجمه به سرخی عنوان ، جزو ، نصف جزو و حزب در حاشیه به سرخی .
- عدد اوراق : ۲۶۱ .
- عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .
- اندازه جدول : ۲۲ × ۱۲ سم .
- اندازه ورق : ۲۹ × ۱۹ سم .
- جلد : تیماج خرمایی ضربی .
- واقف : کربلائی حسین کرمانى .
- تاریخ وقف : دوم رمضان ۱۲۳۳ هـ . ق .

۲۲۲
 ۲۲۳۱

قرآن مترجم فارسى کامل ، با ترجمه فارسى رایج ولى ناستوار و نست . (برگ اول و دوم ظاهراً الحاقیست و برگ دوم بى ترجمه) .

کاغذ : نباتى .

خط : متن نسخ متوسط ، ترجمه ، شکسته نستعلیق پست .

کاتب : على اکبر بن محمد طاهر طالقانى .

تاریخ کتابت : ۲۵ ربیع الاول ۱۲۲۷ هـ . ق .

تزيينات : دو صفحه افتتاح تمام منقش با نقش هاى سُست و خام، اسامى سور به سرخى، سر سوره ها مستطيل زرین، اوراق مجدول به زر و تحرير، كمند به سرخى، فواصل آيات گوى زرین، ترجمه به سرخى.

عدد اوراق : ۲۷۹.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۲ × ۷ سم.

اندازه ورق : ۱۵ × ۱۰ سم.

جلد : روغنى رنگ رفته.

واقف : على اكبر علائى.

تاريخ وقف : تير ۱۳۶۲ ش.

۲۲۳

۱۹۳۳

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى نارسا.

كاغذ : نباتى آهارى.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعليق هر دو ناخوش.

كاتب : بيك محمد بن محمد على تاج الدينى.

تاريخ كتابت : شنبه ۲۹ رجب المرجب ۱۲۲۷ هـ. ق.

تزيينات : ترجمه به الوان سرخى، اسامى سور به سرخى رقاعگونه.

عدد اوراق : ۴۱۷.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۱ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۱۹ سم .
 جلد : تیماج عنابی .
 واقف : خدای وردی درگزی .
 تاریخ وقف : نامعلوم .

۲۲۴
 ۱۹۹۲

قرآن مترجم تحت اللفظی به فارسی رایج، دارای دعای پیش از تلاوت در آغاز و دعای پس از تلاوت در آخر نسخه، در آغاز هر سوره خواص آن در حاشیه آمده .
 کاغذ : نباتی .

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق خفی متوسط .

کاتب : زین العابدین یزدی به سفارش آقا صانع .

تاریخ کتابت : صفرالمظفر ۱۲۲۷ هـ . ق .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی ترنجدار مرصع و کتیبه ها .
 اوراق و سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، فواصل آیات دوایر زرین مرصع، زمینه سطور متن حنایی، ترجمه ها به سرخی، سر سوره ها کتیبه منقش، اسمی سور به سرخی بر زمینه زر، نشانه های حواشی قندیلی .

عدد اوراق : ۲۸۲ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۵ × ۹ سم .

اندازه ورق : ۲۰ × ۱۴ سم .

جلد : روغنی دورویه که طرف بیرونی آن کاملاً پاشیده .

واقف : حاج میرزا یوسف بوسیله شهر بانو معینی .

تاریخ وقف : شهریور ۱۳۴۲ ش .

۲۲۵

۱۷۳۰

قرآن کامل مترجم با توضیح مطالب برخی آیات، شرح شأن نزول آیات و خواص آیات و سوره، ترجمه جدید است و زبان ترجمه خام و ناستوار.
کاغذ : ترمه نباتی آهار مهره (قسماً فرسوده).

خط : متن، نسخ متوسط .

ترجمه : شکسته نستعلیق ناخوش .

کاتب : میرزا محمد خوانساری .

تاریخ کتابت : ۱۲۲۷ هـ . ق .

تزیینات : اوراق مجدول به سرنج با کمند، ترجمه به سرخی، مطالب حواشی در قالب اشکال هندسی کتابت شده، اسامی سوره به سرخی بقلم رفاع .

عدد اوراق : ۲۹۸ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ حاشیه) .

اندازه جدول : ۲۲ × ۱۳/۵ سم .

اندازه ورق : ۳۰/۵ × ۱۸/۵ سم .

جلد : ساغری مشکی ضربی ترنجدار .

واقف : منوچهر میرزا (خانم فریده طبری اهدا نموده) .

سال وقف : نامعلوم .

۲۲۶
 ۱۷۲۵

قرآن مترجم به خط نسخ خوش با ترجمه فارسی، زبان ترجمه رسا و روان است و خواص سوره ها در آغاز هر سوره در حاشیه درج است.
 کاغذ : ترمه.

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق تحریری آمیخته به شکسته خواص سوره ها شکسته نستعلیق.

کاتب متن : ابوالقاسم کرجی ابن میرزا محمد.

کاتب ترجمه : محمد کریم (به سفارش حاج محمد ابراهیم).

تاریخ کتابت : متن و ترجمه هر دو ۱۲۳۰ هـ.ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب حواشی مرصع و مذهب با پیشانی و ذیل، سر سوره ها مذهب، اسامی سوره به سرخی به خط رقاع سست، ترجمه ها به سرخی اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی و لاجورد، فواصل آیات نشانه های زرین، نشانه های حواشی ترنج زرین با شرفه لاجورد.

عدد اوراق : ۲۷۹.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۶/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۲۲ × ۱۴/۵ سم.

جلد : روغنی دورویه، بیرون گل و برگ الوان، درون: در وسط ترنج با گل و برگ الوان و زمینه اطراف مشکی، برگ می و انگور زرین.

واقف : خانم فروغ پورهاشمی.

تاریخ وقف : ۱۳۴۱ ش. برابر ۱۳۸۱ هـ.ق.

۲۲۷

۲۰۸

قرآن مترجم، از نظر تذهیب نفیس، معلق به خواص سور درحاشیه. دارای فهرست مجدول، سور قرآنی و دعاء قبل از تلاوت در چهار صفحه آغاز نسخه، و دعاء بعد از تلاوت منقول از حضرت سجاد علیه السلام در چهار صفحه انجام نسخه.

کاغذ : نباتی فرنگی مهره کشیده.

خط : متن نسخ خوش و ترجمه به نستعلیق.

کاتب : عبدالله بن عبدالرحیم شیرازی.

تاریخ کتابت : ۱۲۳۰ هـ.ق.

تزیینات : فهرست سور به سرخی و لاجورد در جدول شطرنجی زرین و سیمین در دو صفحه آغاز با کتیبه و حواشی تشعیری، هعای پیش از تلاوت به لاجورد بر ترنج های زرین عنوان بر سر ترنج ها در دو صفحه مزین به متن گلبرگ زرین پیچیده و لچکی های مذهب و حواشی تشعیری اسلیمی و گل، دو صفحه افتتاح قرآن مجید تمام تذهیب ظریف و پرکار عالی، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به لاجورد، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی ترنج و قندیل زرین، کمند به سنگرف و تحریر، فواصل آیات دوایر زرین مرصع، تذهیب ظاهراً کارشیراز است.

عدد اوراق : ۲۳۴.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۸ × ۱۶/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۹/۵ × ۲۶ سم.

جلد : روغنی دورویه عالی. (تذهیب و جلد به همت آقا عبدالنبی تاجرو آقا

عبدالغفار خوشنويس کار شده).

واقف : على ياورخان.

تاريخ وقف : ۱۲۶۱.

يادداشت : نسخه به سفارش شخص ديگري تهيه شده كه نام آن شخص را از پايان نسخه سترده روى آن را مطلا کرده اسم على ياورخان را بجای آن افزوده اند.
يادداشت : نسخه را سلطان القراء در ۱۳۲۷ مقابله نموده.

۲۲۸

۲۱۷

قرآن مترجم كامل، ترجمه قرن ۱۲ يا اوایل ۱۳ هـ. خواص سور در حاشيه مذکور است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب متن : احمد بن هاشم خوشنويس اصفهانی.

کاتب حاشيه : محمد حسين بن عيسى بيک گرجی جديد الاسلام.

تاريخ کتابت متن : ۱۲۳۰ هـ. ق.

تاريخ کتابت حاشيه : ۱۲۳۶ هـ. ق.

تزيينات : دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوح مرصع مذهب متناظر عالی و کتبه های مذهب و حواشی تشعیری، سر سوره ها کتبه مذهب، اسامی سور بقلم رقاع با شنگرف، نشانه های حواشی ترنج و نیم ترنجی، فواصل آیات ستاره نشان، اوراق مجدول به زر و تحرير والوان، کمند به زر و تحرير.

عدد اوراق : ۲۸۸.

- عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).
اندازهٔ جدول : ۲۱/۸ x ۱۳/۶ سم.
اندازهٔ ورق : ۲۸/۵ x ۱۹/۵ سم.
جلد : روغنى مشكى با نقش زرین.
واقف : آقا سيداسماعيل يزدى ابن ميرزا محمد على.
تاريخ وقف : شعبان ۱۲۴۷ هـ.ق.

۲۲۹
—————
۱۰۹۴

- قرآن مترجم، کامل، ترجمه ظاهراً مربوط قرن ۱۳ و تاحدى مغلوط .
کاغذ : نباتى آهارمهره.
خط متن : نسخ.
ترجمه : نستعلیق.
کاتب : محمد مهدى بن مُلا محمد على، ساکن باغو خوش لنجان.
سال کتابت : ۱۲۳۲ هـ. برای آمرقاسم ساکن پاقلعهٔ اصفهان.
تزیینات : دو صفحهٔ اول منقش پست ودرشت، اسامى سور و ترجمه به شنگرف،
اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، کمند به شنگرف.
عدد اوراق : ۲۸۱.
عدد سطور : ۲۲.
اندازهٔ جدول : ۲۱/۵ x ۱۳/۵ سم.
اندازهٔ ورق : ۲۹ x ۲۰ سم.
جلد : تیماج مشكى ضربى.
واقف : اسم واقف در وقفنامه ذکر نشده.
تاريخ وقف : ۱۲۳۸ هـ.ق.

۲۳۰

 ۱۷۹۰

قرآن مترجم با ترجمه بفارسی به نثرى ناپخته ونااستوار، دارای خواص سور درحاشیه.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط : متن، نسخ ناخوش.

ترجمه : نستعلیق شکسته ناخوش.

کاتب : محمد جعفر بن محمد علی.

تاریخ کتابت : چهارشنبه ۲۹ رجب ۱۲۳۶ هـ.ق.

تزیینات : اسامی سوره‌ها و ترجمه به سرخی.

عدد اوراق : ۳۴۴.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها : ۲۰ × ۵/۱۲ سم.

اندازه ورق : ۲۹ × ۲۰ سم.

جلد : تیماج مشکى کهنه ضربی.

واقف : حسین فرزند ارباب حسن ساکن قهی اصفهان.

تاریخ وقف : جمعه ۲۱ ذیحجه ۱۳۵۰.

۲۳۱

 ۳۴۴

قرآن مجید مترجم، کامل، با ترجمه فارسی رایج.

كاغذ : ترمه نباتى آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خفى متوسط.

كاتب : اسمعیل الاسترابادى المقرى.

تاریخ كتابت متن : ۱۲۳۷ هـ.ق.

تاریخ كتابت ترجمه : ۱۲۳۸ (این چهل ونهمین قرآنى است كه كاتب نوشته).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشى ترنجدار، زنجیره‌یى، قلمدانى، چهار كتیبه مرصع ومذهب با كتابت زرین، سرسوره ها كتیبه مذهب، اسامى سور به رقاع با شنكرف، ترجمه به سرخى، اوراق مجدول به زروتحریر، كمند به زرو تحریر، نشانه‌هاى حواشى قندیلی، فواصل آیات اخترزرین.

عدد اوراق : ۳۲۰.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۲/۵ × ۶ سم.

اندازه ورق : ۱۷ × ۱۰ سم.

جلد : روغنى نفیس.

واقف : حاجى زین العابدین تاجر ابن آقا محمد خیاط لنگرودى.

تاریخ وقف : رمضان المبارک ۱۲۵۶ هـ.ق.

۲۳۲

۱۷۶۳

قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى رایج.

كاغذ : ترمه نباتى.

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خفی خوانا.

کاتب : محمد قاسم قراباغی.

تاریخ کتابت : ۱۲۳۹ ق به فرمایش پاشاخان.

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب با دو سرلوحه ترنجدار مذهب و مرصع و چهار کتیبه لاجوردی مذهب مکتوب به زر، دو حاشیه داخلی مذهب و حواشی بزرگ تشعیر گل و اسلیمی، سر سوره ها کتیبه های لاجوردی و مذهب قلمدانی، اسامی سور به خط رقاع و قلم زر، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، نشانه های حواشی ترنجهای لاجوردی مذهب با سرترنجهای گل و برگ، فواصل آیات دوایر زرین مرصع.

عدد اوراق : ۳۳۲.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۷ × ۹/۵ سم.

اندازه ورق : ۱۵ × ۲۵ سم.

جلد : روغنی گل و برگ دورویه پرکار.

واقف : محمد حسن نظمی افشار.

تاریخ وقف : خرداد ۱۳۲۶ ش.

سوگندنامه عده ای از مشروطه طلبان در اول نسخه و سوانح واقف در آخر نسخه با عهدنامه مودت صمصام الملک و مجد السلطان و میرزا عبداللّه خان و توبه نامه واقف در آخر درج و دارای اهمیت تاریخی است.

۲۳۳
—
۱۷۴۹

قرآن مترجم با ترجمه معمولی فارسی.

كاغذ : نوع ترمه .
خط : متن ، نسخ سست .
ترجمه : نستعلیق ، ناخوش .
كاتب : حسینی .
تاریخ كتابت : ۱۲۳۹ هـ . ق .
تزیینات : اسامی سور بقلم رقاع به سرخی ، ترجمه به سرخی ، جدول و كمند
اوراق به الوان .

عدد اوراق : ۳۳۵ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ حاشیه) .

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲ سم .

اندازه ورق : ۲۹ × ۲۰ سم .

جلد : تیماج قرمز .

واقف : خانم جمیله میر کریمی .

تاریخ وقف : تیر ۱۳۵۶ .

۲۳۴

۱۷۰۹

قرآن مترجم كامل ، با تفسیر مختصر برخی از آیات در حاشیه و ذکر روایات از
ائمة اطهار (ع) با ارتباط به بعضی از آیات و شرح و توضیح برخی از واژه ها و ذکر
نکات دستوری و تجویدی برخی از کلمات و ادات و بیان حکایات پیرامون برخی از
آیات و ذکر شأن نزول برخی آیات و خواص سور .
كاغذ : ترمه نباتی زردوش .
خط : متن ، نسخ مایل به شیوه كتابت هند .

ترجمه : نستعلیق تحریری آمیخته به شکست.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۲۳۹ هـ.ق.

تزیینات : ترجمه ها به سرنج.

عدد اوراق : ۳۰۳.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۹ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۲۰/۵ سم.

جلد : روغنی رنگ رفته با نقش ترنج و حواشی کتیبه دار بر زمینه قرمز.

واقف : بانو مریم حیدر نژاد.

سال وقف : نامعلوم.

۲۳۵

۱۰۱

قرآن مجید مترجم کامل، محشی به تفسیر جلالین و تفسیر حسینی یا مواهب علیه .

کاغذ : سه رنگ آهار مهره (اصل نباتی، متن تفسیر نخودی، متن سطور قرآن حنائی)، یک برگ در میان کاغذ سفید نانویس نباتی آهار مهره.

خط قرآن : نسخ هندی، تفسیر جلالین نسخ خفی، تفسیر حسینی .

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : یحیی (چنانکه در صفحه آخر نسخه به خط کوفی نوشته راقمه یحیی)

ولی گویا یحیی کاتب اوراق الحاقی و خطوط کوفی و معقلی است.

تاریخ کتابت : ۱۲۴۰ هـ . آخر ذیقعدہ (چنانکه در آخر دعاء بعد از تلاوت نوشته

شده) اوراق الحاقی و خطوط کوفی معقلی در ۱۳۱۱ هـ. کتابت شده.
 تزیینات : دو صفحه افتتاح، دو صفحه وسط یعنی آغاز سوره بنی اسرائیل، و دو
 صفحه اختتام قرآن تمام تذهیب مختلف الطرح عالی، سر سوره ها کتیبه مذهب،
 اسامی سور به لاجورد، ترجمه به سرخی، آیات تفاسیر به سنگرف، تمام صفحات
 دارای حاشیه وسطی گل و برگ مرصع، زوایای حاشیه ها مرصع، چهار صفحه آغاز
 نسخه و چهار صفحه آخر نسخه ظاهراً الحاقیست که در عصر امیر عبدالرحمن خان
 پادشاه افغانستان کتابت و تذهیب شده و کار آن خیلی خام تر از اصل نسخه است. و
 در درون دوایر آغاز حدیث در فضیلت قرآن و شرح وقف نسخه و در درون ترنجهای
 اوراق الحاقی آخر اسم واقف، اسم مهمم و آیتی از قرآن به ترتیب به خط کوفی
 معقلی کتابت شده، اوراق مجدول به چهار جدول زر و تحریر و لاجورد.

عدد اوراق : ۲۰۹.

عدد سطور : ۳۸ (۱۹ متن و ۱۹ ترجمه) دارای دو حاشیه.

اندازه جدول حاشیه بزرگ : ۴۹/۵ × ۲۴ سم.

اندازه ورق : ۵۷/۵ × ۳۰ سم.

جلد : روغنی ظریف دورویه.

واقف : امیر عبدالرحمن خان.

مهمم ارسال و تهیه کننده صندوق نقره : نایب سعد الدین خان نائب الحکومه

هرات.

تاریخ وقف : ۱۳۱۱ هـ. ق.

۲۳۶
 ———
 ۱۶۶۱

قرآن مترجم به خط نسخ خوش با ترجمه ناستوار و مغلوط که گویا کاتب ترجمه

برخی واژه‌ها را از نسخه اصل نادرست خوانده و ثبت کرده است. در آغاز هر سوره خواص آن سوره در حاشیه درج است. پس از ختم سوره «ناس» دعای «کمیل» و دعای «عدیله» کتابت شده است. کاتب، نسخه را بر حسب سفارش شخصی در رشت نوشته که نام وی را تراشیده‌اند.

کاغذ : ترمه نخودی .

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خفی .

کاتب : نامعلوم.

محل کتابت : رشت.

سال کتابت : ۱۲۴۰ ش.

تزیینات : زمینه متن دو صفحه فهرست سور مجدول شطرنجی زرین، حواشی تشعیر مرصع، دو صفحه بعد در داخل ترنجهای زرین دعای قبل از تلاوت قرآن کتابت شده متن و حاشیه دارای گل و برگ تشعیری زرین با لچکی‌ها، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سر لوح و پیشانی و ذیل و قلمدانها و ترنجهای سر سوره‌ها به شنگرف برزمنیه کتیبه زرین، عناوین اجزای احزاب بر قندیل زرین، فواصل آیات دوایر دانه‌نشان، ترجمه‌ها به سرخی، دو صفحه آخر دارای کتیبه‌های مذهب، اوراق و سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۳۶۳، هر صفحه ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ × ۹/۸ سم.

اندازه ورق : ۲۵ × ۱۵/۵ سم.

جلد : ساغری ضربی دارای ترنج و لچکی رنگین.

واقف : دکتر مهدی کاتوزیان.

سال وقف : شهریور ۱۳۵۰.

۲۳۷
—————
۱۸۱۷

قرآن مترجم کامل با ترجمہ فارسی تحت اللفظ، خصوصیت زبانی و لغوی قابل
تذکری ندارد.

کاغذ : نباتی آہار مہرہ.

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمہ : نستعلیق متوسط خفی .

کاتب : متن بہ قلم ہاشم موسوی .

تاریخ کتابت : ۱۲۴۱ ہ . ق .

تزیینات : دو صفحہ افتتاح تمام تذهیب با ترنج ہا و کتیبہ ہا ولی با رنگ ہای
خام و کاری سست، اوراق مجدول بہ زر و تحریر، کمند تحریر مشکئی، سطور با زر
و تحریر مجدول و ترجمہ بہ سرخی فواصل آیات اختر زرین منقش، اسامی سورہ ہا
بقلم رقاعگونہ برزمینہ زر و کتیبہ منقش، نشانہ ہای جزو و نصف جزو در حاشیہ ترنج
زرین منقش .

عدد اوراق : ۲۸۰ .

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمہ) .

اندازہ جدول : $۲۲/۵ \times ۱۲/۵$ سم .

اندازہ ورق : ۲۰×۳۰ سم .

جلد : تیماج مشکئی .

واقفہ : گوہربنت آقا حسین نیشابوری .

تاریخ وقف : ربیع الاول ۱۲۵۸ ہ . ق .

۲۳۸

۵۰۸

- قرآن کامل مترجم، محشى به فوايد تفسيرى منقول از مجمع البيان و اغلب بروايت حضرت ابى عبدالله، امام صادق (ع).
- کاغذ : نخودى آهار مهره.
- خط متن : نسخ.
- ترجمه : حواشى نستعليق.
- کاتب متن : زين العابدين بن محمد صالح.
- تاريخ کتابت متن : ۱۲۴۱ هـ ق. در مشهد مقدس.
- کاتب حاشيه : محمد على هزار جريبى.
- تاريخ کتابت حاشيه : ۱۲۵۱ هـ ق.
- تزيينات : سر سوره ها کتبه منقش، اسامى سورو ترجمه به سرخى، اوراق مجدول به زر و تحرير و لاجورد، کمند به تحرير.
- عدد اوراق : ۲۹۳.
- عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).
- اندازه جدول حاشيه : ۲۵ x ۱۴ سم.
- اندازه ورق : ۲۶/۵ x ۱۶/۵ سم.
- جلد : مقوا ضربى عطف و سجاف تيماج.
- واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.
- يادداشت : اين نسخه يکصد و بيست و سومين قرآنى است که کاتب نوشته.

۲۳۹
 ۳۸۶

قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى روان، محشى به فوايد مختصر تفسيرى.
 كاغذ : نخودى آهار مهرة فرنگى.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعليق متوسط

كاتب : نصرالله بن عنایت الله الفراهانى.

تاريخ كتابت : اول رجب ۱۲۴۲ هـ.ق. در قهرود نطنز.

تزيينات : دو صفحه افتتاح تمام تذهيب پر كار با حواشى و كتيبه ها، نشانه هاى
 حواشى ترنج بزرگ مذهب، فواصل آيات اختر زرین، سر سوره ها كتيبه مذهب،
 اسامى سوره به سرخى، ترجمه به سرخى، اوراق مجذول به زرو تحرير والوان.

عدد اوراق : ۳۲۱.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۳ × ۱۶/۵ سم.

اندازه ورق : ۴۰/۵ × ۲۸/۵ سم.

جلد : روغنى دورويه پاشيده.

واقفه : شهر بانو خانم و بعد شيخ حسن.

تاريخ وقف : بار اول ۱۲۶۲ و بعد از آن در ۱۲۸۰ هـ.ق.

يادداشت : در صدر نسخه يك برگ در تجويد و تفسير سورة فاتحه ضميمه

است.

۲۴۰

۱۸۱۰

قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى سست و ناستواز. در ذيل نسخه دعای پس از تلاوت درج است.

کاغذ : نباتى آهار مهره.

خط : متن، نسخ.

ترجمه : نستعلیق شکسته، هر دو پست.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۲۴۲ هـ.ق.

تزیینات : سر سوره ها ، ترجمه، عناوین جزو و حزب و نصف و عشر به سرخی، فواصل آیات گرده های قرمز.

عدد اوراق : ۳۰۰.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۰ x ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۳۰ x ۲۰ سم.

جلد : تیماج مشکی کهنه دارای جدول زرین.

واقف : حاج سید محمد رضا منصورى به وکالت مادرش ام کلثوم.

تاریخ وقف : ۹ ذیحجه ۱۳۶۲ هـ.ق.

۲۴۱

۱۸۵۰

قرآن كامل مترجم به فارسى رایج کلمه به کلمه ترجمه تحت اللفظ برخى موارد

ترجمه به معنی .

کاغذ : نباتی آهارمهره .

خط : متن نسخ معمولی .

ترجمه : شکسته نستعلیق معمولی .

کاتب : اسدالله بن حاج محمد ابراهیم قزوینی .

تاریخ کتابت : ۷ رجب ۱۲۴۲ هـ . ق .

محل کتابت : قزوین (محله دباغان) .

تزیینات : اوراق و سطور مجدول به سرخی ، اسامی سوره ها به سرخی ، فواصل

آیات گل قرمز ، برگ اول و دوم وصالی شده .

عدد اوراق : ۳۲۰ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ ترجمه و ۱۲ متن) .

اندازه جدول : ۲۰/۵ × ۱۳ سم .

اندازه ورق : ۳۰ × ۲۰ سم .

جلد : تیماج قهوه‌یی ضربی .

واقف : مشهدی غلام رضا صباغ قزوینی .

تاریخ وقف : ۲۸ محرم ۱۳۶۵ هـ . ق .

۲۴۲

۱۹۵۶

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج و استوار .

کاغذ : نوعی ترمه نخودی .

خط : متن ، نسخ خوش نزدیک به شیوه هندی ، ترجمه نستعلیق خفی متوسط .

کاتب : حسن بن عباس .

تاریخ کتابت : ربیع الثانی ۱۲۴۳ ق. به فرمایش آقا سید محمد.
 تزیینات : دو صفحه آغاز نسخه متناظراً دارای ترنج ها و سر ترنجهای زرین
 حاوی دعای قبل از تلاوت به لاجورد و در متن و حاشیه گل و اسلیمی زرین محرر،
 شرفه و گوشه و ترصیع به لاجورد، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب و ترصیع با ترنجها،
 کتیبه و حواشی درونی و بیرونی غالباً به زر و لاجورد و تشعیر بر زمینه زر. سر سوره ها
 کتیبه لاجوردی و زرین مشعر. اسامی سوره به لاجورد به خط ثلث محقق گره دار،
 سجاوندی و ترجمه به سرخی، فواصل آیات گوی زر، اسامی سوره و اجزاء در دو گوشه
 صفحات به لاجورد میان دو اسلیمی زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد،
 کمند به زر و تحریر. نشانه های حواشی قنديل به زر و لاجورد.

عدد اوراق : ۳۶۱.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۷ × ۸/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۳ × ۱۴ سم.

جلد : روغنی ممتاز دورو به عمل عزیز مغل به شیوه عالی هندی.

واقفه : بتول هدایت.

تاریخ وقف : شهریور ۱۳۴۰.

۲۴۳

۱۰۰

قرآن مترجم کامل و منحصر بفرد (از نظر تذهیب) محشی به تفسیر
 «خلاصة المنهج» ملا فتح الله بن شکرالله شریف کاشانی، نسخه از نظر هنر تذهیب
 ودقت و ظرافت و پرکاری یکی از بهترین نسخ قرآنهاى مترجم است.
 کاغذ : نباتی آهار مهره، میان هر دو برگ یک برگ نازک از پوست آهو.

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق، تفسیر شکسته نستعلیق مذهب.

کاتب متن : ملا علی بروجردی.

تاریخ کتابت متن : ۱۲۴۵ هـ . (به سفارش امیر محمد نصیرخان حاکم سند).

کاتب تفسیر : حسن بن جعفر بن یعقوب کشمیری.

تاریخ کتابت تفسیر : ۱۲۴۵ هـ.ق.

تزیینات : تمام صفحات قرآن تمام تذهیب، تمام سطور متن قرآن هر سطر در داخل یک کتیبه مذهب، تفسیر داخل کتیبه های با زو بندی، تمام حواشی مذهب با ترنجها و سر ترنجها و بادامچه ها و ترمه یی ها، فواصل میان بازو بندی ها و کتیبه ها مذهب به ترنجها و اسلیمی ها آغاز تمام سوره ها سر لوحه های پرکار مذهب مختلف الطرح، عناوین اجزا و سوره بر چارذیل در گوشه های بالا و پائین هر صفحه به لاجورد به خط ثلث اسامی سوره به قلم ثلث جلی با لاجورد، فواصل آیات گلهای مختلف الطرح، متن دو صفحه آغاز نسخه تمام تذهیب عقیق و پرکار حامل اسامی سوره به لاجورد بر روی ترنجهای کوکبی مرصع، صفحه آغاز تفسیر دارای سر لوحه پرکار مذهب یک صفحه قبل از افتتاح تمام تذهیب حامل عناوین اجزاء به لاجورد، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب به طرح اسلیمی متداخل، سوره فاتحه و آیات اوایل سوره بقره بقلم زر بر ترنج کوکبی لاجوردی، صفحات معوذتین نیز به همین آرایش . دو صفحه آخر که رقم و تاریخ دارد، این رقم و تاریخ و رسم کتابت با لاجورد بر ترنجهای شمسه نمای عالی مذهب، متن این دو صفحه تشعیر زرین . (زحمات مذهب و کاتب بیش ازان است که وصف آن در این مختصر بگنجد و برای درک زیبایی های این نسخه هر صفحه را باید دید) ۹۵ درصد مواد تذهیب این نسخه را لاجورد و طلا تشکیل می دهند و ۵ درصد بقیه را الوان مختلف .

عدد اوراق : ۴۷۳ .

عدد سطور : مختلف .

اندازهٔ ساحةٔ تذهيب : ۵۷ × ۳۲ سم .

اندازهٔ ورق : ۵۸ × ۳۷ سم .

جلد : روغنى دورويهٔ نفيس .

واقف : امير محمد نصيرخان تالپر حمزوى حاكم سنڌ .

تاريخ وقف : رمضان المبارک ۱۲۵۸ هـ . ق .

شاهد وقف : اسماعيل بن محمد حسين طباطبائى .

سجع مهر واقف : كسى را كه باشد محمد نصير سزدگر نهد بر ثريا سرير .

يادداشت : واقف گويا گرفتار مصيبت ناشى از استعمار هند برىتانوى

(انگلىسى) بوده و در چند موضع خواهان نجات خویش از شر كفار و عودت به وطن

شده است و امام هشتم عليه السلام را به شفاعت خواسته است .

۲۴۴

۱۶۷۷

قرآن مترجم، كامل، با ترجمهٔ فارسى رايج .

كاغذ : نخودى روشن آهار مهره .

خط متن : نسخ جلى نسهٔ خوش .

خط ترجمه : نستعليق خوانا و متوسط .

كاتب : ابوالحسن يزدى به فرمايش سيد محمد باقر يزدى .

تاريخ كتابت : جمادى الاولى ۱۲۴۶ هـ . ق .

تزيينات : دو صفحهٔ آغاز و دو صفحهٔ انجام نسخه سر تا پاي صفحات و حواشى

گل و برگ و اسليمى زرین يعنى تشعير مرصع در وسط ترنج هاى سفيد و

سرترنج ها حامل دعای قبل و بعد از تلاوت، دو صفحهٔ افتتاح تمام تذهيب نفيس با

حواشى ترنجدار مزدوج مذهب و مرصع و گرهبندى هاى تشعيرى بر زر و شرفه هاى

لاجوردى و كتيبه هاى پيشانى و ذيل، زمينه سطور دو صفحه زرين، زمينه ترجمه سيمين، ديگر صفحات مجدول به زر و تحرير و الوان، كمند به زر و تحرير ترجمه به سرخى، نشانه هاى حواشى ترنج و نيم ترنج مرصع با سر ترنج ها، سر سوره ها كتيبه هاى زرين مرصع، اسامى سوره به سرخى به خط رقا، فواصل آيات گل چهارپز زرين مرصع.

عدد اوراق :

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۹ × ۳۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۶ × ۴۳/۴ سم.

جلد : تىماج مشكى مندرس.

واقفه : شاهزاده نواب خانم دختر بهرام ميرزا معزالدوله.

تاريخ وقف : ذيقعدة ۱۳۰۳ هجرى قمرى.

۲۴۵

۱۹۱۷

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى تحت اللفظ رايج قرن ۱۱ و ۱۲، حواشى معلق به خواص برخى سوره و آيات و فوايد تفسيرى.

كاغذ : نباتى آهار مهره.

خط : متن نسخ خوش جلى.

ترجمه و حاشيه : نستعليق شكسته خفى و خوش.

كاتب : متن به قلم عبدالله بن حاج محمد جعفر.

تاريخ كتابت : متن ۱۷ رجب ۱۲۴۶.

تاريخ كتابت ترجمه : جمادى الاول ۱۲۴۷.

تزیینات : نشانه‌هاى حواشى به سرخى درمیان ترنج‌ها و نیم ترنج‌هاى زرین منقش، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنج‌ها و کتیبه‌هاى مذهب و مرصع، بین السطور دو صفحه زراندود با تحریر دندان موشى. صفحات اغلب وصالى ناشیانه شده، اوراق مجدول به زر و تحریر ولاجورد، سر سوره‌ها داراى کتیبه مذهب، اسامى سور به قلم رقاع به سرخى، ترجمه به سرخى، سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۳۱۷.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۱ × ۱۷ سم.

اندازه ورق : ۴۳ × ۲۷ سم.

جلد : میشن کهنه مشکى.

واقف : محمد قاسم خان.

تاریخ وقف : ذیحجه ۱۲۵۲ هـ.ق.

۲۴۶

۵۸۴

قرآن مترجم، با ترجمه فارسى ظاهراً قرن ۱۲، از کارهاى خوب هنرى قرن ۱۳ هجرى.

کاغذ : نباتى آهار مهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب متن : عبدالرحمان طالقانى.

کاتب ترجمه : ربیع نوری بن محمد کاظم به سفارش محمد مهدى نوائى.

تاريخ كتابت متن : رمضان ۱۲۴۶ .

كتابت ترجمه : ۱۲۴۷ هـ . ق .

تزيينات : دو صفحه افتتاح تمام تذهيب عالي با حواشى داخلى و خارجى گل و برگ زرین مرصع به طرح اسليمى و چهار كتيبه مذهب، سر سوره ها كتيبه مذهب، اسامى سوره به شنگرف به خط رقاع، ترجمه به شنگرف، فواصل آيات گل زرین چارپر، نشانه هاى حواشى ترنجبى، اوراق مجدول به زرو تحرير والوان، كمند به تحرير.

عدد اوراق : ۳۳۸ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه جدول : ۳۰ × ۱۸/۵ سم .

اندازه ورق : ۳۰ × ۱۹ سم .

جلد : تىماج مشكى .

واقف : اسدالله نوائى منشى وزارت خارجه فرزند محمد مهدى نوائى لشكر

نويس باشى خراسان .

تاريخ وقف : ذىحجه الحرام ۱۲۸۴ هـ . ق .

۲۴۷

۱۷۹۷

قرآن مترجم داراى ترجمه فارسى از آغاز تا آيه ۷۵ سوره «هود»؛ داراى و يژگى لغوى و زبانى نيست . دعاى پس از تلاوت در آخر ثبت است .

كاغذ : نخودى فرنگى .

خط : متن نسخ .

ترجمه : نستعليق پست .

کاتب : محمد صادق.
تاریخ کتابت : ۱۲۴۸ هـ.ق.
تزیینات : ترجمه، آغاز جزو، نصف جزو و حزب به سرخی.
عدد اوراق : ۲۴۸.
عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).
اندازه نوشته : ۲۴/۵ × ۱۴/۵ سم.
اندازه ورق : ۳۴ × ۲۱ سم.
جلد : تیماج مشکى.
واقفہ : بی بی خانم.
تاریخ وقف : ربیع الثانی ۱۳۱۳ هـ.ق.

۲۴۸
—————
۱۹۳۲

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسى رایج کلمه به کلمه تحت اللفظ . حواشی
معلق به فواید تفسیری و خواص سور.
کاغذ : نوع ترمه نباتی .
خط : متن نسخ.
ترجمه : نستعلیق شکسته هر دو متوسط .
کاتب متن : علینقی بن محمد مؤمن .
کاتب ترجمه و حاشیه : علی بن ملا عبداللہ .
تاریخ کتابت : ۱۲۴۸ هـ.ق.

تزیینات : چهار صفحه اول دارای حواشی گل و برگ و پیچ در دو صفحه اول
تفسیر سوره ها مجدول و در دو صفحه بعدی دعای قبل از تلاوت قرآن به شکل ترنج

کتابت شده. دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوح منقش و کتیبه و ذیل و حواشی قلمدانی، حواشی گل و برگ به طرح اسلیمی، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمنده به زر و تحریر، سطور مجدول به زر و تحریر، ترجمه و اسامی سور به سرخی.

عدد اوراق: ۱۹۵.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳ × ۱۴/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۰ × ۲۰ سم.

جلد: تیماج قهوه‌یی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۴۹

ع ۱۶۷۸

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج، با فواید مختصر تفسیری و خواص سور.
کاغذ: ترمه نباتی.

خط: متن، نسخ متوسط جلی.

ترجمه و حاشیه: شکسته نستعلیق خفی و متوسط.

کاتب: عبدالله بن حاج جعفر جیلانی.

تاریخ کتابت: صفر ۱۲۴۹ هـ.ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی بیرونی تشعیر و ترصیع به طرح اسلیمی، حواشی داخلی ترنج و ترمه‌یی بطرح پیچ، سر لوحه‌های ترنجدار مذهب و مرصع تو در تو، چهار کتیبه زرین مرصع، کتابه به سرخی، بین السطور زر اندود محرز، سر سوره‌ها کتیبه‌های مذهب، اسامی سور به سرخی و خط رقاع، ترجمه به سرخی،

اوراق مجدول به زرو و تحریر، کمند به زرو و تحریر، فواصل آیات دواير زرین دانه نشان.

عدد اوراق : ۲۸۴.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ × ۳۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۶/۶ × ۴۳/۸ سم.

جلد : ندارد.

واقفه: دلشاد میرزا دختر عباس میرزا.

تاریخ وقف : ۱۲۶۱ ه.ق

۲۵۰
۳۲۳

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج و گاه نارسا معلق به فواید تفسیری .

کاغذ : ترمه نخودی.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق هر دو میانه.

کاتب : شکرالله افشار.

تاریخ کتابت : شعبان ۱۲۵۰ ه.ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح ، دو صفحه آخر و دو صفحه وسط قرآن، تمام

تذهیب، دارای حواشی بازو بندی و حواشی بزرگ ترنجدار، فواصل آیات دواير زرین،

اوراق مجدول به زرو و تحریر و لاجورد، کمند به زرو و تحریر، سرسوره ها بوم زر،

اسامی سور به سفیده، ترجمه به سرنج.

عدد اوراق : ۳۲۲.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۷ × ۹ سم.

اندازه ورق: ۲۴/۵ × ۱۵/۵ سم.

جلد: روغتی دورویه.

واقف: غلام محمد قندهارى.

تاریخ وقف: ۱۲۸۱ ه.ق.

۲۵۱

۱۸۴۸

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى روان كلمه به كلمه ظاهراً ترجمه مربوط به
قرن ۱۱ یا ۱۲ است. دارای خواص سور.

کاغذ: نباتی آهارمهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق خفی تحریری.

کاتب متن: نامعلوم.

کاتب ترجمه: علی نقی ساروی کلانتری.

تاریخ کتابت ترجمه: سه شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۲۵۳ ه.ق.

تزیینات: سطورمجدول به آبی، صفحات مجدول به آبی و قرمز، کمند به

سرخى، ترجمه به سرخى، خواص سور در حاشیه در هیأت ترنجی کتابت شده،

اسامی سوره ها به سرخى رقاعگونه.

عدد اوراق: ۳۵۳.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۸ × ۱۷ سم.

اندازه ورق : ۴۰ × ۲۶ سم .
جلد : تیماج قهوه‌یى ضربی .
واقفه : حاج حمیده خاتون بوسیله خانم طاهره فاضلی .
تاریخ وقف : جمادى الاول ۱۲۴۸ .
تاریخ تسلیمی به کتابخانه : تیرماه ۱۳۴۱ .

۲۵۲
—————
۱۶۷۶

قرآن مترجم کامل ، با ترجمه فارسى رایج ، دارای خواص سور در حاشیه .
کاغذ : ترمه نباتی آهارمهره .
خط : متن نسخ جلی و خوش .
ترجمه : نستعلیق متوسط .
کاتب : محمد تقی بن محمد علی .
تاریخ کتابت : ذیحجه ۱۲۵۳ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب عالی و نفیس که محو و مضموس شده ،
نشانه های حواشی ترمه‌یى و ترنج و سرترنج و قندیل زرین منقش ، خواص سور
زراندود و محرر و شرفه دار، صفحات مجدول به زر و تحریر و الواک .
بین السطور مجدول و زراندود و محرر دندان موشی ، کمند به تحریر، ترجمه به سرخی ،
سر سوره کتیبه قلمدانی مذهب و مرصع ، اسامی سور به قلم زر برزمینه لاجورد .

عدد اوراق : ۳۳۲ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه جدول : ۲۷ × ۱۵ سم .

اندازه ورق : ۳۷/۶ × ۲۶/۸ سم .

جلد : روغنى مندرس.

واقف : سلطان مراد ميرزا بن عباس ميرزا نايب السلطنة.

تاريخ وقف : شهر صفر ۱۲۵۸ هـ.ق.

۲۵۳
—————
۱۶۷۶

قرآن مترجم به خط نسخ خوش و جلی با ترجمه فارسی و خواص سور.

کاغذ : حنایی آهار مهره.

خط : متن، نسخ جلی.

ترجمه : نستعلیق خفی و خوش، خواص سور: شکسته زیبا.

کاتب : محمد تقی بن محمد علی.

تاریخ کتابت : ۱۲۵۳ هـ.ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنج ها و کتیبه ها، بین السطور تمام

صفحات زراندود، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، کمند به زر و تحریر،

سرسورها مذهب، عناوین سوره ها بخط رقاع و قلم زر تحریر دار، نشانه ها ترنج و نیمه

ترنج، فواصل آیات ستاره نشان، جلد روغنی دور و ولی شکسته وزخمی.

عدد اوراق : ۳۴۷.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

جدول : ۲۷/۵ × ۱۶ سم.

اندازه ورق : ۳۷/۶ × ۲۳/۸ سم.

واقف : سلطان مراد ميرزا فرزند عباس ميرزا نايب السلطنة.

تاريخ وقف : شهر صفر ۱۲۵۸ هـ.ق.

۲۵۴
۱۷۴۵

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج، دارای خواص سور.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق خفی خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۲۵۴ هـ.ق.

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب ولی سست و خام، سر سوره ها کتیبه قلمدانی
پست، اسامی سور به رقاع خام به سرخی، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زرو
تحریر و لا جورد، کمند به تحریر، نشانه های حواشی قندیلی.

عدد اوراق : ۲۳۸.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵/۵ × ۹ سم.

اندازه ورق : ۲۰ × ۱۲/۵ سم.

جلد : روغنی نوکار سیاه قلم.

واقف : محمد جیرسرایى.

تاریخ وقف : فروردین ۱۳۵۶ ش.

۲۵۵
۲۱۶۷

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج کلمه به کلمه و گاه ترجمه به معنی ولی

نااستوار .

کاغذ : نباتی فرنگی .

خط : متن نسخ .

ترجمه : نستعلیق هر دو سُست .

کاتب اصل : ... ابن حاجی کریم گلپایگانی .

کاتب ترجمه : محمد صادق .

تاریخ کتابت : ربیع الاول ۱۲۵۹ هـ . ق .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام منقش به نقش های خام و نامتناسب صفحه سوم

و چهارم سر لوحه های منقش سست . سر سوره ها کتیبه های منقش قلمدانی ، اسامی

سور و ترجمه ها به سرخی ، اوراق مجدول به تحریر وزنگاری و لاجورد . (صفحات

مطموس و آب رسیده) .

عدد اوراق : ۳۰۲ .

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ اصل و ۱۵ ترجمه) .

اندازه جدول : $۱۶/۵ \times ۸/۵$ سم .

اندازه ورق : ۲۰×۱۲ سم .

واقف : شهر بانو دختر محسن .

تاریخ وقف : در مرداد ۱۳۵۷ ، بوسیله اسمعیل پور آریان تسلیم کتابخانه شد .

۲۵۶
۲۱۷۵

قرآن مترجم ، کامل ، با ترجمه تحت اللفظی فارسی رائج ، معلق به حواشی

تفسیری و خواص سور .

کاغذ : نباتی آهار مهره .

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق خوانا .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : دوم صفر ۱۲۵۹ هـ . ق .

تزیینات : دو صفحه افتتاح ، دارای دو سرلوح بانقش درشت و حواشی و کتیبه های منقش درشت ، اوراق مجدول به الوان وزرپست ، اسامی سوررقاعگونه و به سرخی ، ترجمه ها به سرخی ، فواصل آیات خال زرین .

عدد اوراق : ۲۸۷ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متس و ۱۴ ترجمه) .

اندازه جدول : ۲۰/۵ × ۱۱ سم .

اندازه ورق : ۲۸ × ۱۷ سم .

جلد : روغنی رنگ رفته و مندرس .

واقف : مشهدی محمد حسن بزاز .

تاریخ وقف : رمضان ۱۲۶۰ ، به وسیله سید کاظم مرتضویان در ۲۰ اسفند ۱۳۵۸

تسلیم کتابخانه شد .

۲۵۷
—————
۱۷۴۴

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی نااستوار ، دارای خواص سور .

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط : متن ، نسخ ، حاشیه ، نستعلیق ، هردو ناخوش .

کاتب : محمد جعفر .

تاریخ کتابت : ۱۲۵۹ (به خواهش آقا محمد اسماعیل جوجیلی کتابت شده) .

تزیینات: دو صفحہ افتتاح تمام نقش ناخوش و خام، اوراق مجدول بہ زروتحریر
ولا جوردد، کمند بہ سرخی، نشانہ ہای حواشی ترنجی، سرسورہ ہامنقش، اسامی سور
رقاع گونہ بہ سرخی، ترجمہ بہ سرخی.

عدد اوراق: ۲۵۵.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ حاشیہ).

اندازہ جدول: (۲۸ × ۱۴/۵) سم.

جلد: افتادہ.

واقف: حاج ابراہیم صالحی.

تاریخ وقف: اسفند ماہ ۱۳۳۵ ش.

۲۵۸

۱۴۸۲

۴

قرآن مترجم کامل، ترجمہ بقلم مالک کتاب یعنی آقا احمد ولد حاجی
محمد علی امام جمعہ یزد از روی ترجمہ وتفسیر ملا ہادی مازندرانی کتابت شدہ.

کاغذ: شکری آہارمہرہ.

خط: متن نسخ جلی خوش.

ترجمہ: نستعلیق.

کاتب: زین العابدین یزدی بن آقا احمد بن آقا عبدالرحیم قزوینی.

تاریخ کتابت: ۱۷ صفر المظفر ۱۲۶۰ھ. (این ہفدہمین قرآنی است کہ توسط

ہمین کاتب کتابت شدہ).

تزیینات: دو صفحہ اول تمام تذهیب دارای دو سرلوحہ در وسط ہر سرلوحہ ترنج

مذہب و درچہار گوشہ لچکی ہای مذہب، متن سرلوحہ وحواشی دو صفحہ تشعیر

مرصع بہ طرح گل واسلیمی، اسامی سور بہ قلم رقاع با شنگرف، اوراق مجدول بہ

سرخى و لاجورد، كمند به سرخى، ترجمه به سرخى.

عدد اوراق: ۴۲۶.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۳۰ × ۱۷ سم.

اندازه ورق: ۴۳ × ۲۹ سم.

جلد: روغنى مرغش كتيبه دار.

واقفه: همدم خانم بنت ميرزاتقى خان امير كبير.

تاريخ وقف: ذيقعدة ۱۲۸۴ هـ. ق.

۲۵۹

۱۹۴

قرآن مترجم كامل، محشى به تفسير خلاصة المنهج تاليف فتح الله بن شكر الله كاشانى. اين نسخه كه ظاهراً كار كشمير است از جهت خط و كاغذ و تذهيب و تجلید نسخه اى نفيس است.

كاغذ: نباتى آهار مهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه و تفسير: نستعليق.

كاتب: حسن.

تاريخ كتابت: رمضان ۱۲۶۰ هـ. ق.

تزيينات: آغاز نسخه داراى يك سرلوحه مذهب لاجوردى با ترنجهائى گره دار، دو صفحه افتتاح، دو صفحه وسط قرآن يعنى آغاز سوره «بنى اسرائيل» و دو سوره آخر قرآن يعنى «معوذتين» تمام تذهيب عالى و پر كار، آغاز سوره «بقره» سرلوحه بزرگ ترنجدار مذهب و لاجوردى، بين السطور صفحات سرلوحه دار زراندود محتر،

سرسوره‌ها کتیبۀ لاجوردی مذهب، اسامی سوربه قلم رقاع با لاجورد، ترجمۀ متن و آیات حواشی به سرخی، اوراق دارای جدول مزدوج زر و تحریر و لاجورد، زوایای حواشی مذهب، بعض صفحات که تفسیروارد متن شده کتابت به هیأت ترمه‌یی مزین به گل و برگ زر، بین سطور تمام حواشی زرانندود، فواصل آیات دوا بر زرین. حواشی بعض صفحات تذهیب لاجوردی نیمه نما.

عدد اوراق: ۵۷۳.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) دارای حاشیه.

اندازۀ جدول حاشیه: ۲۷/۵ × ۱۵ سم.

اندازۀ ورق: ۳۱/۵ × ۱۹ سم.

جلد: روغنی نفیس دورویه.

واقف: غلامعلی خواجه باشی والدۀ ولیعهد.

تاریخ وقف: ذیحجۀ ۱۲۹۱ هـ.ق.

ع

۲۶۰
—————
۴۲۷

قرآن مترجم کامل محشی به تفسیر حسینی یا مواهب علیہ ملاحسین واعظ کاشفی نسخه کاربخاراست و در ترجمۀ قرآن نیز اثر لهجه مشهود است.

کاغذ: نخودی آهارمهره.

خط: متن نسخ جلی بخارایی.

ترجمه و حاشیه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: صفر ۱۲۶۳ هـ.ق.

تزیینات: دو صفحه اول تمام تذهیب نفیس و عالی و متناظر با سرلوحه‌ها،

کتیبہ ہا و حواشی، اسامی سور بہ شنگرف، ترجمہ متن و آیات حواشی بہ شنگرف، اوراق مجدول بہ زر و شنگرف و لاجورد بعض اوراق بدون لاجورد، سجاوندی بہ شنگرف.

عدد اوراق: ۶۱۳ .

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمہ).

اندازہ جدول: ۲۷ x ۵۰ سم.

اندازہ ورق: ۳۱ x ۵۵ سم.

جلد: تیماج قرمز.

واقف: ملا محمد شریف تربتی ساکن بخارا.

تاریخ وقف: ۱۲۸۷ھ.ق.

۲۶۱
—————
۱۵۴۴

قرآن کامل مترجم، ترجمہ از سده سیزدهم ہجری محشی بہ فواید تفسیری
در اسباب نزول آیات و بعض قصص قرآن .

کاغذ: نباتی آہار مہرہ.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمہ: نستعلیق.

کاتب: محمد ابراہیم خوانساری.

تاریخ کتابت: ربیع الاول ۱۲۶۴ھ.ق.

تزیینات: دو صفحہ افتتاح مذهب مرصع متناظر با حواشی و کتبہ ہا، اسامی سور
بخط رقاع بہ سرخی، سر سورہ ہا کتبہ مذهب، فواصل آیات ستارہ نشان، اوراق
مجدول بہ زر و تحریر و لاجورد، کمند بہ تحریر.

عدد اوراق: ۳۰۸ .

عدد سطور: ۳۰ .

اندازه جدول: ۲۱ × ۱۱ سم .

اندازه ورق: ۲۹/۵ × ۱۸/۵ سم .

جلد: روغنی مونتاژ (درهم کرده) .

واقف: صاحب سلطان خانم .

تاریخ وقف: ۱۲۷۴ هـ . ق .

یادداشت: بوسیله درة السلطنة ملکزاده کوثر در آبان ۱۳۲۶ دوباره وقف شده .

۲۶۲
—————
۱۲۸۲

قرآن مترجم کامل، ترجمه از سده ۱۳، محشی بجه خواص سور.

کاغذ: شکری آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: محمد حسین بن نصر الله طالقانی کورانی.

تاریخ کتابت: ۱۲۶۷ هـ.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب متناظر با حواشی تشعیری، سرسوره ها به خط رقاع با سرخی روی کتیبه های مذهب، فواصل آیات ستاره نشان، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به زر و تحریر.

عدد اوراق: ۳۶۷ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه جدول: ۲۱ × ۱۳ سم .

اندازه ورق: ۲۹ × ۱۹ سم.

جلد: تیماج عنابی.

واقف: آقا بشارت.

تاریخ وقف: ۱۲۷۱ هـ.

۲۶۳
—————
۲۱۹۰

قرآن مترجم، کامل، با ترجمه فارسی رایج ولی سست و نااستوار.

کاغذ: نخودی فرنگی آهار مهره (حنائی نما).

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق خوانا.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: تاریخ کتابت ترجمه ۱۲۶۸ هـ.ق.

تزیینات: ترجمه ها به سرخی، اسامی سور به سرخی رقاعگونه، اوراق مجدول به

سرخى و آبی.

عدد اوراق: ۳۷۲.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳/۵ × ۱۳ سم.

اندازه ورق: ۳۵ × ۲۱ سم.

جلد: روغنی کاملاً پاشیده و مندرس.

واقف: فاطمه خانم (۱۲۷۳ هـ.ق).

تاریخ تسلیمی به کتابخانه: ۲۴ خرداد ۱۳۶۰ به وسیله آقای سید حسین خاوری.

۲۶۴
—————
۲۱۲۰

قرآن مترجم کامل با ترجمه روان فارسی رایج ، ترجمه کلمه به کلمه گاه ترجمه
به معنی ، دارای خواص سور.

کاغذ : نباتی آهاری .

خط : متن نسخ .

ترجمه : نستعلیق هر دو متوسط .

کاتب : عبدالمجید بن محمد مهدی به دستور حاج سید محسن یزدی .

تاریخ کتابت : رمضان ۱۲۶۸ .

تزیینات : ترجمه و خواص سور به سرخی ، اسامی سور رقاعگونه و به سرخی

عناوین حواشی و سجاوندی و ۵ فواصل آیات به سرخی .

عدد اوراق : ۲۴۳ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : ۲۱ × ۱۳ سم .

اندازه ورق : ۲۹ × ۲۰ سم .

ضمایم : دو صفحه ماقبل الافتتاح دارای دعای قبل از تلاوت و در حواشی سلام و

درود به پیغمبر (ص) ، در آخر : ۱ - دعای بعد از تلاوت ، ۲ - دعای ختم قرآن ،

۳ - دعای سجده ها ، ۴ - قاعده وقوف قرائت ، ۵ - رساله مختصر در علم قراءت و تجوید

عبارت از یک مقدمه و ۱۲ فصل در سه برگ ، ۶ - طریق ختم احزاب ، ۷ - استخاره ،

۸ - فالنامه .

۲۶۵
 ۱۷۵۵

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى، ترجمه جديد، داراى سبب نزول سورو
 برخى آيات، در آخر جدولى شامل تعداد سوره ها، و آيات و كلمات و فتحه ها و كسره ها
 و ضمه ها و مدها و همزه ها و تشديه ها و نقطه هاى قرآن مجيد.

كاغذ: نخودى آهارى.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعليق شكسته ناخوش.

كاتب: محمد حسين بن محمد حسن خنكى قاينى خراسانى.

تاريخ كتابت: سه شنبه ۵ شوال ۱۲۶۹ هـ.ق.

تزيينات: ترجمه و اسامى سوره به سرخى، شماره جزء ها در حاشيه به سرخى در
 ميان دواير شمسه مانند، اوراق مجدول به سرخى و سياهى، دو صفحه افتتاح داراى سر
 لوح گل و بوته كار پست.

عدد اوراق: ۲۵۶.

عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳/۵ x ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۰ x ۲۱ سم.

جلد: تىماج مشكى ضربى.

واقف: محمد حسن خان فرزند ملا اسمعيل خنكى.

تاريخ وقف: غره ربيع الاول ۱۲۸۱ هـ.

۲۶۶
—————
۲۳۴

قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى رايج و روان.

كاغذ: نباتى آهار مهره.

خط: متن نسخ جلى خوش.

ترجمه: نستعليق خوانا.

كاتب: محمد مهدى.

تاريخ كتابت: ۱۲۶۹ هـ.ق.

تزيينات: دو صفحه افتتاح و دو صفحه انجام نسخه تمام تذهيب بانقش درست،

آغاز سوره بقره داراى سرلوحه كتيبه دار مذهب، سرسوره ها كتيبه مذهب درشت،

اوراق مجدول به زر و تحرير ولا جورى، كمنده به لاجورد، ترجمه بنفش، نشانه هاى

حواشى دواير زرین و لاجوردی نیزه دار. ظاهراً نقش و جلد نسخه كار كشمير است.

عدد اوراق: ۷۸۷.

عدد سطور: ۱۶ (۸ متن و ۸ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۱/۵ x ۱۱/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۰ x ۱۸/۵ سم.

جلد: روغنى دورويه، نقش داخل جلد عالى و ممتاز.

واقف: محمد جعفر تبريزى.

تاريخ وقف: قرن ۱۳ (حدود ۱۲۸۷).

۲۶۷
 ۳۸۵

قرآن مترجم کامل . دارای هیچ امتیاز قابل تذکارى نیست .
 کاغذ : نباتى فرنگى آهار مهره .
 خط : متن نسخ متوسط .
 ترجمه : نستعلیق .
 کاتب : محمد حسین حسینی طالقانی اورازانی .
 تاریخ کتاب : ۲۷ جمادى الاولى ۱۲۷۴ هـ . ق .
 تزیینات : دو صفحه افتتاح نقوش خام و ناقصی دارد ، اوراق مجدول به الوان ،
 ترجمه به سنگرف ، اسامى سور ناقص .
 عدد اوراق : ۲۵۹ .
 عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .
 اندازه جدول : ۳۰/۵ × ۲۰/۵ سم .
 اندازه ورق : ۴۱/۵ × ۲۵ سم .
 جلد : روغنى بوده ولى همه پاشیده تنها مقوا و سجاف تیماجى آن باقى است .
 واقفہ : والدہ یمین الدوله و جلال الدوله .
 تاریخ وقف : صفر المظفر ۱۲۸۴ هـ . ق .

۲۶۸
 ۴۵۶

قرآن مترجم کامل ترجمه به مراد و مفہوم .

کاغذ: شکری فرنگی.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ۲۸ ذیقعده ۱۲۷۵ هـ.ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوحه و چهار کتیبه مذهب و مرصع متناظر، باحاشیه داخلی گل و برگ زرین، اسامی سوربه شنگرف اطراف اسامی سور زراندد، اوراق مجدول به اکلیل والوان، ترجمه به شنگرف، نشانه های حواشی ترنج، فواصل آیات زرین.

عدد اوراق: ۳۶۱.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳ x ۱۳/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۱/۵ x ۱۹/۵ سم. ع

جلد: روغنی دورویه.

واقفه: تاج گل خانم.

تاریخ وقف: صفر ۱۲۸۴ هـ.ق.

۲۶۹

۱۹۰۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه به فارسی غیر سلیس.

کاغذ: نخودی فرنگی.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق شکسته متوسط.

کاتب: اسحق طلبه ابن ملا هاشم.

تاریخ کتابت: سه شنبه سلخ ربیع الاول ۱۲۷۷ هـ.ق.
تزیینات: ترجمه واسامی سور به سرخی، صفحات کمند کشی شده به لاجورد
ومجدول به سرخی.

عدد اوراق: ۲۷۲.

عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۴/۵ × ۱۳ سم.

اندازه ورق: ۳۲ × ۱۹ سم.

جلد: تیماج عنابی.

واقف: صفر علی قوچانی.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۷۰
—————
۱۹۱۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج کلمه به کلمه، خواص سور در حاشیه،
وفهرست مجدول سور در آغاز و دعاء حفظ قرآن در آخر نسخه.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن نسخ نسبتاً خوش.

ترجمه: نستعلیق خوانا.

کاتب: معصوم الحسینی.

تاریخ کتابت: ۱۲۷۷ هـ.ق.

تزیینات: دو صفحه آغاز نسخه فهرست مجدول سوره ها به سرخی در بین
ترنج های زنگاری با جداول زرین و سیاه، در وسط ترنج زرین و سرترنج های سیمین
که آیات مبارکه به لاجورد و زنگار بر آنها کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب

باکتیبه‌ها و حواشی مذهب و مرصع ترنجدار، حواشی بیرون تشعیر زرین به طرح اسلیمی، سرسوره‌ها کتیبه ساده قلمدانی اسامی سوربه سرخی و لاجورد ترجمه به سرخی، نشانه‌های حواشی قنذیلی، صفحات مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به زر و تحریر، جدول اطراف سورسیمین محرر، فواصل آیات گل زرین چهاربرگ .

عدد اوراق: ۲۹۱ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۶ × ۱۵ سم .

اندازه ورق: ۳۷ × ۲۳ سم .

جلد: روغنی بانقش گل و برگ مارپیچ زرین و داخل ساده .

واقف: خسرو شادلو .

تاریخ وقف: ۱۸ دی ۱۳۲۴ ش .

۲۷۱
—————
۱۷۴۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی معمولی، دعای دوازده امام به فارسی در آخر .

کاغذ: نباتی آهار مهره .

خط: نسخ .

ترجمه: نستعلیق، هردوست .

کاتب: سید محمد .

تاریخ کتابت: ۱۲۸۶ .

تزیینات: دو صفحه افتتاح نقش ناخوش و درشت، اوراق مجدول به الوان، کمند به آبی، سرسوره‌ها ساده اسامی سوررقاع گونه به سرخی .

عدد اوراق: ۳۳۳ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازهٔ جدول: ۲۵ × ۵/۴ سم.

اندازهٔ ورق: ۳۳ × ۲۱ سم.

جلد: ساغرى مشكى.

واقف: حاج قدرت الله قربانيان.

تاريخ وقف: ۱۳۵۵ ش.

۲۷۲
 ۱۷۶۱

قرآن مترجم كامل با ترجمهٔ فارسى معاصر با دعای قبل از تلاوت قرآن در صدر و دعای بعد از تلاوت در آخر نسخه.

کاغذ: حنابى فرنگى.

خط: متن نسخ و ترجمه نستعلیق خفى.

کاتب: محمد باقر بن محمد اسماعیل تاجر شیرازى (در کربلاى معلی).

تاریخ کتابت: ۱۲۸۷ هـ.ق

تزیینات: دو صفحهٔ افتتاح دارای سرلوح و کتیبه و ذیل مرصع حاشیهٔ آن دو صفحه گل و برگ زرین به طرح اسلیمی، صدر نسخه در دو صفحه اسامی سور درمیان جدول شطرنجی که با سیلو ترسیم شده به الوان نوشته شده مزین به یک کتیبه و حواشی آن گل و برگ، دو صفحهٔ بعد درمیان ترنج دعای قبل از تلاوت کتابت شده و زمینهٔ دو صفحه حواشی گل و برگ زرین، اوراق مجدول به زر پست و سرخی و لاجورد، کمند به سرخی، اسامی سور به سرخی، ترجمه به سرخی.

عدد اوراق: ۲۰۲ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۴ × ۵/۸ سم.

اندازه ورق : ۱۹ × ۱۴ سم.

جلد : تیماج لاکی ضربی زرین.

واقفان : حسن خلیلی و سید ابوالحسن دستغیب.

تاریخ وقف : تیر ۱۳۳۰ ش.

۲۷۳
—————
۱۲۵

قرآن مترجم کامل، ترجمه فارسی قرن ۱۲ و ۱۳ هـ. دعای قبل از تلاوت دراول
نسخه، ظاهراً از کارهای خوب مکتب شیراز.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق شکسته.

کاتب : محمد علی.

تاریخ کتابت : ۱۲۸۷، بفرمایش حمزه میرزا.

تزیینات : دو صفحه اول قبل از افتتاح تمام تذهیب بسیار ظریف و پرکار،
در شمسه زرین وسط دعای قبل از تلاوت و برترنجهای حاشیه اسامی سور به سرخی
کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بسیار ظریف و عالی و پرکار با حواشی
و سرلوحه ها و کتیبه ها، فضای سطور زرانندود محرر، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول
به زر و تحریر والوان، نشانه های حواشی قنبدلی، گوشه های بلند صفحه مذهب،
اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات ستاره نشان، سرسوره ها کتیبه های
مذهب، اسامی سور بقلم زربخط رقاع.

عدد اوراق : ۴۱۰ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲ سم .

اندازه ورق : ۳۲ × ۵ / ۲۰ سم .

جلد : روغنى نفيس طرح گلبن و گلدانى ها كار فتح الله شيرازى .

واقف : شاهزاده حمزه ميرزا حشمة الدوله .

تاريخ وقف : ۱۲۸۸ هـ . (مرتضى قلى طباطبايى در ۱۳۳۱ هـ . آنرا به كتابخانه

مباركه رسانيده) .

۲۷۴

۲۰۴۷

قرآن مترجم كامل ، با ترجمه فارسى ناستوار .

كاغذ : سفيد فرنگى .

خط : متن و ترجمه نسخ خام .

كاتب : على بن ملا محمد سربيشى .

تاريخ كتابت : ۲۳ رجب المرجب ۱۲۸۹ هـ . ق .

تزيينات : ترجمه به الوان قرمز ، عناوين سوره ها به سرخى .

عدد اوراق : ۳۴۸ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : ۲۴ / ۵ × ۱۳ / ۵ سم .

اندازه ورق : ۳۵ × ۲۱ سم .

جلد : ساغرى و تىماج وصله دار .

واقف : اسدالله بن على اكبر قاينى .

تاريخ وقف : ششم شهر شعبان المعظم ۱۲۹۳ هـ . ق .

۲۷۵
—————
۱۵۴۵

- قرآن مترجم كامل با ترجمه ناستوار فارسى .
كاغذ : نخودى فرنگى .
خط : متن ، نسخ متوسط .
ترجمه : شكسته نستعلیق متوسط .
كاتب : يوسف بن حسين ... مقالى بحراني .
تاريخ كتابت : ۱۲۹۱ هـ . ق .
تزيينات : متن دو صفحه افتتاح تمام منقش ، اوراق مجدول به زر و تحرير و آبي ،
كمند به سرخى ، ترجمه به سرخى ، فواصل آيات گوى زرین .
عدد اوراق : ۲۴۵ .
عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .
اندازه جدول : ۲۵ × ۱۴ سم .
اندازه ورق : ۳۴ × ۲۲ سم .
جلد : روغنى رنگ رفته ساده ، وسط ترنج زرین با سر ترنجهها ، حاشیه برگ پیچ .
واقف : رضا منزوى به وسيله احمد ياسائى .
تاريخ وقف : ۲۰ تير ۱۳۳۵ ش .

۲۷۶
—————
۵۰۰

قرآن مترجم از اواخر قرن ۱۳ هجرى داراى منظومه يى در اول نسخه در ترتيب سور

ودعاء قبل وبعد از تلاوت ودارای علایم استخاره وکلمات «خوب» و «بد»
در پیشانی هر صفحه.

کاغذ: نباتی فرنگی آهارمهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب و تاریخ کتابت: در مقدمه در دو یادداشت نام‌های علی تعزیه گردان
بختیاری و عبدالعظیم بن بهرام ذکر شده و هر دو دارای تاریخ ۱۲۹۲ می باشد.

تزیینات: دو صفحه افتتاح منقش، نشانه‌های فواصل آیات به سرنج، اسامی سور
و ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به الوان، عبارات و آیات همگون در یک صفحه به
سرنج.

عدد اوراق: ۳۹۳.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۴ × ۱۳ سم.

اندازه ورق: ۳۲/۵ × ۲۱ سم.

جلد: ساغری.

واقف: حاجی محمد حسین خان.

تاریخ وقف: ۱۳۱۱ یا ۱۳۰۱.

۲۷۷

۱۷۵۳

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی، ترجمه دارای خصوصیت قابل یادآوری
نیست. در صدر نسخه دعاء قبل از تلاوت و در آخر نسخه در پنج صفحه دعاء پس از
ختم تلاوت.

- کاغذ: نخودی آهارمهره.
خط: متن و ترجمه نسخ.
کاتب: نصرالله بن محمد رضا قهفرخی.
تاریخ کتابت: پنجشنبه سوم شعبان ۱۲۹۳.
تزیینات: ترجمه به سرخی، اسامی سور به سرخی رقاغ گونه، فواصل آیات به سرخی، اوراق مجدول به سرخی و آبی، کمند به سیاهی.
عدد اوراق: ۲۸۹.
عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).
اندازه جدول: ۱۴ × ۲۵/۵ سم.
اندازه ورق: ۲۱ × ۳۴ سم.
جلد: تیماج مشکلی ضربی.
واقف: کربلانی گل محمد فرزند ابوطالب قهفرخی اصفهانی.
تاریخ وقف: ۲۷ ذیحجه ۱۲۹۸ ه.ق. ۴

۲۷۸
—————
۱۶۶۴

قرآن مترجم با ترجمه فارسی، قسمت اول تا صفحه ۵۸ و آخر از ۴۷۴ تا ۶۷۴ الحاقیست اوراق اصل دارای خواص سوره ها و تفسیر مختصر برخی از آیات به استناد کتاب کافی و مجمع البیان و روایات ائمه اطهار (ع).
کاغذ: نسخه اصل ترمه نخودی، اوراق الحاقی حنائی فرنگی.
خط: متن هر دو نسخ خوش.
ترجمه: نستعلیق آمیخته به شکسته، حاشیه نیز نستعلیق تحریری آمیخته به شکسته.

- کاتب : کاتب نسخه اصلی نامعلوم، برگهای الحاقی بقلم محمد حسن همدانی.
 تاریخ کتابت : برگهای الحاقی در ۱۳۰۰ هـ.ق.
 تزیینات : ترجمه اصل به سرنج، الحاقی به سرخی.
 عدد اوراق : ۳۳۷ در هر صفحه ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).
 اندازه نوشته ها : ۲۷/۵ x ۱۵ سم.
 اندازه ورق : ۲۴/۵ x ۳۷ سم.
 جلد : تیماج قهوه‌یی با نقش تراشکاری شده خام.
 واقف : حاج الله کرم شهبوار.
 تاریخ وقف : ۱۳۳۲ یا آبان ۱۳۵۰.

۲۷۹
 ۱۴۸۴

- قرآن مترجم، از آغاز سوره فاتحه تا آخر سوره عنکبوت، دو برگ از آغاز و دونیم برگ از آخر نونویس و بدون ترجمه است.
 کاغذ : نخودی آهار مهره.
 خط متن : نسخ جلی خوش
 ترجمه : نستعلیق خوش.
 کاتب : نامعلوم.
 تاریخ کتابت : قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳ هـ.ق.
 تزیینات : اوراق وسطور مجدول به زر و تحریر، ترجمه به شنگرف، اسامی سور به خط رقاع به شنگرف، سجاوندی به شنگرف.
 عدد اوراق : ۴۶۱.
 عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازهٔ جدول: ۴۲/۵ × ۲۲ سم.

اندازهٔ ورق: ۵۴/۵ × ۳۲ سم.

جلد: تیماج قرمز.

واقف: محمد اسحق خان قرائى.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۸۰
—————
۶۳۷

قرآن مترجم كامل، قسمت هاى مختلف قرآن بدون ترجمه.

كاغذ: نباتى آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۳ هـ.ق.

تزیینات: دو صفحهٔ افتتاح دارای منقش درشت، فواصل آیات، ترجمه واسامی

سوربه سنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به لاجورد.

عدد اوراق: ۲۰۰۰.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازهٔ جدول: ۳۶ × ۲۲/۵ سم.

اندازهٔ ورق: ۴۶/۵ × ۳۰ سم.

جلد: تیماج قرمز ضربی.

واقفه: فاطمه سلطان خانم.

تاریخ وقف: ذیقعدة الحرام ۱۳۱۳ هـ.ق.

يادداشت : وقفنامه به خط محمد شفيح عمادالتوليه است و از او به عبارت قره عيني ياد کرده ظاهراً دختر اوست. مهر محمود دربان باشى ناظم التوليه نيز در کنار مهر محمد شفيح ديده مى شود.

۲۸۱

۶۰۲

قرآن مترجم كامل، سورة «فاتحه» و يك برگ از سورة «بقره» و قسمتى از سورة «يس» نونويس است، ترجمه ظاهراً از قرن ۱۲ هـ. جزو اول و پنج و نيم جزء آخر قرآن معلق به حواشى تفسيرى به نقل از مجمع البيان و تفسير عياشى، داراى دعائى ختم قرآن .

كاغذ : نخودى روشن آهارمهره.

خط متن : نسخ نسبتاً خوش.

ترجمه : نستعليق.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۳.

تزيينات : فواصل آيات نشانه هاى گرد زر، اسامى سور به خط رقاع با شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحرير و الوان، سطور مجدول به زر، كمند به تحرير، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۷۰.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۶ × ۱۴/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۲ × ۳۴/۵ .

جلد : تيماج قرمز.

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

۲۸۲
—————
۵۳۶

قرآن مترجم کامل، ظاهراً ترجمه قرن ۱۲.

کاغذ: نباتی نازک آهارمهره.

خط متن: نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: اوایل قرن ۱۳.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب و مرصع با دو حاشیه و چهار کتیبه قسمت
زیادی از حواشی ساقط شده، حواشی دو صفحه بعد گل و برگ شعیری، زمینه سطور
زرافشان، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، مواصل آیات دوایر زرین، نشانه های
حواشی شمسه کوچک زرین، سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سوربه سفیده، دارای
دو کمند به تحریر.

عدد اوراق: ۵۱۹.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۵ × ۸ سم.

اندازه ورق: ۱۹ × ۱۱/۵ سم.

جلد: روغنی زرین دورویه.

واقف: آقا قنبر.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۸۳

۴۵۳

قرآن مترجم ناقص، سه برگ از آغاز سورة بقره و سه برگ از پايان نسخه يعنى از سورة «زلزال» به بعد نونويس و بدون ترجمه است و ثلث آخر اين اوراق لاحقہ ساقط شده است.

کاغذ : نباتى آهارمهره.

خط متن : نسخ جلى خوش.

خط ترجمه : نستعليق.

کاتب : نامعلوم.

تاريخ کتابت : ظاهراً سده ۱۳.

تزيينات : اوراق مجدول به زر و تحرير ولاجورد، کمند ولاجورد، اسم جلاله، اسامى سور و ترجمه به شنگرف، فواصل آيات دواير زرین، نشانه هاى حواشى شمسۀ زرین.

عدد اوراق : ۳۹۰.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازۀ جدول : ۴۳ x ۲۴ سم.

اندازۀ ورق : ۵۵ x ۳۳ سم.

جلد : تيماج مشکى.

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

۲۸۴
—————
۵۵

قرآن مترجم، نیمه اول، از سوره «فاتحه» تا آیه ۱۰۸ «بنی اسرائیل» ظاهراً
ترجمه سده ۱۳ هجرى.

کاغذ : نخودی نازک آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب مرصع کمکار، صفحه سوم - آغاز سوره
بقره دارای سرلوحه مرصع رنگ باخته، فواصل آیات دواير زرین، نشانه های حواشی
شمسه های کوچک، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر، اسامی سور با
سفیده برزمینه زرین.

عدد اوراق : ۲۹۱ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۱ × ۵/۵ سم.

اندازه ورق : ۱۴ × ۸ سم.

جلد : میشن قرمز ضربی ترنجدار.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۸۵
 ۱۳۸

قرآن نفیس مترجم کامل که ظاهراً از کارهای خوب کشمیر است، ترجمه فارسی قرن ۱۳ هـ.ق.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ جلی خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۱۳ هـ.ق.

تزیینات : دو صفحه آغاز دارای دو ترنج کوکبی مرصع ومذهب با متن تشعیری گل وبرگ به طرح اسلیمی، حواشی داخل مرصع، حاشیه بیرونی شرفه دار، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی وکتیبه ها، نسخه دارای بیست ونه سرلوحه بزرگ وشش صفحه تمام تذهیب و ۲۱۲ صفحه با حواشی مذهب به طرح های مختلف است، ترجمه به سرخی، اطراف تمام سطور متن زراندود محرز، اسامی سور با سفیده برکتیبه های مذهب، فواصل آیات دواير مذهب با گل وبرگ، نشانه های حواشی قنذیلی، اوراق مجدول به زر وتحریر ولاجورد، کمند به زر وتحریر.

عدد اوراق : ۶۳۱ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ x ۱۰ سم .

اندازه ورق : ۲۵/۵ x ۱۵/۵ سم .

جلد : روغنی نفیس دورو کار عزیز مغل.

واقف : محمد هاشم خان ولدقاسم خان عرب ساکن بالاحصار کابل.

تاریخ وقف : ربیع الثانی ۱۲۳۱ هـ.ق.
یادداشت : نسخه در رمضان المبارک سال ۱۲۱۹ بوسیله سلطان القراء مقابله
شده.

۲۸۶
۴۵۴

قرآن مترجم کامل، معلق به حواشی تفسیری، ترجمه تحت اللفظ .

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

خط ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب با حواشی، سرلوحه ها و کتیبه های مذهب
ومرضع، اوراق مجداول به زر و تحریر والوان، دارای دو کمند به تحریر، فواصل آیات
دوایر زرین، ترجمه به سنگرف، اسامی سور با سنگرف بقلم رقاع برزمینه زرین.

عدد اوراق : ۲۶۳ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۳ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۱ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقفه : گل بی بی خانم، بنت مرحوم حسنعلی و همسر الله یارخان بگلر بیگی.

تاریخ وقف : رجب المرجب ۱۲۹۴ هـ.ق.

۲۸۷
—————
۵۶۷

قرآن مترجم، از آغاز سوره «کهف» به اضافه دوآیه مقدم برآن تا آخر قرآن، با ترجمه فارسى رایج . (ورق ماقبل الآخر الحاقیست).

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن، نسخ.

ترجمه : نستعلیق، هر دو متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه آخر دارای حاشیه برگ زر، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، ترجمه به سرخی، سرسوره ها بوم زر، اسامی سور به سفیده، نشانه های حواشی شمسه های کوچک، فواصل آیات دوا بر زرین.

عدد اوراق : ۳۲۴ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۰/۵ × ۵/۵ سم.

اندازه ورق : ۱۴ × ۸ سم.

جلد : تیماج ضربی قرمز.

واقف : نامعلوم.

۲۸۸
—————
۳۳۴

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسى رایج، دارای ویژگی مهمی نیست.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط : متن، نسخ خوش، ترجمه، شکسته نستعلیق خفی متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۳ هـ.ق

تزیینات : دو صفحه افتتاح مذهب با حواشی ترنجدار و زنجیره‌یی و کتیبه‌های درشت کار. نشانه‌ها، حواشی ترنجی، سرسوره‌ها کتیبه زرین، اسامی سوربخط رقاع به سرخی، اوراق مجدول به زرو تحریر، کمند به تحریر، فواصل آیات اخترزرین، زمینه سطور رنگ آمیزی شده.

عدد اوراق : ۲۱۷ .

عدد سطور : ۱۶ (۸ متن و ۸ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵/۵ × ۸/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۰ × ۱۳ سم.

جلد : روغنی دورویه.

واقفه : خورشید کلاه والده محمد شاه قاجار.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۸۹
—————
۳۶۲

قرآن مترجم، ۳ برگ آغاز و ۴ برگ از آخر نونویس و غیرمترجم، اصل نسخه نیز تا آیه ۲۴ سوره «سجده» ترجمه دارد و بقیه بدون ترجمه است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ جلی خوش.

خط ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اوایل قرن ۱۳ .

تزیینات : اسم جلاله و ترجمه به سرنج، اوراق مجدول به الوان و تحریر، اسامی سور به سرخی .

عدد اوراق : ۲۸۷ .

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۳ × ۳۶ سم .

اندازه ورق : ۳۱ × ۴۵ سم .

جلد : تیماج مشکی .

واقف : عبدالله (در چند موضع قرآن مهر واقف موجود است).

تاریخ وقف : قرن ۱۳ هـ.ق.

۲۹۰
—
۲۴۲

قرآن مترجم، با ترجمه فارسی رایج و روان.

کاغذ : نخودی فرنگی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

خط ترجمه : نستعلیق شکسته.

کاتب : محمد علی جنابدی.

تاریخ کتابت : قرن ۱۳ هـ.ق .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب ظریف و عالی با حواشی ترنجدار و قلمدانی و سرلوحه ها و کتیبه های مذهب و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به تحریر، فواصل آیات گل زرین ۸ پر، سرسوره ها کتیبه مذهب،

اسامى سور با سرخى به خط رقا، ترجمه به سرخى، نشانه هاى حواشى ترنجى و قنديللى.

عدد اوراق : ۲۸۱ .

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۳ × ۱۴ سم .

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۱ سم .

جلد : تىماج مشكى با ترنج و لچكى هاى ميناكارى ولى رنگ رفته .

واقف : ميرزا محسن كلانتر ارض اقدس .

تاريخ وقف : ۱۲۷۰ (در پايان نسخه قطعه منظومى اثر سرخوش در استخراج

تاريخ وقف قرآن كتابت شده، يكبار در حاشيه و يك بار در متن، ماده تاريخ : نديد

كس به قرانها نظير اين قرآن ۱۲۷۰ .

۲۹۱
—
۱۹۵

قرآن مترجم، با ترجمه فارسى غيرسليس، داراى خواص سور در حاشيه .

كاغذ : نخودى آهارمهره .

خط متن : نسخ .

ترجمه : نستعليق هر دو متوسط، حواشى شكسته نستعليق خوش .

كاتب : نامعلوم .

تاريخ كتابت : ظاهرأق ۱۳ . (درذيل حواشى عدد ۱۲۲۹ ق . كتابت شده)

(در پايان نسخه در عبارت وقف كاتب نام خود را سيد محمد آورده و تاريخ ۱۲۸۵ را

هم در آخر نوشته است ولى دليلى وجود ندارد كه وى كاتب نسخه باشد).

تزيينات : دو صفحه افتتاح تمام تذهيب با حواشى ترنجى، گرهبندى و قلمدانى

وكتيبه ها، سرسوره ها كتيبه مذهب، اسامى سور بقلم رقاع با لاجورد، ترجمه ها به سرخى، فواصل آيات ستاره نشان، بين السطور خواص سور در حاشيه زراندود محرر، نشانه هاى حواشى ترنج ونيم ترنج.

عدد اوراق : ۳۲۸ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱/۵ \times ۱۲$ سم .

اندازه ورق : $۲۸ \times ۱۸/۵$ سم .

جلد : روغنى پاشيده .

واقفه : فاطمه سلطان فرزند عبدالباقيخان ولد آقا محمد على نقاش باشى

شيرازى .

تاريخ وقف : ۲۰ ربيع الاول ۱۲۸۵ .

۲۹۲
—————
۲۳۱

قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى غيرسليس كه ظاهراً از روى ترجمه كهن تر نقل شده، معلق به خواص سور درحاشيه .

كاغذ : نخودى آهارمهره .

خط متن : نسخ خوش .

خط ترجمه : نستعليق خوانا .

كاتب : نامعلوم .

تاريخ كتابت : قرن ۱۳ .

تزيينات : دو صفحه افتتاح تمام تذهيب نفيس و عالى با دو حاشيه ترنجدار و

زنجيره يى و شرفه لاجوردى و چهاركتيبه، بين سطور زراندود، اوراق مجدول به زر

وتحریر والوان، دو صفحه آغاز و دو صفحه انجام نسخه تمام تذهیب تشعیری به طرح گل
واسلیمی که در وسط صفحات ترنج های لاجوردی و سرترنجهای قرمز که دعاء قبل و
بعد از تلاوت بقلم زر کتابت شده، فواصل آیات ستاره نشان، نشانه های حواشی ترنج
مذهب، سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به زر روی زمینه لاجورد، بین سطور
خواص سور زرانندود.

اندازه نوشته ها : ۲۵ × ۱۴/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۱/۵ سم.

جلد : روغنی.

واقف : محمد علیخان ناظم الملک.

تاریخ وقف : ۱۲۷۲ ه.ق.

۲۹۳
—————
۲۳۶

قرآن مترجم کامل، ترجمه در قرن ۱۳ کتابت شده و ظاهراً از نسخ مترجم کهن
نقل گردیده است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اوایل قرن ۱۳ ه.ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح مذهب و مرصع متناظر دارای دو سرلوح و شش

کتیبه، اسامی سور با لاجورد بر زمینه زر، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر

وتحریر و کمند، فواصل آیات اختر مرصع، نشانه های حواشی ترنجی.

عدد اوراق : ۶۴۵ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ × ۹ سم.

اندازه ورق : ۱۵ × ۲۵ سم.

جلد : طرف بيرون روغنى گل و پيچ وخوشه انگور زرین بر زمينه قرمز، داخل

تیماج.

واقف : ميرزا رحيم گنجوى.

تاريخ وقف : جمادى الثانى ۱۲۸۱ هـ.ق.

۲۹۴

۱۲۲۹

قرآن مترجم (تا آيه ۸۴ سورة «طه») از قرن ۱۳ هـ.ق.

کاغذ : شکرى فرنگى.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاريخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۳ هـ.ق.

تزيينات : ترجمه، نشانه هاى فواصل واسامى سوربه سرخى.

عدد اوراق : ۲۰۵ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۴ × ۲۶ سم.

اندازه ورق : ۲۱ × ۳۴ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف : حاج عباسقلی فرزند حاج محمد حسین بحرآبادی قزوینی .
تاریخ وقف : ۱۲ جمادى الاولى ۱۳۰۸ هـ.ق.

۲۹۵

۲۷۶۲ و ۲۷۶۳

دو جزوه مترجم (نصف آخر جزو ۲۲) و (نصف آخر جزو ۲۳)، با ترجمه رایج
فارسی .

کاغذ : نباتی آهارمهره .

خط متن : نسخ خوش .

ترجمه : نستعلیق متوسط .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : قرن ۱۳ .

تزیینات : اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر، سرسوره ها
کتیبه کمکار، اسامی سوررقاعگونه و به سرخی، ترجمه به سرخی، نشانه های
حواشی قنبدلی .

عدد اوراق هر جزو : ۱۰ .

عدد سطور : ۱۰ (با ۱۰ سطر زیرنویس ترجمه) .

اندازه جدول نوشته ها : ۱۸ × ۹/۵ سم .

اندازه ورق : ۲۴/۵ × ۱۵ سم .

جلد : تیماج خرمایی با جدول سیمین .

واقف : حسام الملک که درهمدان و شورین وقف نموده به شادی روح پدرش

علیخان نصرت الملک .

تاریخ وقف : ۸ جمادى الثانی ۱۲۹۲ .

واقف بعدى : درة السلطنة ملكزاده كوثر در آبان ۱۳۲۶ ش.

۲۹۶
۱۹۶۴

قرآن مترجم با ترجمه فارسى رايج تحت اللفظ .

كاغذ : نخودى آهارمهره .

خط : متن نسخ .

ترجمه : نستعليق هر دو متوسط .

كاتب : نامعلوم .

تاريخ كتابت : ظاهراً كتابت قرن ۱۳ .

تزيينات : دو صفحه افتتاح داراي دو سرلوحه و چهار كتيبه منقش خام، حواشى درونى و بيرونى اسليمى هاى سست زرین رنگ رفته، جدول و كمند اوراق به زرو تحرير، نشانه هاى حواشى ترنج زرین، فواصل آيات نشان زرین كتيبه ها بوم زر، ساده و مجدول به زنگار، ترجمه واسامى سوربه سرخى .

عدد اوراق : ۲۸۸ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ حاشيه) .

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲ سم .

اندازه ورق : ۲۷ × ۱۸ سم .

جلد : روغنى دورويه، بيرون زمينه مرغى طلايى با ترنج و سرترنج و حاشيه

قلمدانى، درون : نرگس و گل برزمينه قرمز .

واقف : بانوجهان ارشد بختيارى .

تاريخ وقف : خرداد ۱۳۳۹ .

۲۹۷
—————
۳۳۳

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى رايج و روان، معلق به حواشى مختصر
در خواص سور.

كاغذ : نخودى آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعليق خفى متوسط.

كاتب : در صدر نسخه در يادداشتى خط را به آقاهاشم نسبت داده اند.

تاريخ كتابت : قرن ۱۳.

تزيينات: در دو صفحه آغاز نسخه فهرست سور روى جدول شطرنجى زرین و سيمين
محشى به ترنج و اسليمى زرین تشعيرى، صفحه ۳۳۰ و چهارم نسخه داراى ترنجهها و
سرترنجههاى زرین كه بر آن دعاء قبل از تلاوت با لاجورد كتابت شده و در خارج ترنج
در هر دو صفحه متن وقفنامه امير حسام الدين با شنكرف به ثلث رقاعى كتابت شده،
حواشى تشعير زرین، دو صفحه افتتاح تمام تذهيب پر كار و نفيس با سرلوحه و كتيبه ها
و حواشى ترنجدار و قلمدانى مذهب و مرصع در ورق وسط اين دو صفحه خواص سور
فاتحه و بقره مزین به طرح دو ترنج درهم و گل و برگ زرین، همين آرايش در چهار
صفحه اختتام نیز به صورت متناظر كار شده، بعض حواشى ديگر تشعيرى، سر سوره ها
كتيبه لاجوردى مذهب، اسامى سور بقلم رقاع و با زر كتابت شده، ترجمه به سرخى،
اوراق مجدول به زر و تحرير و لاجورد، كمند به تحرير.

عدد اوراق : ۲۶۳.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵/۵ x ۹ سم.

اندازه ورق : ۲۰/۵ x ۱۲/۵ سم .

جلد : روغنى دورويه .

واقف : امير حسام الدين .

تاريخ وقف : قرن ۱۳ .

۲۹۸

۱۶۸۳

قرآن مترجم ، (تا آخر سورة قريش) با ترجمه فارسى رايج ، معلق به اندک فوايد تفسيرى و خواص سور .

کاغذ : ترمه نخودى .

خط متن : نسخ خوش و جلى .

خط ترجمه : نستعليق خوش و خفى .

کاتب : نامعلوم .

تاريخ کتابت : ظاهراً اواخر قرن ۱۲ يا اوایل ۱۳ .

تزيينات : دو صفحه افتتاح تمام تذهيب با حواشى مذهب تشعيرى مرصع به ترنجها و نيمه ترنجها ، دو سر لوحه و چهار کتبه مذهب و مرصع ، کتبه ها مکتوب به زر بر لاجورد ، سرسوره ها کتبه هاى لاجوردى مذهب و مرصع ، اسامى سور به زر بر لاجورد به قلم رقاع ، نشانه هاى حواشى ترنجها و نيم ترنجهاى مذهب ، اوراق مجدول به زر و تحرير و لاجورد ، کمند به زر و تحرير ، فواصل آيات گل چار پر زرین مشعر و مرصع ، ترجمه ها به سرخى ، فوايد حواشى در هياتهاى هندسى . (اوراق ابتدا و آخر نسخه وصالى شده) .

عدد اوراق : ۲۶۶ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۸ × ۳۲ سم .

اندازه ورق : ۲۷/۸ × ۴۶/۵ .

جلد : روغنی دورویه، بیرون کاملاً پاشیده .

واقف : محمد حسن خان سردار ایروانی .

تاریخ وقف : جمادی الاولی ۱۲۵۶ .

۲۹۹
—————
۶۵۵

قرآن مترجم، کامل با ترجمه تحت اللفظ فارسی رایج .

کاغذ : نوعی ترمه نخودی .

خط : متن، نسخ متوسط .

ترجمه : شکسته نستعلیق سست و بد .

کاتب و تاریخ کتابت : نامعلوم .

کتابت : قرن ۱۳ .

تزیینات : اوراق مجدول به زرو تحریر والوان، کمند به تحریر، ترجمه واسامی

سوربه سرخی .

عدد اوراق : ۱۶۷ .

عدد سطور : ۳۲ (۱۶ متن و ۱۶ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۵ × ۲۲ سم .

اندازه ورق : (۲۱ × ۳۱ سم) .

جلد : تیماج روغنی مشکی با ضرب رنگین و منقش .

واقفان : نظرعلی و آقا عبدالرحیم مهجودی .

تاریخ وقف : شهر صفر المظفر ۱۲۵۸ هـ . ق .

۳۰۰
 ۱۶۶۷

قرآن مترجم با ترجمه جدید با نثرى متوسط، درآغاز هر سوره خواص آن سوره درج است.

کاغذ : ترمه نخودی.

خط : متن نسخ خوش.

ترجمه ها : نستعلیق تحریری خوانا.

کاتب و سال کتابت : نامعلوم (ظاهراً قرن ۱۲ یا ۱۳).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی و دلیل و پیشانی، سرسوره ها زرین بوم، عنوان سوره به سرخی و با خط رقاع گونه، ترجمه ها به سرخی، اوراق و سطور مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، جلد روغنی دورو، بیرون گل و برگ الوان و درون گل و برگ زرین برزمینه گلی.

واقف : حاج فخر المحققین شیرازی.

تاریخ وقف : شهریور ۱۳۵۱.

۳۰۱
 ۱۶۷۰

قرآن مترجم، دارای ترجمه فارسی سلیس و روان البته نه چندان کهن.

کاغذ : ترمه نخودی.

خط : متن نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً نیمه اول سده ۱۳ ه.ق.

تزئینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوح و پیشانی و ذیل، نشانها ترنج و نیمه ترنج، سرسوره ها مذهب واسامی سوربه خط رقاع به زر و تحریر، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۳۲۰ .

اندازه جدول : ۲۵/۵ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۱ سم. هر صفحه دارای ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

جلد : تیماج قرمز.

واقفه : حاجیه سلطان صفیه دختر عباس میرزا نایب السلطنه و همسر محمودخان

قراگوزلو.

تاریخ وقف : ۱۲۷۰ ش.

۳۰۲
—————
۱۶۷۴

قرآن مترجم به خط نسخ خوش و جلی با ترجمه فارسی.

کاغذ : ترمه اصفهانی.

نوع خط : متن، نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

سال کتابت : نیمه اول قرن ۱۳ .

تزئینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوح و پیشانی حواشی دو صفحه

تشعیر زرین مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر،

سرسوره ها مذهب، اسامى سوربه خط رقاع با سرخى .
 عدد اوراق : هر ورق ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).
 اندازه جدول : $۲۱/۶ \times ۱۲/۷$ سم.
 اندازه ورق : $۱۹/۵ \times ۳۰$.
 جلد : روغنى دو روى فرسوده.
 واقف : علوالدوله ايروانى .
 سال وقف : (شعبان) ۱۳۳۳ هـ.ق.

۳۰۳
 ۱۶۸۱

قرآن مترجم به نسخ خوش با ترجمه فارسى و خواص سور.
 کاغذ : ترمه.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق تحریرى، خواص سور شکسته زیبا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : حدود اوایل قرن ۱۳ هجرى.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشى و کتیبه ها، نشانه ها ترنجى ،

فواصل آیات دواير زرین مرصع، اسامى سور بخط رقاع برزمینه زر، اوراق مجدول به
 زرو تحریر، کمند به زرو تحریر.

عدد اوراق : ۲۷۶ هر ورق ۲۸ سطر (۱۴ متن ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱/۴ \times ۱۲/۱$ سم.

اندازه ورق : $۲۹/۶ \times ۱۸/۸$ سم.

جلد : تیماج.

واقف : معتمدالدوله فرهاد میرزا فرزند عباس میرزا ۱۳۰۱ هـ.ق.

۳۰۴
۱۶۹۳

قرآن مترجم به خط نسخ جلی با ترجمه فارسی. این مجلد شامل ۱۵ جزو اول قرآن مجید است از آغاز تا اوایل سوره کهف آیه «و اضرب لهم مثلاً رجلین ...».

کاغذ: نخودی فرنگی.

خط: نسخ متوسط به قلم جلی.

ترجمه: به نستعلیق.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم ظاهراً قرن ۱۳ هـ.

تزینات: اوراق مجدول به سرخی، ترجمه ها و عناوین به سرخی.

اندازه جدول: $۲۶/۵ \times ۱۳$ سم.

اندازه ورق: $۲۰/۵ \times ۳۴/۵$ سم.

عدد اوراق: ۵۷۱.

عدد سطور: ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

جلد: تیماج ضربی بیاض.

واقفان: محمد و علی اکبر امامی آل آقا.

تاریخ وقف: آبان ۱۳۵۲ هـ.ق.

۳۰۵
۱۷۰۳

قرآن مترجم به خط نسخ متوسط با ترجمه فارسی با خواص سور و تفسیر و شان نزول مختصر برای برخی از آیات که در حاشیه تحریر شده.

کاغذ : نوع ترمه.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق تحریری آمیخته به شکسته.

کاتب و سال کتابت : نامعلوم (ظاهراً قرن ۱۳).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنج و ذیل و حواشی مزین به گل‌های درشت و رنگ‌های خام، اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی، کمند به زر و تحریر ترجمه‌ها به سرخی، عناوین سوره به خط رقاع یا سرخی، فواصل آیات گرده زر.

جلد : ساغری ضربی مشکی.

عدد اوراق : ۲۷۰.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲/۵.

اندازه ورق : ۲۸ × ۲۰.

واقف : عیسی نیکخو.

تاریخ وقف : خرداد ۱۳۵۳ ش.

۳۰۶

۱۷۰۴

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سلیس و روان، ظاهراً زبان ترجمه کهن ترا از زمان کتابت است و در آن واژه‌های کهن فارسی را می‌توان یافت. در آغاز هر سوره خواص آن سوره در حاشیه درج است.

کاغذ : نوعی ترمه.

خط : خط متن؛ نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق تحریری آمیخته به شکسته.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن سیزدهم.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با تذهیبی خام و سست، نشانه های حواشی ترنج زرین، فواصل آیات دواير زرین، سرسوره ها مذهب، اسامی سوره به خط رقاع با سرخی ترجمه ها به سرخی، اوراق مجدول به زرو تحریر، کمند به زرو تحریر.

عدد اوراق : ۲۸۱.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

قطع : اندازه جدول : $۱۲ \times ۶/۳$ سم.

اندازه ورق : $۱۵/۶ \times ۹/۴$ سم.

جلد : تیماج مشکی با ترنج ضربی.

واقفه : بانو عفت وزیری.

تاریخ وقف : ۱۳۵۳/۴/۱ ش. ع

۳۰۷
—————
۱۷۱۶

قرآن کامل، از اول سوره بقره تا آخر سوره نساء دارای ترجمه فارسی، برخی از قسمت های مختلف دیگر نیز مترجم، خواص برخی از سوره ها در حاشیه مذکور و اشارات و تفاسیر ملخص و مختصری از برخی آیات اجزاء نخستین قرآن مجید در حاشیه درج است.

کاغذ : ترمه .

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق تحریری.

- کاتب و تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۳ هـ.ق.
 تزیینات : ترجمه ها و اسامی سوربه سرخی، اسامی سوربه قلم رقاع.
 عدد اوراق : ۵۴۸ .
 عدد سطور : ۲۰ (باترجمه) و ۱۰ (بی ترجمه).
 اندازه نوشته ها : ۸/۲۰ × ۱۳ سم.
 اندازه ورق : ۵/۲۰ × ۳۰ سم.
 جلد : ساغری کهنه وصله دار.
 واقف : سید محسن حسینی.
 تاریخ وقف : بهمن ۱۳۵۳ ش.

۳۰۸
 ۱۷۲۲

- قرآن مترجم خط نسخ خوش و جلی با ترجمه ناستوار فارسی.
 کاغذ : ترمه نخودی رنگ.
 خط : متن ، نسخ.
 ترجمه : نستعلیق آمیخته به شکسته متوسط.
 کاتب و سال کتابت : نامعلوم (ظاهراً قرن ۱۳).
 تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سر لوح و پیشانی و ذیل مزین به رنگهای خام، سر سوره ها ساده و اسامی سوربه خط رقاع با سرخی، ترجمه ها به سرخی، اوراق مجدول به الوان، کمند به لاجورد.
 اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲ سم.
 اندازه ورق : ۳۰ × ۲۰ سم.
 عدد اوراق : ۳۶۸ .
 عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

جلد : روغنی دورویه و کم کار، برون: دارای ترنج و سرترنج با گل و برگ
وحاشیه بازمینه سبز ساده، درون یک شاخه نرگس درزمینه مشکی.
واقف: وقف عام از طرف شاه نسا خانم، در شعبان ۱۲۴۸ هـ. بعداً آنرا بانو هما
مفتخری اهداء نموده.

تاریخ وقف: چهارم شهریور ۱۳۵۴ ش.

۳۰۹
—————
۱۷۶۰

قرآن مترجم، با ترجمه فارسی رایج، با فواید سور.

کاغذ: ترمه نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق هر دو متوسط. ع

کاتب: حاج محمد تقی اخیانی.

تاریخ کتابت: اواخر قرن ۱۳.

تزیینات: دو صفحه اول تمام منقش به نقش های خام، سر سوره ها کتیبه منقش،
اسامی سور رقاعگونه به سرخی، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی ترنج ونیم ترنج،
فواصل آیات اختر زرین مزصع، اوراق مجدول به زر و تحریر ولاجورد، کمند به
تحریر.

عدد اوراق: ۲۵۵.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۵/۵ × ۸/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۰ × ۱۲ سم.

جلد: روغنی گل و برگ.

واقف: على اخیانی.

تاریخ وقف: ۱۷ اسفند ۱۳۴۴ ش.

۳۱۰
۱۷۸۱

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی و خواص سور.

کاغذ: آهار مهره نباتی مایل به حنایی.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: به نستعلیق خوانا.

کاتب و سال کتابت: نامعلوم (ظاهراً اوایل قرن ۱۳).

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوح‌ها و کتیبه‌ها و حواشی مرصع

ومذهب، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمنده به زر و تحریر، اسامی

سور برزمینه زر به سرخی به قلم رقاع، نشانه‌های حواشی قندیل زرین و مرصع.

ترجمه‌ها به سرخی.

عدد اوراق: ۳۶۱.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۱ × ۵/۱۲ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۱۸ سم.

جلد: روغنی، دارای تزیینات و لچکی‌های گل و برگ دار و تشعیر مرصع بر زمینه

لیمویی.

واقف: میرزا مهدی لشکر نویس خراسانی.

تاریخ وقف: ربیع الاول ۱۲۷۴ ه.ق.

۳۱۱
—————
۲۲۵۴

قرآن مترجم، با ترجمه تحت اللفظی به فارسى رایج.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن، نسخ خام.

ترجمه: شکسته نستعلیق خام.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن ۱۳.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوحه ها و کتیبه ها و ذیل های مرصع و مذهب خام، حواشی دو صفحه افتتاح تشعیر به طرح گل و اسلیمی، بین السطور زر اندود، حاشیه داخلی گل و اسلیمی زرین، حاشیه وسط به سرخی با خال سفید. اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر، سرسوره ها کتیبه قلمدانی زر پوش، اسامی سوره به سرخی، فواصل آیات گوی زرین منقش، نشانه های حواشی ترنجی، ترجمه به سرخی.

عدد اوراق: ۲۷۱.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳ × ۵/۱۲ سم.

اندازه ورق: ۳۱ × ۱۹ سم.

جلد: روغنی رنگ رفته.

واقف: حسن حاج رسولیها.

تاریخ وقف: فروردین ۱۳۶۳.

۳۱۲

۱۸۱۱

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى سست. ويژگى قابل ذكرى ندارد.
كاغذ: نخودى فرنگى.

خط: متن، نسخ.

ترجمه: نستعليق شكسته، هر دو ناخوش.

كاتب: كاتب برگ آخر كه الحاقىست فرج الله بن حسن كوئىنى.
تاريخ كتابت: ظاهراً قرن ۱۳.

تزيينات: دو صفحه اول منقش بانقش خام و سست، اوراق مجدول به سرخى
و آبى، ترجمه به سرخى، اسامى سوربه سرخى به قلم رقاع گونه، فواصل آيات
خال قرمز.

عدد اوراق: ۲۴۹.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۶/۵ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۰ × ۲۰ سم.

جلد: مقوایى باروكش پارچه یى ماشى رنگ.

واقف: ملا جعفر.

تاريخ وقف: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۹۵ هـ.ق.

۳۱۳

۱۸۶۶

قرآن مترجم كامل، سورة الفاتحة (صفحه اول) و بخشى از برگ دوم و سوم نیز

وصالی ونونویسی شده، ترجمه به پارسی رسا و روان، ظاهراً مربوط به حدود قرن ۱۱، کلمات عربی در آن فراوان است، و ویژگی زبانی ولغوی قابل ذکری ندارد.
کاغذ: نخودی.

خط: متن، نسخ جلی دنباله برخی حروف ریحانی.

ترجمه: نستعلیق خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۳.

تزیینات: فواصل آیات گل رنگین شش پرو بعضاً اختر زرین مرصع، ترجمه به سرخی، نشانه های حاشیه دوایر منقش پرگاری رنگین، اسامی سوربه الوان بخط رفاع، اسامی اجزاء در حاشیه در بین کتیبه های ترنجدار به الوان، در آخر دایره منقش پرگاری.

عدد اوراق: ۵۹۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) .

اندازه نوشته ها: ۳۳ × ۲۱ سم.

اندازه ورق: ۴۱ × ۳۲ سم.

جلد: تیماج ضربی عنابی سجاج و عطف مشکی.

واقف: آقا علی اکبر ولد آقا علی اصغر.

تاریخ وقف: شهر رمضان المبارک ۱۳۲۳ هـ. ق.

۳۱۴

۱۸۸۷

قرآن مترجم ناقص، از آغاز تا آیه ۱۰۵ سوره کهف، دارای ترجمه بی که ظاهراً از روی نسخه بی کهن نقل شده .

کاغذ: حنایی آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق هردو ناخوش.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم، ظاهراً کتابت قرن ۱۲ یا ۱۳.

تزیینات: سر سوره ها و ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دواير کوچک شنگرفی.

عدد اوراق: ۱۲۳.

عدد سطور: ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

جلد: مقوای قرمز، عطف و گوشه ها تیماج قهوه‌یی.

واقف: شمس الدین محمد بن زین الدین خوزانی.

تاریخ وقف: بوسیله مرتضی یزدانی توسط ابراهیم یزدانی بتاريخ مرداد ۱۳۴۷ به

کتابخانه تحویل شده است.

۳۱۵

۱۸۹۶

قرآن مترجم ناقص با ترجمه تحت اللفظ فارسی غیر سلیس و ترجمه ناستوار، از

آیه ۱۰ سوره بقره تا آیه ۱۲۵ سوره نحل.

کاغذ: حنایی روشن آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق شکسته ناخوش.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم، احتمالاً در اواخر قرن ۱۳ کتابت شده.

تزیینات: اوراق مجدول به الوان، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گوی زرین

در دایره لاجورد، کمند به لاجورد، در آغاز سوره مانده حاشیه دو صفحه منقش و دارای

ترنج های مرصع، بین السطور این دو صفحه طلا اندازی شده با تحریر دندان موشی،

حاشیه صفحه ۴۳۸ نیز منقش و بین سطور طلا اندازی شده، اسامی سوره ها به شنگرف، نشانه های حواشی شمس زربین شرفه دار.

عدد اوراق: ۳۰۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

قطع: اندازه جدول ۱۸ × ۸ سم.

اندازه ورق: ۲۳ × ۱۳ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی کهنه.

واقف و سال وقف: نامعلوم.

(نسخه اندکی آب رسیده و وصالی شده).

۳۱۶
—————
۱۸۸۹

۵

قرآن مترجم ناقص، از آغاز تا آخر سوره «ماعون» دارای ترجمه فارسی رایج.
کاغذ: نباتی آهارمهره.

خط: متن نسخ متوسط و ترجمه نستعلیق شکسته ناخوش.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم، ظاهراً اوایل قرن ۱۳ کتابت شده.

تزیینات: اسامی سوره و ترجمه ها به سرخی.

عدد اوراق: ۳۰۸.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

قطع: اندازه نوشته ها: ۱۸/۵ × ۹/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۴ × ۱۵.

جلد: تیماج ضربی قهوه‌یی.

واقف: صبیة حاج ملا محمد علی قاینی.

تاریخ وقف: سلخ ذیحجه ۱۳۱۲ هـ. ق.

۳۱۷
۱۹۰۰

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج کلمه به کلمه که خالی از فواید لغوی نیست.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: شکسته نستعلیق متوسط.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم، ظاهراً کتابت قرن ۱۳.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوحها و حواشی ترنجدار و کتیبه های مذهب، بین سطور دو صفحه زر اندود، فواصل آیات گل چهار پر زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد سرکمند به تحریر، سوره ها کتیبه زرین قلمدانی ساده، اسامی سوره به سرخی، ترجمه به سرخی.

عدد اوراق: ۳۹۰.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

قطع: اندازه جدول ۲۱/۵ × ۱۲ سم.

اندازه ورق: ۳۰ × ۲۰ سم.

جلد: روغنی دورویه.

واقف: شیخ محمود شهیدی.

تاریخ وقف: ۷ شهریور ۱۳۲۳ خورشیدی.

۳۱۸
—————
۲۱۷۲

- قرآن مترجم فارسى، كامل.
كاغذ: نباتى آهار مهره.
خط: نسخ متوسط.
كاتب: نامعلوم.
تاريخ كتابت: ظاهر كتابت قرن ۱۳.
تزيينات: ترجمه اسامى سوره ها به سرخى.
عدد اوراق: ۲۱۳.
عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).
اندازه نوشته ها: ۲۰ x ۱۳ سم.
اندازه ورق: ۲۹ x ۲۰.
جلد: تىماج خرمائى.
واقف: محمد رضا رحمت آور.
تاريخ وقف: سوم شهر يور ۱۳۵۸ ش.

۳۱۹
—————
۲۱۵۹

- قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى رايج تحت اللفظ و كلمه به كلمه، داراى
خواص سوره.
كاغذ: نباتى آهار مهره.

خط: متن ، نسخ .

ترجمه : نستعلیق خفی هر دو متوسط .

کاتب: نامعلوم .

تاریخ کتابت: قرن ۱۳ .

تزیینات: دو صفحه آغاز و دو صفحه انجام تشعیر زرین و گل و برگ به طرح اسلیمی و در وسط دارای ترنج ها و سرترنج های زرین که بر آنها دعاهاى قبل و بعد از تلاوت کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با دو حاشیه درونى و بیرونى ترنجدار مذهب و مرصع و کتیبه ها و گره بندى ها، بین السطور زرانود، اوراق و سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، نشانه های حواشى قندیل زرین منقش، نشانه های فواصل آیات گل زرین چهار پر مرصع، سر سوره ها کتیبه مذهب، ترجمه و اسامى سوره به سرخى، بین السطور و خواص سوره در حاشیه زر اندود و جوانب بالا و بین برگ زر و لا جوردد.

عدد اوراق: ۳۱۱ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .

اندازه جدول: ۱۶ × ۹ سم .

اندازه ورق: ۲۰/۵ × ۳۰/۵ سم .

جلد: روغنى دو رو به .

واقف: حاج عباس .

تاریخ وقف: تیر ۱۳۴۵ .

۳۲۰
 ۲۱۰۶

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسى رایج کلمه به کلمه، دارای خواص سوره

ودعای قبل و بعد از تلاوت.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق هر دو متوسط.

تاریخ کتابت و کاتب: ظاهراً کتابت قرن ۱۳.

تزیینات: ترجمه و اسامی سور به سرخی.

عدد اوراق: ۳۰۸.

عدد سطور: ۱۲.

اندازه نوشته ها: ۱۸/۵ x ۱۰ سم.

اندازه ورق: ۲۷ x ۱۷ سم.

جلد: تیماجی عنابی.

واقف: مهندس محسن معارفی.

تاریخ وقف: تیر ۱۳۳۷ ش.

۳۲۱
—————
۲۰۶۰

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج تحت اللفظ معلق به فواید تفسیری.

کاغذ: نباتی حنایی نما.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: شکسته نستعلیق تحریری و حاشیه نستعلیق آمیخته به شکسته متوسط.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با چهار کتیبه مذهب درشتکار و حواشی

داخلى متناظر با ترنج ونيم ترنج ها، بين السطور زرانود محرر دندان موشى فواصل آيات گل زرین مشعر و مرصع، ترجمه ها به سرخی، سجاوندى به سرنج، اسامى سور به قلم زربه خط رقاع، سرسوره ها ساده، صفحات مجدول به زر و تحرير و سرخی کمند به رنگ زرد و تحرير.

عدد اوراق: ۲۶۹ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۷ x ۱۶/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۴ x ۲۴ .

جلد: تیماجى قرمز با ضرب زرین.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

قرآنهاى مترجم

در

قرن چهاردهم

۳۲۲
۱۵۲۹

قرآن مترجم کامل، ترجمه قرن ۱۳ هـ. ق.

کاغذ: نخودی فرنگی.

خط متن: نسخ. ترجمه: نستعلیق.

کاتب: علی همدانی.

تاریخ کتابت: جمادی الاولی ۳۰۶ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب مرصع متناظر، سرسوره های نساء، انعام، نور،

محمد ص، و حاقه دارای سر لوح مذهب، بقیه سرسوره ها کتیبه مذهب، ترجمه به

سرخی، اوراق مجدول به اکلیل والوان، اسامی سوربه سرخی.

عدد اوراق: ۳۹۲.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۴ × ۹ سم.

اندازه ورق: ۲۲ × ۱۵/۵ سم.

جلد: روغنی ظریف و عالی کار مکتب شیراز.

واقف: محمد شجاعی همدانی.

سال وقف: ۱۳۱۸ خورشیدی.

یادداشت: خصوصیت مهم این نسخه در توشیح سطور است که التزام در یکی

بودن حروف آغاز سطر اول و آخر و دوم و ماقبل الآخر و غیره مراعات شده است.

۳۲۳
 ۲۱۷۸

قرآن مترجم كامل با ترجمه تحت اللفظ فارسى رايج.

كاغذ: نباتى درشت آهار مهره.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: شكسته نسعليق متوسط.

كاتب: كربلايى محمد على ايزولو ساكن باداملق (به سفارش صدر بى بى بنت

محمد رحيم خان ايلخانى).

تاريخ كتابت: سلخ محرم الحرام ۱۳۰۷.

تزيينات: داراي دو سر لوحه چهار گوشه منقش در صفحات افتتاح، با كتيبه هاى

پيشانى و ذيل، حواشى درونى دو صفحه منقش، حواشى بيرونى گل و برگ زربه

طرح اسليمى، اوراق مجدول به زر و تحرير ولا جوررد و سرخى، كمند به سياهى،

فواصل آيات دواير زررين محرر و مرصع، سرسوره ها اكثر كتيبه قلمدانى، اسامى سوره به

لاجوررد و بعضاً به سرخى به خط ثلث رقاعى، ترجمه به سرخى، نشانه ها ترنج زررين با

سر ترنجها.

عدد اوراق: ۲۴۹.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۱/۵ x ۱۱ سم.

اندازه ورق: ۲۸/۵ x ۱۷ سم.

جلد: روغنى ريخته.

واقف: سيد احمد بنى هاشم.

تاريخ وقف: ۱۵ ارديبهشت ۱۳۵۹.

۳۲۴
—————
۱۷۵۰

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى سست و ناستوار.

كاغذ: نخودى فرنگى.

خط: متن نسخ سست.

ترجمه: نستعلیق ناخوش.

كاتب: على اكبر.

تاریخ كتابت: ۱۳۲۵ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح منقش به نقش های خام، اوراق مجدول به الوان كمند

مشكى، حواشى داراى نشانه های ترنج و نیم ترنج، ترجمه به سرخى، اسامى سور به

رقاع ناخوش برزمینه زرین. ع

عدد اوراق: ۲۹۴

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۴ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: (۲۱ × ۳۴) سم.

جلد: ساغرى.

واقف: حاج محمد مستمع.

سال وقف: ۱۳۵۶ ش.

۳۲۵
—————
۱۸۸۰

قرآن مترجم كامل با ترجمه تحت اللفظ فارسى معاصر.

کاغذ: نباتى فرنگى .
خط: متن، نستعلیق جلی .
ترجمه: نسخ خفی .
کاتب: محمد ریاحی کارمند راه آهن .
تاریخ کتابت: از ۱۳۳۳ تا ۲۳ اردیبهشت ۱۳۳۷ .
تزیینات: اوراق مجدول به جدول پهن سبز و قرمز فواصل آیات شماره ساده .
عدد اوراق: ۲۹۸ .
عدد سطور: ۱۶ (۸ متن و ۸ ترجمه) .
قطع: اندازه جدول ۲۵ × ۱۵ سم .
اندازه ورق: ۳۴ × ۲۲ سم .
جلد: مقوا کالنگور ضربی .
واقف: محمد ریاحی .
تاریخ وقف: خرداد ۱۳۴۲ ش .

۳۲۶

۱۸۹۰

قرآن مترجم کامل با ترجمه جدید فارسى رایج معاصر .
کاغذ: شکری فرنگی .
خط: متن .
ترجمه: نستعلیق جلی و خفی ،
کاتب: احمد کوشش بمی .
تاریخ کتابت: ۲۰ اردیبهشت ۱۳۳۹ ش .
تزیینات: ترجمه به سرخی ، دو صفحه افتتاح مجدول به سرخی و سیاهی .

عدد اوراق: ۲۸۲ .

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

قطع: اندازه نوشته ها ۳۰/۵ × ۱۷/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۱ × ۳۴ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف: احمد کوشش.

تاریخ وقف: خرداد ۱۳۴۰ ش.

چند نمونه از تصاویر نسخه‌های معرفی شده

المعراج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ خدای مهربان

ظَلَمْتُمْ قُلُوبَكُمْ آيَاتِ الْكِتَابِ الْمُبِينِ
ظلمتے ہو گے قلوب کو آیتوں کے کتابِ روشنہ

لَعَلَّكُمْ يَرْجِعُونَ
مگر ہے کہ تم لوگ لوٹو

مُؤْمِنِينَ أَلَا يَتَذَكَّرُونَ
مومنوں کو یاد دلاؤ کیا نہیں سمجھتے

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ
انہوں کو جن کو کتاب عطا کی

كَأَنَّهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
جیسے کہ انہیں عقل نہیں ہے

مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
میں سے مہربان مہربان

مَنْ خَلَقَ سَمْعَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ
جو نے بنایا ان کے سنے اور دیکھنے کے

أَنْ تَقُولُوا وَاللَّهِ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

از دانشمندی
شهادت شوق شوق
او حسرتی
جسیر از بیخیزش میبازد اجاز
دلنا و آگاه شد

سَبِّحْ لِلَّهِ الْحَمْدَ الَّتِي كَانَتْ لَكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ

و سبها بیده که تکیه لا یزول
د آن استدر بر جملات
اندر اکتف نام بر خزان بر همانی هفتاد بی دن
و بی قدر ندیدمتا و آه آن بی دایره شستند

وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ آمَنُوا وَآفَوا بِالْعُقُودِ أَحَلَّتْ لَكُمْ

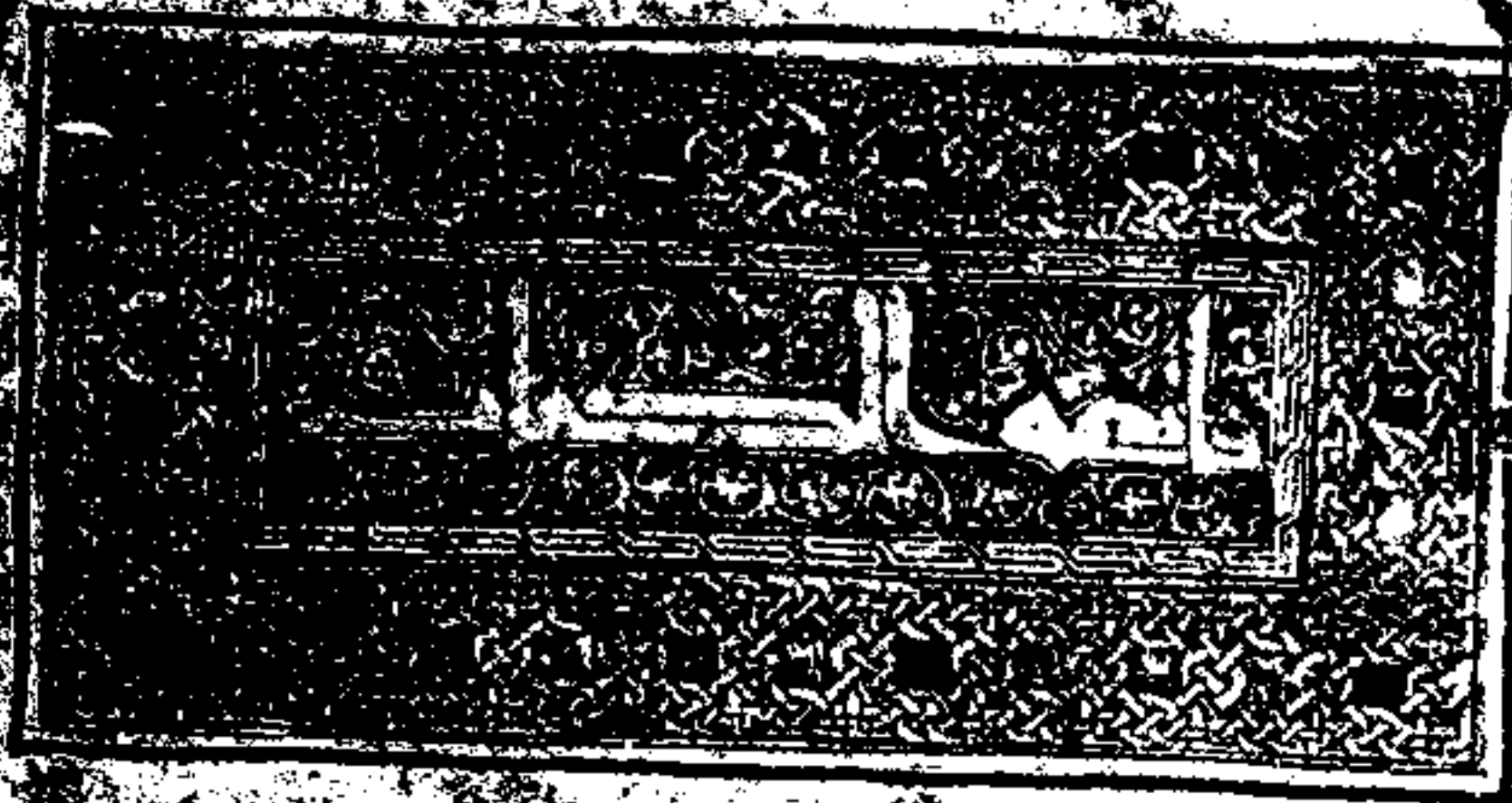
و فاصبتند
او تمام بخوار و بلا فیضی خدای تو
بغله قاصبان خدای و بیزه و میان بزه
و بیده است
حلال و بد شستند
سنتها با
ای مومنان

بِهِنَّ الْأَمْوَالُ الْأَمَانَةَ عَلَىٰ عَهْدِ النَّبِيِّ

صید خد و ظا و آمو شستند
حلال داند ظان
بمنطق
آنچه
بفواض
جایمان آن

وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِيُبَيِّنَ لَكَ آيَاتِهِ

و سبها بیده
جسم کند جلا و جلا و
جسفاج
او شتخا حرم کوفه با الله خیرم
این مومنان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَسَخَّابِذِهِ بَرِيكَتًا وَبَدْرًا وَنُورِي وَأَدْنَى الْأَنْبِيَاءِ
أَبْنَاءِ الْأَنْبِيَاءِ كَخَدَائِمِهِمْ مَعْنَاؤُهُمْ تَعْبَادُهُمْ فِي دِينٍ وَدُنْيَا قَرَّبَهُ
شَرَّافًا أَدْرِيكَ وَيَوْمَ أَنْبِيَاءِهِمْ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

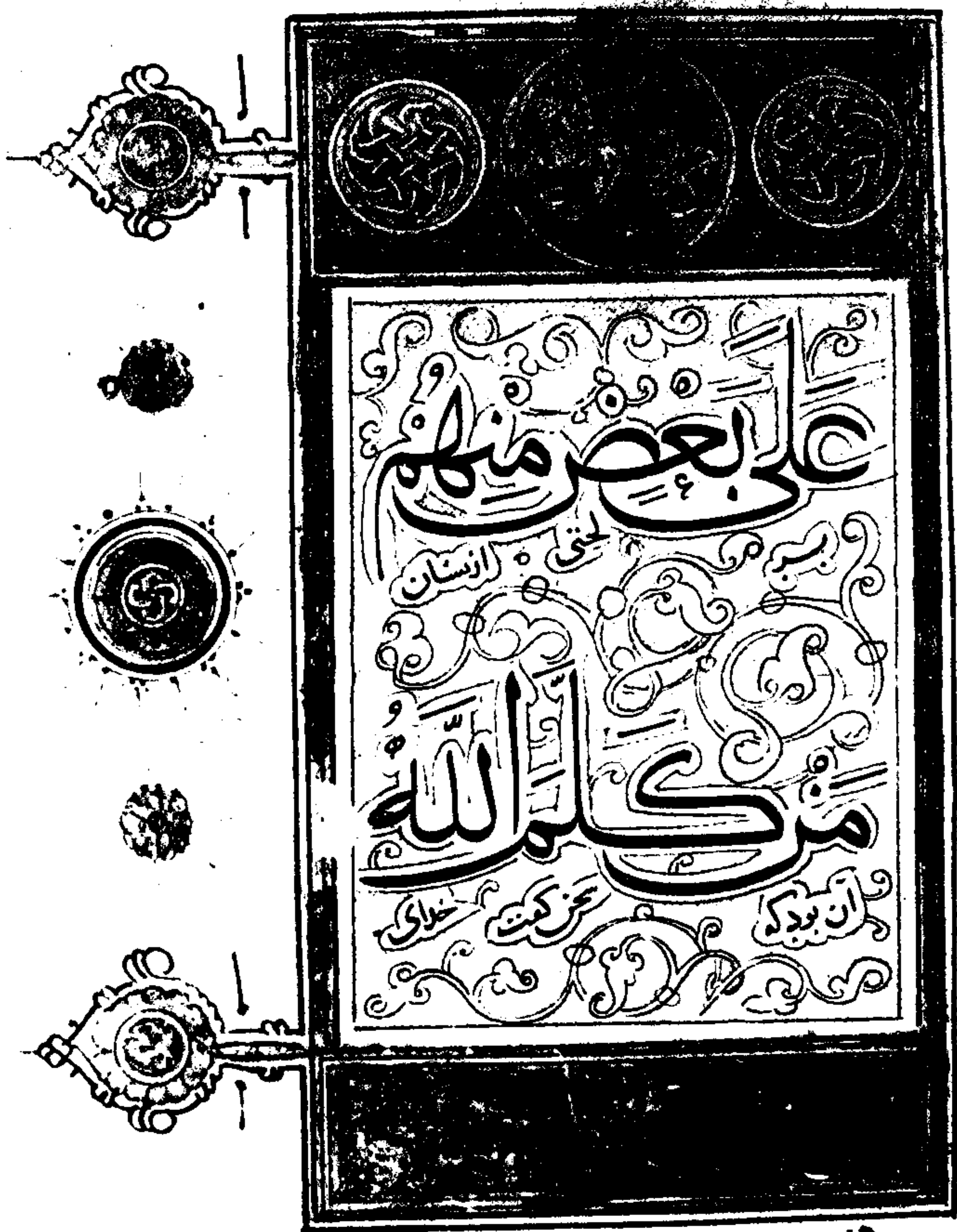
أَقْبَدِي بِرِضَاكَ
بِخُضْرَائِهِ وَأَسْتَبْرَقُ بِمَنْعَانِيهِمْ فِي دُنْيَا وَآخِرَتِهِمْ
شَرَّافًا أَدْرِيكَ وَيَوْمَ أَنْبِيَاءِهِمْ
شُكْرًا بِرِضَاكَ وَبَدْرًا وَنُورِي وَأَدْنَى الْأَنْبِيَاءِ

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَسَخَّابِذِهِ بَرِيكَتًا وَبَدْرًا وَنُورِي وَأَدْنَى الْأَنْبِيَاءِ
أَبْنَاءِ الْأَنْبِيَاءِ كَخَدَائِمِهِمْ مَعْنَاؤُهُمْ تَعْبَادُهُمْ فِي دِينٍ وَدُنْيَا قَرَّبَهُ
شَرَّافًا أَدْرِيكَ وَيَوْمَ أَنْبِيَاءِهِمْ

تَوَالِدِينَ رَبِّكَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَسَخَّابِذِهِ بَرِيكَتًا وَبَدْرًا وَنُورِي وَأَدْنَى الْأَنْبِيَاءِ
أَبْنَاءِ الْأَنْبِيَاءِ كَخَدَائِمِهِمْ مَعْنَاؤُهُمْ تَعْبَادُهُمْ فِي دِينٍ وَدُنْيَا قَرَّبَهُ
شَرَّافًا أَدْرِيكَ وَيَوْمَ أَنْبِيَاءِهِمْ

فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ فَجَعَلَ مِنْهُ

بیا فریذ و راست کرد و استرود و ازاد

الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

دو جنس مذکر و ماده

الَّذِينَ ذَكَرَكَ بِقَادِرٍ عَلَيَّ أَنْ

همی نیست آن توانا برانگ

يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ

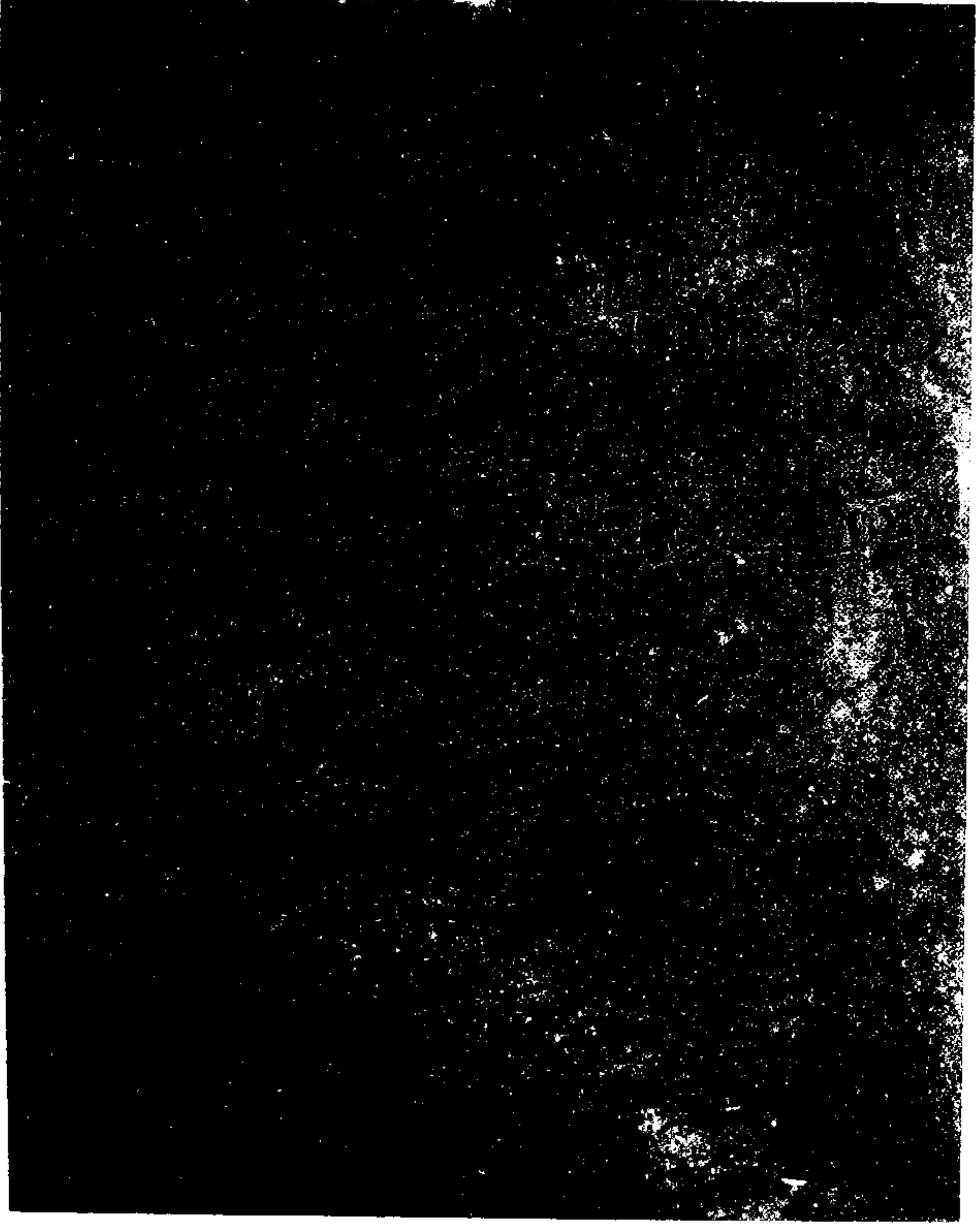
زندگ کند مرده نا

سورة الله الرحمن الرحيم

۵۸۴
وقف

وقفه مع اخوانه الصدق لاجل العالم کرم الله
جسمه لاسلام ابوالحسن الفاضل تقبله الله منه
على مجامع الرضوخ طوس على ساکنها الصلوة والسلام
ومعهم على اربابها اتماما لشرط الصدق الجليل
مدبر لحد الصغیر ابو الحسن علی بن ابي طالب علی بن ابي طالب
الروضه المقدسه الرضوخ طوس علی بن ابي طالب والتم وقفا علیها
موردا کلا اتماما لشرط تعلقه سرخا و لحد الله تعالى من ذل الالقاء
على عهد الوصیه ویرجوا من جمله الرضوخ و عهد احوال باریک او و عهد
سبع باسرهام طمرا الریه و مصیبا علی بن ابي طالب الصراط و الاله

شماره ۲۷۵۲/۴، صورت وقفنامه خراسان بنت ابی القاسم بن علی

۳۷۸

الملائكة لا يشربون يومئذ الخمر

موتشان مردگان بسوزند ان روز گناهكار انزل

وتقولون جزاء محجوزا

وگند سده واداشتی وشن وبتايم

ايها عمالوا من عمل فجعلناه

بذاع كردن لذت كداری كردم ما انرا

هنا مشورنا

كردی براكن خداوردان سست ان روز

اَلَا نَقُولُ اَلَوْ كَانَتْ مَعَهُ اَلْقُدْرَةُ لَمَّا جَاءَهُ اَلْمَلٰٓئِكَةُ بِاَلْحَبۡۤىۡ
 سُبۡۤهَانَہٗ وَنَعۡۤیۡۤہِ اَلۡعَمَّا یَقُوۡلُوۡنَ عَلٰۤیۤہِ اَلۡعَمۡۤیۡۤہُ
 وَفَرۡقِیۡنَ وَاٰۤیٰتِہٖۤنَا اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 خَلۡفَلۡ عَمُوۡۤنَا وَاِذَا اَقۡرَبَ اَلْقُرۡۤاٰنَ عَلٰۤیۤہِ اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 بِمَا نَافَیۡۤہُ وَاِذَا عَلٰۤیۤہِ اَلۡقُرۡۤاٰنَ اَکۡثَرًا اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 وَاِذَا دُکِرَ بِکَ وَاَلۡقُرۡۤاٰنَ وَاِذَا عَلٰۤیۤہِ اَلۡقُرۡۤاٰنَ اَکۡثَرًا اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 یَسۡتَمۡعُوۡنَ ۙ اِذۡ یُسۡتَمۡعَوۡنَ اَلۡلَیۡۤلَہُ وَاِذَا عَلٰۤیۤہِ اَلۡقُرۡۤاٰنَ اَکۡثَرًا اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 رَجُلًا مَّہۡجُوۡۤنًا اِنۡکَرٰۤہُ فِیۡۤہِ اَلۡاٰمَنَاتِۤہِۭ اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 وَقَالُوۡۤا اِذَا کُنَّا عِظَامًا وَاَوْرَاقًا اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 اَوْ حِجَابًا اَوْ اَدۡۤیۡۤہِۭ اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 اَوَّلَۤمۡۢ رَءِیۡۤہِۭ اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 یَوۡۤمَ یَدۡعُوۡۤکُمْ فَاۤتۡسَبِّحُوۡۤنَ بِحَمۡدِہٖۭ اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 اَلۡعٰیۡۤہِۭ یَقُوۡلُوۡۤا اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ
 عَدُوۡۤاۤہِۭ اَلۡمُبۡۤسَمِیۡۤہُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْبُرْكَاتِ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ لِنُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ

إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ تَعْمُرٍ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ اللَّهُ الَّذِي

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَنَزَّلْنَا لَدِكُمْ

مِنَ السَّمَاءِ آيَاتٍ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ آيَاتِهِ وَيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ تَعْمُرٍ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ اللَّهُ الَّذِي

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَنَزَّلْنَا لَدِكُمْ

مِنَ السَّمَاءِ آيَاتٍ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ آيَاتِهِ وَيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ تَعْمُرٍ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ اللَّهُ الَّذِي

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَنَزَّلْنَا لَدِكُمْ

بالتفويض والتمويل العادي بهم ومع باقي الأوقاف
والأوقاف الخيرية والذرية لا بالمسجد وحده ومع كل شيء
وخدمة وعلما وأخص صل شوقك ما ليس
كمنه شيء و هو السميع الصبور بعد المخلو
بمؤلفه حسن و هو السميع الصبور بعد المخلو

بالتفويض والتمويل العادي بهم ومع باقي الأوقاف
والأوقاف الخيرية والذرية لا بالمسجد وحده ومع كل شيء
وخدمة وعلما وأخص صل شوقك ما ليس
كمنه شيء و هو السميع الصبور بعد المخلو
بمؤلفه حسن و هو السميع الصبور بعد المخلو

بالتفويض والتمويل العادي بهم ومع باقي الأوقاف
والأوقاف الخيرية والذرية لا بالمسجد وحده ومع كل شيء
وخدمة وعلما وأخص صل شوقك ما ليس
كمنه شيء و هو السميع الصبور بعد المخلو
بمؤلفه حسن و هو السميع الصبور بعد المخلو

بالتفويض والتمويل العادي بهم ومع باقي الأوقاف
والأوقاف الخيرية والذرية لا بالمسجد وحده ومع كل شيء
وخدمة وعلما وأخص صل شوقك ما ليس
كمنه شيء و هو السميع الصبور بعد المخلو
بمؤلفه حسن و هو السميع الصبور بعد المخلو

بالتفويض والتمويل العادي بهم ومع باقي الأوقاف
والأوقاف الخيرية والذرية لا بالمسجد وحده ومع كل شيء
وخدمة وعلما وأخص صل شوقك ما ليس
كمنه شيء و هو السميع الصبور بعد المخلو
بمؤلفه حسن و هو السميع الصبور بعد المخلو

بالتفويض والتمويل العادي بهم ومع باقي الأوقاف
والأوقاف الخيرية والذرية لا بالمسجد وحده ومع كل شيء
وخدمة وعلما وأخص صل شوقك ما ليس
كمنه شيء و هو السميع الصبور بعد المخلو
بمؤلفه حسن و هو السميع الصبور بعد المخلو

بالتفويض والتمويل العادي بهم ومع باقي الأوقاف
والأوقاف الخيرية والذرية لا بالمسجد وحده ومع كل شيء
وخدمة وعلما وأخص صل شوقك ما ليس
كمنه شيء و هو السميع الصبور بعد المخلو
بمؤلفه حسن و هو السميع الصبور بعد المخلو

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين الذي جعلنا من آل أبي طالب
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد

بسم الله الرحمن الرحيم . الحمد لله الذي جعلنا
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل أبي طالب
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد

بسم الله الرحمن الرحيم . الحمد لله الذي جعلنا
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل أبي طالب
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد
 سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين من آل محمد

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

اللَّهُ هُمُ الْغَابِرُونَ

خداوند است
بشأن
علیه سجدتان رسیده

اما این آیت که خداوند گفت عزوجل انما اولیکم الله ورسوله والذین آمنوا
الذین یقیمون الصلوة ویؤتون الزکوة وهم را کفون این آیت نشان امیر المؤمنین
علی بن ابیطالب کرم الله وجهه فرو آمده است و سبب این آیت از آنست که
بدر وقت که پیغمبر زنده بود روزی علی بن ابی طالب نماز می کرد سائلی آمد
آمد چیزی خواست و علی بن نماز اندر بود بر کعبه اندر شده و انگشتری بانگشت
اندر داشت اندر ز کعبه بیرون کرد و فرآن سائل را داد اراد تعالی این آیت
بفرستاد گفت انما اولیکم الله ورسوله والذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة
ویؤتون الزکوة وهم را کفون گفت دوست شمریدار شما و خداوند کار
شما منم که خدا را می و پیغمبر منست و از مومنان اند که نماز کردند و صدقه
دازند اندر ز کعبه یعنی علی بن ابی طالب خلیفه علی بن ابی طالب گفت و لکن
از لیس عیسی سر را که کوبید این همدردی است اندر یک سورت نزل و یکجای
بود مابین یک بویگر و علی همدردی خلیفه بود در آن و یکجای کار می راندند
بلوی که اندر حکمت این روا باشد از هر آنکه هر یکی را تدبیر و راه دیگر
باشد آنکه کارها مختلف باشد سر را که کوبید مابین یک علی از

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَمِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

وَأِذَا الْمَرْءُ نَادَىٰ يَأْتِيهِ أَهْلُهُ فَأُولَٰئِكَ يَحْتَبِيهَا قُلْ إِنَّمَا

أَتَّبِعُ مَا يَدْعُوهُ بَشَرٌ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْسِدُونَ

وَهَدَىٰ وَرَحْمَةٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ وَإِذَا قُرِئَ

الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

وَإِذْ كُنَّا فِي نَفْسِكَ نَتَرَفَعُ وَإِخْفَافَةً وَدُونَ

الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ

مِنَ الْغَافِلِينَ إِذْ يَنْزِلُ فِي عَيْنِكَ الْقُرْآنُ لِتَتْلُوَ

عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْلُوتُكَ عَنِ الْآفَالِ قُلْ الْآفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ

اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ لِلّٰهِ عِجْرًا عَلِيمًا وَلَا يَرْحَمُ اَعْمٰلَهُ
 الْكَافِرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
 وِزْرَ اٰخَرِيٍّ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ
 تَعْمَلُونَ اِنَّهٗ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ وَاذِمْتُمْ اِلَىٰ اَنْفُسِكُمْ
 صَرَخَاتِيْهٖ مِّنْ بِنَادِ اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا حُوْلَةٌ نَّجْمَةٌ مِّنْهٖ يَمِيْنٌ
 مَّا كَانَ يَدْعُو اِلَيْهِ مِنْ قَبْلٍ وَجَعَلَهُ اللّٰهُ اٰنْدَادًا
 لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيْلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِفِرْكٍ قَلِيْلًا اِنَّكَ مِنْ
 اَصْحَابِ النَّارِ اَمِنْ هُوَ قَالَتْ اَنَا الَّذِيْٓ لِيۤ اٰجِلٌ
 مَّوْقَاتٍ مَّا تَخَذِرُ الْاٰخِرَةَ وَيَزْجُو رِجْمَةً رَبِّهِ قُلْ قُلْ
 يَسْتَوِي الَّذِيْنَ يَعْلَمُوْنَ وَالَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ
 لَهَا يَتَذَكَّرْ اُولَٓءَا الْاَلْبَابِ قُلْ بِاَعْمَادِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
 اٰتَقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِيْنَ اٰخِرُكُمْ فِيْ هٰذِهِ الْاٰتِ
 تَرْضَىٰ اللّٰهُ وَاَسْعَدَ اُمَّتًا يَوْمَ

ان لاصبر بها عبادي الصالحين ^{ان في هذا البلاغ لقوم عابدين وما}
^{حرف مراد از صبر در حقايق حقايق است که از ان سندی است که در کتب معتبره است}
 انزلنا اليك الرحمه للعالمين ^{انما يوحى الي اما الحكمه واحدا}
^{بغير دستادم تا حکم عبادت حقايق است که در کتب معتبره است}
 انهم مسلمون ^{فان مولوا فقل انتم على سواء}
^{تا سلمان اگر بگویند که ای محمد صبر کن و ما را هم که در کتب معتبره است}
 انه يعد الجحيم من القول ^{وقلنا ما تكفون}
^{که او بگوید از اولی که در کتب معتبره است}
 وانزلنا اليك الرحمه للعالمين ^{انما يوحى الي اما الحكمه واحدا}
^{که او بگوید از اولی که در کتب معتبره است}
 انزلنا اليك الرحمه للعالمين ^{انما يوحى الي اما الحكمه واحدا}
^{که او بگوید از اولی که در کتب معتبره است}
 انزلنا اليك الرحمه للعالمين ^{انما يوحى الي اما الحكمه واحدا}
^{که او بگوید از اولی که در کتب معتبره است}

بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها الناس اتقوا ربكم ان زلزله الساعة شيء عظيم ^{انزلنا اليك الرحمه للعالمين}
^{یا ایها الناس اتقوا ربکم ان زلزله الساعه شیء عظیم}
 انزلنا اليك الرحمه للعالمين ^{انما يوحى الي اما الحكمه واحدا}
^{انزلنا اليك الرحمه للعالمين}
 انزلنا اليك الرحمه للعالمين ^{انما يوحى الي اما الحكمه واحدا}
^{انزلنا اليك الرحمه للعالمين}
 انزلنا اليك الرحمه للعالمين ^{انما يوحى الي اما الحكمه واحدا}
^{انزلنا اليك الرحمه للعالمين}
 انزلنا اليك الرحمه للعالمين ^{انما يوحى الي اما الحكمه واحدا}
^{انزلنا اليك الرحمه للعالمين}

البار

وَكُنَايَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذْ قَالَ لَأَيُّكُمْ وَقَوْمِهِ تَأْتِيهِمْ النَّارُ
 إِلَيْهِ أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَابِدِينَ
 قَالُوا لَقَدْ كُفِّرْتُمْ أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ قَالُوا إِنَّمَا
 بِالْحَقِّ أَمَرْنَا مِنَ اللَّاعِبِينَ قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ الَّذِينَ فَطَرْتُمْ نَسْرًا وَإِنَّا لَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ
 وَقَالَ لَهُ لَأَكِيدَنَّ أَصَابِعِي بِغَلَّتْ تَوَلَّوْا مُذْرِبُونَ
 فَمَعْلَمٌ جِدَانًا الْاَكْبَرُ لَعَلَّكُمْ لَعَلَّكُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ
 قَالُوا مَنْ مَعَكَ هَذَا بِالْحَقِّ إِنَّهُ مِنَ الظَّالِمِينَ قَالُوا سَمِعْنَا فِي
 يَوْمِكُمْ يَقَالُ الْاَكْبَرُ اِبْرَاهِيمَ قَالُوا يَا تَوْبَةَ عِدَائِنَ لِلنَّاسِ
 لَعَلَّكُمْ يَشْهَدُونَ قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْحَقِّ يَا اِبْرَاهِيمَ
 قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَذَلِكُمْ أَنْتُمْ كَانُوا يَظُنُّونَ
 فَرَجِعُوا إِلَى أَنْفُسِكُمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ثُمَّ
 نَكَبُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ جِئْتُمْ تَائِهَاتٍ يَنْطِقُونَ قَالُوا
 أَتَعْبَادُونَ مِثْلَ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّهُمْ
 أَقُولُ لَكُمْ وَإِنِّي تَعْبَادُونَ مِثْلَ اللَّهِ أَقُولُ تَعْبَادُونَ قَالُوا

لَعَلَّكُمْ
 أَنْتَ
 قَالُوا
 قَالُوا
 قَالُوا

أَقُولُ
 أَقُولُ

يَا قَوْمِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْكُمْ

فوق ذمتي... از آن کس... را بر زبان...

الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْكُمْ

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآيَاتِ

وَالَّذِينَ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى الْإِسْلَامِ

فَكَفَرُوا وَاللَّهُ يَأْتِيهِم بِالْحَقِّ

مَنْ لَهُ غَيْرُ ذَلِكَ مِنْكُمْ

أَشْدَّكُمْ عَلَيْهِ إِجْرَانِ إِلَّا عَلَى الَّذِينَ

فَطَرْتُمْ أَمْ أَلَا تَعْقِلُونَ

كَمْ تَتُوبُونَ إِلَيْهِ يُنْسِكُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ

مِذَابًا وَإِذْ قِيلَ لِقَوْمِمْ قَاتِلُوا

عَلَّ مَرْقَاتٍ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ

لِكُلِّ صَّادٍ

لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ وَلَقَدْ صَدَقَ

تَبْلِيغُهُمُ ابْلِيسَ ظَنَّهُ فَاَتَّبَعُوهُ الْاَوْفِيًّا

سورة
جود
عليهم
وهو كان لقا
جبرائيل

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعوت کا حسن بنا کر
پہنچاؤ کرنا

طسّمٰ نِذٰك اٰيٰتِ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ

نَنْلُوْكَ عَلَيْكَ مِنْ نَّبَا مُوسٰى وَفِرْعَوْنَ

بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ اِذْ فِرْعَوْنُ عَلَا

فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلًا لِشِيْعًا يَنْتَضِعُوْنَ

الزَّيْبِيُّ فَضْلًا مِنْ رَيْحَانِ ح

فَدَاكَ هُوَ الْعُزُّو الْعَظِيمُ
دونج فزلی از خداوند بزرگ

فَاذْهَابًا لِمَنْ رَفَاهِ بِالسَّانِكِ
ان پاشند کاه ان رشتکاری بزرگ

لَعَلَّكُمْ تَقْدِرُونَ فَا
ان کواپشان بندد بپزند

رَقْمًا أَنْهَرَهُ مِنْ قَمَرٍ
چشم درازند کان اند

الْكَلْبِيُّ فَضْلًا مِنْ رَيْحَانِ ح

لَسْمَرِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بیا که حبه منور

حَمْدٌ مَرِيدٌ الْكِتَابِ مِنْ اللَّهِ
ان کلام از خدا

الْعَزِيمِ الْمَكْرَمِ بَارِكِ
ان مکتوبات

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجَوَارِي
ان سماوات و زمین

قالكم لبتنم والارض عدد سدين والوالبتنا يوفيا او بعض يوم

فقال العادين والاربتنم الا قليلا لو انكم كنتم تعلمون انفسكم

انما خلقناكم عشا وانكم اليها ترجعون فبما على الله المثل

الحق لا اله الا هو رب العرش الاكبر ومن يدع مع الله الها

اخر لا يبرها لله به فانما حساب به عند ربه انك لا يفالح النافول

وقل رب اغفر وارحم وانك خير الراحمين

بسم الله الرحمن الرحيم

سورة انزلناها و فرضناها وانزلنا فيها آيات بينات لعلكم

تذكرون الزانية والزاني فاجلدوا كل واحد منهما مائة

جلدة ولا تأخذكم بهما افئدة من الله ان كنتم لزمين

عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكَ بِرَكِيكٍ وَابْتِغِ

مَا يُوجِي إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّى يَكْرَهُ اللَّهُ

وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

سورة هود آیت ۱۰۱ و ۱۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْبُرُكِيَّاتُ أَحْكَمُ آيَاتِهِ ثُمَّ قُضِيَتْ

مِنَ اللَّيْلِ حِكْمٌ خَيْرٌ مِنَ الْعَبْدِ وَالْإِلَهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَجُودٌ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ

مَا نُسِجَ إِذَا دُبِّتْ وَمِنْ شَرِّ الْمُنْفِقَاتِ فِي الْعُقَدِ

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ مِنْ شَرِّ الْوَيْهَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَجُودٌ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ

مَا نُسِجَ إِذَا دُبِّتْ وَمِنْ شَرِّ الْمُنْفِقَاتِ فِي الْعُقَدِ

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ مِنْ شَرِّ الْوَيْهَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَذَمَّ اللَّهُ أَحَدَ اللَّهِ الصَّمَدَ الْوَحِيدَ الَّذِي لَا يُولَدُ وَلَا يُولَدُ لَهُ وَلَا يَكُنُ لَهُ كُفُوًا شَيْءٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَلَا عُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ مَا كُنَّ عَيْنٌ حَافِظَةً
وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَلَا عُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ
الَّذِي يُوسِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْغَيْبِ وَالنَّجْوَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ الذَّكْوَرِ

الَّذِي كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقِ

بیس سوہ شیزہ • تہر • تہر شیہ تا بیرا بشلانہ • تہر طا بیرا بشلانہ •
 آیل سوہ عین بیرا بشلانہ • ایک سوہ ہا بیرا بشلانہ • بیر سوہ لام بیرا بشلانہ •
 اوج سوہ لا بیرا بشلانہ • بیر سوہ کافی بیرا بشلانہ • بیر سوہ صاد بیرا بشلانہ •
 بیر سوہ زینا بشلانہ • قوع قرآن اچیندا اللہ واللہ باللہ تالہ اللہ •
 ایک مینکیتے یوز تو قسوز تہر • یا ہا اللہ الذین آمنوا وخصوہم تو قہر تہر •
 الإنسان التمشیش تہر • قوع قرآن یوزاوت تہر سوہ اوقیرا قوع
 عام لارا سیندا نیا یوزاوت اوج سوہ اوقیرا قوع عام لارا سیندا یسولونک
 تقی نراہ سوہ سیغ بیر توتارالہ • نیا اذین قول دا یوزاوت ایک سوہ اوقیرا •
 معوذتین قرآن دیز تو تاسرا • نیا انی بز کعب قولیندا خذ اللہ عنہ
 یوزاوت لک سوہ تہر قنوت دعاسین قرآن دیز تو تارالہ واللہ اعلم

فرغ من تلاہ تحریر هذا الذکر لاخیر والواضح والبرہانہ التفسیر عند الفقیر الی اللہ الذی الخیر محمد بن
 شیخ وسفیان بن عرقین اصحاب تید الخطا بعد مؤرخ عظیم دعابنا لیم بسبب القراء من المردود التیم
 والشیخ الفقیہ وضع بقدر الشرح والتمکان فی انواع اللسان یوزاوت لک اللہ ان الیوم لایر شرب شیخ وطلبین منہ

٥٦

٥٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 أَلْحَمَّ لِلْحَمْدِ مَلِكِ يَوْمِ
 الدِّينِ الْيَوْمِ نَعْبُدُكَ وَإِلَيْكَ
 نَسْتَعِينُ اهْدِنَا الصِّرَاطَ
 الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ
 أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
 الْمَغضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

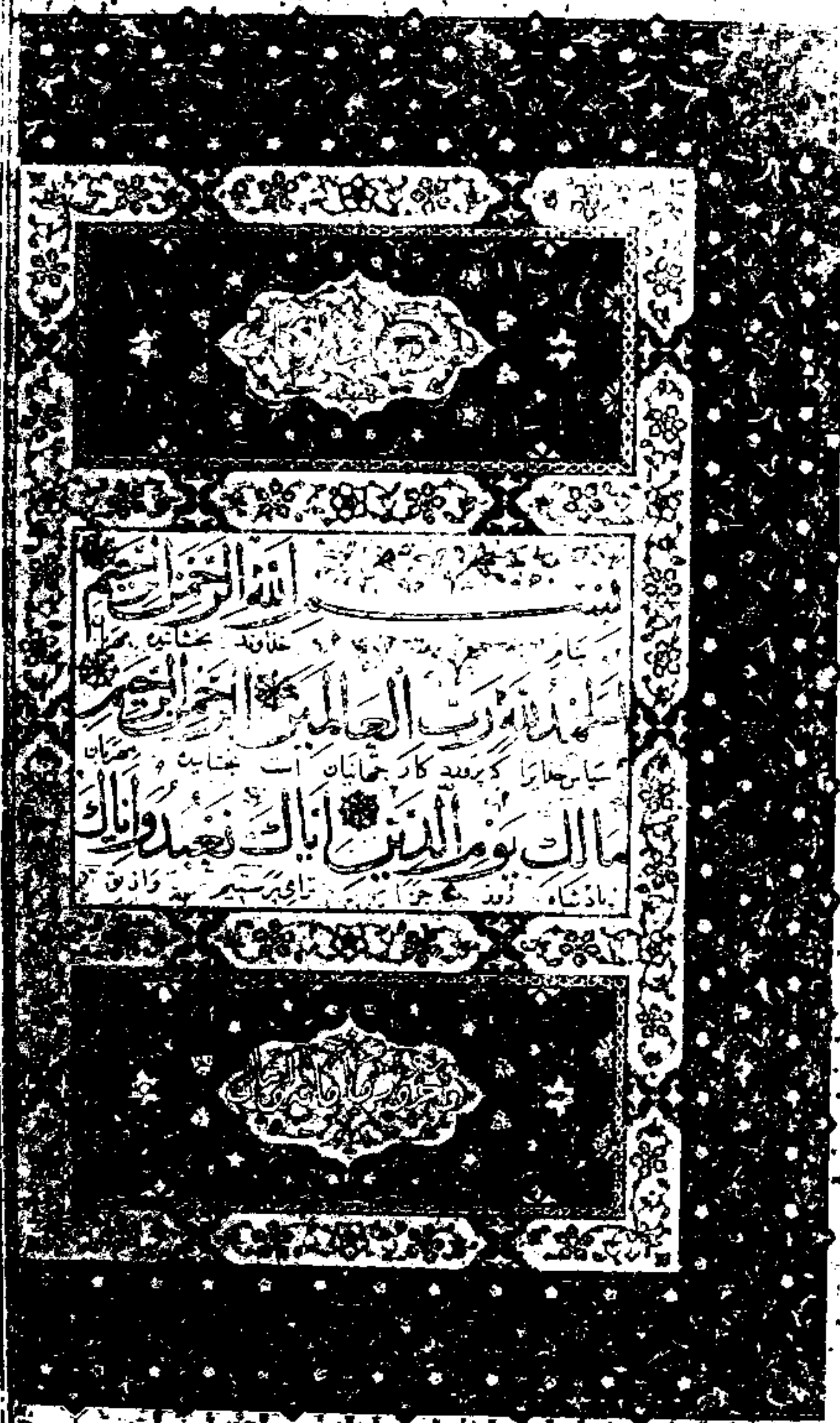
٥٦

٥٦

النور انار اور ذقنه عن نفسه وانه من الصابون
 ذلك ليعلم به لرحمة بالغيب وان الله
 لا يهديك كيد الخائنين وان الله
 النفس الامارة بالسوء الامارحمة ربي ان
 ربي عقور رحيم وقال الملك ايتوني به
 استخاضة لثغبي فلما كلمه قال انك الير
 لدينا مكنت اميت قال اجعلني على
 خزائن الارض ايني حفيط عليه وذلك
 مكنا ليوسف في الارض يتو منها حيث
 يشاء نصيب برحمنا من نساء ولا يصنع اجدر
 العسيفت ولا جدر الا خدره خير للثغ امورا
 وكانوا يتقوت رجاء اخوة يوسف ولا خلو
 عليه فعدوه بماله منكزوت ولما جهر من

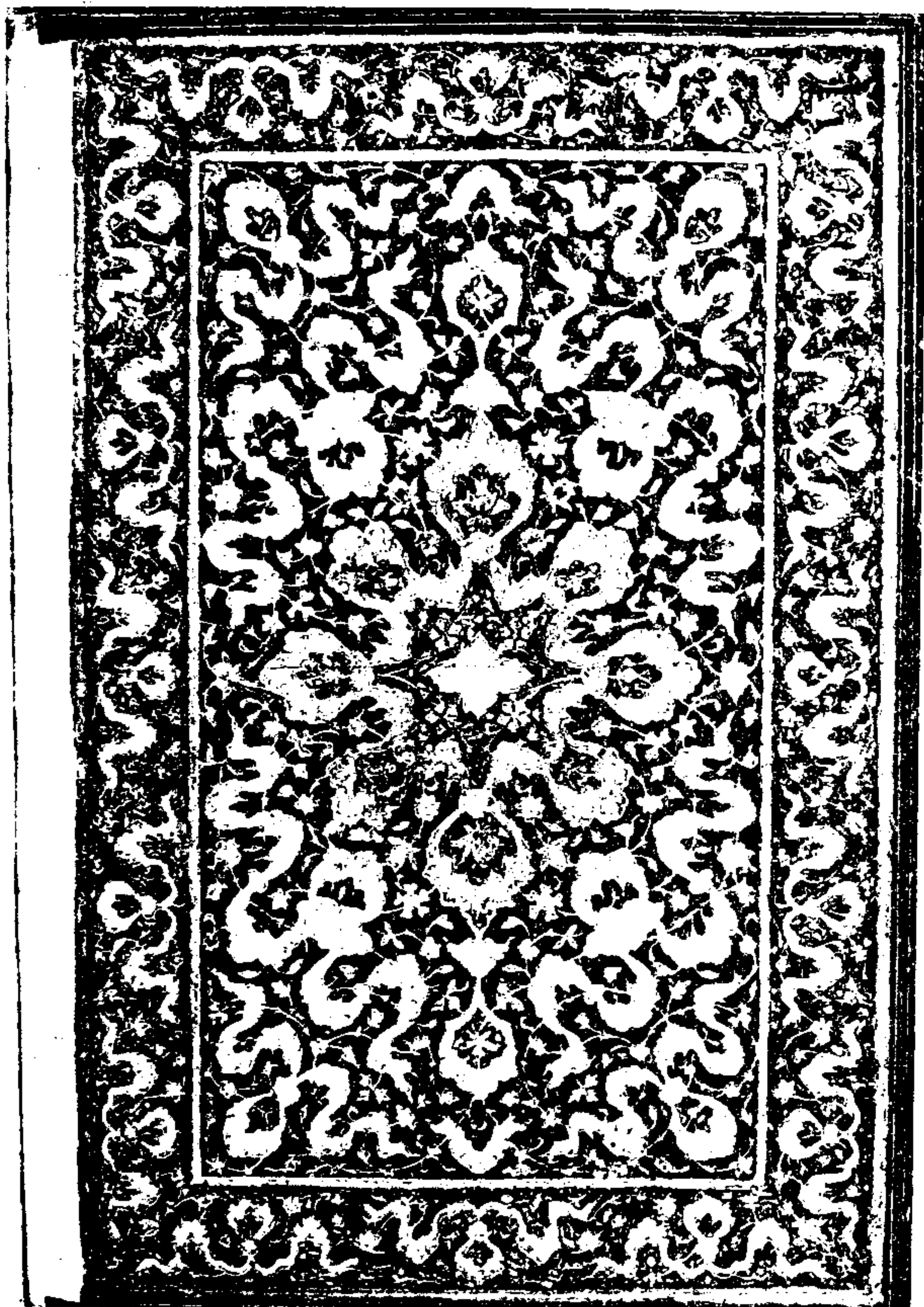
يا صابون
 ان الله
 لا يهديك
 كيد الخائنين
 ان الله
 النفس
 الامارة
 بالسوء
 الامارحمة
 ربي ان

لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا
فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ لَقَدْ كَانُوا سُبُ
بًا فَمَسَكْنَهُمْ آيَاتُ جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ
وَشِمَالٍ كُلُّ مَرْزُقٍ بِهِ يُؤْتُونَ
لَهُمْ لَبَدٌ لَاطِيءٌ وَعِنْدَ غَفُورٍ ^{عَاطِرٍ}
فَأَنْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سِنِينَ الْعِزِّ وَمَدَدْنَا
بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّاتٍ زَوَاجٍ لِكُلِّ حِمَاطٍ

داخل جلد نسخه شماره ۱۳۷/۷۲

۴۰۶

قد وقف هذا الفران الحيد والفران الحيد للبروض المقدس
 الغنوي يذ على شرفها الفلاف السمر والنخب شرط ان لا يبالغ
 ولا يوهب ولا يهز ولا يورث ولا يخرج جبر عن الرضا المبكر
 فنيلا لرجل كعب فاما اشد على الذي يبدل في كفا الله

بسم الله الرحمن الرحيم
 كتاب...
 مكتبة...
 ١٣٧٠

بسم الله الرحمن الرحيم
 كتاب...
 مكتبة...
 ١٣٧٠

بسم الله الرحمن الرحيم
 كتاب...
 مكتبة...
 ١٣٧٠

شماره ۱۳۷/۷۲ وقفنامه نورالدين جهانگیر که در زیر آن مهر واقف و رسم مستکتب دیده می شود ۴۰۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ اللَّهُ أَحَدُ الْأَمْثَلِ كَسِبُوا لَوْلَا أَنَّهُمْ لَمْ يَكُنُوا لَمْ يَكُنُوا لَمْ يَكُنُوا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ عُوذُ بِكَ لَنَا مِنْ بَرِّ خَلْقٍ وَمِنْ بَرِّ عَارِفٍ وَأَمْرٍ
وَمِنْ بَرِّ التَّوْبِ فِي الْعَقْدِ وَمِنْ بَرِّ مَا يَسْتَلِمْ إِلَيْهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ عُوذُ بِكَ التَّوْبِ سَائِلِ الْبَاقِيْنَ وَالْبَاقِيْنَ مِنْ بَرِّ الْبَاقِيْنَ
الَّذِي يُؤْتِي فِي صُدُوقِ الْبَاقِيْنَ مِنْ بَرِّ الْبَاقِيْنَ

صَدَقَ اللَّهُ الْعَلِيمُ وَيَبْلُغُ رِسْوَةَ الْكِبَرِ وَصَدَقَ وَلِيَّ الْعَبِيدِ

وَمَنْ عَلَى النَّوْزِ الْقَائِمِ مِنَ الشَّاكِرِينَ وَالْمُحْتَمِلِينَ مِنَ الْعَسَاكِرِ

وَمَنْ يَتَّقِيكَ مِنْ هَذِهِ الْكَلِمَةِ الْحَيَّةِ الْحَيَّةِ الْحَيَّةِ الْحَيَّةِ الْحَيَّةِ الْحَيَّةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَذَا الْمَصْحُفُ الْمَكْرَبِيُّ وَالْفُرْقَانُ ذُو الْعَظَمِ فِي تَوْأَمِ الْأَعْيَانِ

تَمَّتْ طَبْعُهُ فِي شَهْرِ رَجَبٍ الْهَجْرِيِّ فِي سَنَةِ ١٢٦٩ هـ

عَلَيْهِ السَّلَامُ الْمَدِينَةُ الْمَحْتَاةُ إِلَى الرَّحْمَةِ

١٢٦٩ هـ

وَبِهِ السَّلَامُ الْمَدِينَةُ الْمَحْتَاةُ إِلَى الرَّحْمَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Handwritten marginal notes at the top of the page, including the title 'سورة الاحقاف' and other commentary.

فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ

لَهُمْ جَنَّاتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَهُمْ

عَنْهُ ذَلِكَ الْغَوْزُ الْعَظِيمُ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ

سُورَةُ الْأَنْعَامِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

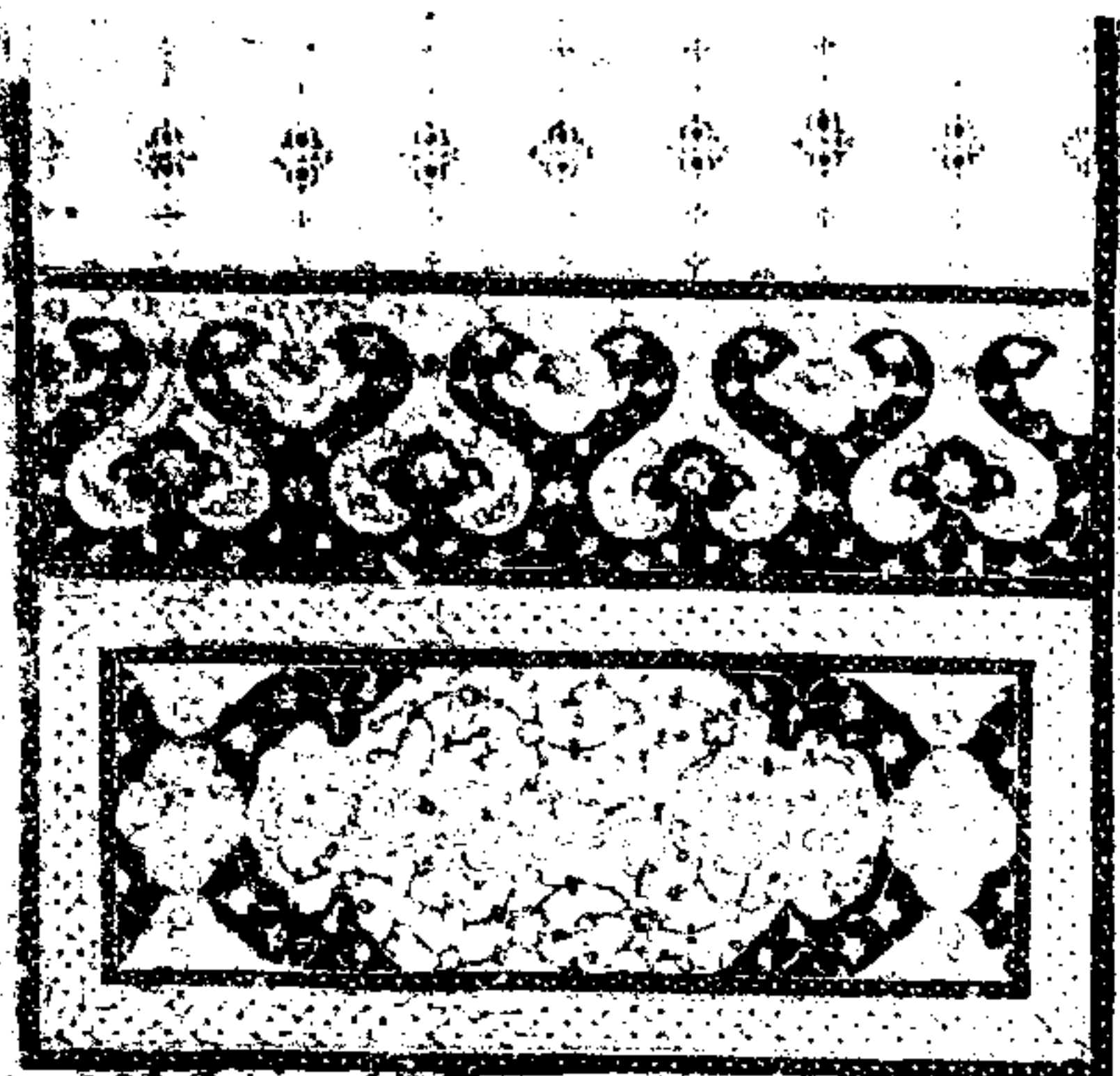
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ

فَعَالِمِ الْغَيْبِ فَتَعَالَى عَنِ الظُّلُمَاتِ مَا يَسْتَعْلَمُ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ

قَضَىٰ أَجَلَ وَأَجَلَ مَسِيٍّ عِنْدَ رَبِّكَ تُنْفَخُ عَنْكُمْ فِي السَّمَاوَاتِ

وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ وَمَا

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ
 فِي ذَلِكَ الْكِتَابِ لَارْتِي فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ
 الَّذِينَ يُؤْتُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ
 وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ بِمَا آتَاكَ مِنَّا نَزْلَ الْبُكْرِ وَمِنَّا نَزْلَ الْآخِرَةِ
 هُمْ يُوقِنُونَ إِنَّ لَكَ عَلَىٰ هٰئِلٍ مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُم أَمْ لَمْ
 تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ خَسِمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ
 وَأَبْصَارِهِمْ عَمَتَا وَعَمَتَا وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ وَمِنَ النَّارِ

در این آیه از کتب
 که در این کتاب است
 در این کتاب است

الْبَيْتُ مِثْلُ حَجَارَةٍ مِنْ حَجَرِ كَعْبَدِ

أَقْبَلُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا يَلُوفُ قُرَيْشٍ إِلَّا فِي رَحْمَةِ السَّمَاءِ وَالصَّبْتِ
فَأَيْقُنُوا رَبِّ هَذَا الْبَيْتِ الَّذِي أَظْهَرَهُمْ مِنْ حَيْجِ

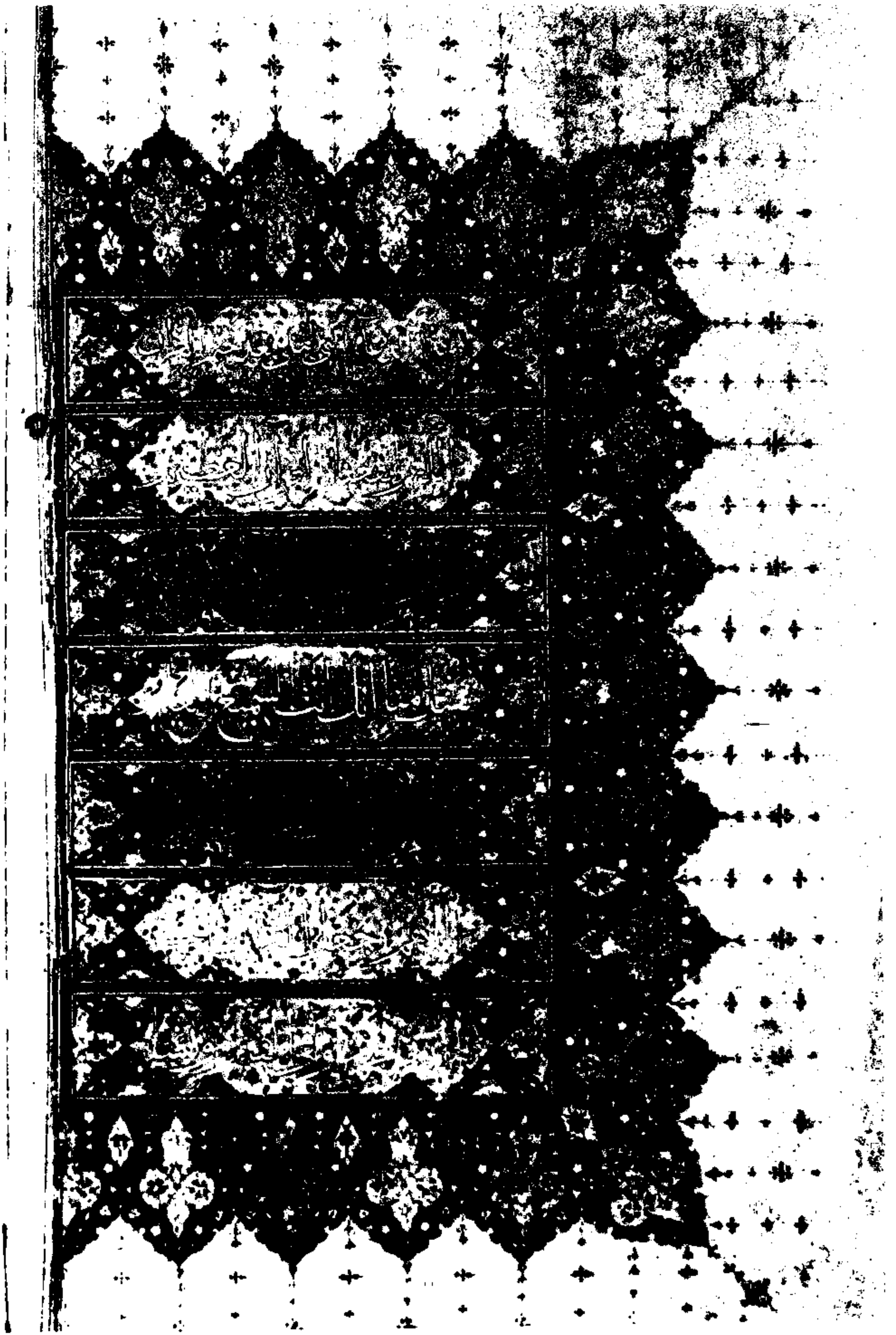
أَقْبَلُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَرَأَيْتَ الَّذِي يَكْفُرُ بِالَّذِينَ قَدَّمُوا لَهُمُ الْبَيْتَ
وَالْيَتِيمَ وَلَا يَحْضُرُ عَلَى كَلِمَاتِ الشَّكِينِ وَيُؤْتِي الشَّكِينِ
الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ الَّذِينَ هُمْ يُرَادُونَ وَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Handwritten marginal notes in Arabic script, likely commentary or additional verses related to the main text.

Handwritten marginal notes in Arabic script, including several circular stamps or seals, possibly indicating ownership or archival status.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ فَمَا كَانَ لَكُمْ

كُفُوا أَحَدٌ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَخْلُوقٍ ۝ وَمِنْ شَرِّ غَافِقٍ

ذَوِّقَ ۝ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثِ فِي الْعُقَدِ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلَهِ النَّاسِ ۝ مَرْسُومِ

النُّجُومِ ۝ الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَمِيرٍ ۝

وَالنَّاسِ ۝

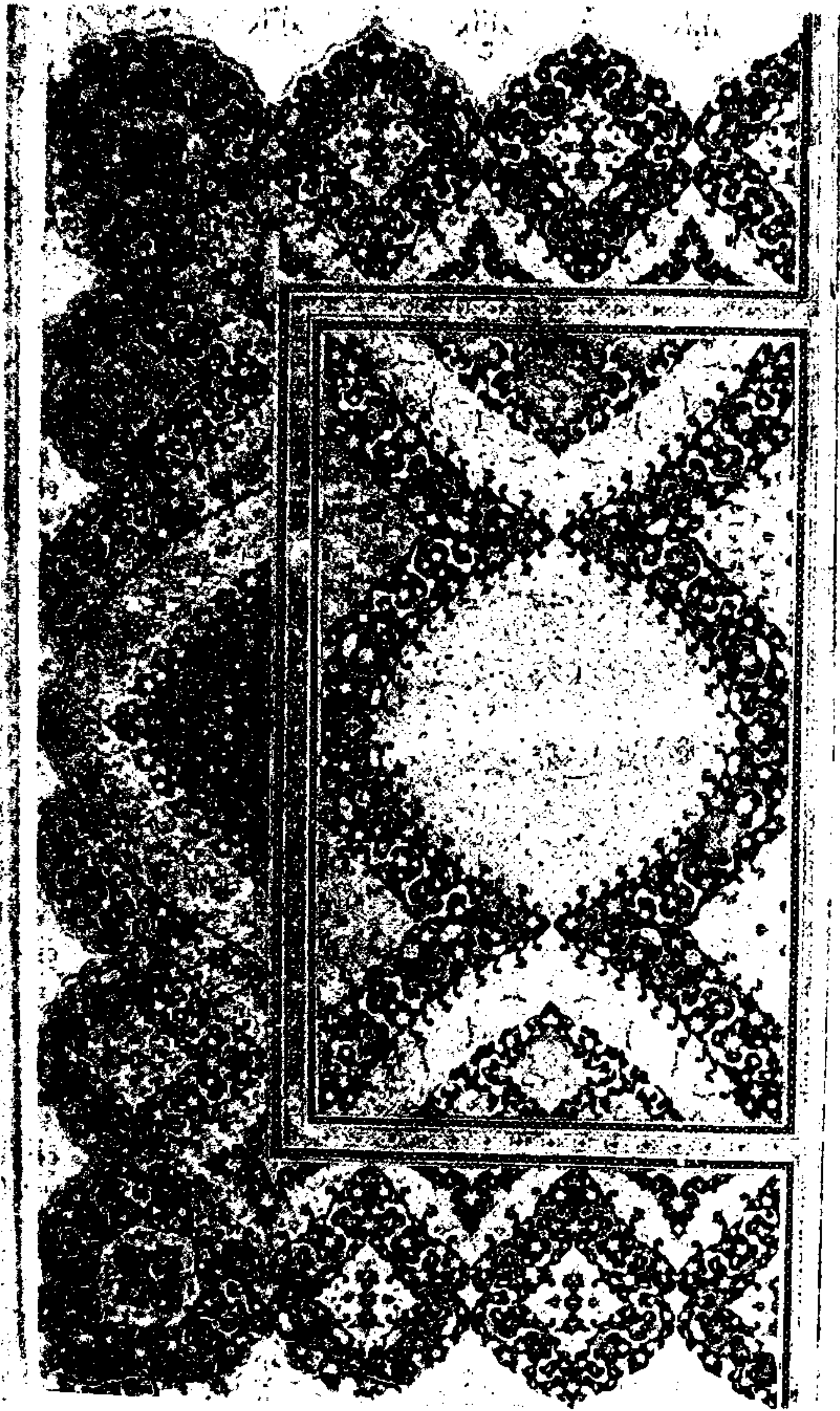
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یک صفحه از صدر نسخه شماره ۱۸۶۷/۱۰۲

۴۱۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الذِّكْرِ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْقَائِمِينَ ۗ وَذَٰلِكَ
 يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ
 وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَيَآئِلَآءِ
 مِم مَّا يُوقِنُونَ ۖ إِنَّ إِلَٰهَكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّكَ وَأُولَٰئِكَ هُم
 الْمُقْتَدِرُونَ ۗ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ
 أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۗ خَشِيَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ
 سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوًا وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۗ
 وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ إِنَّا نَسُوا اللَّهَ وَإِنَّا لَآخِرُونَ وَمَا نُم

اذ يكون واذا ما اتراك منون
 بركم من احديهم انصرفوا
 بغيرهم لا يفتنون قد جاءكم
 رسول من انفسكم من قبلك
 ما علمتم من رزق ربكم
 بالقرآن من رزق ربكم فان تولوا
 فقل حسبي الله لا اله الا هو
 عليه توكلت وهو رب العرش العظيم

العظيم

انما انزلنا الكتاب بالحي
 الالهي تلك ايات الكتاب الحكيم
 اوحينا الى رجل منهم ان
 انذر الناس وكتب الدين استوانا
 لهم قد صدق عند ربهم
 ان الكافرين انما هم لئالين
 ان ربكم الله الذي خلق السموات والارض

Handwritten marginal notes at the top of the page, including the name 'Abdullah bin Muhammad' and other illegible script.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ هُوذِيَتْ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلِدِ النَّاسِ

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَسِ الْخَنَاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ

فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ

صَدَقَ اللَّهُ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمِ

وَخَنَّ عَلَى ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ وَبِهِ مُؤْمِنِينَ وَالْخُنْدُ

بِنُورِ الْعَالَمِينَ

Vertical handwritten marginal notes on the left side of the page, including the name 'Abdullah bin Muhammad' and other illegible script.

Small handwritten text at the bottom center of the page.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝ وَمِنْ شَرِّ أَسَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ ۝ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝ تَامٌ

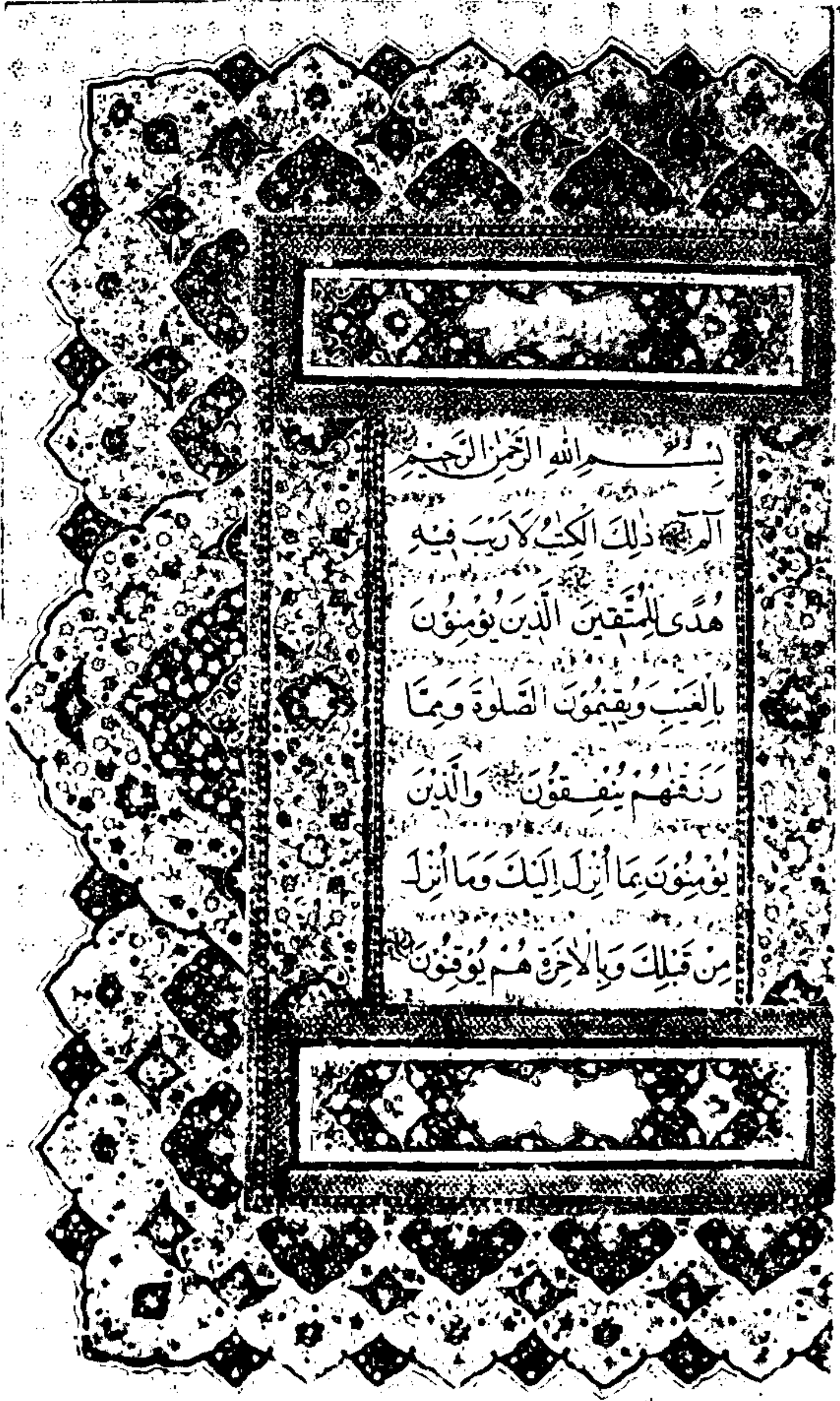
انب خروف قور حافظ اولی ولد شرح نظام الین عرف نور

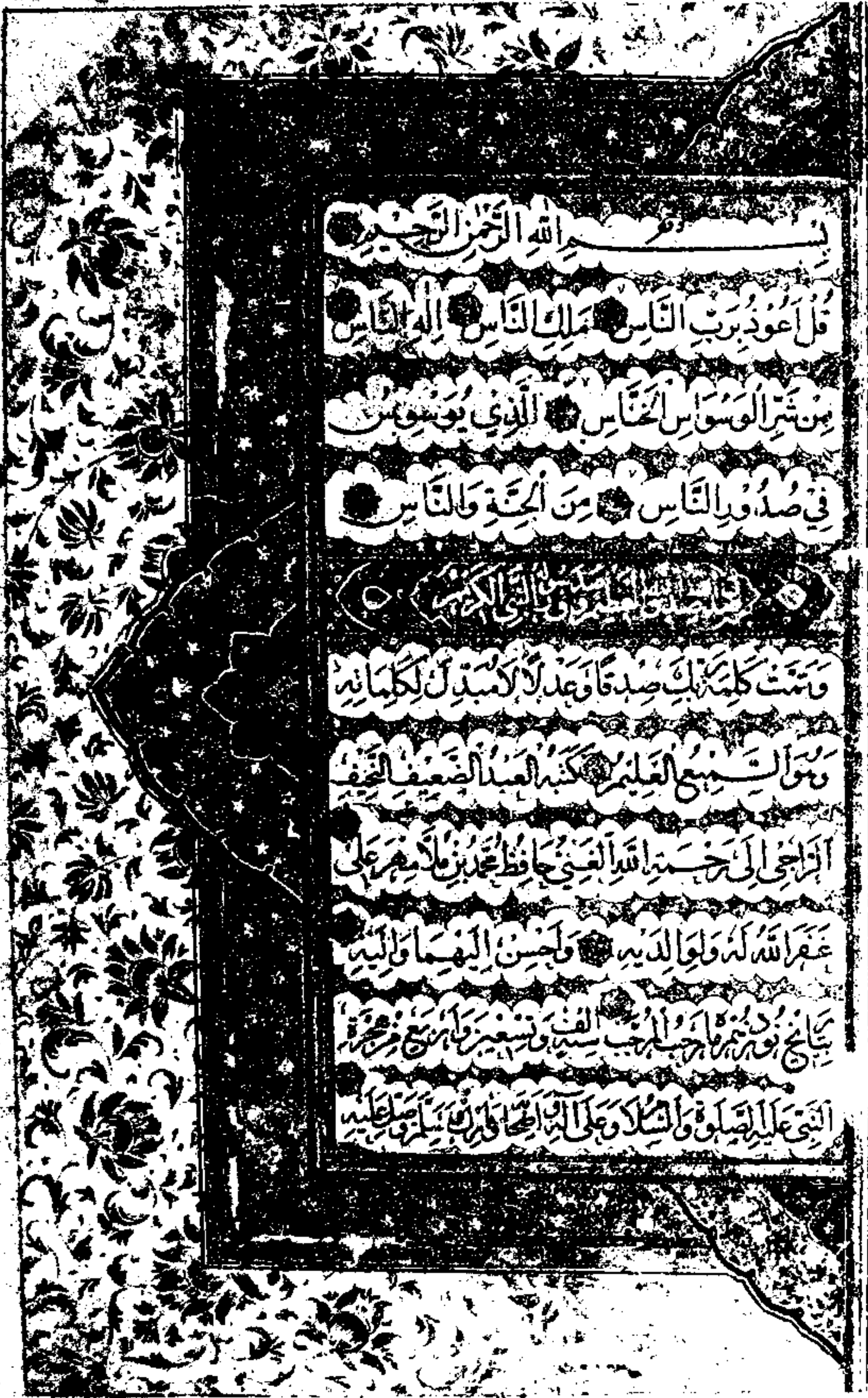
بمختصر محمد طبرانی وقت نماز داشت در شهر سمرقند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ۝ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَاسِ

الَّذِي يُوَسْوِسُ

فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْغَيْبِ وَالنَّاسِ

وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

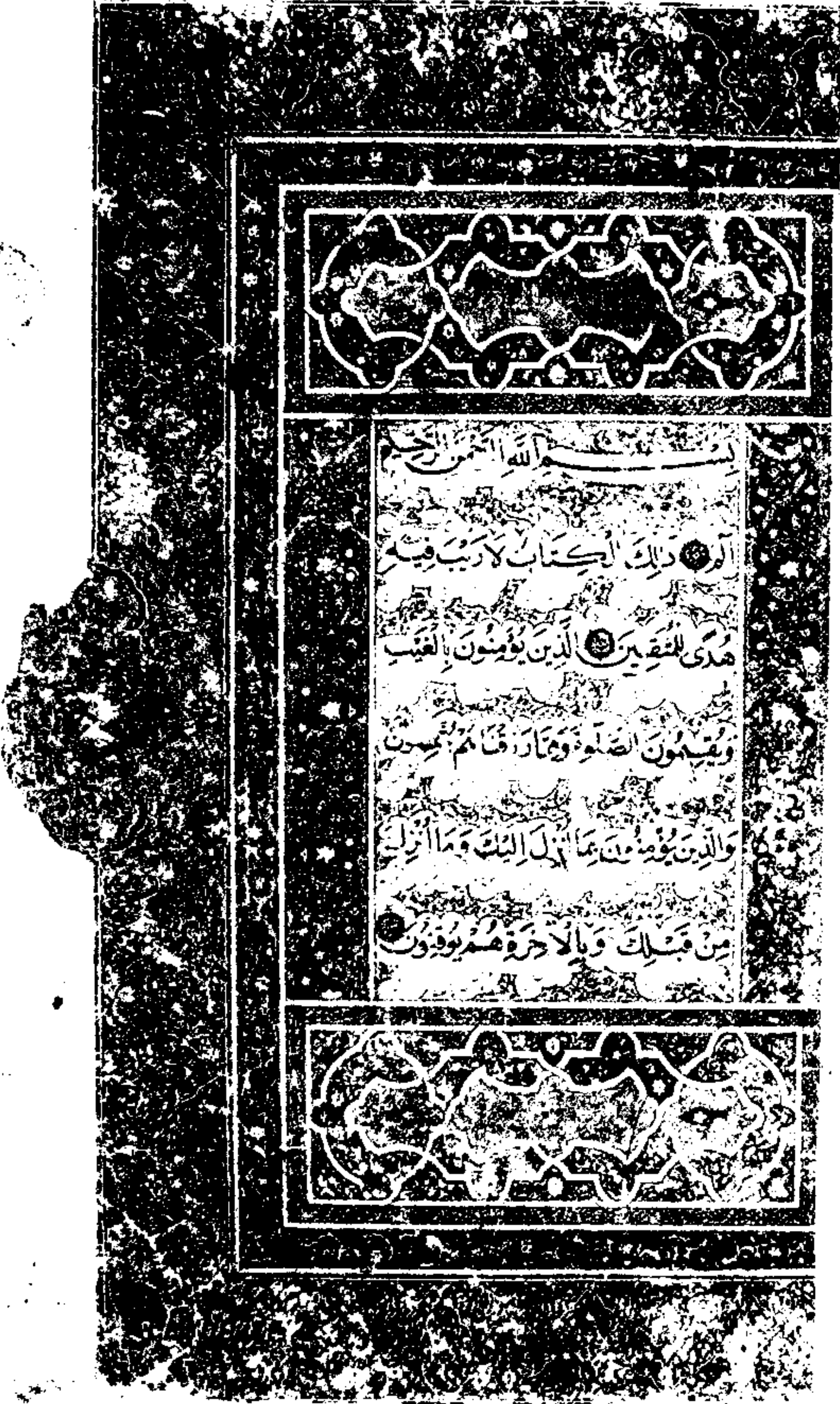
وَأَمَّا كَلِمَاتُكَ فَابْعَدْنَا وَابْعَدْنَا

وَيُضِلُّ الْأَوْقِيَاءَ وَيُؤْتِي
 عِلْمَ الْيَتَامَى وَيُقِيمُ الصَّلَاةَ
 لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَنَادَى
 تَحْتَهُ رَبِّهِ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي
 إِنِّي مِنَ الْغَافِلِينَ ۝ وَإِنَّ
 وَعِلْمَ الْيَتَامَى وَيُؤْتِي عِلْمَ
 تَحْتَهُ رَبِّهِ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي
 إِنِّي مِنَ الْغَافِلِينَ ۝ وَإِنَّ
 وَعِلْمَ الْيَتَامَى وَيُؤْتِي عِلْمَ
 تَحْتَهُ رَبِّهِ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي
 إِنِّي مِنَ الْغَافِلِينَ ۝ وَإِنَّ
 وَعِلْمَ الْيَتَامَى وَيُؤْتِي عِلْمَ

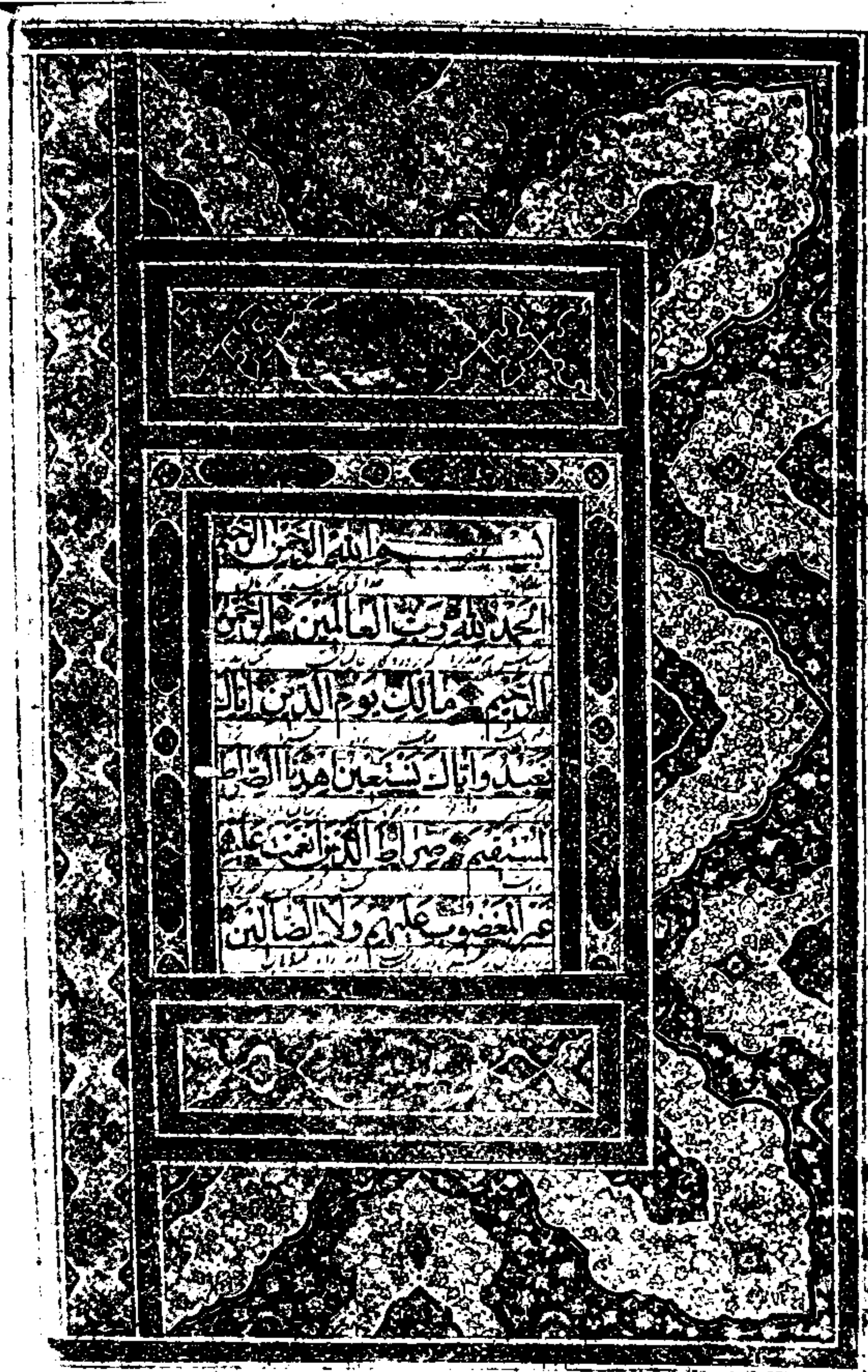

(Marginal notes in smaller script, including a large circular stamp on the right side of the page.)

شماره ۱۴۱/۱۷۹۳

۴۲۸

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ مِنْ شَرِّ

الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْغَيْثِ وَالنَّارِ

فَلْيَسِّرْ لِي كِتَابِي يَا مُحَمَّدُ إِنَّهُ بِمَلِكِ الْحَمِيدِ يَا عَبْدَ الضَّعِيفِ

الْمُجْتَرِبِ يَا مُحَمَّدُ يَا عَبْدَ الْغَفُورِ حَسْبُ الْإِشَارَةِ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ

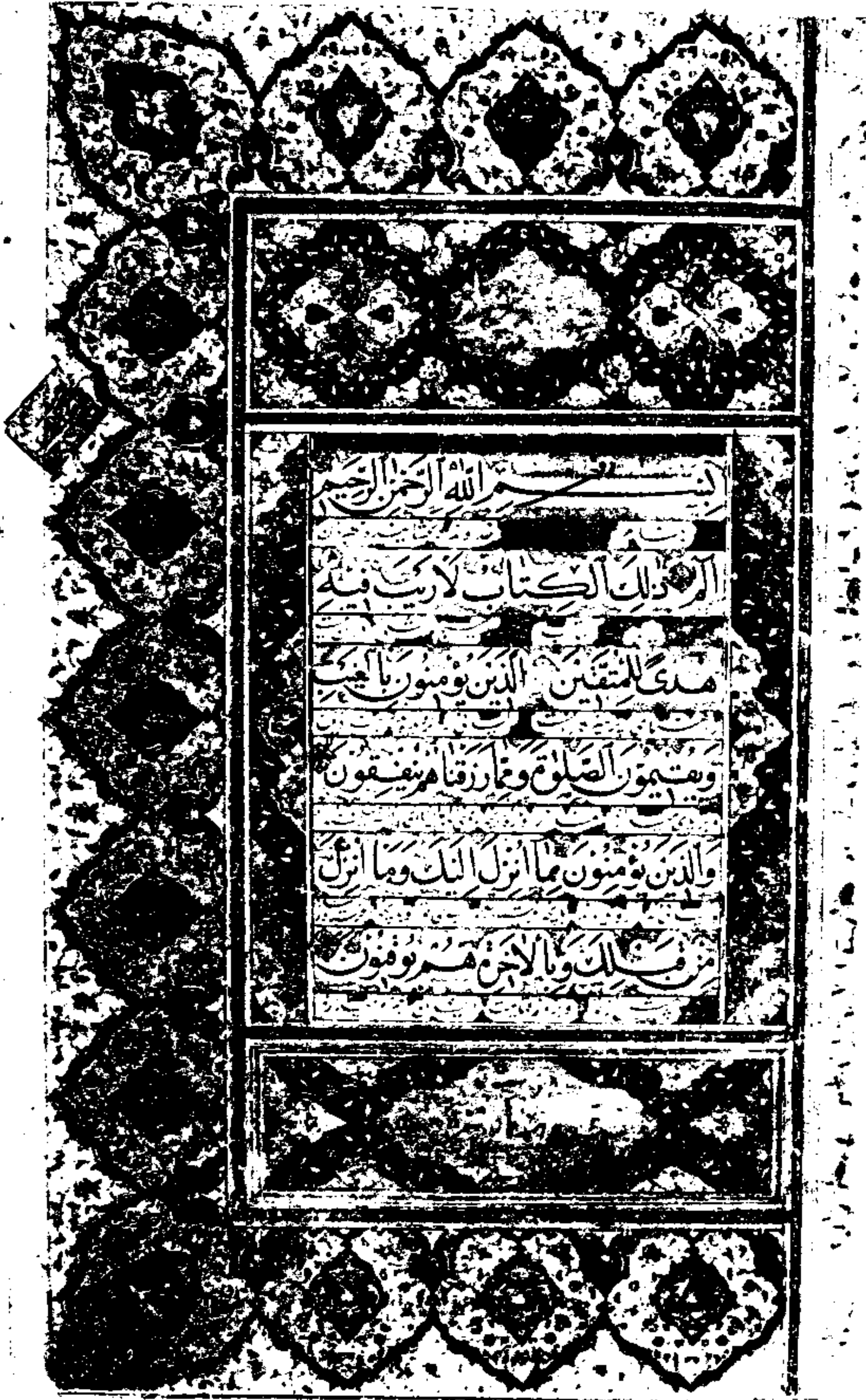
يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ

Handwritten marginal notes in Arabic script, including phrases like 'بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ' and 'قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ'.

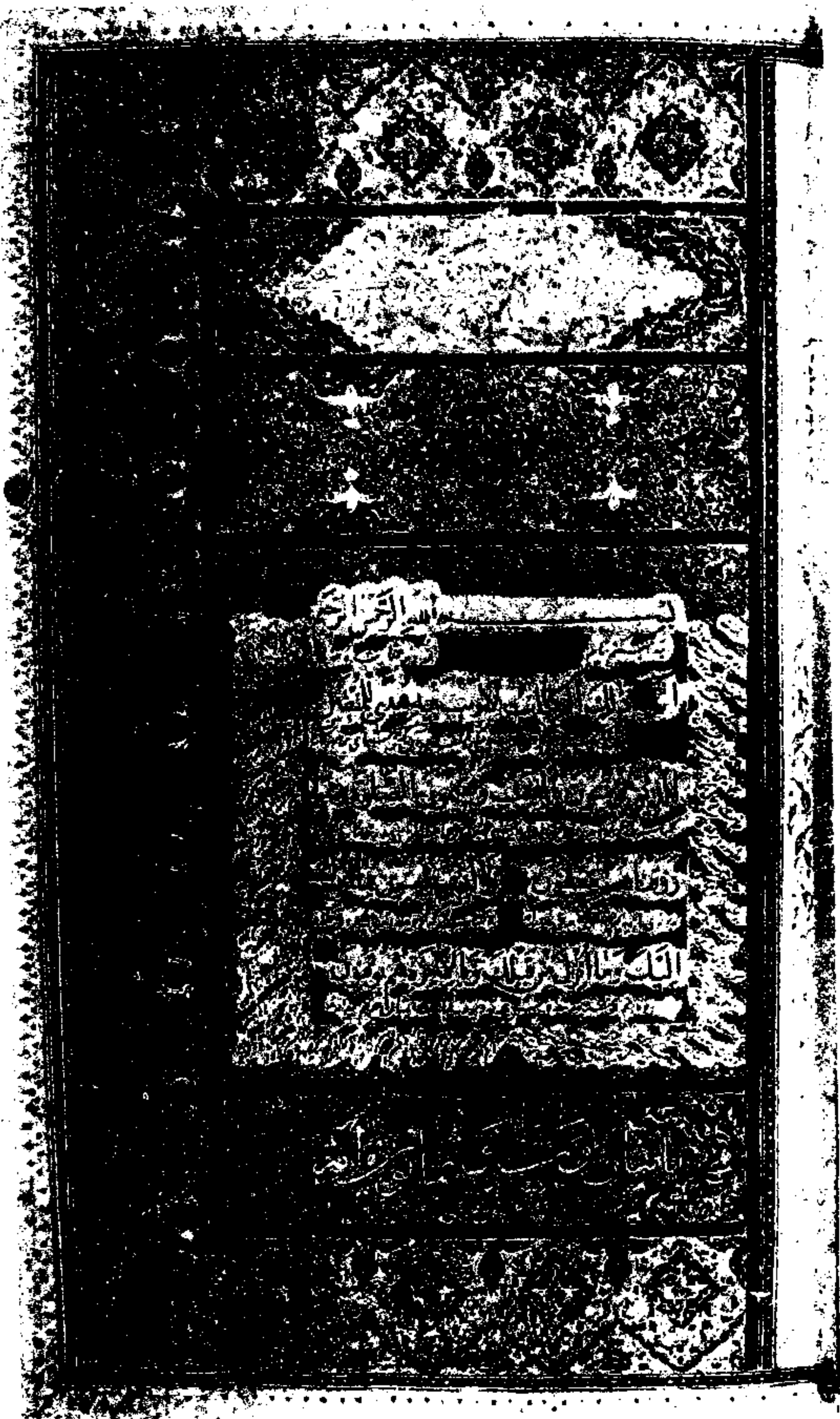
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره ۱۷۹۳/۱۴۱

زوی از حق طاهر بجز او را نکند شک و نیلما
 الهی که ذات بی شریک من بود سبزه تابان ایند چمن
 کل عمر از شکر بود ناز هر حق محکمند و اولاد
 الشاطین سلطانین و الخافان الخافان
 البیظفرو المنصور * خلا الله تعالی ملک و یا مروت
 و افاض علی العالمین بر و امتنانه و احسانه
 مرقوم قلر کشند قمر کثیر بندگانشان
 تجاخص طایر کز بندگانه مات و بقا بعد از اولاد
 اظفر النبوتی صلی الله علیه و آله و سلمت کثیرا
 کثیرا زایگا و الحمد لله رب العالمین

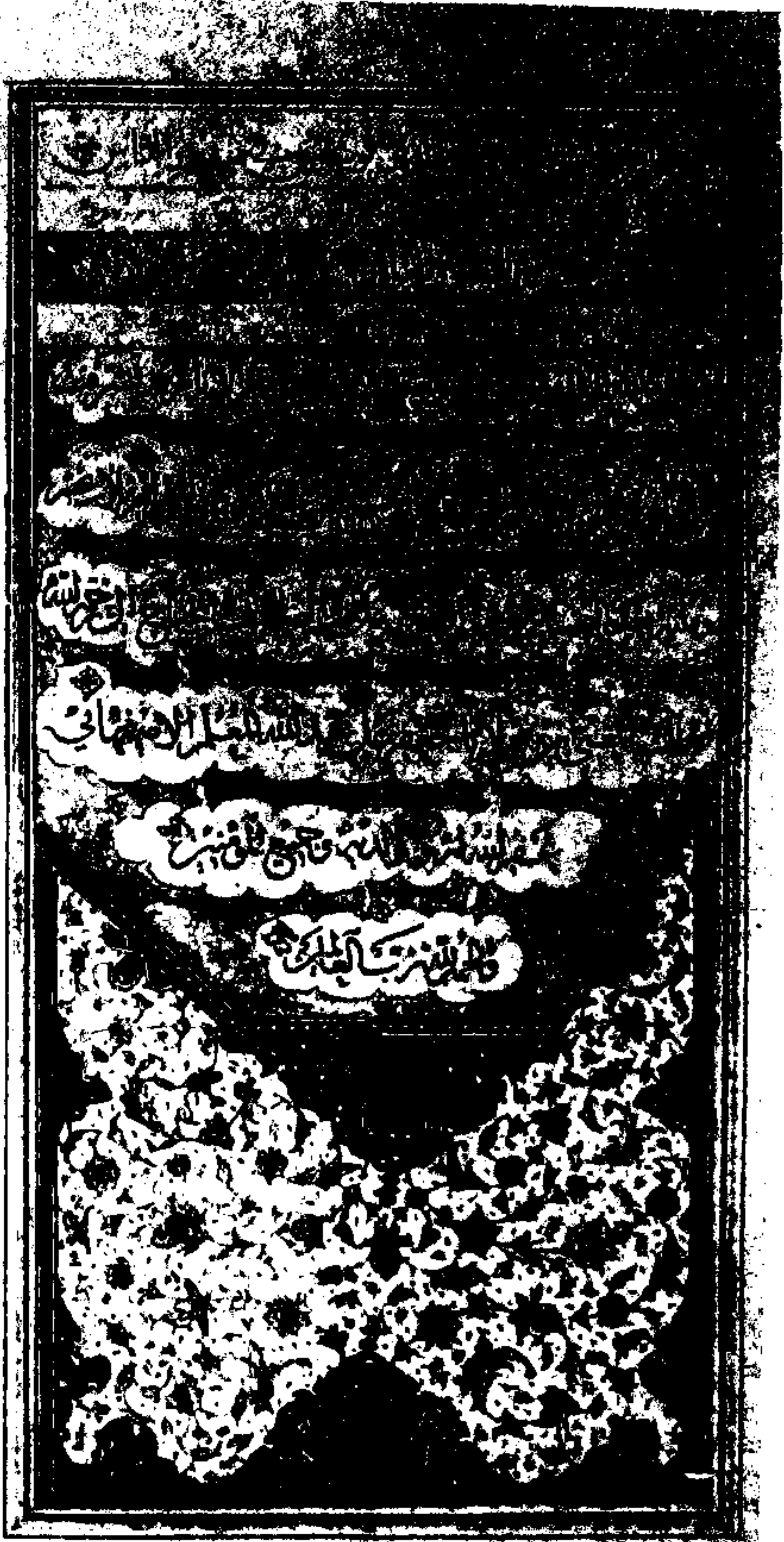

آغاز سورۃ بقرہ از شماره ۱۴۵/۱۵۱۷

۴۳۲

لا بد ان يكون هذا الكتاب
 من اثاره العظمى التي
 كتبت في ايامه السنية
 التي لم يترك فيها حرفة
 واحدة من فنون العلوم
 والادب الا وله فيها
 ما لا يحصى من النعمان
 والبركات التي لا ينفك
 عنها قلبه الكريم
 ولا يفتقدها لسانه
 الطيب في كل وقت
 وحين ولا بد ان يكون
 هذا الكتاب من اثاره
 العظمى التي كتبت في
 ايامه السنية التي لم
 يترك فيها حرفة
 واحدة من فنون العلوم
 والادب الا وله فيها
 ما لا يحصى من النعمان
 والبركات التي لا ينفك
 عنها قلبه الكريم ولا
 يفتقدها لسانه الطيب
 في كل وقت وحين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مِنَ الْمَلِكِ النَّاسِ وَالْإِنْسَانِ
 مِنَ بَشَرِ النَّاسِ وَالْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

صدق الله العظيم وصدق رسوله الكريم ونحن على ذلك
 من الشاهدين الشاكرين وبمؤمنين موقنين اللانفعنا ولا
 بالقر العظيم واهدنا بيماننا من الآيات والذكر الحكيم وتفعل
 مثافعة انك انت السميع العليم واستجب دعائنا برحمته يا ارحم الراحمين

هذا القرآن الكريم
 الذي هو نور
 يهدينا الى صراط
 مستقيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام
 على سيدنا محمد
 وآله الطيبين
 الطاهرين
 المعصومين
 أجمعين
 أما بعد
 فقد قرأنا
 هذا القرآن
 العظيم
 الذي هو نور
 يهدينا الى
 صراط مستقيم
 الحمد لله رب
 العالمين
 والصلوة والسلام
 على سيدنا محمد
 وآله الطيبين
 الطاهرين
 المعصومين
 أجمعين

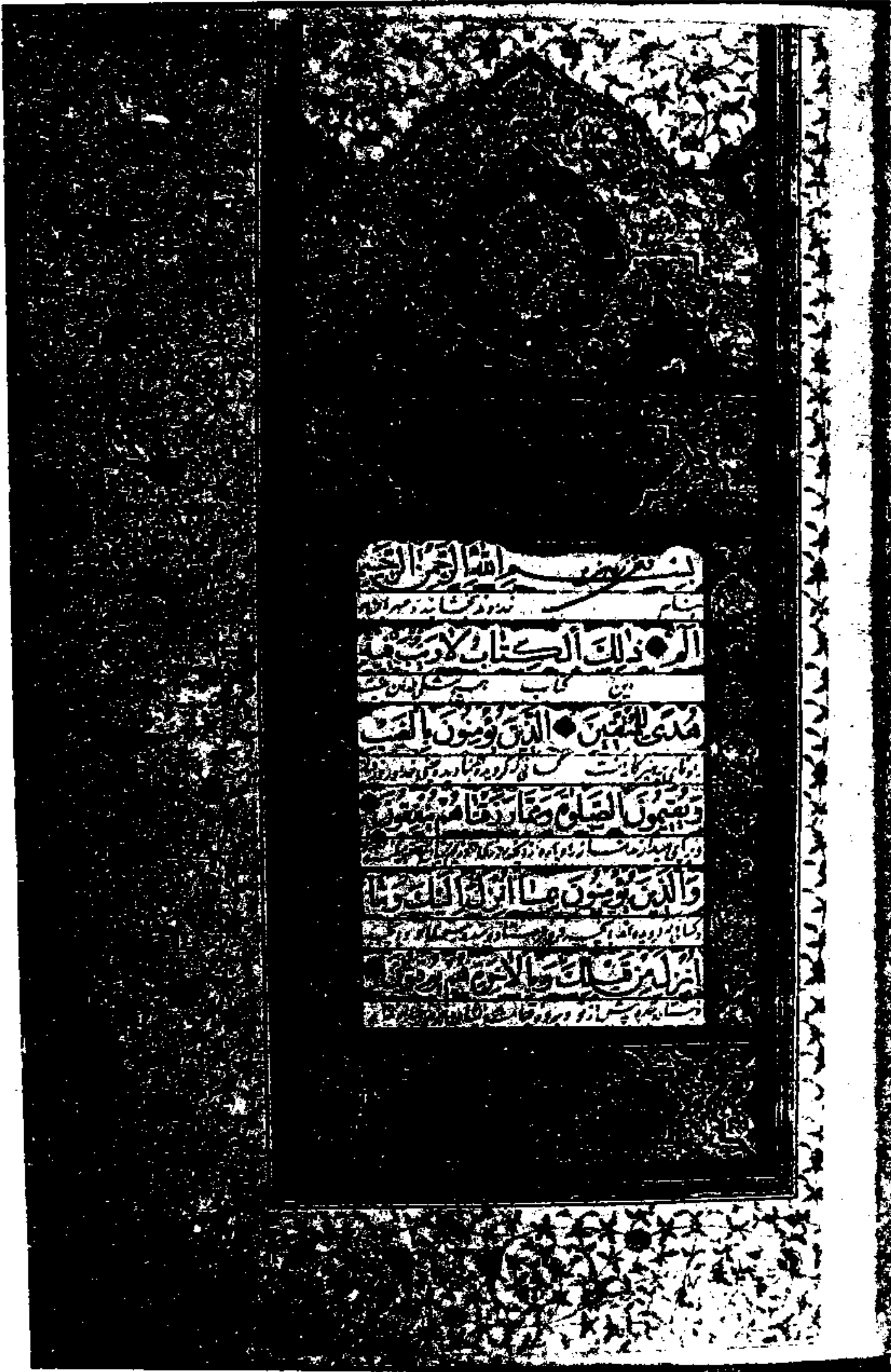
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْقَلَمِ • **مَنْ قَدَرْنَا خَلْقًا** • **وَمَنْ قَدَرْنَا مَدَدًا**
أَوَاقِفًا • **وَمَنْ قَدَرْنَا مَوَاقِفًا** **فَالْمَعْدُ** • **وَمَنْ قَدَرْنَا**
حَامِدًا وَأَجْزَعَ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْقَلَمِ • **مَلِكِ الْقَلَمِ** • **إِلَهِ الْقَلَمِ**
مَنْ قَدَرْنَا مَوَاقِفًا • **الَّذِي يُسَوِّرُ**
فِي صُدُورِ الْقَلَمِ • **مِنْ الْجَمْعِ**
وَالْقَلَمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْقَلَمِ • **وَالْقَلَمِ** • **وَالْقَلَمِ**
وَالْقَلَمِ • **وَالْقَلَمِ** • **وَالْقَلَمِ**

این سوره را در وقت جنگ و جدل و در وقت
 که از دشمنان بترسند و در وقت که از
 دشمنان بگریزند و در وقت که از دشمنان
 بگریزند و در وقت که از دشمنان بگریزند

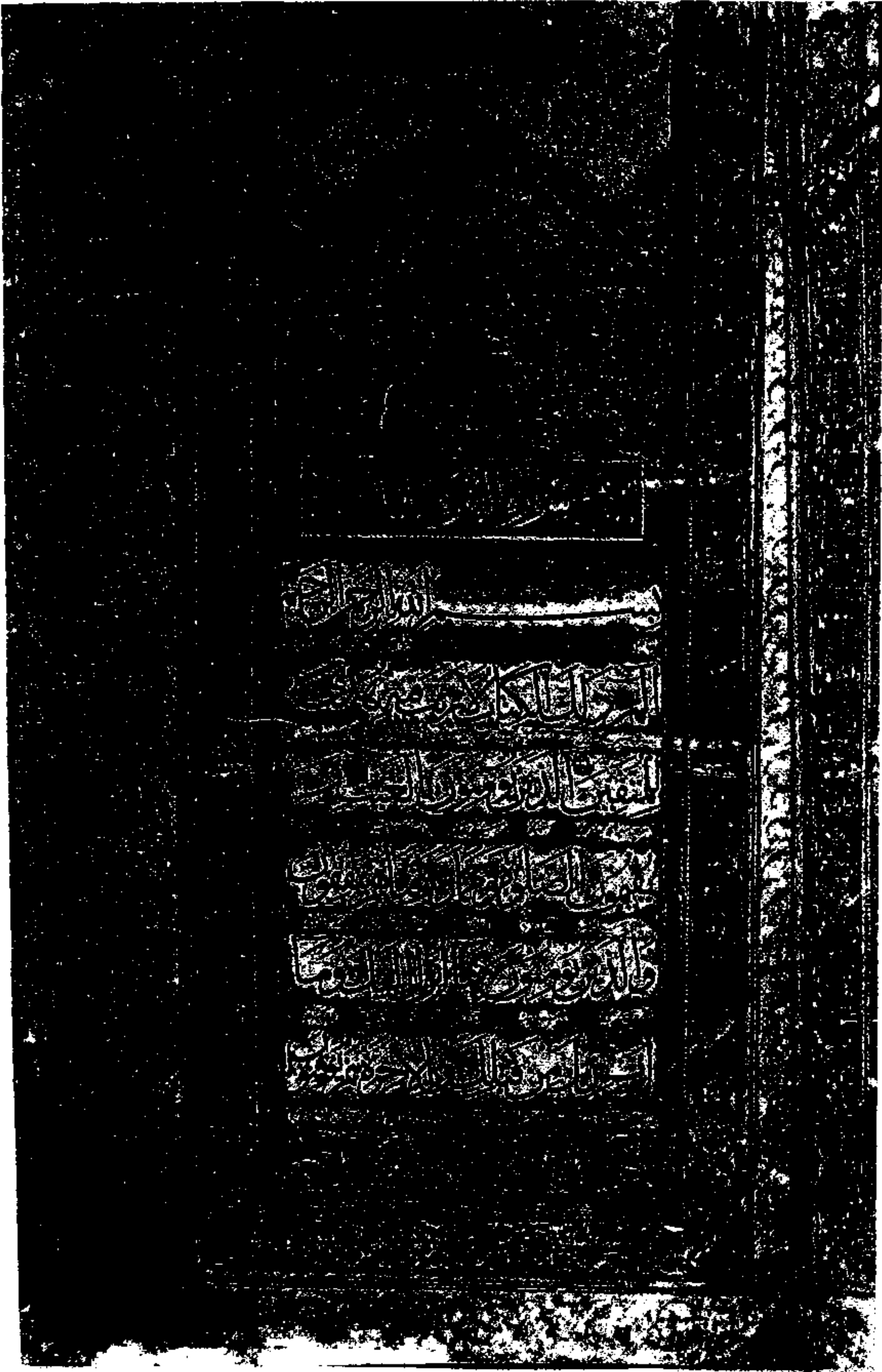
این سوره را در وقت جنگ و جدل و در وقت
 که از دشمنان بترسند و در وقت که از
 دشمنان بگریزند و در وقت که از دشمنان
 بگریزند و در وقت که از دشمنان بگریزند

این سوره را در وقت جنگ و جدل و در وقت
 که از دشمنان بترسند و در وقت که از
 دشمنان بگریزند و در وقت که از دشمنان
 بگریزند و در وقت که از دشمنان بگریزند

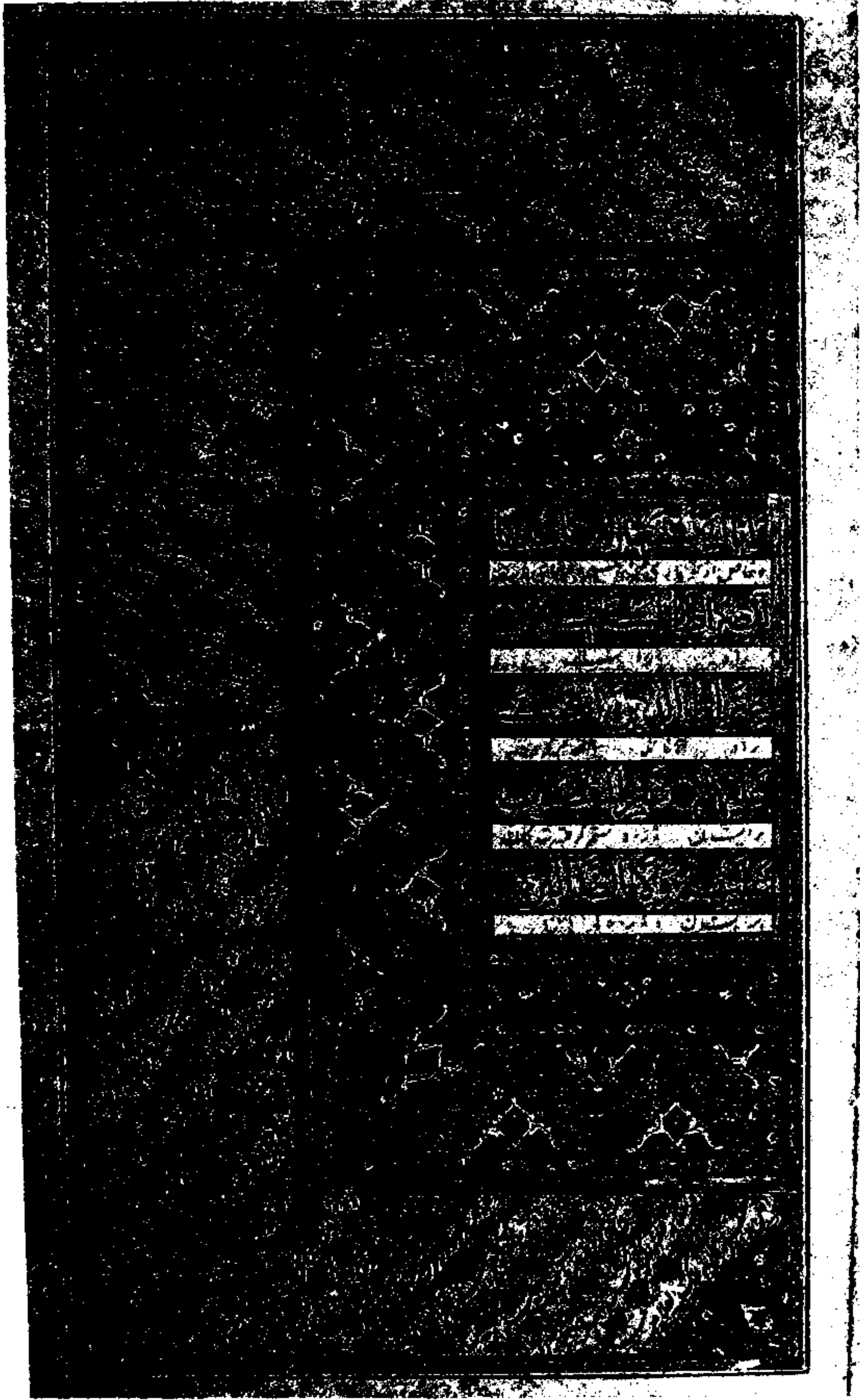

شماره ۱۵۷/۳۸۰ - برگ دوم

۴۳۸

السيرة النبوية واولادها واولادهم
 في احوالهم ووفاءهم
 في الله الرحمن الرحيم
 في شجرة خاسرنا
 خاسرنا
 في الله الرحمن الرحيم
 في التاسع ملك التاسع في التاسع في التاسع
 في التاسع الذي يوسون في صدور التاسع في التاسع
 في التاسع في التاسع في التاسع في التاسع
 في التاسع في التاسع في التاسع في التاسع

دوم نسخه شماره ۱۵۸/۱۹۵۰

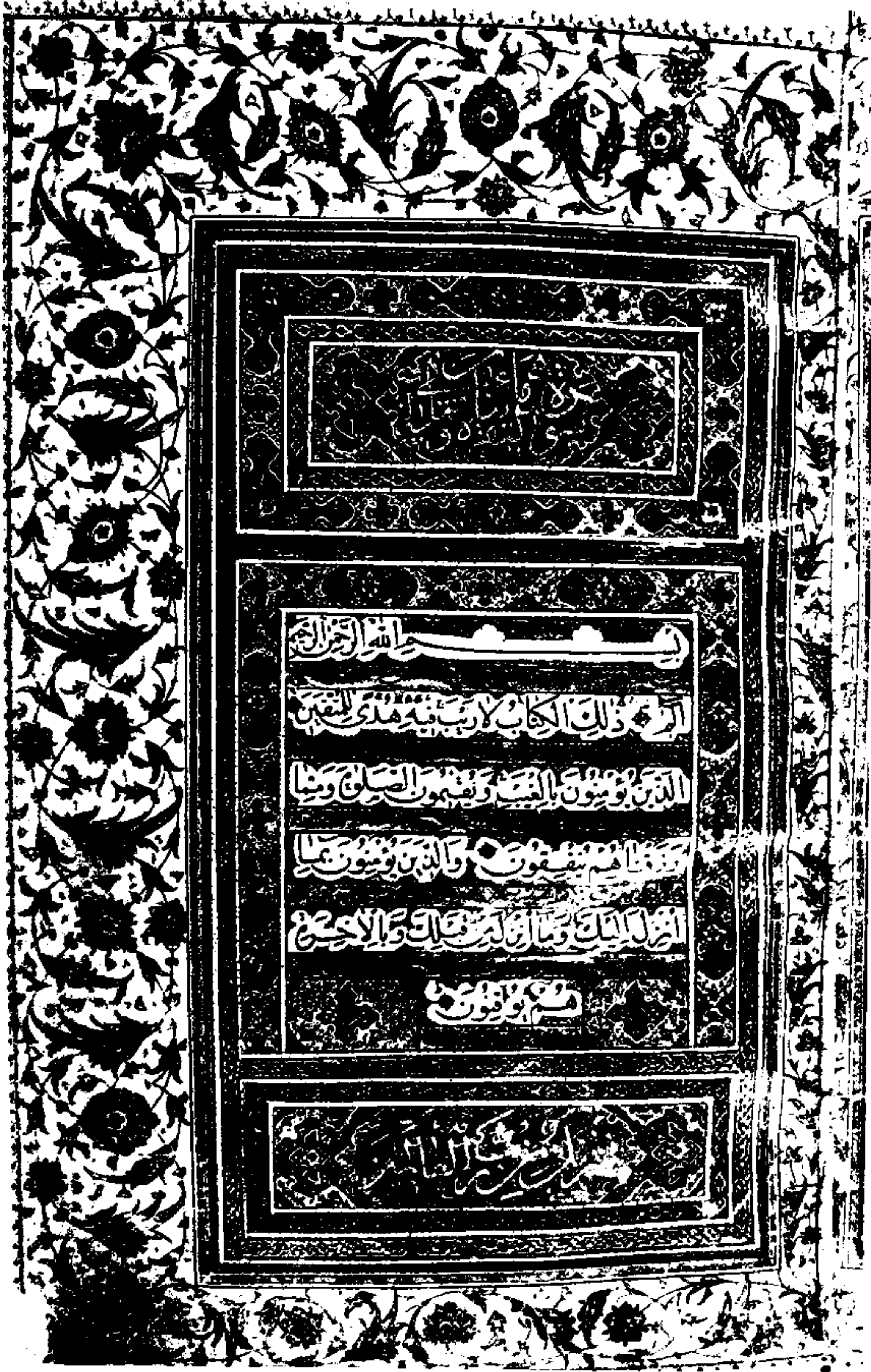
۴۴۰

مدونہ الناس من الخدم والناس

رسالة
سنة ۱۰۰۰

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعلنا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس
الذين هم في الدنيا من الخدم والناس

سورة التين

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هو الله احد الله العليم الذي لا يولد ولا يولد له ولا يكون له كفوا احد

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هو ذريرت الهلق من شر ما خلق ومن شر قابق اذا وقت
سورة التين

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هو ذريرت التاين ملك التاين اليه التاين من شر الوساو
التاين الذي يوسوس في صدور التاين من الجنة والتاين

قد فرغت من تصويد الكلام التيماني وتجر المصنف المجدد

في يوم الاحد من شهر ربيع الحادي لثا سنة تسع وثمانون مائة
بعد لالف من هجرة الرسول الدين في بلدنا الام العاصم

علي بن ملا ابراهيم الركن المازندراني من اول كتابه

القران اللام اعفها وافض حاجاتها

بمحمد واله الطاهرين صلوات الله عليهم

واله

موردی که در این کتاب است

در این کتاب است

در این کتاب است

در این کتاب است

در این کتاب است

در این کتاب است

در این کتاب است

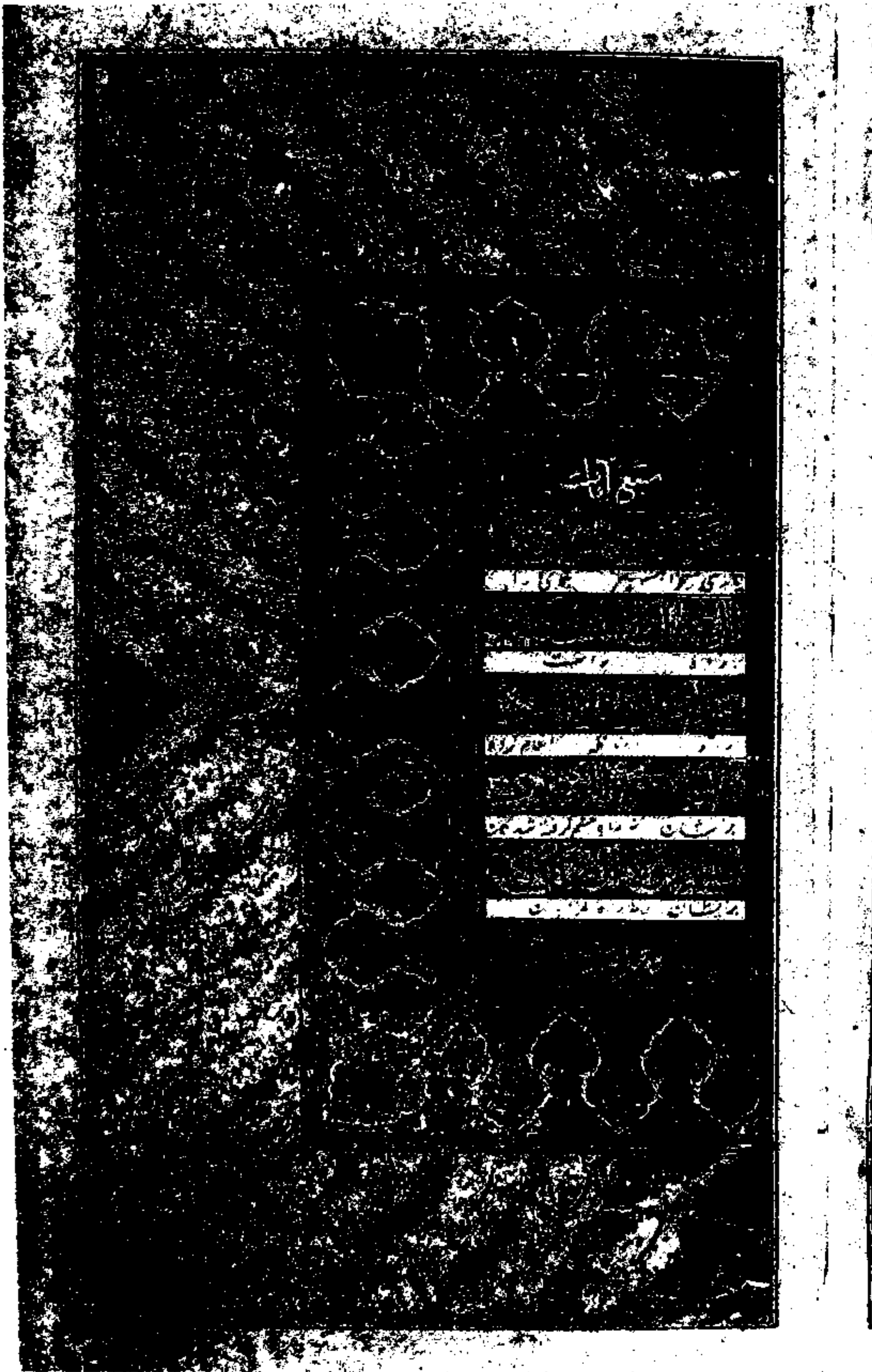
در این کتاب است

در این کتاب است

در این کتاب است

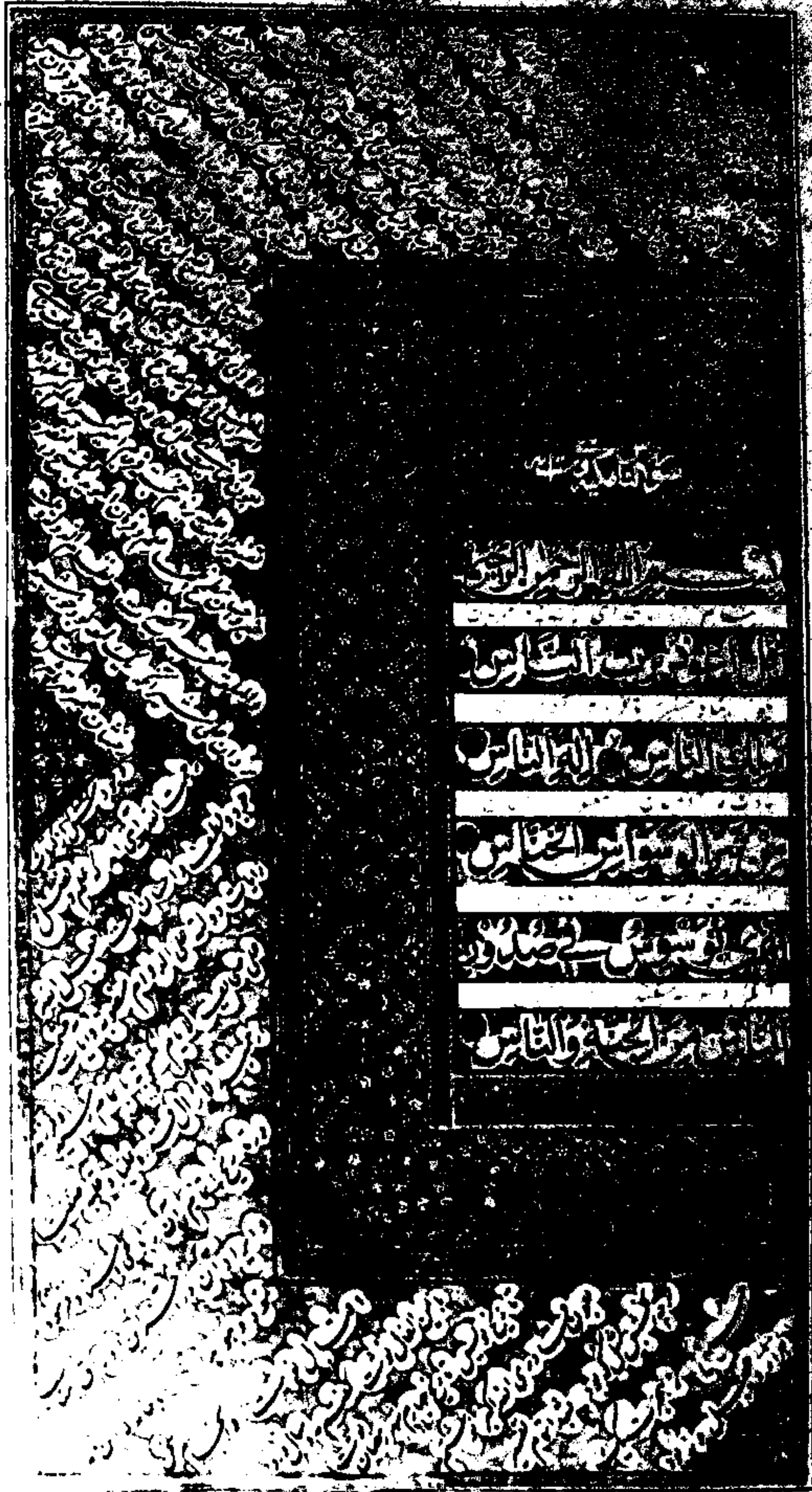
در این کتاب است

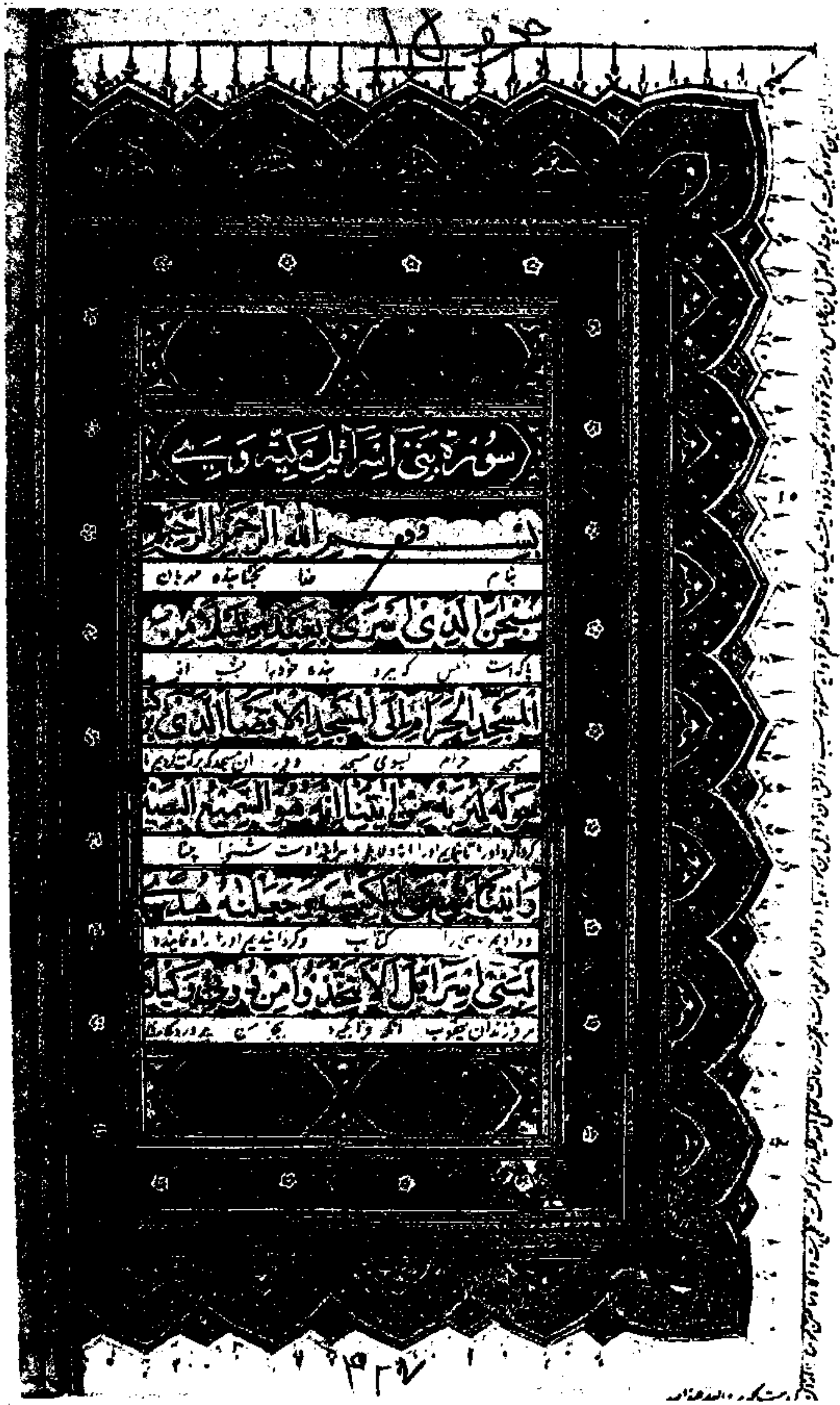

یک صفحه از نسخه شماره ۱۶۸/۱۳۲

۴۴۴

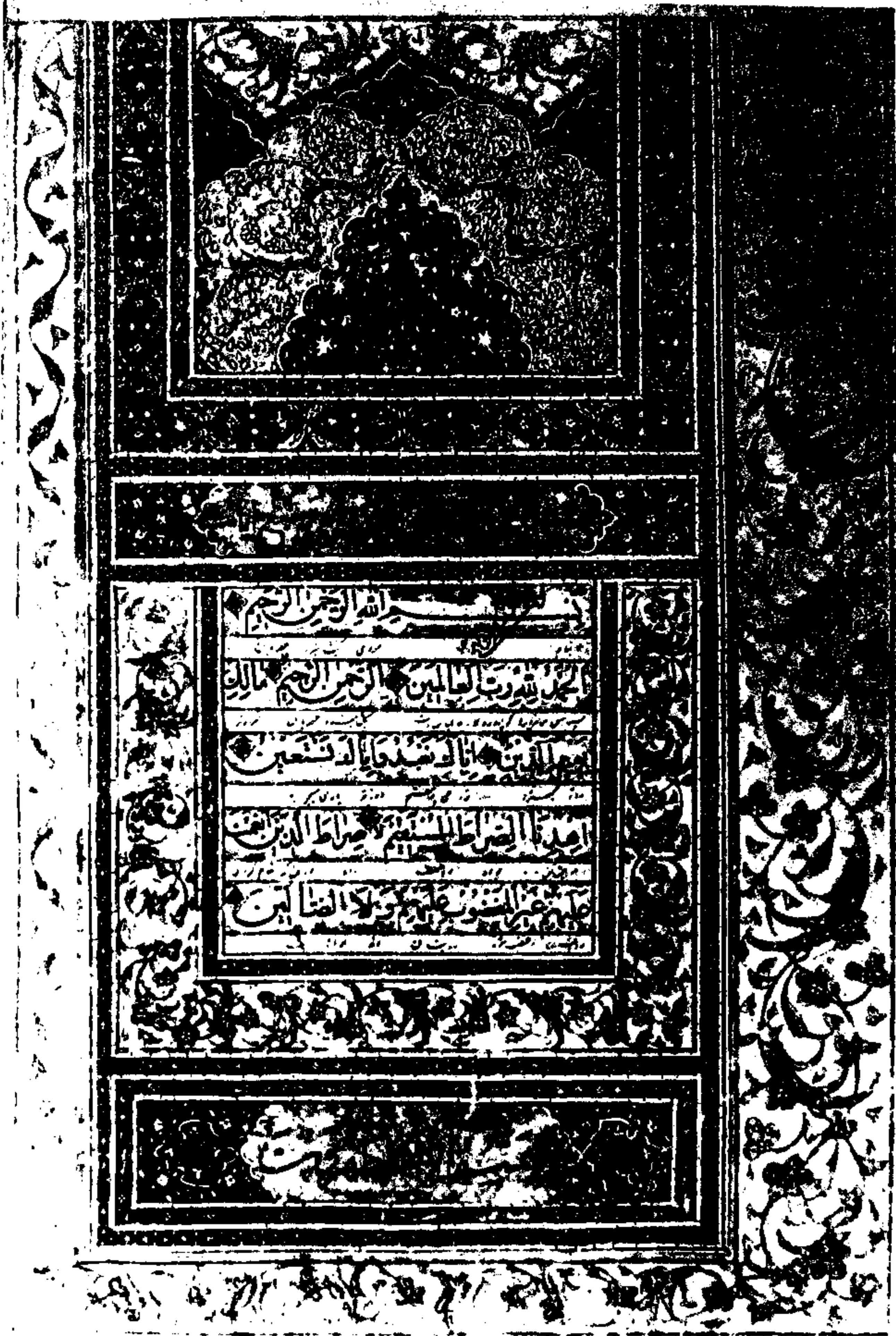

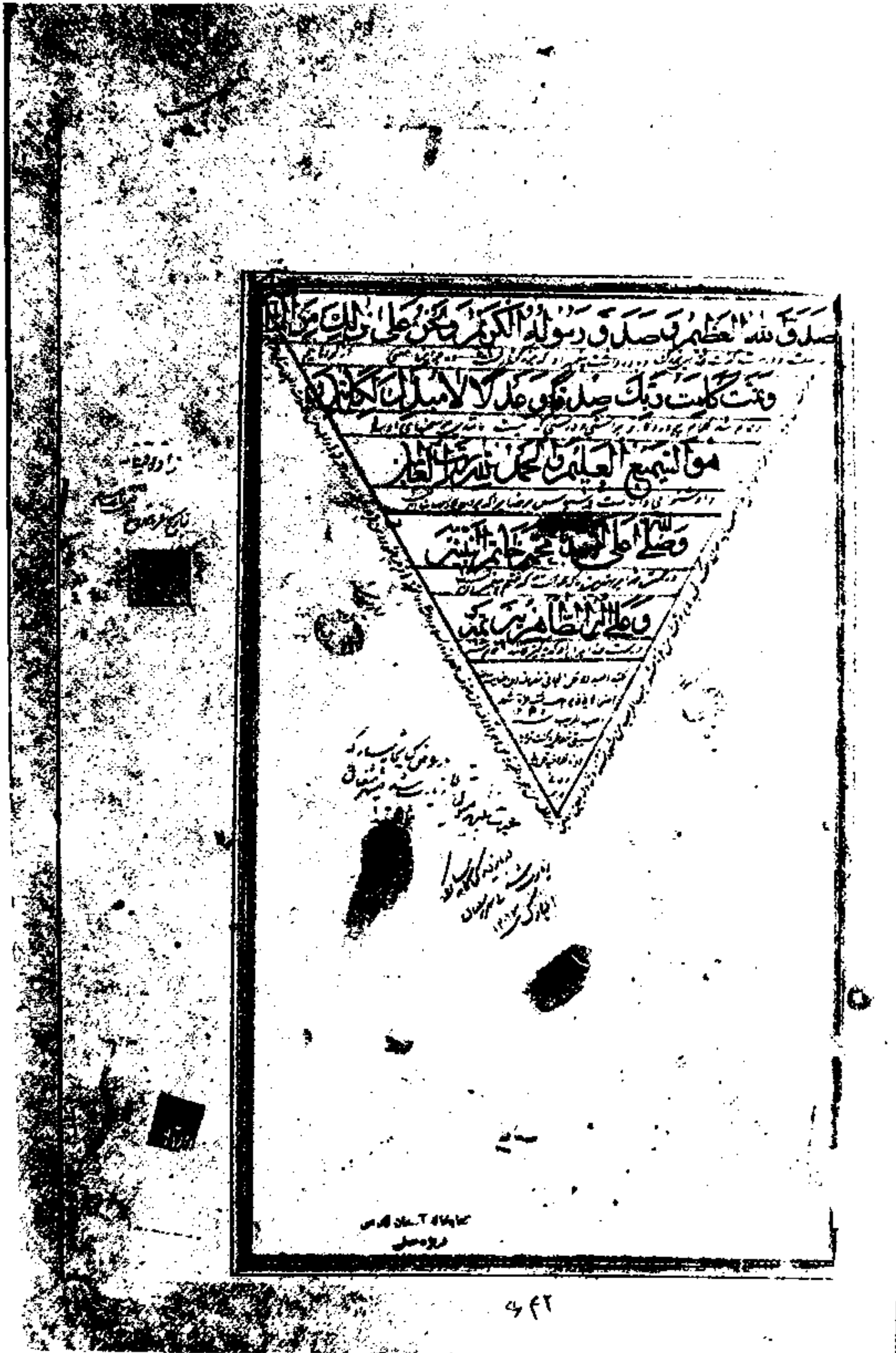

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي هو خير البرية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِمِلَّةِ الْبَرِّ مِلَّةِ الْبَرِّ
شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ
وَيُفْهِقُ صَدْرَهُمْ مِنَ الْغِيظِ وَالنَّاسِ عَمَلُهُمْ خَالِدٌ
وَقَدْ قَالَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَصَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ الْكَرِيمُ عَلَيْهِ
السَّلَامُ بِمَا كُنْتُ قَائِلًا بِمَا كُنْتُ قَائِلًا مِنْ كَلَامِ الْعُلَمَاءِ
السَّلَامَةِ عَلَى بَدَنِ الْأَقْبَلِ الْفَرَجِ الْبَرِّ الْبَرِّ الْبَرِّ الْبَرِّ
أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَاهِلِيُّ الْبَاهِلِيُّ الْبَاهِلِيُّ الْبَاهِلِيُّ
مَا أَفْرَأَ رَأَى الْأَجْسَادَ كَالْأَقْدَامِ الْبَاهِلِيِّ الْبَاهِلِيِّ
أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَاهِلِيُّ الْبَاهِلِيُّ الْبَاهِلِيُّ الْبَاهِلِيُّ
هُوَ الْوَأَقْفُ
وَقَدْ صَحَّ بِشَرِيحٍ وَجَيْدٍ مَخْلُوقٍ مَخْلُوقٍ مَخْلُوقٍ مَخْلُوقٍ
حَيْثُ خَصَّيْنَا مِنْ كَيْفِ طَيْبَتِ كَيْفِ طَيْبَتِ كَيْفِ طَيْبَتِ كَيْفِ طَيْبَتِ
أَلْفَا أَلْفَا أَلْفَا أَلْفَا أَلْفَا أَلْفَا أَلْفَا أَلْفَا أَلْفَا
يَجِدُ فِي أَعْيُنِ الْبَاهِلِيِّ الْبَاهِلِيِّ الْبَاهِلِيِّ الْبَاهِلِيِّ
عَرَضَ قِيَامُهُ عَرَضَ قِيَامُهُ عَرَضَ قِيَامُهُ عَرَضَ قِيَامُهُ

نسخة شماره ٣٨٦/٢٣٩ خط نصرالله فراهانی

من الحنفية

صدا الخطيب بن محمد الكوفي عن أبيه عن

أبي بصير عن أبي بصير عن أبي بصير

عن أبي بصير عن أبي بصير عن أبي بصير

عن أبي بصير عن أبي بصير عن أبي بصير

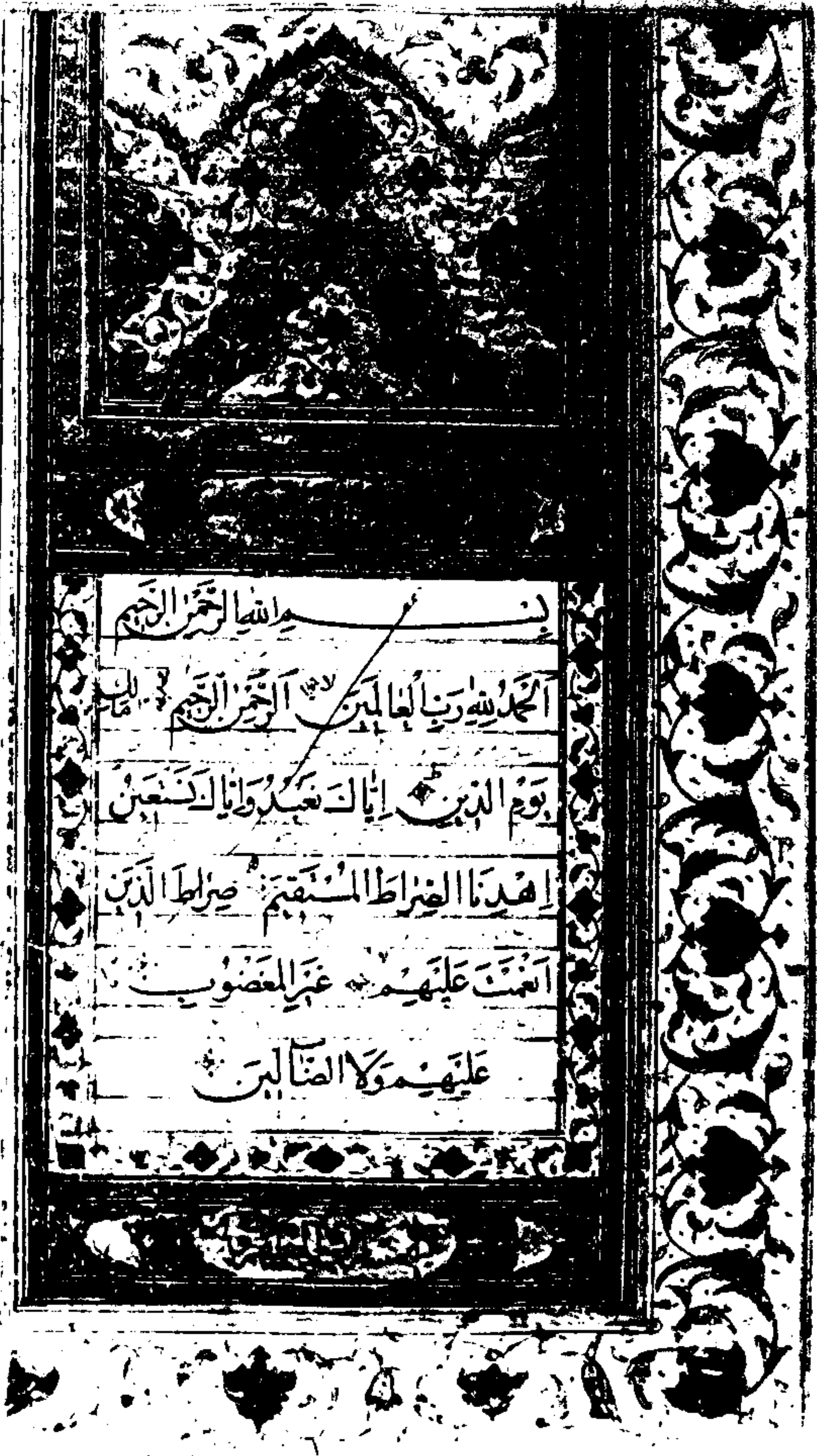
عن أبي بصير عن أبي بصير عن أبي بصير

عن أبي بصير عن أبي بصير عن أبي بصير

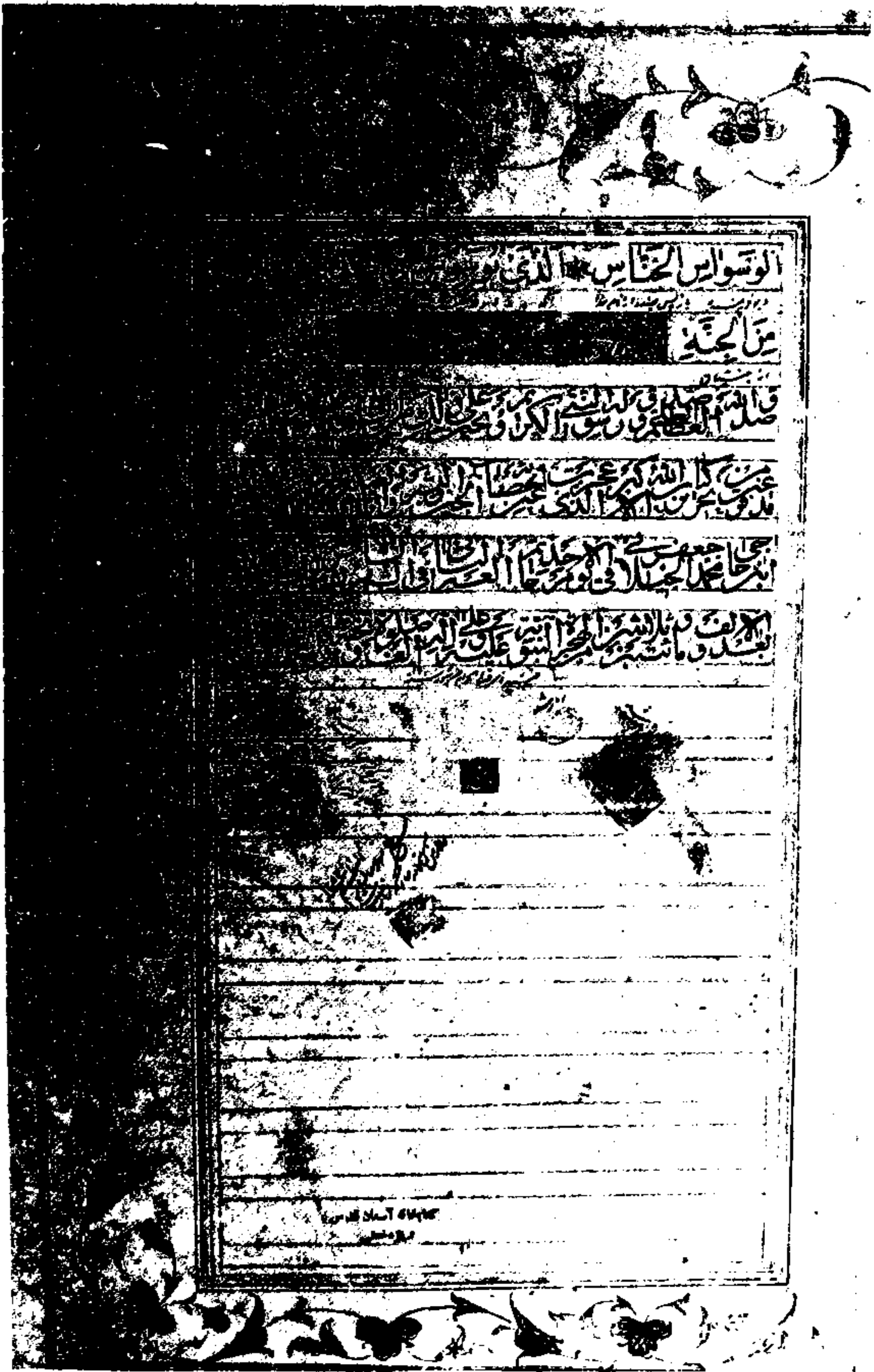
عن أبي بصير عن أبي بصير عن أبي بصير

٥٧٧
كتابها لا آخذها قدس
٥٥٠

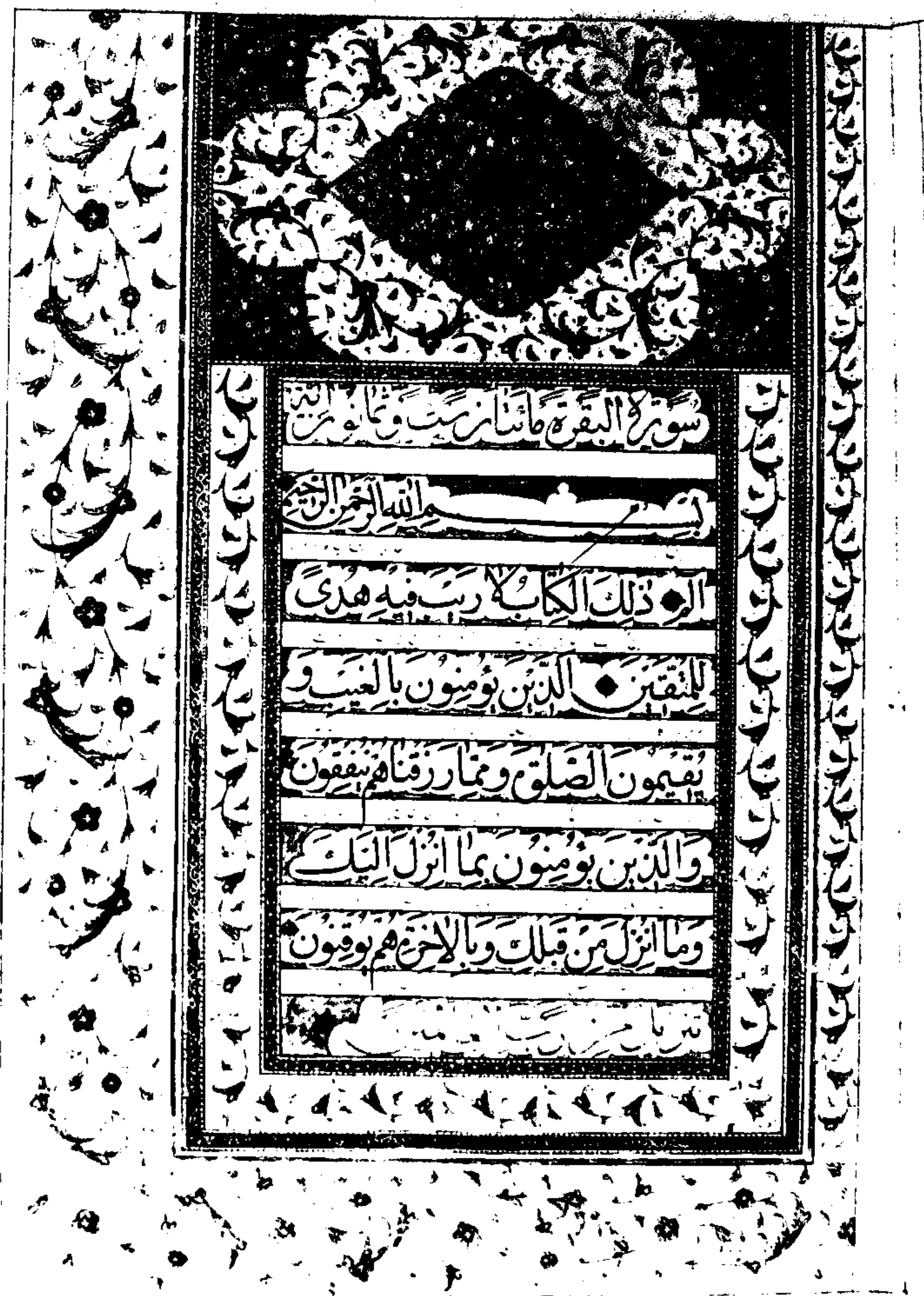
پایان نسخه شماره ۵۸۴/۲۴۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
 يَوْمَ الدِّينِ إِنَّكَ تَعْبُدُ وَإِنَّا كُنَّا نَعْبُدُ
 أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ
 أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
 وَلَا الضَّالِّينَ

سُورَةُ الْبَقَرَةِ مَائَتَانِ سِتَّةٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَى

لِلنَّبِيِّينَ الْإِسْلَامَ الَّذِي هُوَ الْعَرَبِيَّةَ

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ

وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْآخِرَةُ هُمْ يَرْجُونَ

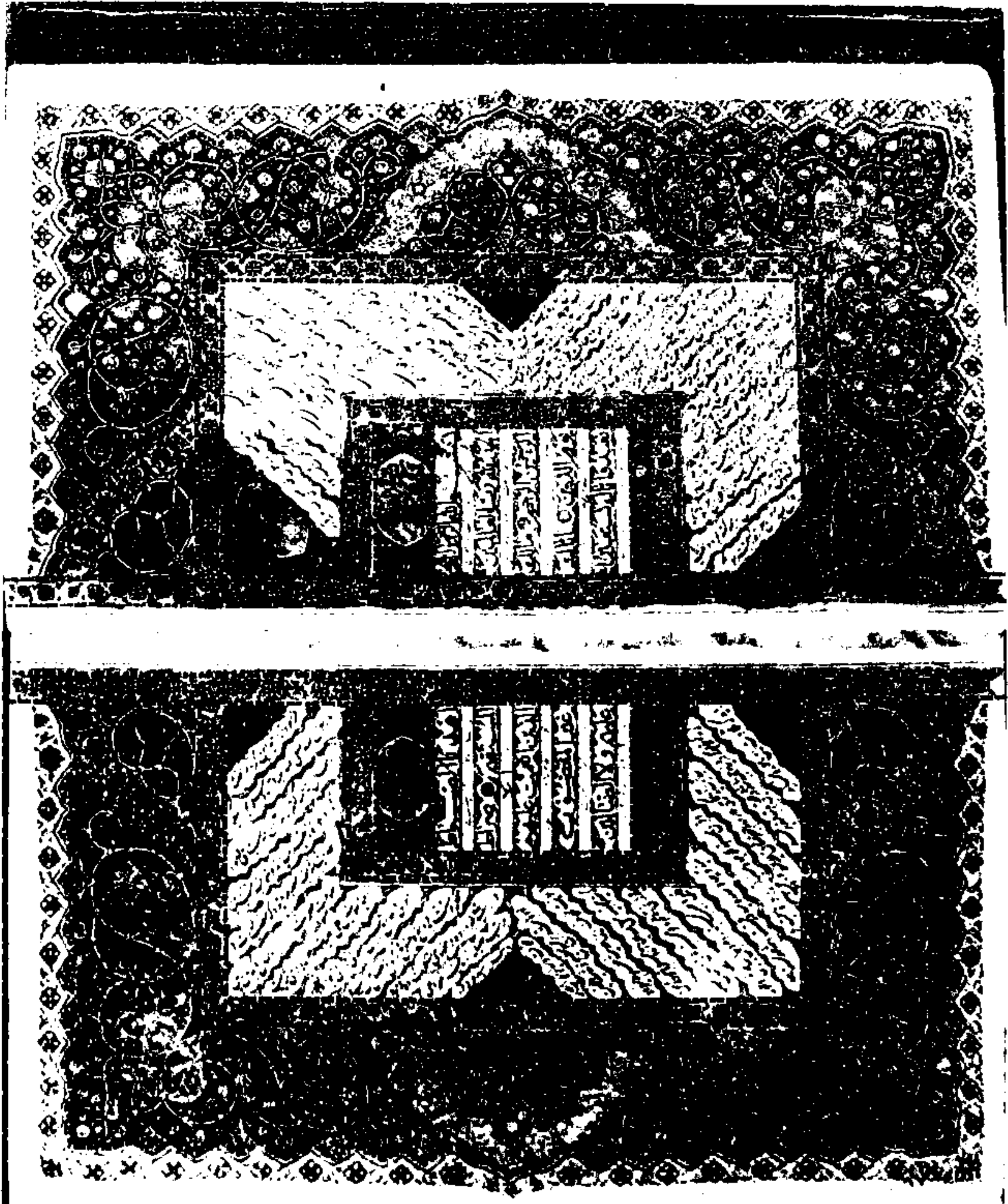
تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

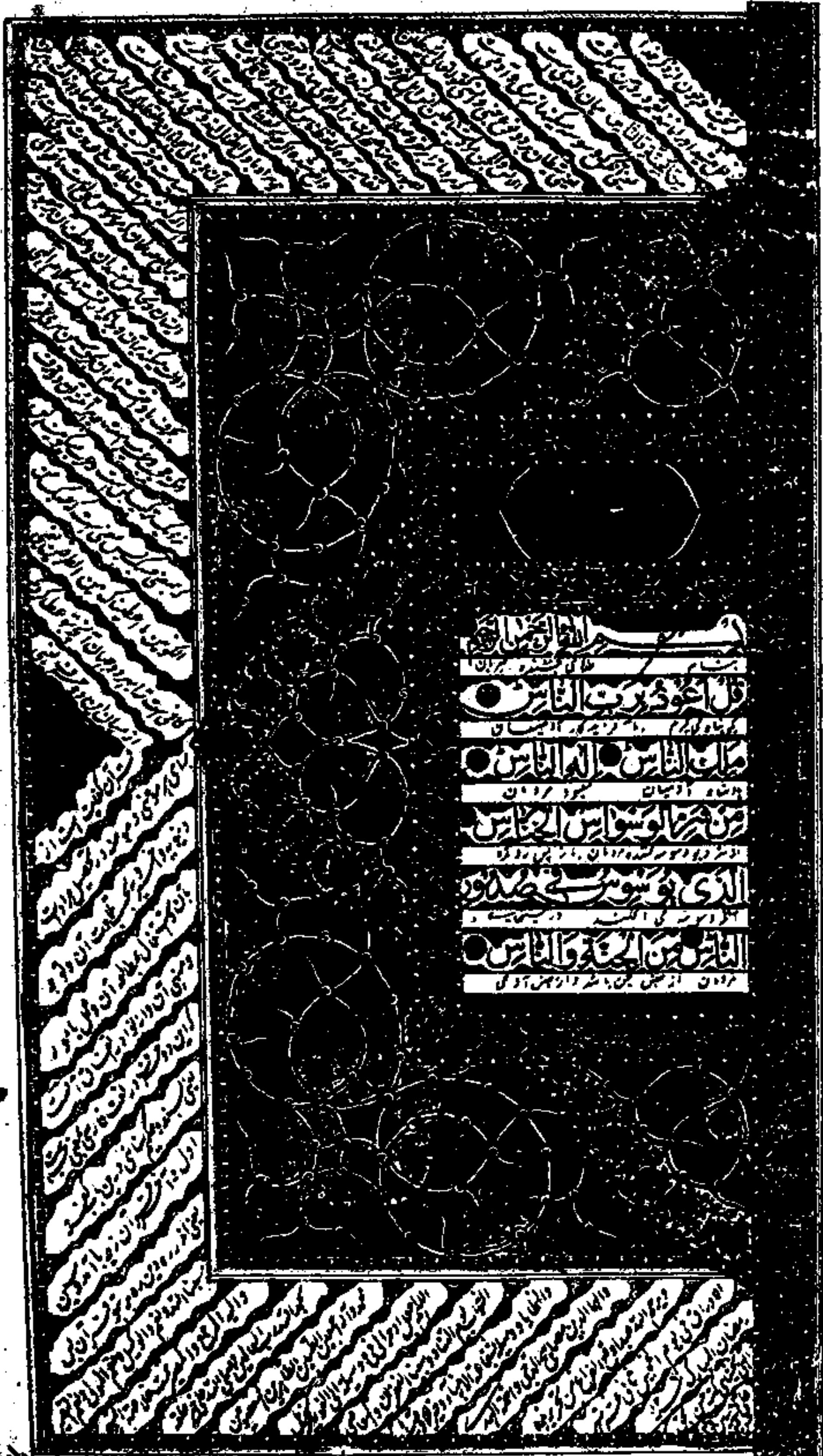
مِنْ شَرِّ الْوَسْطَانِ الْخَنَاسِ الَّذِي يُوسْوِي
 فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ
 صَدَقَ اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمُ
 وَصَدَقَ عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَأَوْلَادُهُ أئِمَّةُ الظَّاهِرِينَ
 وَخُنَّ عَلَى ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ وَالشَّاكِرِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَالْعِزَّةُ
 لِمَنْ أَمَرَ السَّابِعَ عَشَرَ فِي السَّابِعِ عَشَرَ مِنْ صَفْرِ الظُّفْرِ مِائَةً
 سِتِينَ وَمِائَتَيْنِ بَعْدَ أَلْفٍ مِنَ الْهَجْرَةِ وَالنَّبِيُّ الْمُصْطَفَى
 حَسْبُ الْفَرَّاشِ عَلَى الْجَنَاقِدِ الْفَاقِضَاتِ وَالْأَلَا الْكُشَاخِنَا أَفَا
 وَالدَّحْوَى مَعْفَى حَامِدٌ عَلَى مِيزَانِ تَوْفِيقِ الْكَبِيرِ الْإِقْلَاقِ
 تَرَا أَقْدَامَ الْمُؤْمِنِينَ مَرَّاتًا أَلْفًا أَلْفًا قَالُوا قَالُوا قَالُوا قَالُوا

۱۴۸۲/۲۵۸ شماره
 ۴۵۶

برگ آخر نسخه شماره ۱۴۸۲/۲۵۸ ۴۵۶

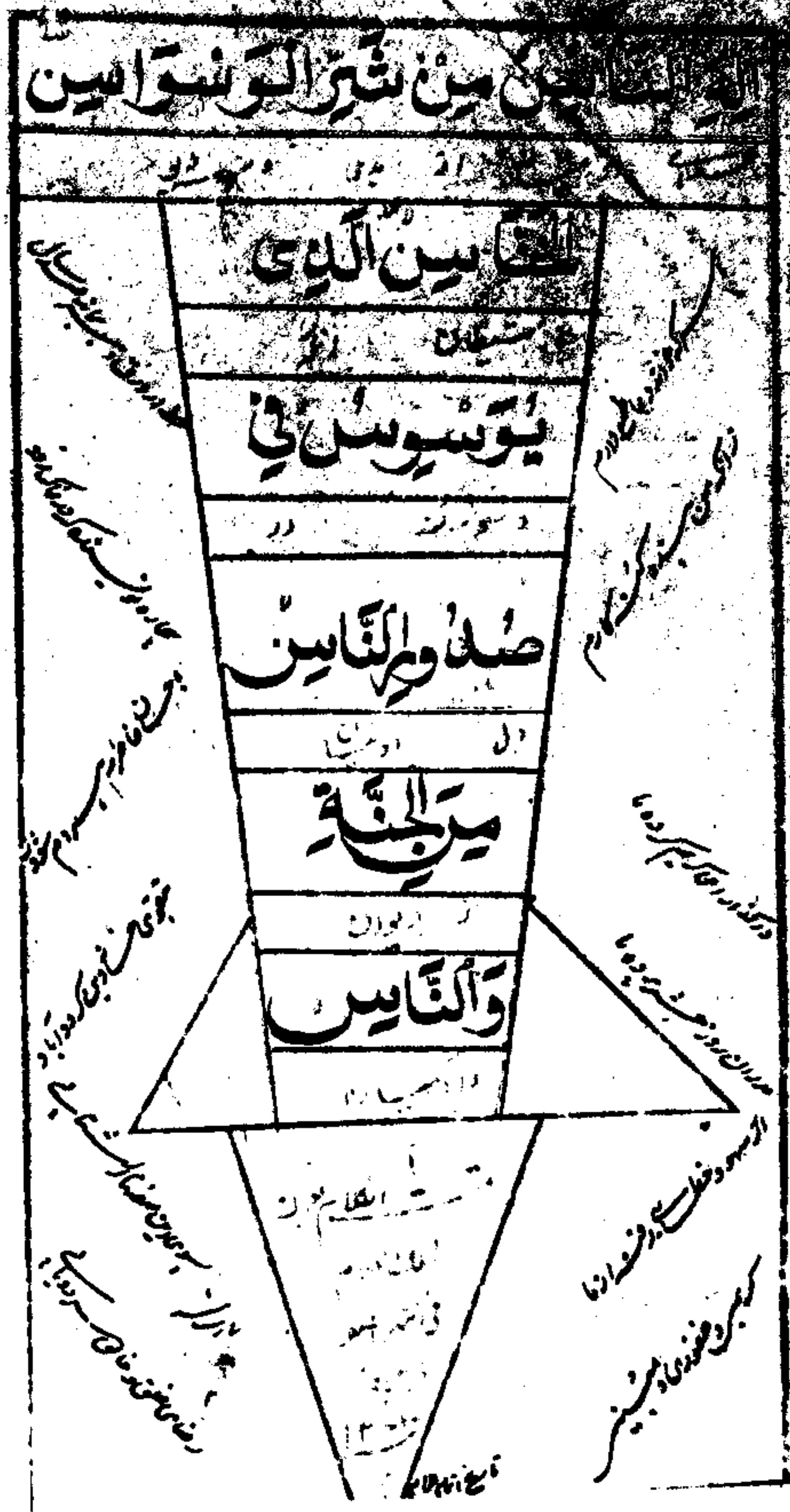

قال اخو ديبوت الثاقب
 ملك الثاقب
من خصال الوصايا
الذي هو في صفة
الثاقب من الجنة والثاقب

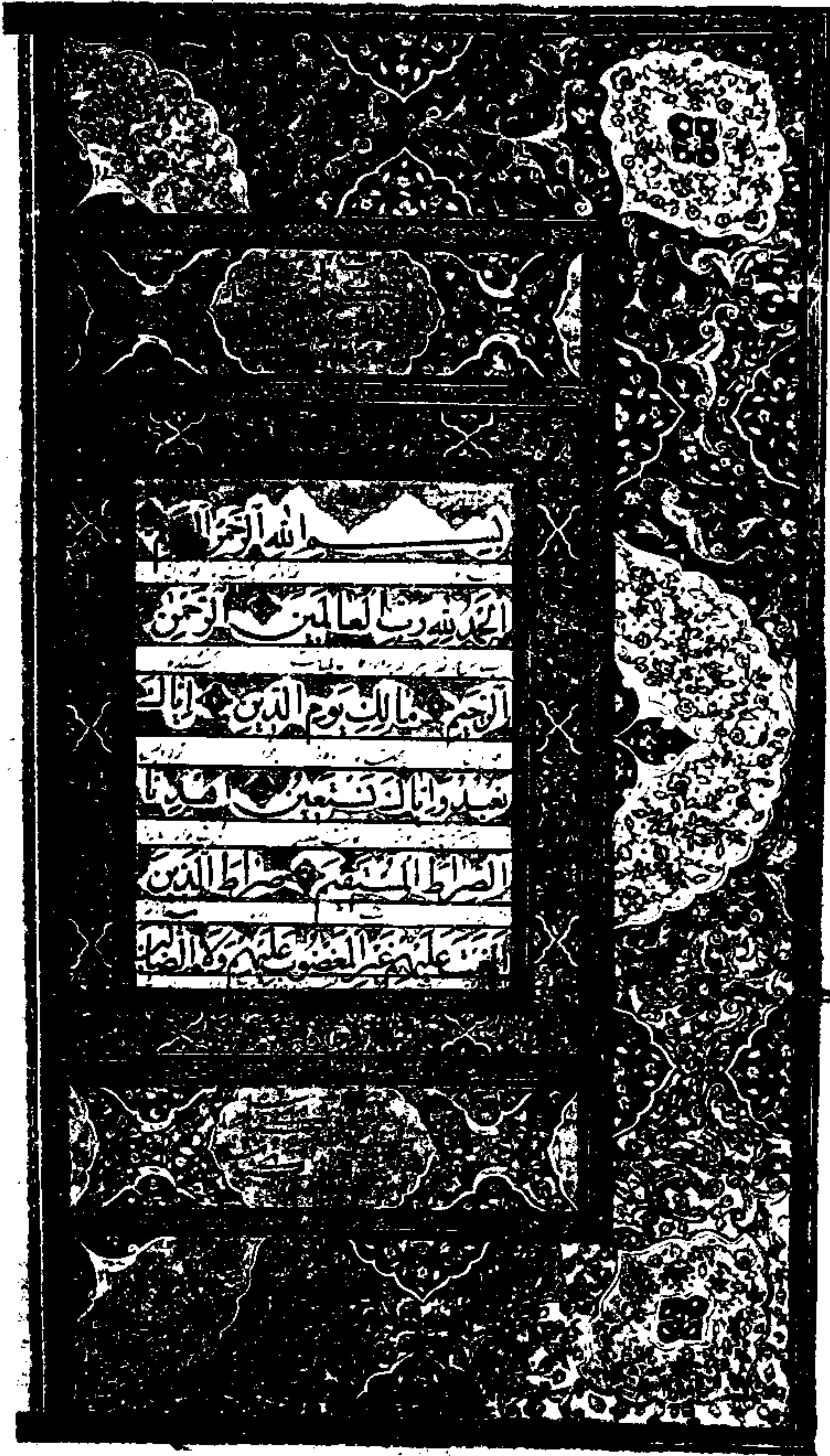
كتابه اسمان قدس
 ورواه

كتابه اسمان قدس
 ورواه

نسخه شماره ۴۲۷/۲۶۰ که محمد شریف ساکن بخارا در ۱۲۸۷ هـ. وقف کرده ۴۵۹

نسخة شماره ۱۵۴۴/۲۶۱

۴۶۰

فِي الْعُقَدِ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ

النَّاسِ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي

يُوسِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنْ ابْنِ جَنَّةٍ وَالنَّاسِ

صَدَقَ اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَصَدَقَ وَصَدَقَ

رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمُ وَتَحَنَّنَ عَلَيَّ ذَلِكَ مِنَ الشَّامِكَةِ

وَالشَّاكِرِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ

العالمين

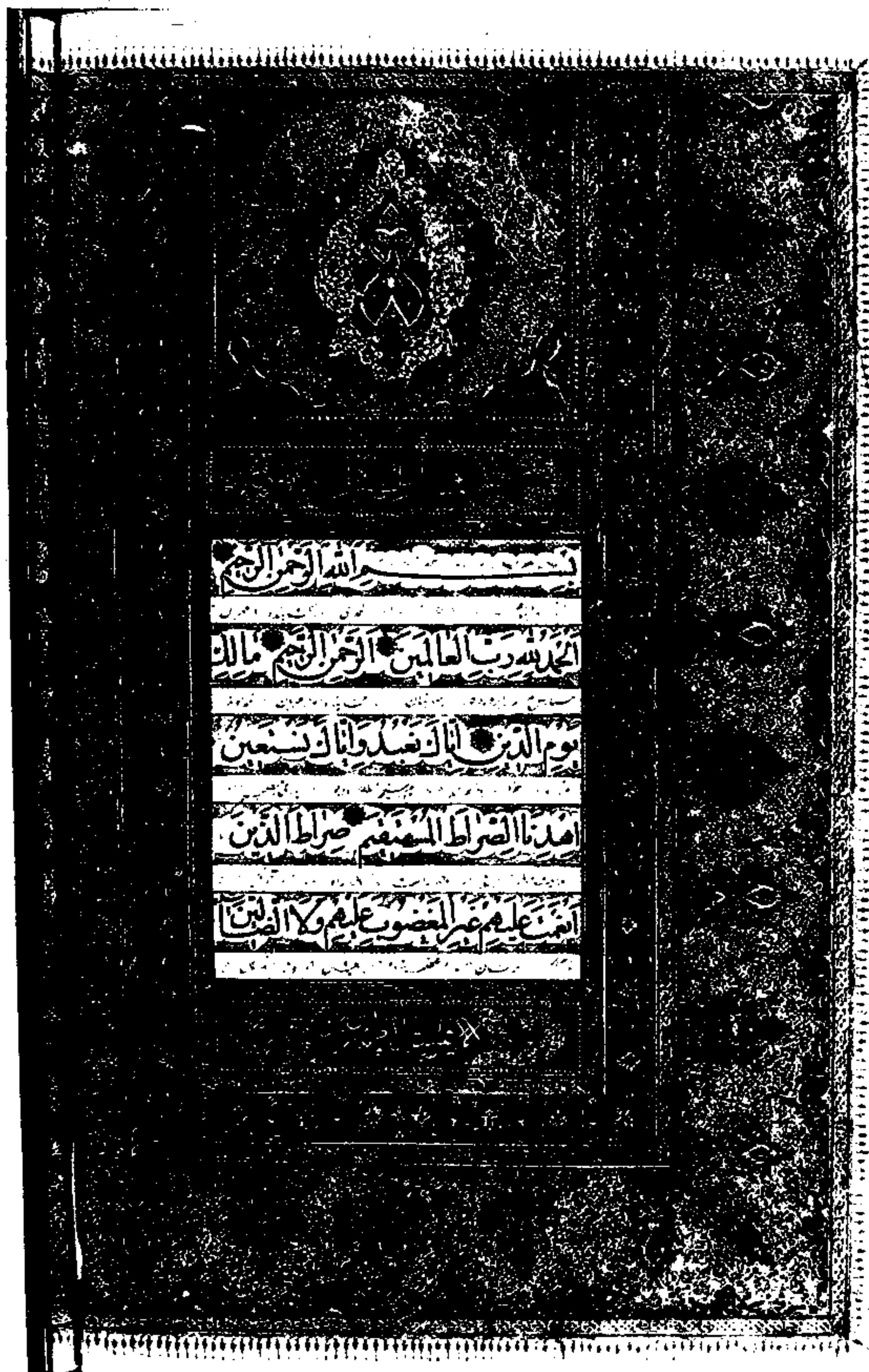
فَدَخَرَ بَعُو اللَّهِ وَحَسْرًا يَبْدُرُ عَلَيَّ بِأَذَلِّ الْأَنَامِ وَالْحَمْدُ

لِمُفَنِّئِ الْغَمِّ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الْبَارِعِ مُحَمَّدٍ بِرَبِّهِ الْخَائِفِ فِي نَاسِعَةٍ

شَهْرِ رَجَبِ الْأَوَّلِ مِنْ شَهْرِ

مَسْأَلَةٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

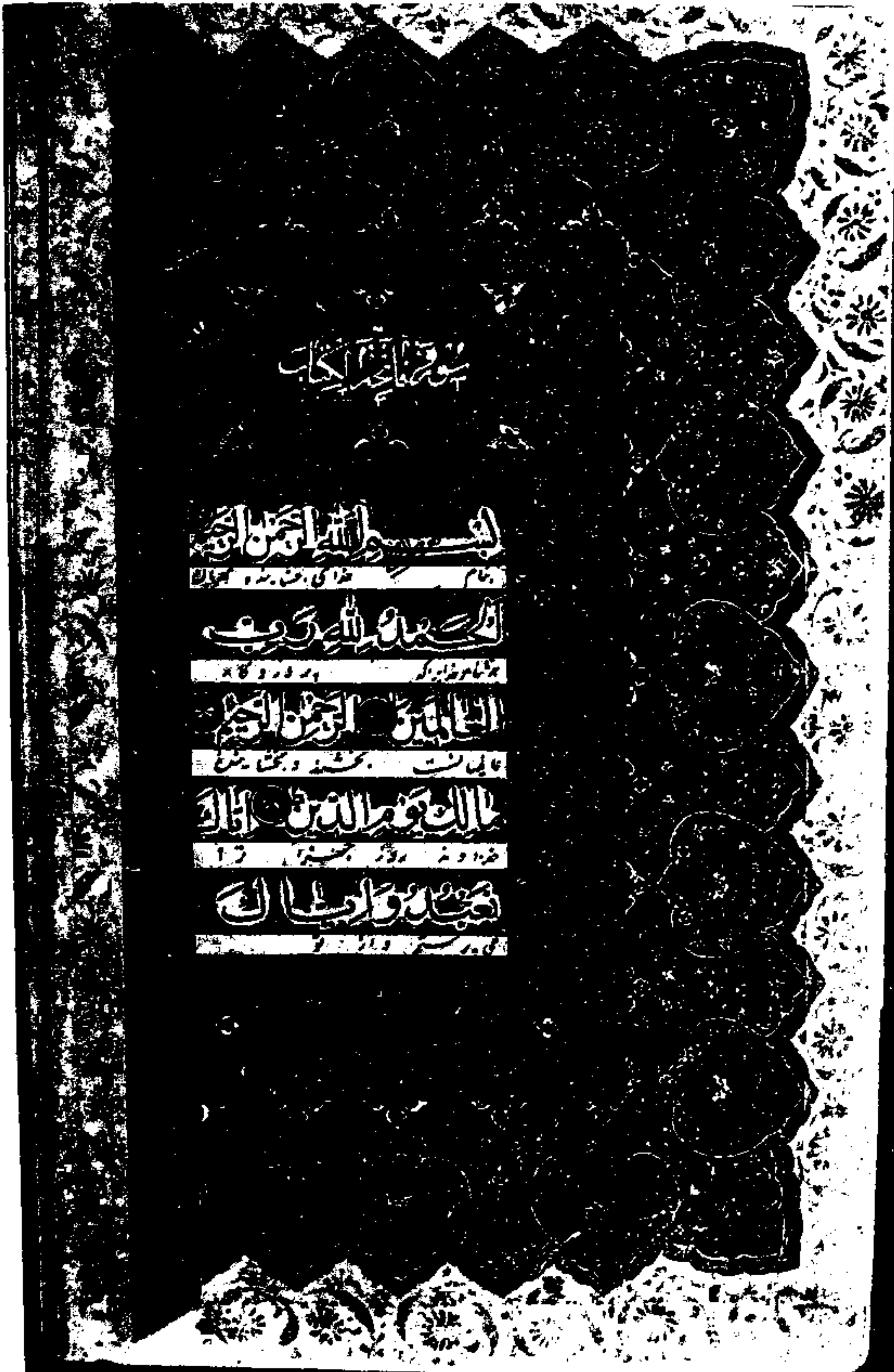
سورة فاتحه، نسخه شماره ۱۲۵/۲۷۳ کار شیراز

۴۶۲

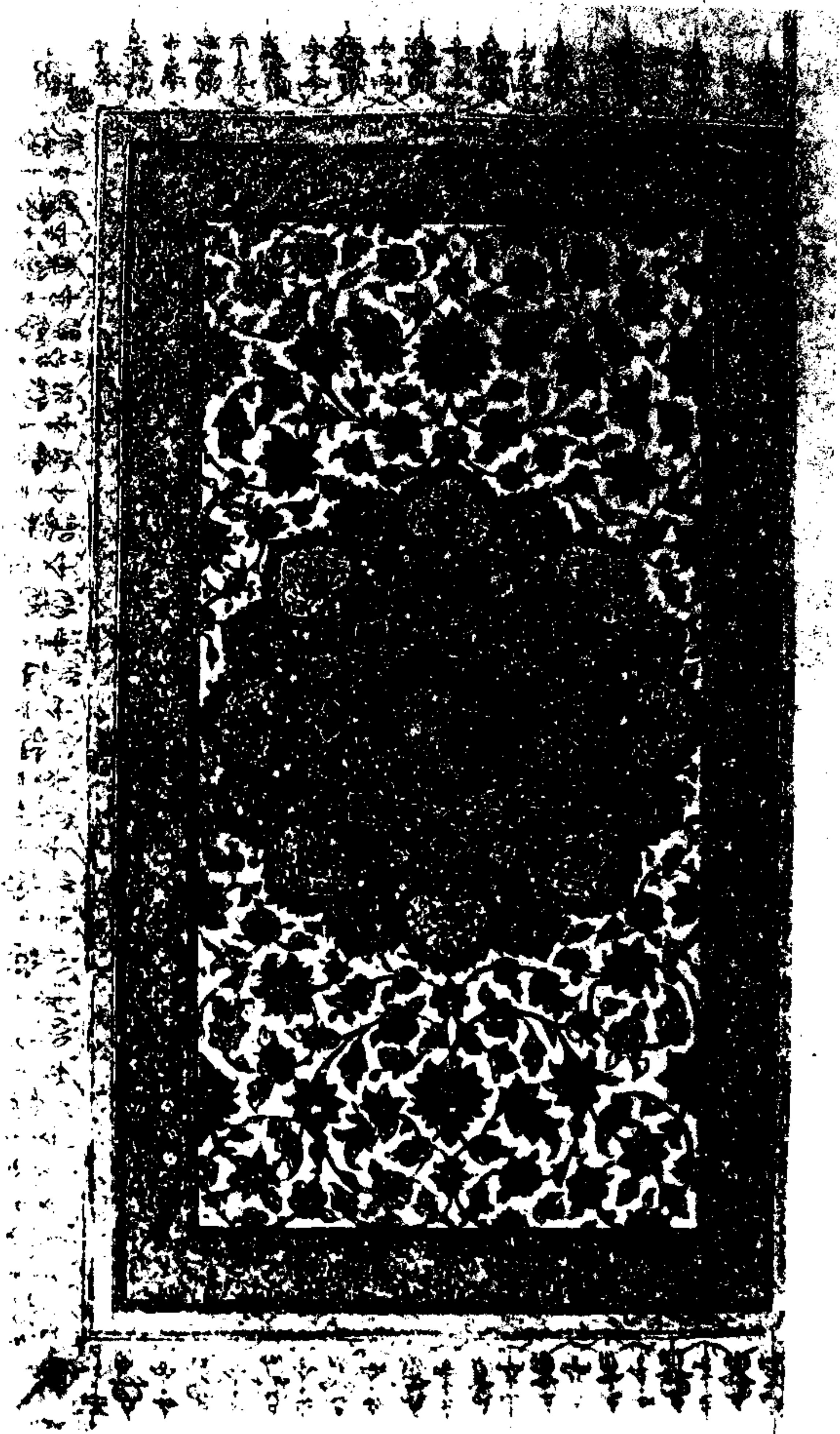
انما هو من عند الله عز وجل
 قد ارسلنا رسلنا بالبينات
 وانا انزلنا الكتاب بالهدى
 والذمير والفرقان انما
 ارادنا بالظالمين
 ان يرجعوا الى الله فاعلموا
 ان الله لا يهدي القوم
 الظالمين انما ارادنا
 بالظالمين ان يرجعوا الى
 الله فاعلموا ان الله لا
 يهدي القوم الظالمين
 انما ارادنا بالظالمين
 ان يرجعوا الى الله فاعلموا
 ان الله لا يهدي القوم
 الظالمين انما ارادنا
 بالظالمين ان يرجعوا الى
 الله فاعلموا ان الله لا
 يهدي القوم الظالمين

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ • مَلِكِ النَّاسِ • إِلَهِ النَّاسِ • مِنْ

شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

مِنَ الْيَمِينِ وَالنَّاسِ

Handwritten commentary in Arabic script, including phrases like 'قوله من شر الوسواس الخناس' and 'الذي يوسوس في صدور الناس'.

Vertical handwritten notes on the left margin, including 'قوله من شر الوسواس الخناس' and 'الذي يوسوس في صدور الناس'.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
سَمَاءً وَبَرًا وَجَمَعَ بَيْنَهُمَا فِي عَشْرَةِ أَيَّامٍ وَأَسْمَأَهُنَّ سَمَاءَاتٍ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً

وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ
بِغَيْرِ حِسَابٍ وَالَّذِينَ كَفَرُوا فِي سَبْعِ مِائَةٍ مِنْ عَشْرَةِ أَيَّامٍ وَأَسْمَأَهُنَّ سَمَاءَاتٍ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً

فَوَالَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ ضَعَاكُمْ
فَوَالَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ ضَعَاكُمْ فِي أَرْضٍ مُرْتَبَاتٍ لِيُنزِّلَ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجَ مِنْكُمْ ظُهُورًا وَمِنْ بَنَاتٍ فَاعْبُدُوهُ وَارْحَمُوهُ إِنَّهُ هُوَ الرَّحِيمُ الرَّحِيمُ

وَأَجَلَ مَضَىٰ عَنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ
وَأَجَلَ مَضَىٰ عَنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً

فَوَاللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ
فَوَاللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَنَجْوَاهُمْ إِذْ تُسِرُّونَ بِهِمْ وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً

وَيَخْتَرِكُمْ وَأَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ
وَيَخْتَرِكُمْ وَأَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً

وَمَا أَنَا بِمِنكُمْ مِنْ آبَاءٍ أَوْ أَبْنَاءٍ
وَمَا أَنَا بِمِنكُمْ مِنْ آبَاءٍ أَوْ أَبْنَاءٍ وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً

أَوْ أَكْفَانٍ لَكُمْ مِمَّنْ عِنْدَ اللَّهِ فَذُكِّرُوا بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا هَمَزَاتِمْ
أَوْ أَكْفَانٍ لَكُمْ مِمَّنْ عِنْدَ اللَّهِ فَذُكِّرُوا بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا هَمَزَاتِمْ وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً وَارْتَبَهُنَّ فِي السَّمَوَاتِ سَبْعًا مِائَةً

صوابنامه

صفحه	سطر	به جای	درست است
۲۳	۱۵	درآبه	ازآبه
۴۸	۴	شرخه	شرفه
۵۰	۱۰	شکنجه	شکنجه
۱۱۲	۱۴	بقر	بقره
۱۱۲	۱۸	استناخ	استناخ
۱۸۰	۹	تپنه	پتنه
۲۴۵	۷	بود	بوده
۲۴۵	۱۶	وقفنامه	وقفنامه
۲۴۸	۴	سرخ	سرخی
۲۵۳	۱۴	چهارم و	چهارم
۲۵۷	۶	فارس	فارسی
۲۸۳	۱۹	ترجمه	و ترجمه
۳۲۶	۱۴	منقش	نقش
۳۴۱	۱۸	مرغی	مرغش

* * *

شماره $\frac{۱۶۴}{۱۰۰۴}$ مکرر تحریر شده و شماره‌های $\frac{۲۹۲}{۲۳۱}$ ، $\frac{۱۸۴}{۳۰۴}$ ، $\frac{۵۴}{۱۴۶۸}$ و $\frac{۲۵۳}{۱۶۷۶}$ مکرر فهرست شده است و در تخمین سده تحریر احتمالات دوم صائب ترمی نماید.

فهرست اعلام :

- ۱- نامهای کاتبان .
- ۲- نامهای کتابها .
- ۳- نامهای جایها .
- ۴- نامهای واقفان و دیگر کسان .

نامهای کاتبان

- ابن حاج کریم گلبایگانی : ۳۰۴
 ابوالحسن یزدی : ۲۹۳
 ابوالقاسم بن عبداللّه طباطبائی : ۲۰۷
 ابوالقاسم کرجی ابن میرزا محمد : ۲۷۵
 ابوعلی حسن بن محمد بن حسن خطیب : ۳۲
 اتکی (میر-) ولد میرامان اللّه : ۲۰۰
 احسن اللّه خوشنویس : ۲۱۲
 احمد بن عبداللّه قزوینی : ۲۱۴
 احمد بن نعمه اللّه : ۱۳۵
 احمد بن هاشم خوشنویس اصفهانی : ۲۷۷
 احمد تبریزی : ۲۰۸
 احمد کوشش بمی : ۳۶۹
 احمد تبریزی : ۲۰۳
 اسحاق بن قلا هاشم : ۳۱۶
 اسداللّه بن حاج محمد ابراهیم قزوینی :
 ۲۹۰
 اسمعیل استرابادی مقری : ۲۸۰
 اسمعیل بن مخدوم ابراهیم : ۱۳۷
 اللّه قلی بن شاه قلی : ۱۶۳
 بیک محمد بن محمد علی تاج الدینی :
 ۲۷۲، ۲۷۰
 حسن : ۳۰۷
 حسن بن جعفر بن یعقوب کشمیری : ۲۹۲
 حسن بن عباس : ۲۹۰
- حسین بن علی تیموری : ۱۱۸
 حسینی : ۲۸۲
 خسرو بن کافی بن شهریار ابن غائب الاصطهباتی :
 ۸۶
 دولت محمد : ۱۶۶
 ربیع پوری ابن محمد کاظم : ۲۹۵
 زکی همیانی (حاج-) : ۹۷
 زین العابدین بن محمد صالح : ۲۸۷
 زین العابدین بن محمد کاتب شیرازی :
 زین العابدین یزدی : ۲۷۳
 زین العابدین یزدی بن آقا احمد بن آقا عبدالرحیم
 قزوینی : ۳۰۶
 شاه تقی بن شاه تقی استرابادی : ۱۶۰
 شکراللّه افشار : ۲۹۹
 عبداللّه بن حاج جعفر جیلانی : ۲۹۸، ۲۹۴
 عبداللّه معلم اصفهانی : ۱۹۹
 عبدالرحمن طالقانی : ۲۹۵
 عبدالعظیم بن بهرام : ۳۲۳
 عبدالمنفور بن محمد زمان :
 عبدالمجید بن محمد مهدی : ۳۱۲
 عبدالموئن بن میان حمید :
 عبدالهادی بن حاجی محمد عسکری : ۲۱۱
 عبیداللّه بن عبدالرحیم شیرازی : ۲۷۶
 علی اصغر بن درویش محمد سمنانی : ۲۱۸

- علی اکبر: ۳۶۸
 علی اکبر بن محمد طاهر طالقانی: ۲۷۱
 علی (ملا) بروجردی: ۲۹۲
 علی بن ابراہیم رکن مازندرانی: ۲۱۷
 علی بن عبداللہ صوفی: ۱۳۲
 علی بن ملا عبداللہ: ۲۹۷
 علی بن ملا محمد سریشی: ۳۲۱
 علی تغزہ گردان بختیاری: ۳۲۳
 علینقی: ۲۰۵
 علینقی بن محمد مؤمن: ۲۹۷
 علینقی ساروی کلانتری: ۳۰۰
 علی ہمدانی: ۳۶۶
 غلام حسین کرمانی: ۱۲۷
 غلام محی الدین (حافظ) احمد آبادی:
 ۱۶۳
 فتح اللہ بن احمد بن علی وزان: ۱۲۳
 فرج اللہ بن حسن کوئینی: ۳۵۵
 محمد (سید): ۳۱۸، ۳۳۶
 محمد ابراہیم بن حاج ملا محمد: ۳۶۴
 محمد ابراہیم خوانساری: ۳۰۹
 محمد ابراہیم قمی: ۱۶۷
 محمد اشرف ولد شیخ مصطفیٰ حنفی: ۲۰۰
 محمد باقر بن محمد اسمعیل تاجر شیرازی:
 ۳۱۹
 محمد بن شیخ یوسف اباری مشہور بہ سید
 خطاط: ۹۸
 محمد (سید) بن ضیاء الدین حسن حسینی:
 ۲۰۲
 محمد بن علی الحامدی: ۶۹
 محمد بن محمد بن ابراہیم ملقب بہ
 نجم النوری: ۹۶
 محمد بن محمد صالح کرمانی: ۲۷۱
 محمد (حافظ) بن ملا محمد علی: ۱۶۸
 محمد تقی (حاج) خیانی: ۳۵۲
 محمد تقی بن محمد شریف بن عبداللہ القاری:
 ۱۳۳
 محمد تقی بن محمد صایم طالقانی: ۲۰۶
 محمد تقی بن محمد علی: ۳۰۱
 محمد تقی نستعلیق نویس: ۲۱۲
 محمد جعفر: ۳۰۵
 محمد جعفر بن محمد علی: ۲۷۹
 محمد حسن بن عبدالغفور بایجی: ۲۶۵
 محمد حسن ہمدانی: ۳۲۵
 محمد حسین بن عیسیٰ بیک گرجی جدید
 الاسلام: ۲۷۷
 محمد حسین بن محمد حسن خنکی قاینی
 خراسانی: ۳۱۳
 محمد حسین بن نصر اللہ طالقانی کورانی: ۳۱۱
 محمد حسین حسینی طالقانی اورازانی: ۳۱۵
 محمد (میرزا) خوانساری: ۲۷۴
 محمد رضا شیرازی: ۱۷۰
 محمد ریاحی: ۳۶۹
 محمد زمان بن محمد کاظم معروف بہ فیروزان
 شہرزادی: ۱۶۰
 محمد صادق: ۲۹۷، ۳۰۴
 محمد صفی بن محمد رضا طالقانی: ۲۰۱
 محمد عالم خوشنویس: ۲۱۲
 محمد علی: ۳۲۰
 محمد علی (کربلائی) ایزولو: ۳۶۷
 محمد علی بن اختیار: ۲۰۳
 محمد علی بن محمد صالح مؤذن مسجد جامع
 کبیر اصفہان: ۱۹۴
 محمد علی جنابدی: ۳۳۵
 محمد علی ہزارگریسی: ۲۸۷

نصرالله بن عنایت الله فراهانى: ۲۸۸	مُحمّد قاسم قراباغى: ۲۸۱
نصرالله بن محمد رضا قهفرخى: ۳۲۴	مُحمّد كريم: ۲۷۵
ولى (حافظ -) ولدشيخ نظام الدين عرف تون: هاشم (آقا -): ۳۴۲	مُحمّد مهدى: ۳۱۴
هاشم بن طالب كشميرى: هاشم موسى: ۲۸۶	مُحمّد مهدى بن مُلا مُحمّد على: ۲۷۸، ۲۰۷
هدايت الله: ۲۶۸	مُحمّد هاشم لؤلؤيى اصفهانى: ۲۱۵
يحيى: ۲۸۳	مُحمّد هاشم طاير: ۱۹۸
يوسف بن حسين مقالى بحراني: ۳۲۲	معصوم (سيد -) حسيني: ۳۱۷، ۲۰۸
	مُلا جان بن برهان المعلم اللاهجانى: ۱۳۴
	مهر على بن ابى بكر فاروقى: ۲۰۹

نامهاى كتابها

كمال الدين: ۱۶۹	انوار التنزيل يا تفسير بضاوى: ۱۶۶
مجمع البيان: ۳۲۴، ۲۸۷، ۱۶۹	تفسير توضيح: ۱۷۷
مدارك التنزيل: ۱۶۶	(تفسير) جلالين: ۱۶۶
مشكوة (مجله -): ۹۶	خلاصة المنهج: ۲۹۱
مواهب عليه يا تفسير حسيني: ۱۶۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۲۰۸، ۲۱۱، ۲۲۱	(تفسير) عياشى: ۱۷۸، ۱۶۹
نهج البلاغه: ۱۶۹	كافى: ۳۲۴
	الكشاف عن حقايق التنزيل: ۱۶۶

نامهاى جاها

بلا حصار كابل: ۳۳۱	آذربايجان: ۲۵۶
بخارا: ۳۰۹، ۳۰۸	آگره: ۱۶۳
برهانپور: ۱۶۴	احمد شاهى (قندهار): ۲۳۸، ۲۳۰
باقلمة اصفهان: ۲۷۸	ارض اقدس: ۳۳۶
بته: ۲۱۱	اكبر آباد: ۱۶۳
حيدرآباد: ۱۶۰	باداملق: ۳۶۷

کشمیر: ۲۱۲	خداآباد: ۲۱۰
کهگابز: ۳۲	خراسان: ۱۰۹
گلکنده: ۱۵۹، ۱۶۰	رشت: ۲۸۵
لاهور: ۱۴۸	ری: ۳۲، ۳۰
لنجان: ۲۷۸*	زمینداور: ۱۴۹
ماوراءالنهر: ۱۰۳، ۱۰۹، ۱۷۷	سند: ۲۹۳
مشهدالرضوی: ۳۸	شورین: ۳۴۰
مشهد مقدس: ۲۸۷	طوس: ۳۹
هرات: ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۸۹، ۱۹۰، ۲۸۴	قزوین: ۲۹۰
همدان: ۳۴۰	قندهار: ۱۴۹، ۲۱۲
هند: ۱۰۹، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۳، ۲۱۲، ۲۲۹	قهی اصفهان: ۲۷۹
هند برتانوی: ۲۹۳	کابل: ۱۳۹
هندوستان: ۲۱۱	کربلای معلی: ۳۱۹

نامهای واقفان^۳ و دیگر کسان

ابوالحسن (سید) دستغیب - و: ۳۲۰	آغه سهیل خواجه، و: ۲۰۳
ابوالحسن علی سنقشی - و: ۱۹	آقا بشارت - و: ۳۱۱
ابوالفتح مظفرالدین حسن بهادرخان: ۱۲۲	آقا صورت - و: ۲۳۱
ابوالمفاخر افتخارخان: ۱۷۴	آلفته: ۲۱۰ (مذهب)
ابوالهیجا: ۳۱	آمرقاسم: ۲۷۸
ابی القاسم: ۲۲	آمنه خانم فردوسی - و: ۲۵۹
ابی عبدالله (ع): ۲۸۷	ابراهیم (بابل) ارباب طرب - و: ۹۲
احمد: ۳۱	ابراهیم دانش مهر - و: ۲۵۷، ۲۵۵
احمد (سید -) بنی هاشم - و: ۳۶۷	ابراهیم (حاج -) صالحی - و: ۳۰۶
احمد تبریزی - و: ۲۲۷	ابراهیم یزدانی: ۳۵۷
احمد الخطیب: ۳۱	ابوالحسن بن ابی الفضل - و: ۲۱
احمد شاه کزانی: ۲۱۲	ابوالبرکات: ۱۴۸

* نامهای واقفان باعلامت اختصاری (و.) مشخص شده است.

- احمد كوشش - و. : ۳۷۰
 احمد ياسائى : ۳۲۲
 اسدالله بن على اكبرقاينى - و. : ۳۲۱
 اسدالله نوائى - و. : ۲۹۶
 اسمعيل پور آريان : ۳۰۴
 اسمعيل بن محمد حسين طباطبايى : ۲۹۳
 اسمعيل (دختران شيخ-) جامى احمدى - و. : ۲۰۹
 اسمعيل سلمانى الرازى - و. : ۷۴
 اسمعيل (آقاسيد) يزدى بن ميرزا محمد على - و. : ۲۷۸
 اصلان خان (امير-) شهريه خانشيرين جوانشير
 قره باغى - و. : ۱۳۹
 الله كرم (حاج-) شهبوار - و. : ۳۲۵
 الله وردى بيك - و. : ۱۷۰
 الياس (آقا-) - و. : ۱۹۴
 امام قلى بيك بوزباشى - و. : ۷۵
 أم كلثوم - و. : ۲۸۹
 (حضرت) امير (ع) : ۲۵۶
 بتون هدايت - و. : ۲۹۱
 بهاء الدين على بن قوام الدين موسى - و. : ۴۹
 بهاء الدين محمد بن شيخ على شريف لاهيجى : ۲۱۰
 بيگم صاحبه - و. : ۲۵۴
 بى بى بلوچ - و. : ۱۷۵
 بى بى جان خانم بنت مولا دادخان - و. : ۲۲۲
 بى بى خانم - و. : ۲۹۱
 تاج گل خانم - و. : ۳۱۶
 جارالله علامه ابوالقاسم محمود بن عمر زمخشرى : ۱۶۶
 جعفر (مُلا-) - و. : ۳۵۵
 جلال الدين عبدالرحمن بن ابى بكر سيوطى : ۱۶۶
 جلال الدين محمد بن احمد محلى شافعى - ۱۶۶
 جمشيد خان (دختر-) - و. : ۲۸۲
 جميله مير كريمى - و. : ۲۸۲
 جهان (بانو-) ارشد بختيارى - و. : ۳۴۱
 جهان بانويگم بنت امير قاسم بيك حاكم
 اصفهان - و. : ۱۲۹
 جهان (قاضى-) حسنى - و. : ۱۹۱
 حاجيه خانم همشيره ميرزا موسى خان
 - و. : ۲۷۰
 حافظ الدين عبدالله بن احمد نسوى : ۱۶۶
 حسام الدين (امير-) - و. : ۳۴۳
 حسام الملك - و. : ۳۴۰
 حسن : ۳۳
 حسن : (شيخ-) ۲۸۸
 حسن (حاج-) بن سبها لارين على مازندرانى
 - و. : ۴۵
 حسن حاج رسولها - و. : ۳۵۴
 حسن خليلى - و. : ۳۲۰
 حسنى زيبا همسر ميرزا جلال الدين محمد طيب
 - و. : ۲۴۱
 حسين (ميرزا-) بن حاجى
 قاسم بيات - و. : ۲۳۸
 حسين (سيد-) خاورى : ۳۱۲
 حسين راديو - و. : ۲۴۹
 حسين صحافباشى : ۱۶۹
 حسين (سلطان-) صفوى - و. : ۱۹۹، ۱۹۸، ۱۳۴
 حسين فرزند ارباب حسن - و. : ۲۷۹
 حسين (شيخ-) نجفى - و. : ۱۱۸
 حسين (مُلا-) واعظ كاشفى : ۱۷۸، ۱۱۶
 ۲۲۱، ۲۱۱، ۲۰۸

- سرخوش: ۳۳۶
 سعدالدینخان نائب الحکومت ہرات: ۲۸۴
 سلطان القراء: ۱۷۹، ۲۳۸، ۲۷۷
 سلطان صفیہ دختر عباس میرزا نائب السلطنہ
 و همسر محمودخان قراگوزلو۔ و: ۳۶۶
 سلطان مراد میرزا بن عباس میرزا۔ و:
 سلمان بن علی جابر الانصاری۔ و: ۱۳۳
 سلیمان (شاه۔) صفوی: ۱۶۷
 سید بن طاوس: ۱۷۹
 شاہ جهان: ۱۶۴
 شاہ نساء خانم۔ و: ۳۵۲
 شریفہ بیگم بنت میرسید محمد استرابادی۔ و:
 ۱۵۷
 شمس الدولہ: ۱۷۴
 شمس الدین بن محمد یزدانی۔ و: ۳۵۷
 شہربانو۔ و: ۲۸۸
 شہربانو بنت محسن۔ و: ۳۰۴
 شہربانو معینی۔ و: ۲۷۴
 شیر علی خان (امیر۔): ۱۳۹
 صبیہ حاج ملا محمد علی قابنی۔ و: ۳۵۸
 صبیہ حاجی علی نقی۔ و: ۲۳۹
 صغریٰ خلعتبری۔ و: ۲۶۱
 (امام) صادق (ع): ۱۷۹، ۲۸۷
 صانع (آقا۔): ۲۷۳
 صدر بی بی بنت محمد رحیم خان ابلغانی:
 ۳۶۷
 صفر علی فوجانی۔ و: ۳۱۷
 صمصام الملک: ۲۸۱
 ضعیفہ ترشیزہ۔ و: ۲۶۴
 طاہرہ فاضلی۔ و: ۳۰۱
 طیب النساء بنت حاج محمد ہاشم تبریزی۔ و:
 ۲۲۱
- حسین (میر۔) ولد میر اشرف حسینی۔ و: ۲۴۳
 حسین (کربلائی۔) کرمانی۔ و: ۲۷۱
 حلیم (میر۔) بدخشانی۔ و: ۴۷
 حمزہ میرزا حشمۃ الدولہ۔ و: ۳۲۰، ۳۲۱
 حمیدہ خاتون۔ و: ۳۰۱
 خاتون جان۔ و: ۱۱۸
 خازن الملوک باوری۔ و: ۲۰۵
 خالق یا خالو: ۳۱
 خانم جان۔ و: ۲۴۲
 خداقلی۔ و: ۲۵۷
 خدای وردی درگزی۔ و: ۲۷۳
 خراسان۔ و: ۲۳
 خسرو شادلو۔ و: ۳۱۸
 خورشیدہ کلاہ والدہ محمد شاہ قاجار۔ و: ۳۳۴
 ذرۃ السلطنہ ملکزادہ کوثر۔ و: ۳۱۰، ۳۴۱
 دلشاد میرزا دختر عباس میرزا۔ و: ۲۹۹
 رجایی (دکتر۔): ۱۰۶
 رحمۃ اللہ: ۲۱۳
 رحیم (میرزا۔) گنجوی۔ و: ۳۳۹
 رضا قلی خان گرایلی۔ و: ۳۲۹
 رضا منزوی۔ و: ۳۲۲
 رضا (میرزا) نائینی۔ و: ۲۱۵
 رضائیان: ۱۵۸
 رواقی: ۲۶
 رفیع الدین (قاضی۔) حسینی۔ و: ۷۶
 زین العابدین (حاجی۔) بن آقا محمد خیاط
 لنگرودی۔ و: ۲۸۰
 زینب خانم بنت باباعلی۔ و: ۱۴۹
 زینب خانم حاجی رستم قندھاری۔ و: ۱۴۲
 زینب نساء خانم۔ و: ۲۲۸
 (حضرت) سجاد (ع): ۱۶۷، ۱۷۹، ۱۸۲،
 ۲۰۷

- عباس (حاج) - و: ۳۶۱
 عباسقلی فرزند حاج محمد حسین بحرآبادی
 قزوینی - و: ۳۴۰
 عبدالله - و: ۳۳۵
 عبدالله خان: ۲۸۱
 عبدالحکیم: ۲۱۳
 عبدالرحمن (امیر) - و: ۲۸۴
 عبدالرحیم (آقا) مهجردی - و: ۳۴۴
 عبدالغفار خوشنویس: ۲۷۷
 عبدالکریم (آقا) یزدی - و: ۲۳۴
 عبدالتبی تاجر: ۲۷۶
 عبدالواحد: ۳۱
 عبیدالله: ۳۱
 عزیزالله هروی - و: ۲۴۶
 عزیزمقل (مذهب): ۳۳۱، ۲۹۱
 عضدالملک: ۱۶۹
 عفت (بانو) وزیری - و: ۳۷۰
 علاءالدین بن عبدالحی بیگناه: ۷۶
 علوالدوله ابروانی - و: ۳۴۷
 (حضرت) علی (ع): ۱۰۹، ۳۵
 علی: ۲۳
 علی (میرزا سید) - و: ۱۷۹
 علی اخیانی - و: ۳۵۳
 علی (میرسید) اصفهانی - و: ۱۵۱
 علی اکبر امامی آل آقا - و: ۳۴۸
 علی اکبر علائی - و: ۲۷۲
 علی اکبر (آقا) ولد آقا علی اصغر - و:
 ۳۵۶
 (حضرت) علی بن موسی [الرضا] (ع): ۱۹
 علی بیابانی - و: ۲۱۴
 علی جانخان بن مرحوم ولیخان - و: ۲۴۴
 علی خان نصرت الملک: ۳۴۰
- علیشیر (امیر) نوابی: ۲۱۱
 علی محمد (مشهدی) کسمائی - و: ۲۱۹
 علی باورخان - و: ۲۷۷
 عمادالدین علی شریف قاری استرآبادی: ۱۶۹
 عیسی نیکخو - و: ۳۴۹
 غالب جنگ: ۱۶۳
 غلام رضا (مشهدی) صباغ قزوینی - و:
 ۲۹۰
 غلام رضا ولد نادرقلی - و: ۱۴۵
 غلام علی خواجه باشی والده ولیعهد - و: ۳۰۸
 غلام محمد قندهاری - و: ۳۰۰
 فاخرخان: ۱۷۴
 فاطمة التساء بنت حاجی محمد شفیع - و فاطمه
 خانم - و: ۱۵۸، ۳۱۱
 فاطمه خانم (حاجیه) بنت میرشرف الدین از
 اولاده امیرشمس الدین چارمناری - و: ۱۶۴
 فاطمه سلطان بنت عبدالباقیان ولد آقا محمد
 علی نقاشباشی - و: ۳۳۷
 فاطمه سلطان خانم - و: ۳۲۶
 فاطمة ملكی: ۱۵۸
 فتح الله بن شكر الله شريف كاشانی: ۲۹۵
 فتح الله بن محمد يوسف: ۲۲۴
 فخرالمحققین (حاج) شیرازی - و: ۳۴۵
 فرح دخت - و: ۱۶۲
 فروغ (خانم) پور هاشمی - و: ۲۷۵
 فرهاد میرزا (معمد الدوله) فرزند عباس میرزا
 - و: ۲۴۷
 فريدة طبری - و: ۲۷۴
 فضل الله صحافباشی - و: ۲۳۶
 فضلعلی صوفی صحنی - و: ۱۶۱
 قاسم: ۲۳
 قدرت الله قربانیان - و: ۳۱۹

- قزاق خان - و: ۱۹۰
 قلواد خان حاکم زمینداور - و: ۱۴۹
 قنبر (آقا) - و: ۳۲۸
 قوام (حاجی) - شیرازی - و: ۱۵۴
 کاظم (سید) - مرتضویان: ۳۰۵
 کوکب خانم بھجۃ السلطنۃ - و: ۲۲۲
 گرگین - و: ۱۸۲
 گل بی بی خانم بنت حسنعلی و ہمسر
 اللہ یارخان بیگلربیگی - و: ۳۳۲
 گل محمد (کربلائی) - فرزند ابوطالب قہرختی
 اصفہانی - و: ۳۲۴
 گلنارخانم صبیۃ حضرت قلی - و: ۱۱۶
 گوہر بنت آقا حسین نیشابوری - و: ۲۸۶
 مجد الملک: ۲۸۱
 محسن بن محمد داعی: ۱۰۹
 محسن (سید) - حسینی - و: ۳۵۱
 محسن (میرزا) - کلانترارض اقدس - و:
 ۳۳۶
 محسن (مہندس) - معارفی - و: ۳۶۲
 محسن (سید) - یزدی: ۳۱۲
 محمد - و: ۴۴۸
 محمد (حاجی) - و: ۳۶۵
 محمد (سید) - و: ۱۴۳
 محمد (آقا سید) - و: ۲۹۱
 محمد ابراہیم (حاج) - و: ۲۷۵
 محمد اسحق خان قرائی - و: ۳۲۶
 محمد اسماعیل جوجیلی: ۳۰۵
 محمد اشرف ولد محمد عظیم - و: ۱۵۰
 محمد امین - و: ۷۹
 محمد باقر (سید) - یزدی: ۲۹۳
 محمد باقر (ملا) - مجلسی - ۱۹۸
 محمد بقا (سید) - و:
 محمد بن عباس بن ابی الطیب - و: ۵۳
 محمد بیک بزاز ساوہی - و: ۳۲
 محمد (آقا) تاجر اصفہانی - و: ۱۲۶
 محمد تقی فرزند حاجی علی اصفہانی - و:
 ۲۵۰
 محمد جعفر تبریزی - و: ۳۱۴
 محمد (ملا) - جوانشیر - و: ۲۰۱
 محمد جیرسرای - و:
 محمد حسن (مشہدی) - بزاز - و: ۳۰۵
 محمد حسن بن حاجی محمد خان قرایی - و:
 ۱۸۱
 محمد حسن (حافظ) - بن حافظ رحیم الدین:
 ۱۴۹
 محمد حسن خان سردار ایروانی - و مشہور بہ
 خان بابا خان: ۲۲۶، ۳۴۴
 محمد حسن خان فرزند ملا اسمعیل خنکی -
 و: ۳۱۳
 محمد حسن خان (حاجی) - فرزند ملا علی
 نونی - و: ۲۰۳
 محمد حسن نظامی افشار - و: ۲۸۱
 محمد حسن (آقا) - ولد ملا محمد تقی سبزواری
 ساکن کابل - و: ۲۰۸
 محمد حسن ہروی بن جعفر بیک - و: ۱۶۷
 محمد حسین بیک معتمد السلطان: ۱۹۵
 محمد حسین خان (حاج) - صدراعظم - و:
 ۲۴۱
 محمد حسین (آقا) - عقار - و: ۲۶۰
 محمد حسین (حاج) - مستوفی زادہ - و:
 محمد خدر خان - و: ۲۴۴
 محمد الخوارزمی: ۳۱
 محمد رضا - و: ۲۱۳
 محمد رضا افشار ہروی - و: ۱۷۸

- مُحَمَّد رضا رحمت آور- و: ۳۶۰
 مُحَمَّد رضا بن مُحَمَّد باقر قندهارى- و: ۲۸۹
 محمد (سید-) رضوى : ۲۳۰
 مُحَمَّد رواقى : ۲۶
 مُحَمَّد رباحى- و: ۳۶۹
 مُحَمَّد شاه: ۱۴۸
 مُحَمَّد شجاعى همدانى- و: ۳۶۶
 مُحَمَّد شريف تربتى- و: ۳۰۹
 مُحَمَّد شفيع عماد التوليه: ۳۲۷
 مُحَمَّد صادق : ۲۴۵
 مُحَمَّد صادق (ميرزا)- : ۲۱۴
 مُحَمَّد صادق ولد مُلّا نوروز- و: ۱۳۶
 مُحَمَّد صادقى- و: ۲۱۶
 مُحَمَّد صفى بن مُحَمَّد رضا طالقانى- و: ۲۰۱
 مُحَمَّد عباس كلاتى- و: ۲۰۶
 مُحَمَّد عثمان (حاج-) هراتى- و: ۲۲۰
 مُحَمَّد عليخان ناظم الملك- و: ۲۵۲، ۳۳۸
 مُحَمَّد على شيرازى- و: ۱۷۷
 مُحَمَّد قاسم خان- و: ۲۹۵
 مُحَمَّد كاظم (حاجى-) سبزوارى- و: ۱۸۰
 مُحَمَّد محسن (حاجى-) : ۲۰۸
 مُحَمَّد (حاجى-) مستمع- و: ۳۶۸
 مُحَمَّد مظفر ميدي- و: ۱۷۶
 محمد مهدي بن حاج على اصغر قزوینی
 - و: ۷۲
 مُحَمَّد مهدي (حاجى-) (تحریر چى- و: ۱۹۸
 مُحَمَّد مهدي صميم شيرازى : ۲۱۴
 مُحَمَّد مهدي نوائى : ۲۹۵، ۲۹۶
 مُحَمَّد نصير خان (امير-) نالپر حمزوى
 حاکم سند- و: ۲۹۳
 مُحَمَّد ولى خان اسدى- و: ۷۰
 مُحَمَّد الهاشم الحافظ : ۱۳۳
 مُحَمَّد هاشم خان ولد محمد قاسم عرب- و:
 ۳۳۱
 مُحَمَّد يوسف (شاهزاده-) ولد شاهزاده ملك
 قاسم افغان- و:
 محمود دربان باشى ناظم التوليه: ۳۲۷
 محمود (شيخ-) شهيدى- و: ۳۵۹
 مرتضى قلى طباطبائى- و: ۱۶۸
 مريم صدر نژاد- و: ۲۸۳
 مشير الدوله: ۲۴۵
 مظفر بختيار- و: ۱۶۲
 معتمد السلطنة : ۲۵۶
 معصومه خانم بنت آقا نوروز- و: ۲۳۰
 منوچهر ميرزا- و: ۲۷۴
 مؤمن السلطان : ۲۴۵
 مؤمن (کربلايى-) - و: ۲۱۷
 منوره خانم (حاجيه-) هندی- و: ۱۶۵
 موسى (ع) : ۳۵
 مؤيد الدوله ابوالفتح ميرزا فرزند حسام الدوله
 سلطان مراد ميرزا- و: ۱۹۷
 مهدي کاتوزيان- و: ۲۸۵
 مهدي (ميرزا-) لشکر نويس خراسانى
 - و: ۳۵۳
 مهر النساء- و: ۱۹۰
 نادر: ۲۱۲
 ناصر الدين (قاضى-) عبدالله يضاوى :
 ۱۶۶
 نظر على- و: ۳۴۴
 نواب خانم دختر بهرام ميرزا معزالدوله- و:
 ۲۹۴
 نورالدين جهانگير پادشاه تيمورى هند- و: ۱۲۳
 نورالدين خان مصلح الدوله : ۲۱۲
 نورالله : ۳۱

- نور محمد قریشی : ۲۱۰
 نور شرف خانم مشہور بہ جانی خانم - و: ۲۱۴
 نہال (حاجی-) - و: والدہ محمد تقی - و:
 ۲۲۳
 والدہ یمین الدولہ و جلال الدولہ - و: ۳۱۵
- ہما مفتخری - و: ۳۵۲
 ہمد م خانم بنت میرزاتقی خان امیر کبیر - و:
 ۳۰۷
 یاقفی : ۹۶
 یوسف (حاجی میرزا) : ۲۷۴

Āstan-i Quds-i Razavi

A CATALOGUE

of the

Manuscripts of

The Holy Quran in Translation

Preserved in the library of Āstan-i Quds-i Razavi

Compiled

by

M.A. FIKRAT

Āstan-i Quds Library Publications

NO.10